

СЭХ
2018 оны 08.28 өдөр
БҮРТГЭВ
№ 01

МОНГОЛЫН УИХ
МОНГОЛЫН УИХ
БҮРТГЭВ 01
... он ... сар ... өдөр

ARD | ДААТГАЛ
SINCE 1994

АРД ДААТГАЛ ХХК ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Хүчтэй. Хамтдаа
2018 он

АРД ДААТГАЛ ХХК
Улаанбаатар хот
Түүний үндэсний 2002000

Улаанбаатар хот
Түүний үндэсний 2002000
"БНДСЕК"
Борж, Анхны
Улаанбаатар хот
АРД ДААТГАЛ ХХК

2018-05-11

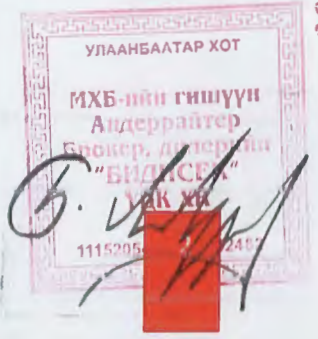

Үнэт цаасны танилцуулга

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧДЫН АНХААРАЛД!

Энэхүү Үнэт цаасны танилцуулга нь Хөрөнгө оруулагч таны хараат бус үнэлгээ гаргах, шинжилгээ хийхийг орлохгүй бөгөөд тэдгээрт тооцогдохгүй. Хөрөнгө оруулагч та Үнэт цаас гаргагч болоод түүний гаргаж буй үнэт цаас, холбогдох мэдээллийн талаар өөрийн хөндлөнгийн судалгаа шинжилгээг хийсний үндсэн дээр хөрөнгө оруулалт хийж буй бөгөөд өөрийн мэргэжлийн санхүүгийн, хуулийн болон бусад зохих мэргэжлийн зөвлөхүүдтэйгээ зөвлөлдөхийг зөвлөж байна.

“ҮНЭТ ЦААСЫГ МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ БҮРТГЭСЭН НЬ УГ ҮНЭТ ЦААСНЫ ЭРСДЛИЙН ТАЛААР АЛИВАА БАТАЛГАА ГАРГААГҮЙ БОЛОХЫГ АНХААРАХ НЬ ЗҮЙТЭЙ. ЭНЭХҮҮ ҮНЭТ ЦААСЫГ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАМААР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ НЬ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ТАНЫ ХУВЬД ЯМАГТ ЭРСДЭЛТЭЙ ҮЙЛДЭЛ БАЙДГИЙГ ОНЦГОЙЛОН АНХААРЧ, ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА, ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ АЖИЛЛАГААГ САЙТАР АНХААРАН СУДАЛСНЫ ҮНДСЭН ДЭЭР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ШИЙДВЭРЭЭ ГАРГАХЫГ ЗӨВЛӨЖ БАЙНА”

2018.05.19

Үнэт цаасны танилцуулга

ҮНЭТ ЦААСНЫ ХУРААНГУЙ ТАНИЛЦУУЛГА

Энэхүү үнэт цаасны танилцуулгыг Компанийн тухай хууль, Монголын Хөрөнгийн Биржийн “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”, Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам” болон Ард Даатгал ХХК-ийн 2018 оны 04 сарын 20-ны өдрийн Хувьцаа Эзэмшигчдийн хурлын 07/18 тоот тогтоолыг үндэслэн бэлтгэлээ.

Үнэт цаас гаргагч

Компанийн товч танилцуулга

Ард Даатгал ХХК

Ард Даатгал ХХК (цаашид “Үнэт цаас гаргагч” гэх) нь 1994 оны 03 сарын 14-ны өдөр Монголын анхны хувийн даатгалын компани болж үүсэн байгуулагдаж, 24 жилийн турш тасралтгүй тогтвортой үйл ажиллагаа явуулсаар ирсэн. Өнөөдрийн байдлаар 24 салбар, 238 төлөөлөгч, 100 гаруй ажиллагсадтайгаар даатгалын салбарт үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Үнэт цаас гаргагч нь харилцагч, үйлчлүүлэгчиддээ 13 хэлбэрийн даатгалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг санал болгон ажилладаг. Мөн Үнэт цаас гаргагч нь дэлхийн тэргүүлэх давхар даатгалын Hannover Re, Munich RE зэрэг 20 гаруй компаниуд болон Монгол улсын давхар даатгагч Хөдөө аж ахуйн давхар даатгалтай хамтран ажилладаг. МХБ-ийн Хувьцааны Бүртгэлийн I ангилал

Бүртгүүлэх ангилал

Санал болгож буй хувьцааны нэгж үнэ

700 төгрөг /долоон зуун төгрөг/

Санал болгож буй хувьцааны тоо ширхэг

1,500,000 ширхэг энгийн хувьцаа

Нийт татан төвлөрүүлэх дүн

5,250,000,000 төгрөг /таван тэрбум хоёр зуун тавин сая төгрөг/

Олон нийтэд санал болгож буй хувь

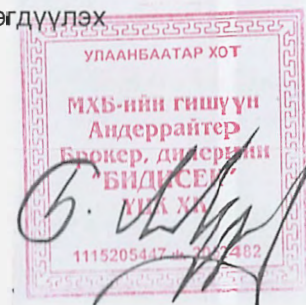
30%

Татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн зарцуулалт

- Дүрмийн сан болон өөрийн хөрөнгө нэмэгдүүлэх

Үнэт цаас арилжих арга

Тогтоосон үнийн арга

Үнэт цаасны танилцуулга

АГУУЛГА

- НЭГ. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ..... 13
 - 1.1. Үнэт цаас гаргагчийн оноосон нэр, оршин байгаа хаяг, холбоо барих утас..... 13
 - 1.2. Үнэт цаас гаргагчийн хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл 13
 - 1.3. Үнэт цаас гаргагчийн танилцуулга 13
 - 1.3.1. Компанийн үнэт зүйлс 14
 - 1.3.2. Мөрддөг зарчим..... 14
 - 1.3.3. Түүхэн замнал..... 16
 - 1.3.4. Нийгмийн хариуцлага 17
 - 1.4. Үнэт цаас гаргагчийн эрхэлж буй үйл ажиллагаа..... 21
 - 1.4.1. Даатгалын үйлчилгээний процесс..... 22
 - 1.4.2. Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ 23
 - 1.4.3. Группын хамтын ажиллагаа 28
 - 1.4.4. Борлуулалт..... 28
 - 1.4.5. Даатгалын хэлбэрүүд 32
 - 1.4.6. Даатгуулагчдын тоо 34
 - 1.4.7. Компанийн салбарын үзүүлэлт..... 35
 - 1.4.8. Нөхөн төлбөр 36
 - 1.4.9. Хохирлын харьцаа 38
 - 1.4.10. Давхар даатгал..... 38
 - 1.4.11. Нөөц сан..... 41
 - 1.5. Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаа явуулдаг зах зээлийн талаарх мэдээлэл..... 41
 - 1.6. Үнэт цаас гаргагчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө..... 49
 - 1.7. Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчид 51
 - 1.8. Үнэт цаас гаргагчийн бүтэц зохион байгуулалт, эрх бүхий албан тушаалтны мэдээлэл..... 54
 - 1.9. Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн тайлан, аудитын дүгнэлт 54
 - 1.10. Үнэт цаас гаргагчийн хийсэн гэрээ, хэлцлийн талаар 74
 - 1.11. Компанийн холбогдох этгээдийн тухай 77
 - 1.12. Үнэт цаас гаргагчийн компанийн засаглалын журмуудыг боловсруулж баталсан тухай 81
 - 1.13. Компанийн тухай хуулийн 75,79,81 дүгээр зүйлүүдийг дагаж мөрдөх талаар..... 81
 - 1.14. Компанийн эрх бүхий байгууллагааар батлуулсан ногдол ашгийн бодлого 82

2018.05.11

Үнэт цаасны танилцуулга

1.15. Дунд хугацааны бизнес төлөвлөгөөний тойм	84
1.15.1. ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	84
1.15.2. КОМПАНИЙН ӨНӨӨГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	89
1.15.3. БИЗНЕСИЙН ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ	90
1.15.4. ТӨЛӨВЛӨЛТ	101
1.16. Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэл, эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө.....	117
ХОЁР. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ	120
2.1. Үнэт цаас гаргах тухай эрх бүхий этгээдээс гаргасан шийдвэр	120
2.2. Нийтэд санал болгох үнэ тогтоосон үндэслэл, шийдвэр	121
2.3. Нийтэд санал болгох үнэт цаасны төрөл тоо, хэлбэр, нэрлэсэн үнэ	122
2.4. Нийтэд санал болгох болон арилжих нөхцөл	123
2.5. Нийтэд санал болгож байгаа үнэт цаасаар гарчлэгдэх эрх, үүрэг;	125
2.6. Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалт	126
ГУРАВ. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН ЭТГЭЭДИЙН ТУХАЙ.....	129
3.1. Аудитын компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл.....	129
3.2. Аудитын компанитай байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргийн тухай	131
3.3. Үнэлгээний компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл	133
3.4. Үнэлгээний компанитай хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх үүрэг	135
3.5. Хөрөнгө болон бизнесийн үнэлгээний тайлан, дүгнэлт	137
3.6. Хуулийн компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл	140
3.7. Хуулийн компанитай хийсэн гэрээний тухай.....	142
3.8. Хуулийн дүгнэлт	142
3.9. Андеррайтер компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл	146
3.10. Андеррайтер компанийн хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг	147

График

График 1. Борлуулалтын орлогын бүтэц	29
График 2. Нийт хөрөнгө /сая.төг/.....	30
График 3. Нийт хураамжийн орлого /сая.төг/.....	30
График 4. Нөхөн төлбөр /сая.төг/.....	31
График 5. Цэвэр ашиг /сая.төг/.....	31
График 6. Хөрөнгө оруулалт болон хөрөнгө оруулалтын олз /сая.төг/	31
График 7. Үйл ажиллагааны зардал /сая.төг/	32
График 8. Эрх үүсвэрийн бүтэц /сая.төг/.....	32

10:8 05-117

Үнэт цаасны танилцуулга

График 9. Орон нутгийн салбарын үзүүлэлт /сая.төг/	36
График 10. Нөхөн төлбөрийн хэмжээ /сая.төг/	37
График 11. Нөхөн төлбөрийн бүтэц	37
График 12. Давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөр	37
График 13. Хохирлын харьцаа /нийт/	38
График 14. Хохирлын харьцаа /цэвэр/	38
График 15. Давхар даатгалын хураамжийн зардал /сая.төг/	40
График 16. Давхар даатгалын хураамжийн зардалын бүтэц	40
График 17. Давхар даатгалын үзүүлэлт	40
График 18. Нөөц сангийн бүтэц	41
График 19. Нийт хөрөнгөөр зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/	42
График 20. Нийт хураамжийн орлогоор зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/	42
График 21. Цэвэр ашгийн хэмжээгээр зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/	43
График 22. Нийт хөрөнгийн өсөлтийн хувь /2013-2017/	43
График 23. Хураамжийн орлогын өсөлтийн хувь /2013-2017/	43
График 24. Цэвэр ашгийн өсөлт өсөлтийн хувь /2013-2017/	44
График 25. Үнэт цаас гаргагчийн зах зээлд эзлэх хувь	44
График 26. Салбарын нийт хураамжийн орлогын бүтэц	45
График 27. Салбарын нийт нөхөн төлбөрийн бүтэц	45
График 28. Даатгалын салбарын нийт нөөц сан	45
График 29. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого төвлөрүүлэлт	46
График 30. Даатгалын салбарын нийт хөрөнгө /тэрбум төг/	84
График 31. Даатгалын салбарын нийт хураамжийн орлого, давхар даатгалын хураамж	85
График 32. Даатгалын салбарын нөхөн төлбөр /тэрбум.төг/	86
График 33. Даатгалын салбарын цэвэр ашиг /тэрбум.төг/	87
График 34. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөр, хохирол нөхөлтийн харьцаа	88
График 35. Ард Даатгал ХХК-ийн хөрөнгийн бүтэц /сая.төг/	89
График 36. Ард Даатгал ХХК-ийн эх үүсвэрийн бүтэц /сая.төг/	89
График 37. Ард Даатгал ХХК-ийн хураамж, нөхөн төлбөр /сая.төг/	89
График 38. Инфляци /хувь/	91
График 39. Үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгө оруулалтын мэдээлэл /сая.төг/	128

Схем

Схем 1. Үнэт цаас гаргагчийн түүхэн замнал	16
Схем 2. Даатгалын үйлчилгээний процесс	22
Схем 3. Компанийн үзүүлдэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээ	23
Схем 4. АСН-ийн хөрөнгө оруулсан компаниуд	53
Схем 5. Ард Даатгал ХХК-ийн бүтэц зохион байгуулалт	54
Схем 6. Ард Даатгал ХХК-ийн 2015 оны ROE харьцаа	73
Схем 7. Ард Даатгал ХХК-ийн 2016 оны ROE харьцаа	73
Схем 8. Ард Даатгал ХХК-ийн 2017 оны ROE харьцаа	73
Схем 9. Өрхийн орлого	93

2018.05.11

Үнэт цаасны танилцуулга

Схем 10. Хувьцаа худалдан авах заавар 124

Хүснэгт

Хүснэгт 1. Даатгуулагчдын тоо 34

Хүснэгт 2. Даатгасан зүйлийн тоо 35

Хүснэгт 3. Давхар даатгагч компаниин үзүүлэлт 39

Хүснэгт 4. Салбарын харьцаа үзүүлэлт 46

Хүснэгт 5. Ард Даатгал ХХК-ийн харьцаа үзүүлэлт 46

Хүснэгт 6. Салбарын болон Ард Даатгал ХХК-ийн харьцаа 48

Хүснэгт 7. Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн өөрчлөлт 50

Хүснэгт 8. Ард Даатгал ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид 51

Хүснэгт 9. Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид 53

Хүснэгт 10. АСН-ийн ТУЗ-ийн гишүүд 54

Хүснэгт 11. Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүд 55

Хүснэгт 12. Ард Даатгал ХХК-ийн аудитын хорооны гишүүд 60

Хүснэгт 13. Ард Даатгал ХХК-ийн засаглалын хорооны гишүүд 61

Хүснэгт 14. Ард Даатгал ХХК-ийн эрсдэл хөрөнгө оруулалтын хорооны гишүүд 61

Хүснэгт 15. Ард Даатгал ХХК-ийн эрх бүхий албан тушаалтнууд 62

Хүснэгт 16. Ард Даатгал ХХК-ийн санхүүгийн байдлын тайлан 65

Хүснэгт 17. Ард Даатгал ХХК-ийн орлого үр дүнгийн тайлан 67

Хүснэгт 18. Ард Даатгал ХХК-ийн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 68

Хүснэгт 19. Ард Даатгал ХХК-ийн мөнгөн гүйлгээний тайлан 68

Хүснэгт 20. Ард Даатгал ХХК-ийн авлагын задаргаа 70

Хүснэгт 21. Ард Даатгал ХХК-ийн өр төлбөрийн задаргаа 71

Хүснэгт 22. Ард Даатгал ХХК-ийн санхүүгийн харьцаа 72

Хүснэгт 23. Ард Даатгал ХХК-ийн ХНХ-ийн 5%-иас дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий гэрээ хэлцэл 74

Хүснэгт 24. Сүүлийн 3 жилд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл 76

Хүснэгт 25. Даатгалын салбарын хураамжийн орлогын бүтэц 85

Хүснэгт 26. Ердийн даатгалын компаниудын хураамжийн орлого 80

Хүснэгт 27. Ердийн даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр 87

Хүснэгт 28. Хүн ам, хувийн эмнэлгийн мэдээлэл 92

Хүснэгт 29. Барилгын салбарын мэдээлэл 92

Хүснэгт 30. Боловсролын салбар 93

Хүснэгт 31. Өрхийн орлого 93

Хүснэгт 32. Ердийн даатгалын компаниудын давхар даатгалын хураамж 96

Хүснэгт 33. Ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 97

Хүснэгт 34. Даатгалын компаниудын хэрэглэдэг програм хангамж 98

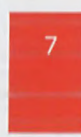
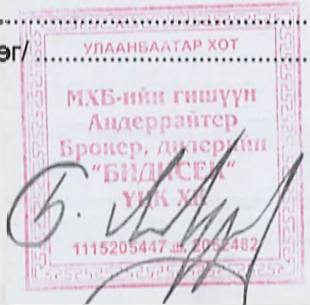
Хүснэгт 35. Ердийн даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр 98

Хүснэгт 36. Ердийн даатгалын зах зээлийн мэдээлэл 99

Хүснэгт 37. Даатгалын салбарын нийт хураамж, давхар даатгал, цэвэр хураамжийн орлого /сая.төг/ 99

Хүснэгт 38. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого /сая.төг/ 100

118 05 114

ДААТГАЛ

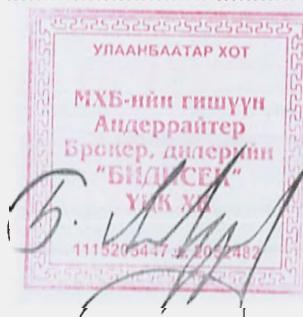

Үнэт цааснь танилцуулга

Хүснэгт 39. SWOT TOWS Шинжилгээ.....	101
Хүснэгт 40. SWOT Шинжилгээ	102
Хүснэгт 41. Хөрөнгийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд	103
Хүснэгт 42. Эрүүл мэндийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд	104
Хүснэгт 43. Жолоочийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд.....	104
Хүснэгт 44. Хариуцлагын даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд.....	105
Хүснэгт 45. Ард Даатгал ХХК"-ийн хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй төслүүд	105
Хүснэгт 46. Борлуулалтын суваг, төлөвлөгөө.....	107
Хүснэгт 47. Урон тооны төлөвлөлт.....	109
Хүснэгт 48. Зах зээлийн таамаглал (Дэлхийн банкны таамаглалд үндэслэсэн болно)	109
Хүснэгт 49. Хураамжийн орлогын таамаглал /сая.төг/.....	110
Хүснэгт 50. Нөхөн төлбөрийн таамаглал /сая.төг/	111
Хүснэгт 51. Үйл ажиллагааны зардлын төлөвлөлт /сая.төг/.....	111
Хүснэгт 52. Үйл ажиллагааны зардал, хураамжийн орлогын өсөлтийн хувь	112
Хүснэгт 53. Орлого үр дүнгийн тайлангийн төлөвлөлт /сая.төг/	112
Хүснэгт 54. Хөрөнгө оруулалт хийх хязгаар /СЗХ-ны журмын дагуу/	113
Хүснэгт 55. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт /сая.төг/.....	114
Хүснэгт 56. Даатгалын харьцаа үзүүлэлтийн төлөвлөлт	114
Хүснэгт 57. Санхүүгийн байдлын тайлангийн төлөвлөлт /сая.төг/	115
Хүснэгт 58. Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн төлөвлөлт /сая.төг/.....	116
Хүснэгт 59. Эрсдэл, эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө	117
Хүснэгт 60. IPO дараах хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц	122
Хүснэгт 61. IPO дараах хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	123
Хүснэгт 62. Үнэт цаас гаргагчийн дүрмийн сангийн бүтэц	127
Хүснэгт 63. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт /сая.төг/.....	128
Хүснэгт 64. Үйл ажиллагааны үзүүлэлтийн төлөвлөлт	129
Хүснэгт 65. Аудитын компанитай байгуудсан гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг.....	131
Хүснэгт 66. Үнэлгээчдийн тусгай зөвшөөрөл	134
Хүснэгт 67. Үнэлгээний компанитай хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг	135
Хүснэгт 68. Бизнес үнэлгээний аргуудын харьцуулалт	138
Хүснэгт 69. Үнэ цэнийн тооцоолол 23%-иар	138
Хүснэгт 70. Үнэ цэнийн тооцоолол 24%-иар	139
Хүснэгт 71. Хөрөнгийн үнэлгээний үр дүнгийн нэгтгэл.....	139
Хүснэгт 72. Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН-ийн тусгай зөвшөөрөл	141
Хүснэгт 73. Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН-ийн хуульчдын тусгай зөвшөөрөл	141

Зураг

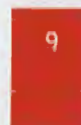
Зураг 1. Гадаад худалдааны тэнцэл.....	91
Зураг 2. Интернет хэрэглэгчдийн тоо /мянган хэрэглэгч/.....	94
Зураг 3. Үүрэн холбооны идэвхтэй хэрэглэгчдийн тоо /мянган хэрэглэгч/	94
Зураг 4. Үнэт цаасыг анхдагч зах зээлд байршуулах явц.....	123

Хавсралт материалын жагсаалт	
Хавсралт 1	Ард Даатгал ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, дүрэм, ХЭХ-ын хувьцаа хуваах тухай 04/18 тоот тогтоол
Хавсралт 2	Ард Даатгал ХХК-ийн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ
Хавсралт 3	ХЭХ-ын хувьцаа хуваах тухай 2018 оны 04 сарын 20-ны өдрийн 04/18 тоот тогтоол
Хавсралт 4	Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, дүрэм
Хавсралт 5	АСН-ийн холбоотой этгээдүүдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, дүрэм
Хавсралт 6	Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн ҮЦТХТ ХХК дахь дансны үлдэгдэл
Хавсралт 7	АСН нь Ард Актив ХЗХ-нд хувь нийлүүлсэн тухай мэдээлэл
Хавсралт 8	Ард Даатгал ХХК-ийн ХК-ийн дүрмийн төсөл
Хавсралт 9	Ард Даатгал ХХК-ийн бүтэц зохион байгуулалт, тогтоолын хамт
Хавсралт 10	Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүдийн анкетууд
Хавсралт 11	Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүдийн засаглалын гэрчилгээ
Хавсралт 12	Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүд томилох тухай тогтоолууд
Хавсралт 13	Ард Даатгал ХХК болон түүний хяналтын багц эзэмшигчийн өр төлбөрийн лавлагаа
Хавсралт 14	Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүд, гүйцэтгэх захирлын холбогдох өр төлбөргүй тухай лавлагаа
Хавсралт 15	ТУЗ бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай ХЭХ-ын 05/18 тогтоол
Хавсралт 16	Шинээр ТУЗ-ийн 4 гишүүдийг томилох тухай ХЭХ-ын 03/18 тогтоол
Хавсралт 17	ТУЗ дэргэдэх хороодын бүрэлдэхүүнийг томилох ТУЗ-ийн 15/14 тогтоол
Хавсралт 18	Ард Даатгал ХХК-ийн эрх бүхий албан тушаалтнуудын анкет
Хавсралт 19	Ард Даатгал ХХК-ийн эрх бүхий албан тушаалтнууд томилох тухай тогтоолууд
Хавсралт 20	Ард Даатгал ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал болон ТУЗ-ийн даргын хооронд байгуулсан гэрээ
Хавсралт 21	Үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 3 жилийн аудитын тайлан
Хавсралт ??	Компанийн засаглалын журмуудыг баталсан тухай ТУЗ-ийн тогтоол, компанийн засаглалын журмууд
Хавсралт 23	ХЭХ-ын нээлттэй ХК болох тухай 2018 оны 04 сарын 20-ны өдрийн 07/18 тоот тогтоол
Хавсралт 24	ТУЗ-ийн хурлын эчнээ санал хураах тухай 2018 оны 05 сарын 04-ны 6/2018 тоот тогтоол
Хавсралт 25	ТУЗ-ийн хурлын үнэт цаасны үнэ тогтоох тухай 2018 оны 05 сарын 08-ны өдрийн 07/18 тоот тогтоол
Хавсралт 26	"Далайван Аудит" ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрөл, ҮЦЗЗ-д аудитын үйлчилгээ үзүүлэх зөвшөөрөл

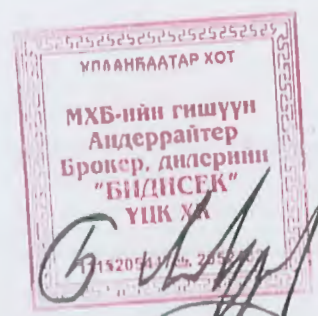

11111111111111111111
11111111111111111111

Хавсралт 27	"Далайван Аудит" ХХК-ийн үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээ
Хавсралт 28	"БДО Аудит" ХХК-ийн тусгай зөвшөөрөл, бүртгэлийн гэрчилгээ, үнэлгээчдийн анкет
Хавсралт 29	"БДО Аудит" ХХК-ийн үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээ
Хавсралт 30	"БДО Аудит" ХХК-ийн хөрөнгийн үнэлгээ
Хавсралт 31	"БДО Аудит" ХХК-ийн бизнесийн үнэлгээ
Хавсралт 32	"БДО Аудит" ХХК-ийн ҮЦ33-д оролцогчид үйлчилгээ үзүүлэх зөвшөөрөл
Хавсралт 33	"Өмгөөллийн И Эл Си" ХХН-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрөл
Хавсралт 34	"Өмгөөллийн ИЭлСи" ХХН-ийн үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээ
Хавсралт 35	"Өмгөөллийн ИЭлСи" ХХН-ийн ҮЦ33-д оролцогчид үйлчилгээ үзүүлэх зөвшөөрөл
Хавсралт 36	"Өмгөөллийн ИЭлСи" ХХН-ийн хууль зүйн дүгнэлт
Хавсралт 37	"Би Ди Сек" ХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрөл
Хавсралт 38	"БиДиСЕК ҮЦК" ХК-ийн үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээ
Хавсралт 39	Андеррайтерийн дүгнэлт

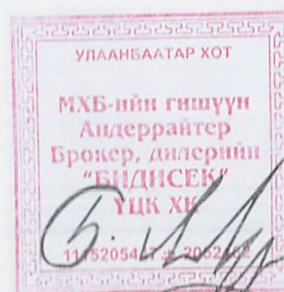
2018 05-11

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

СЗХ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
ҮЦЗЗ	Үнэт цаасны зах зээл
ҮЦЗЗТХ	Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль
ЭСЯ	Элчин сайдын яам
КТХ	Компанийн тухай хууль
ХААДД	Хөдөө Аж Ахуйн Давхар Даатгал
МИД	Малын индексжүүлсэн даатгал
ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
ХЗХ	Хадгаламж зээлийн хоршоо
ТББ	Төрийн бус байгууллага
ХНС	Хохирлын нөөц сан
СТОУС	Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт
АСН	Ард Санхүүгийн Нэгдэл
ТӨХК	Төрийн өмчит хувьцаат компани
ҮЦК	Үнэт цаасны компани
ШШГЕГ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар
МХБ	Монголын хөрөнгийн бирж
ДХО	Даатгалын хураамжийн орлого
НТ	Нөхөн төлбөр
ХЭХ	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

2018 05 11

ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА БЭЛТГЭХЭД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД

ХУУЛИЙН ЗӨВЛӨХ БАЙГУУЛЛАГА:

ELCLLP ADVOCATES
ӨМГӨӨЛЛИЙН "ИЭЛСИ" ХХН

Нэр: **Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН**
Хаяг: Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р
Хороо, Ардчиллын өргөө, 6 давхар
Утас: (976) 77118193
Вебсайт: www.elclawoffice.mn

ҮНЭЛГЭЭНИЙ БАЙГУУЛЛАГА:

Нэр: **БДО Аудит ХХК**
Хаяг: Улаанбаатар хот, СБД, 1-р хороо,
ЮНЕСКО-гийн гудамж, Нарны зам-62,
ЮНИОН БЮЛДИНГ В-блок 15-р давхар,
1502 тоот
Утас: (976) 77404040, (976) 77404041
Вебсайт: www.bdo.mn

АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА:

Нэр: **Далайван Аудит ХХК**
Хаяг: Монгол Улс, Улаанбаатар-16066,
Амарсанаагийн гудамж-5, Далайван
ХХК-ийн байр
Утас: (976) 70005401
Вебсайт: www.dalaivanaudit.mn

АНДЕРРАЙТЕР КОМПАНИ:

Нэр: **БиДиСЕК ҮЦК ХХК**
Хаяг: БиДиСЕК ҮЦК ХХК-ийн байр, Залуучуудын
өргөн чөлөө 27/1, Сүхбаатар дүүрэг,
Улаанбаатар хот, Монгол улс
Утас: (976) 11 313108
Вебсайт: www.bdsec.mn

НЭГ. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ

1.1. Үнэт цаас гаргагчийн оноосон нэр, оршин байгаа хаяг, холбоо барих утас

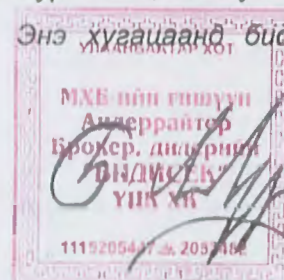
Үнэт цаас гаргагчийн нэр:	Ард Даатгал ХХК
Үнэт цаас гаргагчийн хаяг:	Монгол улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Ерөнхий сайд Амарын гудамж, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн байр, 2-р давхарт
Холбоо барих утас:	77200088
И-мэйл хаяг:	info@arddaatgal.mn

1.2. Үнэт цаас гаргагчийн хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл

Компанийн нэр:	Ард Даатгал ХХК
Бүртгэгдсэн он, сар, өдөр:	2006 он 2 сарын 15
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9011325015
Регистрийн дугаар:	2062089
Үйл ажиллагаа:	Гэнэтийн ослын, жуулчдын гэнэтийн осол, эрүүл мэнд, хөрөнгө, барилга угсралт, тээврийн хэрэгсэл, ачаа, зорчин явагч- тээвэрлэгчийн хариуцлага, зочид буудлын эзний хариуцлага, гуравдагч этгээдийн өмнө хүлээх хариуцлага, давхар даатгалын үйлчилгээ /672000/
Хувьцаа эзэмшигчдийн тоо:	2 /2018.05.10-ны байдлаар/

1.3. Үнэт цаас гаргагчийн танилцуулга

Ард Даатгал ХХК нь 1994 оны 3 сарын 14-ний өдөр Монголын анхны хувийн даатгалын компани болж байгуулагдсан бөгөөд 2004 онд хөрөнгө, санхүүгийн зах зээл дээр зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг Их Британийн Виттингтон групп тус компанид хөрөнгө оруулалт хийж хувь нийлүүлэгч болсноор улсдаа гадаадын хөрөнгө оруулалттай анхны даатгалын компани болж, Европын даатгалын зах зээлийн шилдэг туршлага, олон улсын Ноу Хау-г Монгол улсын даатгалын зах зээлд авчирсан юм. Энэ хугацаанд бид харилцагч-

2018 05-11

даатгуулагч нарынхаа өвөрмөц хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн даатгалын үйлчилгэээ мэргэжлийн өндөр төвшинд хүргэж ажиллаж ирлээ. Бидний өнөөг хүртэл Монголын даатгалын зах зээл дээр явуулсан үйл ажиллагаанд харилцагч нарын маань эрэлт хэрэгцээ, бодит хүсэл шаардлага хөтөч нь болж, бид хамтдаа хөгжиж, хамтдаа боловсорч ирсэн юм...”

Эрхэм зорилго

Даатгуулагчийн хэрэгцээ шаардлагад бүрэн нийцсэн, мэргэжлийн ёс зүйг баримталсан, даатгалын шилдэг үйлчилгээг бид үзүүлнэ.

Алсын хараа

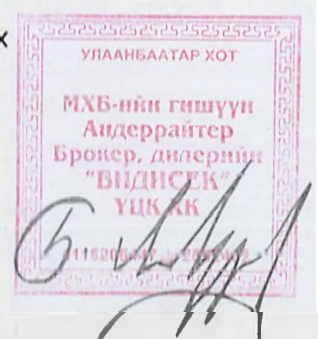
Ард Даатгал ХХК нь даатгуулагчдын эрэлт хэрэгцээ, шаардлагад бүрэн нийцсэн, тэдний амар тайван амьдралын баталгааг хангасан үйлчилгээг үзүүлж, харилцагчдаа амжилтад хөтөлсөн, нийгмийн хариуцлагыг дээдлэгч, ил тод, итгэл төрүүлсэн тэргүүлэгч даатгагч, даатгалын үйлчилгээ үзүүлэгч байна.

1.3.1. Компанийн үнэт зүйлс

- Хүн – Компанийн явуулж буй бүхий л үйл ажиллагаанд оролцож буй хүн бүрд эрх тэгш, хүндэтгэлтэй хандаж, оролцогч талуудын харилцан ашигтай байдлыг эрхэмлэн дээдлэх
- Хариуцлагатай, ил тод байдал – Компанийн гүйцэтгэж буй ажил, үүрэг, үйлдэл бүрийнхээ өмнө хариуцлагатай байж, ил тод нээлттэй үйл ажиллагаа явуулах
- Үнэнч, шударга байдал – Компанийн бүхий л үйл ажиллагаа болон өөрийн ажилдаа ёс зүйтэй, үнэнчээр хандаж, шударга ёсыг эрхэмлэн дээдлэх
- Инноваци – Тодорхой асуудлыг шийдвэрлэх шинэлэг санал санаачилгыг үргэлж дэмжиж урам зориг өгөх.

1.3.2. Мөрддөг зарчим

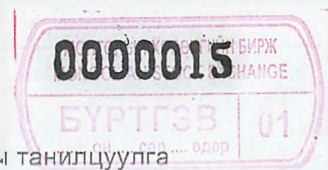
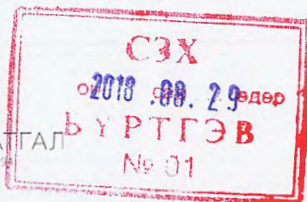
- Монгол улсын хууль журмыг үйл ажиллагаандаа дээдлэн мөрдөж, үнэнч шударга хандан ажиллах
- Сайн засаглал, ил тод байдлыг байгууллагын бүх төвшинд нэвтрүүлэн ажиллах
- Ажилчид өөрийгөө болон бусдыг хөгжүүлэн ажиллахыг эрхэмлэх
- Хамт олны дунд харилцан итгэлцэл, хүндлэл, эерэг дулаан уур амьсгалыг бүрдүүлж, хамтын ажиллагааг дэмжих
- Зах зээлд шинийг санаачилж нэвтрүүлж ажиллах

05-11 2018

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

- Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашгийг дээдэлж ажиллах
- Харилцагч үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамж, үйлчилгээг боломжит дээд хэмжээнд хүргэн ажиллах.

2011 оны 1 дүгээр улиралд Ард Даатгал ХХК болон “Гранд Даатгал” ХХК-иудын хувь нийлүүлэгчид нь албан ёсоор тус компаниудыг нэгтгэх шийдвэрийг гаргаж, энэхүү шийдвэрийг Монгол Улсын Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос баталгаажуулснаар 2011 оны 2 дугаар улирлаас эхлэн Ард Даатгал ХХК нь “Гранд Даатгал” ХХК-ийг албан ёсоор өөртөө нэгтгэж үйл ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн.

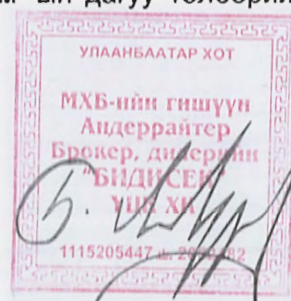
“Ард Даатгал” компани нь 24 жилийн турш тасралтгүй тогтвортой үйл ажиллагаа явуулж, 24 салбар, 238 төлөөлөгчтэй, 100 гаруй ажиллагсадтай болж өргөжөөд байна.

2013 оны жилийн эцсээр Ард Даатгал ХХК-ийн томоохон хувьцаа эзэмшигч болох Интергрупп Интернэйшнл ХХК нь Ард Даатгал компани дахь өөрийн эзэмшил хувьцаагаа ИАЙТи ХХК-ийн хувьцаагаар харилцан солилцох гэрээг байгуулсан. Улмаар ИАЙТи ХХК нь нэрээ Ард Санхүүгийн Нэгдэл болгож, Ард Даатгал ХХК нь Ард Санхүүгийн Нэгдлийн охин компани болж, энэхүү группийн дор үйл ажиллагаа явуулж байгаа Монгол Шуудан ХК, Ард Кредит, Ард Секюритиз, Ард Лайф, Ард Менежмент, Ард Актив ХЗХ, Тэнгэр Системс зэрэг компаниудтай идэвхтэй хамтарч ажиллаж байна.

2017 оноос Ард Даатгал ХХК нь харилцагчиддаа шинээр газар тариалангийн даатгалын бүтээгдэхүүнийг санал болгож эхэлсэн нь бүтээгдэхүүний нэр төрлийг олшруулж, борлуулалтын орлогыг цаашид нэмэгдүүлэх боломж олгож байна. 2017 онд ургац алдсан 4 аж ахуйн нэгжид Хөдөө Аж Ахуйн Давхар Даатгал компанитай хамтран 211 сая төгрөгийн нөхөн төлбөрийг олгосон. Мөн тээврийн хэрэгслийн даатгалын бүтээгдэхүүнийг хялбаршуулан, хүртээмжтэй болгох үүднээс 2017 оны эцсээр Хүлэг нэртэй бүтээгдэхүүнийг харилцагчиддаа санал болгож эхэллээ.

Үнэт цаас гаргагч нь 2017 онд татварт нийтдээ 316 гаруй сая төгрөг, нийгмийн даатгалд 245 сая төгрөгийг төлсөн байна.

Аливаа даатгалын компанийн хувьд даатгуулагчдынхаа өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлэх чадамжийг илэрхийлдэг гол үзүүлэлт нь төлбөрийн чадварын үзүүлэлт юм. Үнэт цаас гаргагч нь Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2016 оны 105 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Ердийн даатгагчийн төлбөрийн чадварыг тооцох журам”-ын дагуу төлбөрийн чадварын үзүүлэлтийг байнга хангаж ирсэн байна.

2018.05.11

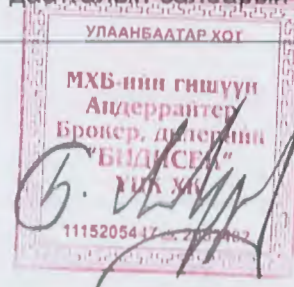
1.3.3. Түүхэн замнал

Схем 1. Унэт цаас гаргагчийн түүхэн замнал

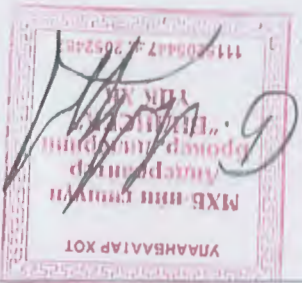

Шагнал урамшуулал:

- 2000 он** Ард Даатгал ХХК 5 дахь жилдээ ТОП зэрэглэлийн даатгалын компаниар шалгарав.
- 2008 он** СЗХ-ны гаргасан даатгалын компаниудын үнэлгээгээр 3-т шалгаран, Монгол Улсын шилдэг даатгагчдын нэгээр батламжлагдсан
- 2010 он** Дэлхийн бизнесийн шилдэг компаниудад олгодог Зууны Чанарын алтан цомыг Швейцар улсын Женев хотод гардан авав.
- 2012 он** Засгийн Газар, Монголын Үндэсний Худалдаа Аж Үйлдвэрийн Танхимтай хамтран зохион байгуулдаг ТОП-150 аж ахуй нэгж шалгаруулах шалгаруулалтын ТОП-5 даатгалын компанийн 2-т шалгарсан. Мөн тус онд Монголын Маркетинг, Менежментийн Хүрээлэнгээс зохион байгуулдаг "Гранд Экспо-2012" үндэсний бизнес фестивалд амжилттай оролцож Банк, санхүү, даатгалын салбарын ТОП-5 даатгалын компани номинацийн 1-р байрт шалгарсан.
- 2013 он** Засгийн Газар, Монголын Үндэсний Худалдаа Аж Үйлдвэрийн Танхимтай хамтран зохион байгуулдаг ТОП-150 аж ахуй нэгж шалгаруулах шалгаруулалтын ТОП-5 даатгалын компанийн 1-т шалгарсан.
- 2014 он** Засгийн Газар, Монголын Үндэсний Худалдаа Аж Үйлдвэрийн Танхимтай хамтран зохион байгуулдаг ТОП-150 аж ахуй нэгж шалгаруулах шалгаруулалтын ТОП-5 даатгалын компанийн 3-т шалгарсан. Мөн Монголын Маркетинг, Менежментийн Хүрээлэнгээс зохион байгуулдаг "Гранд Экспо-2012" үндэсний бизнес фестивалд амжилттай оролцож Банк, санхүү, даатгалын салбарын ГРАН-ПРИ-т шалгарсан.

2018 05 11

Компанийн агура Монгол Улсын Франкийнгийн санхүүжилтээр Монгол орон даяар явагдсан "Ногоон дэлхий" арга хэмжээнд нэгдэн "Цэцэгт аян" хөтөлбөрийг зохион байгуулсан бөгөөд үүнд 150 гаруй даатгуулагчдад 30

2017 он

Даатгалын салбар үүсч хөгжсөний 80 жилийн ойн арга хэмжээг тохиолдуулан Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос даатгалын салбарын хамт олонтой "ЦЭЦЭЭ ГҮН"-ийн оргил руу явагдан зохион байгуулсан бөгөөд нийгмийн харилцааг хэрэгжүүлэгч ААН-ийн хувьд хүрээлэн буй орчноо цэвэрлэх аянд компанийн нийт ажиглагчид оролцжээ.

2014 он

Монгол улсад даатгалын салбар үүсч байгуулагдсаны 80 жил, Ард Даатгал ХХК-ийн 20 жилийн ойн ажгуудын хүрээнд Чингисийн талбайн урд цэцэрлэгт мөнх ногоон гацуурдууд суулгасан байна.

2014 он

Албан Журмын Даатгалын Холбооноос санаачилсан Сэлэнгэ аймгийн нутагт байрлах "Тужийн Нарс" хэмээх газарт бусад даатгалын компанийн хамтран нийт 100 модны суулгац суулгасан байна.

2014 он

Харилцагчдынхаа эрсдэлийг зөвхөн даатгаад зорсохгүй, даатгалын орчин нөхцөл бий болох эрсдэлээс хэрхэн урьдчилан сэргийлэх, тийм нөхцөл бий болбол хэрхэн хохирол багатай даван туулах зэрэг чиглэлээр сургалт, зөвлөгөөнүүдийг харилцагчтайгаа хамтран тогтмол зохион байгуулдаг.

2013 он

Ард Даатгал ХХК нь байгаль орчин хамгаалах үйл ажиллагааг компанийн нийгмийн харилцаагын томоохон хэсэг гэж үздэг бөгөөд Дорноговь аймгийн нутагт байрлах Хамрын хийдэд мод, бутны 400 суулгацыг тус компанийн хамт олон суулган Ард Даатгал ХХК-ийн нэрэмжит цэцэрлэгт хүрээлэнг байгуулсан байна.

2013 он

Байгаль орчин хамгаалах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:

Ард Даатгал ХХК нь байгуулагдсан цагаасаа хойш боловсрол, нийгмийн сайн сайхны төлөөх үйлсийг бизнесийнхээ салшгүй нэг хэсэг болгож ирсэн бөгөөд "Хүүхэд залуус, эрүүл мэнд, эрүүл орчин бидний ирээдүй" гэсэн үндсэн бодлогод тулгуурлан нийгмийн үйл ажиллагааг дэмжин идэвхтэй оролцон ажигладаг. Нийгмийн харилцаагын хүрээнд байгаль орчин хамгаалах, урлаг спорт дэмжих, хүүхэд өсвөр үеийн боловсрол, хөгжилд хувь нэмрээ оруулах чиглэлээрх ажгуудыг санаачлан зохион байгуулж амжилттай хэрэгжүүлсэн байна.

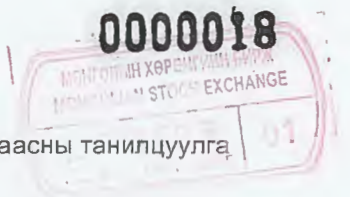
1.3.4. Нийгмийн харилцаа

2018 55-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

гаруй нэр төрлийн 450 гаруй таримал цэцэг, суулгацыг үнэгүй тараасан ба энэ аянг жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулж байна.

Спортыг дэмжих чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:

2013 он Монголын сагсан бөмбөгийн холбооноос зохион байгуулсан үндэсний PEPSI доод лигт "Ийглс" нэртэй багийг ивээн тэтгэж ажилласан.

2013 он "Монголын премиер лиг"-ийн хаврын болон намрын 2 улирал дараалан "ФС Ард Даатгал" хөл бөмбөгийн багийг ивээн тэтгэж тус багийн тэмцээний бооцоо, хувцас хэрэглэл, бэлтгэлийн талбай, тэмцээний үеэр хэрэглэх хангамж зэрэг бүхий л боломжоор хангаж ажилласан байна.

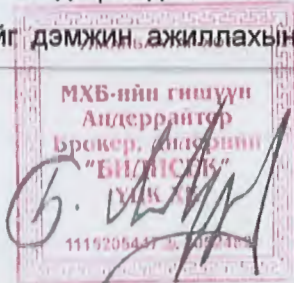
2013 он 2013 оны 11 сарын 3-наас 7-ны өдрүүдэд Малайз Улсын Куала Лумпур хотод болсон IPC Powerlifting Asian Open Championships Азийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцсон Параолимпийн Пауэрлифтингийн төрөлд 88 кг хүртэлх жинд дэлхийд 11-т эрэмбэлэгдэж буй Монгол Улсын аварга тамирчин Энхбаярын Содномпилжээг ивээн тэтгэж бүх зардлыг санхүүжүүлсэн.

2015 он Жүдо бөхийн улсын шигшээ багийн гишүүн, Ард Санхүүгийн Нэгдлийн тамирчин О.Жавзмааг дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнд оролцоход дэмжлэг туслалцаа үзүүлэн ивээн тэтгэжээ.

2015 он Оффроуд автомашин сонирхогчдын клубтэй хамтран Зэрлэг 4x4 бартаат замын уралдааны ерөнхий спонсороор оролцож хамтран зохион байгуулсан.

2016 он "Ахиллис Монгол" олон улсын байгууллага, Ариг банкнаас хамтран Олон нийтэд хөгжлийн бэрхшээлийн талаарх ухамсар, ойлголтыг дээшлүүлэх, спорт нь эрүүл мэнд, амжилтын үндэс гэдгийг олон нийтэд сурталчлах, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг спортоор хичээллүүлэх ажлыг санхүүжүүлэх хөрөнгө босгох, нийгмийн хариуцлагатай аж ахуйн нэгж, хувь хүнийг сурталчлах зорилготойгоор "Итгэл Найдвар, Боломж" уриан дор зохион байгуулсан Улаанбаатар хагас марафон "HOPE AND POSSIBILITY ULAANBAATAR 2016"-г зохион байгуулжээ.

Ард Даатгал ХХК тус гүйцтийн 3 болон 10 км-д гүйгчдийг гэнэтийн ослын даатгалаар даатгаж бүх нийтийн гүйлтийг дэмжин ажиллахын зэрэгцээ

2018.05.11

хамт олноороо гүйлтэд идэвхтэй оролцож өөрсдийн хувь нэмрээ оруулсан байна.

Урлаг соёлыг дэмжих чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:

- 2013 он** “Домогт Ану Хатан” уран сайхны кино болон “Драмын урлагийн дээд шагнал гардуулах – Гэгээн муза” наадмыг тус тус ивээн тэтгэж ажилласан байна.
- 2015 он** Улсын дуурь бүжгийн эрдмийн театрын Лучия Ди Ламмермур дуурийн цоо шинэ уран бүтээлийг ивээн тэтгэжээ.
- 2015 ба 2016 он** ХБНГУ-ын Бюделсдөрф хотноо зохион байгуулагдсан Nord-Art 2015, 2016 Олон улсын дүрслэх урлагийн үзэсгэлэнгийн Монголын павильоны зохион байгуулалтыг ивээн тэтгэж хамтран ажилласан байна.
- 2015 ба 2016 он** Улсын баяр наадмын өмнөх хамгийн том сорилго барилдаан болох “Чингэлтэй Хайрханы Хишиг” шилдэг 256 бөхийн барилдааны ерөнхий ивээн тэтгэгчээр 2 жил дараалан ажиллажээ.
- 2017 он** Жил бүр зохиогддог Улаанбаатар марафон-2017 бүх нийтийн гүйлтэнд хамт олны төлөөлөл амжилттай оролцсон.
- 2017 он** Уламжлалт “Чингэлтэй хайрханы хишиг” барилдааныг илүү өргөн хүрээнд Ард Санхүүгийн Нэгдэл, Хөрөнгө Оруулагч Үндэстэн компаниудтай хамтран зохион байгуулж, Ард Даатгал ХХК ерөнхий ивээн тэтгэгчээр ажиллав.

Хүүхэд, өсвөр үеийн боловсрол, хөгжилд хувь нэмрээ оруулах чиглэлээр хийгдсэн ажлууд:

- 2015 он** Түлэгдэлтэй охинд туслах аянд хамт олноороо нэгдэн, сайн дурын хандив тусламж цуглуулж мөнгөн тусалцаа үзүүлжээ.
- 2015 он** Хөдөө орон нутгийн салбарын ажилтнууд Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Сэлэнгэ аймгуудад зохиогдсон сургуулийн насны хүүхдэд замын хөдөлгөөнд аюулгүй оролцох дадал олгох “Ногоон гэрэл - Цагаан шугам 2015” арга хэмжээг ивээн тэтгэж идэвхтэй оролцсон.
- 2014, 2015 он** 6 сарын 1-ний өдөр СОС – Хүүхдийн хотхонд хөгжөөнт тэмцээн зохион байгуулж, нийт 250 хүүхдэд гарын бэлэг бэлэглэсэн.

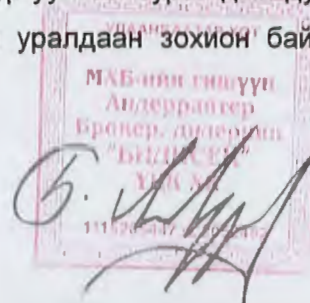
2018.05.11

2016 он	Сири улсад дайны хөлд нэрвэгдэж эцэг эх, гэр бүл, орон гэрээ алдсан хүүхдүүдэд туслах зорилгоор санаачлагдсан Өгөөмөр Үндэстэн – Giving Nation хандивын аянд хамт олноороо нэгдэж хандивын зүйлс цуглуулсан.
2016-2017 он	11 дэх удаагийн “Дуулиан-2020” өсвөрийн заалны хөл бөмбөгийн тэмцээнээр Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүргийн 106, 107 дугаар сургуулийн багуудыг ивээн тэтгэж, дэмжин ажилласан.
2016-2017 он	2016-2017 оны хичээлийн шинэ жилд Монголын Сурагчдын Холбооны дэргэдэх “School Police-эцэг эхийн эргүүл”-ийн эргүүлийн үүрэг гүйцэтгэхэд хэрэглэгдэх хантааз болон ажиллах журам бүхий самбарыг нийслэлийн 7 дүүргийн нийт 35 сургуульд гардуулан өгчээ.
2017 он	Олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан хамт олноороо нэгдэн 3, 4-р хороололд байрладаг 0-1 насны хүүхдүүдэд шаардлагатай өдөр тутмын хэрэглээний зүйлсийг хандивласан.
2017 он	Олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан 29 дүгээр тусгай дунд сургуулийн 1-5 дугаар ангийн 150 сурагчдад бэлэг гардуулсан ба Баянгол дүүргийн хүүхдийн асрах төвд зайлшгүй хэрэгцээтэй хүүхдийн тэрэг, хөлд оруулагч, хүүхдийн бассейн, тоглоом зэргийг бэлэглэж, Сонгинохайрхан дүүргийн гал унтраах ангид мөнгөн тусламж үзүүлсэн.
2017 он	Компанийн түнш болох Монгол Коосен сургуулийн Моко багт Робокон-2017 тэмцээнд оролцоход нь дэмжлэг үзүүлж ажилласан бөгөөд тус баг нь тэмцээндээ амжилттай оролцож 4-р байрын шагнал, шилдэг баг өргөмжлөл хүртсэн байна.

Дээрх ажлуудаас гадна үнэт цаас гаргагч нь дараах ажлуудыг мөн амжилттай санаачлан гүйцэтгэсэн байна:

- Даатгалын ач холбогдол, гамшгийн үед иргэдийн эрсдэлийг даван туулах чадвар, туршлагыг хөгжүүлэх, мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор Нийслэлийн Онцгой Байдлын Газар болон М-Си-Эс Холдинг ХХК-тай хамтран Монголд анх удаа Гамшгаас хамгаалах дадлага сургууль, Гал унтраах тактикийн сургуулийг семинарын болон дадлагаар амжилттай зохион байгуулсан.
- Монгол Шуудан ХК болон what3words-тэй хамтран 2017 оны 12 сарын 1-нээс 22-ны хооронд аймаг, хотын ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын дунд “Өвлийн өвгөний шуудан” захидал, шүлэг, гар зургийн уралдаан зохион байгууллаа. Уг

2018.05.11

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

уралдаанд нийт 15,000 хүүхэд оролцсоноос 100 бүтээлийг шалгаруулан, зохион байгуулагч нар бүтээлийн эздийг урамшуулсан.

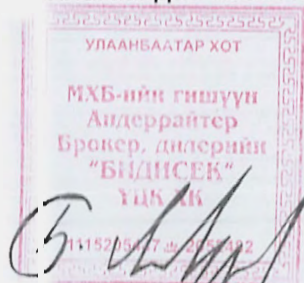
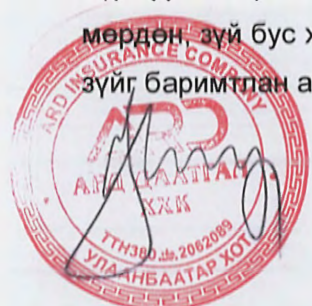
1.4. Үнэт цаас гаргагчийн эрхэлж буй үйл ажиллагаа

Үнэт цаас гаргагч нь СЗХ-ны 2007 оны 12 сарын 26-ны өдрийн 211 дугаар тогтоолоор ердийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг авсан. Даатгалын үйл ажиллагаа нь гэрээний үндсэн дээр даатгуулагч зохих хураамж төлж өөрийн эд хөрөнгө, ашиг сонирхлоо болзошгүй эрсдэлээс учирч болох хохирлоо нөхөх баталгаатай эх үүсвэртэй байх болон даатгагч хураамж авсны үндсэн дээр даатгуулагчийн даатгуулсан зүйлд учирч болох хохирлыг бүрэн буюу хэсэгчлэн нөхөн төлөх үүрэг хүлээх, эрх эдлэх харилцаа юм.

Үнэт цаас гаргагч нь СЗХ-ны 2012 оны 12 сарын 12-ны өдрийн 356 дугаар тогтоолын дагуу Сайн дурын даатгалын хэлбэрийн ердийн даатгалын ангилалд хамаарах 13, албан журмын даатгалын хэлбэрт хамаарах 1 даатгалын хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулдаг. Ард Даатгал ХХК-ийн мэргэшсэн даатгалын баг нь байгууллагын болон иргэдэд зориулсан даатгалын 13 хэлбэрээр бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг 24 салбар нэгжээрээ дамжуулан харилцагч, үйлчлүүлэгчдээ үзүүлж байна.

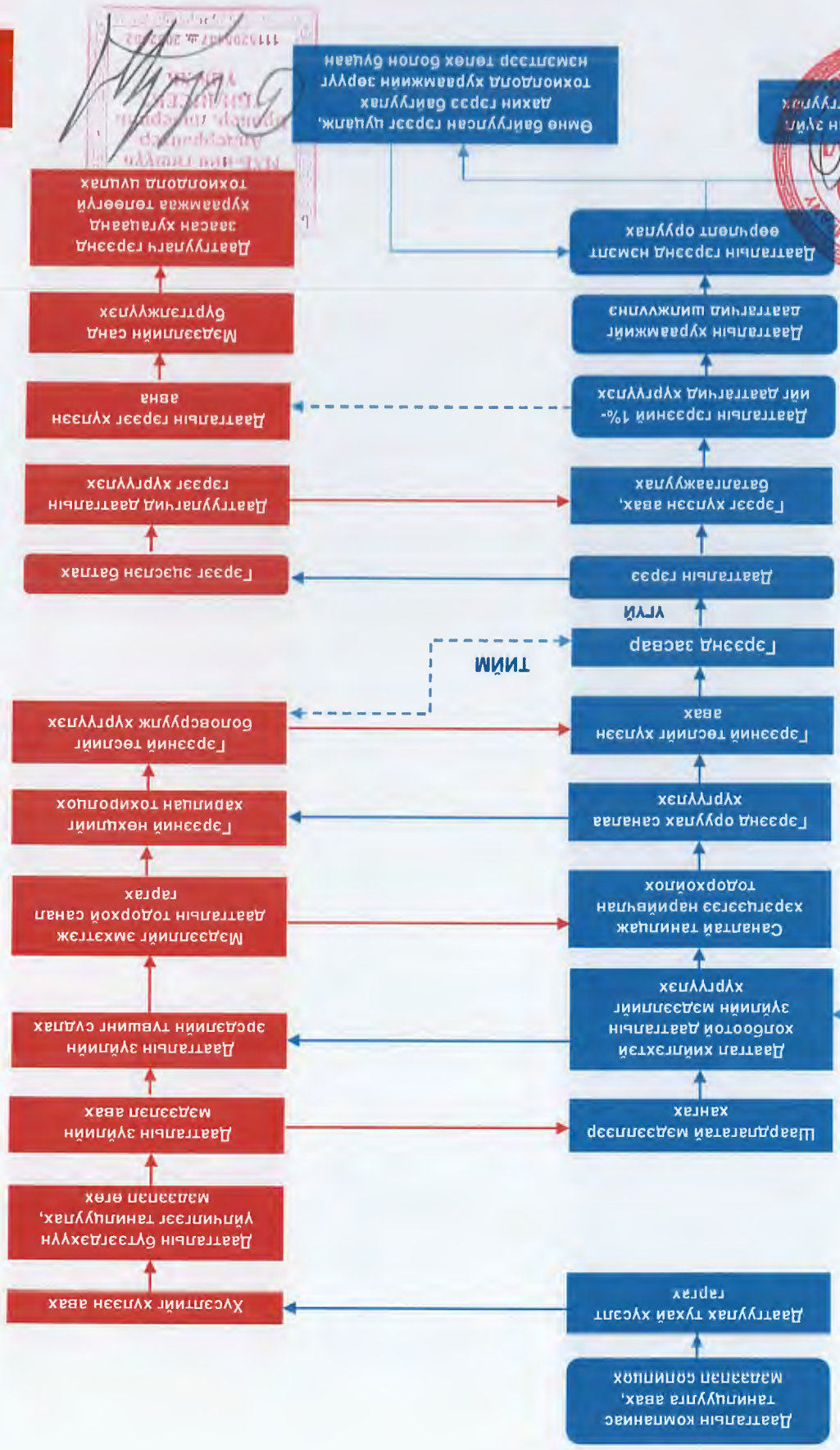
Даатгуулагчдынхаа эд хөрөнгө, эрүүл мэнд, хариуцлагын эрсдэлийг хамгаалах гэрээний үүргээ биелүүлэхдээ дэлхийн томоохон даатгалын группууд болох Alliance, Munich Re, Swiss Re, Hannover Re, ОХУ-ын Ингосстрах, Lloyd's Syndicates зэрэг давхар даатгагч болон давхар даатгалын брокерууд болох AON, Marsh, Willis, UIB, JB Boda, Faber, Malakut, Sompo, Tokyo Marine, Galaxy Insurance түүнчлэн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг Францын "Europ assistance" байгууллагуудтай олон жилийн турш хамтран ажиллаж байгаа.

Үнэт цаас гаргагч нь Монголын Худалдаа Аж Үйлдвэрийн Танхимаас шалгаруулдаг шилдэг 100 компанийн 70 гаруй компанитай хамтран ажилладаг. Нийт харилцагчдын 17 хувь нь төрийн байгууллагууд ба үүнд Оюу Толгой, Эрдэнэс Таван Толгой, Хөшигтийн Хөндийн олон улсын нисэх онгоцны буудал зэрэг томоохон төслүүд, Энержи Ресурс, Монцемент, Шангри-Ла зэрэг ААН, байгууллага болон сэргээгдэх эрчим хүч, уул уурхай, зам тээврийн салбаруудтай хамтран ажилласан байна. Компани нь харилцагч, даатгуулагчдын эрх ашгийг тэргүүн зэрэгт хүндэтгэн үзэж, даатгалын зах зээлд шударгаар өрсөлдөх нөхцөлийг бүрдүүлэн, өрсөлдөөнд харш үйл ажиллагааг хориглон, эрх зүйн харилцааны хэм хэмжээг мөрдөн, зүй бус хэлцэлд оролцохоос татгалзаж, үйл ажиллагаандаа нээлттэй, шударга ёс зүйг баримтлан ажилладаг.

018 05-111

1.4.1. Даатгалын үйлчилгээний процесс
 Схем 2. Даатгалын үйлчилгээний процесс

ARJ
 DAATGAL
 SINCE 1994
 БҮРТЭВ
 2018.05.29 өдөр
 № 01

УНТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА
 0000022

Унт цаасны танилцуулга

1.4.2. Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Схем 3. Компанийн үзүүлдэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

БАЙГУУЛЛАГЫН ДААТГАЛ

Ачаа тээвэр, ложистик:

Ачаа тээврийн даатгал – Даатгуулагчийн тээвэрлэж буй бусдын эзэмшлийн ачаа, бараа тээвэрлэлтийн үеэр аливаа гэнэтийн ослын улмаас гэмтэж бэртсэн тохиолдолд ачаа барааны хохирлыг нөхөн төлөх ач холбогдолтой даатгал.

Бараа материалын үлдэгдэл - Даатгуулагч байгууллагын эзэмшлийн эсхүл түрээсийн агуулах, бараа бүтээгдэхүүн хадгалах зориулалтын байранд байгаа бэлэн болон хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн, бусад төрлийн материаллаг эд хөрөнгөнд гэнэтийн эвдрэл гэмтэл, хохирол үүссэн тохиолдолд нөхөн төлбөр олгох ач холбогдолтой даатгал.

2018 05-11

Барилга байгууламж, агуулахын даатгал - Даатгуулагч байгууллагын эзэмшиж /хариуцаж/ түрээсэлж буй бүх төрлийн зориулалтаар үйл ажиллагаа явуулж байгаа барилга байгууламжид аливаа гэнэтийн үйл явдлын улмаас эвдрэл, гэмтэл, хохирол гарсан тохиолдолд сэргээн засварлах эсвэл нөхөн төлөх ач холбогдолтой даатгал.

Ерөнхий хариуцлагын даатгал - Даатгуулагч байгууллагын явуулж буй үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нөлөөгөөр гуравдагч этгээдийн эд хөрөнгө, амь нас, эрүүл мэндэд хохирол учруулсан тохиолдолд нөхөн төлөх, сэргээн засварлах ач холбогдолтой бүтээгдэхүүн юм. Мэргэжлийн хариуцлагын, ажил олгогчийн хариуцлагын, ачаа тээвэрлэгчийн хариуцлагын, ажиллагсдын хариуцлагын, эмчийн мэргэжлийн хариуцлагын, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний хариуцлагын, түрээслэгчийн хариуцлагын, удирдах ажилтны хариуцлагын даатгал зэрэг багтдаг.

Жолоочийн албан журмын даатгал - Жолооч замын хөдөлгөөнд оролцох үедээ гуравдагч этгээдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөнд учруулж болзошгүй хохирлыг нөхөн төлөх зорилготой бүтээгдэхүүн. 2011 оны 10 сарын 6-ны өдөр Жолоочийн албан журмын даатгалын хууль батлагдсан.

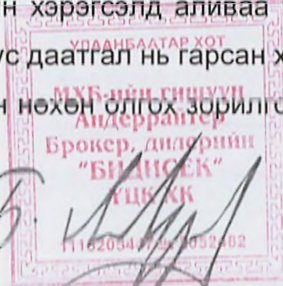
Тус даатгалд даатгуулснаар замын хөдөлгөөнд оролцох эрхтэй болох бөгөөд даатгуулагч байгууллага хөдөлмөрийн гэрээтэй ажилчдаа өмчлөгч эсэхээс үл хамааран мэргэшсэн жолооч болон бүх ангиллын жолооч нараа даатгалд хамруулах боломжтой.

Тусгай машин механизмын даатгал – Байгууллагын эзэмшиж буй, хариуцаж буй бүх төрлийн хүнд болон тусгай зориулалтын машин механизм (барилга угсралт, зам засвар хөдөө аж ахуй, уул уурхайн үйл ажиллагаанд ашигладаг) аливаа гэнэтийн явдлын улмаас хохиролд өртвөл тус даатгал нь гарсан хохирлыг сэргээн засварлах эсвэл хохирлыг барагдуулан нөхөн олгох зорилготой.

Тээврийн хэрэгслийн даатгал - Байгууллагын эзэмшлийн болон хариуцаж буй бүх төрлийн зориулалтанд ашигладаг тээврийн хэрэгсэлд аливаа гэнэтийн явдлын улмаас хохиролд өртсөн тохиолдолд тус даатгал нь гарсан хохирлыг сэргээн засварлах эсвэл хохирлыг барагдуулан нөхөн олгох зорилготой. Тус

2018 05-11

даатгалд бүх төрлийн авто тээврийн хэрэгсэл болон зөвшөөрөгдсөн нэмэлт тоноглолыг даатгуулж болно.

Банк санхүү

Хөрөнгийн даатгал - Даатгуулагч байгууллагын эзэмшлийн болон түрээсийн бүх төрлийн хөдлөх хөрөнгөнд гэнэтийн хохирол учирхад засан сэргээх эсвэл нөхөн төлөх ач холбогдолтой бүтээгдэхүүн.

Барилга, зам тээвэр

Барилга угсралтын даатгал - Даатгуулагчийн барьж буй зам барилга байгууламж болон түүний угсралт, барилга баригдаж буй орчинд хамааралтай эд хөрөнгөнд учирч болох хохирлыг нөхөн сэргээх, засварлах, нөхөн төлөх ач холбогдолтой бүтээгдэхүүн.

Уг даатгалд гэрээний дагуу гүйцэтгэгчийн хийж гүйцэтгэж байгаа бүх барилга байгууламж, барилгын угсралтын ажлын талбайд байгаа бүх төрлийн бараа материал, техник тоног төхөөрөмж, машин механизм, барилгын ажилчдын түр сууц, агуулах, усан хангамжийн суваг хоолой, инженерийн шугам сүлжээ багтана.

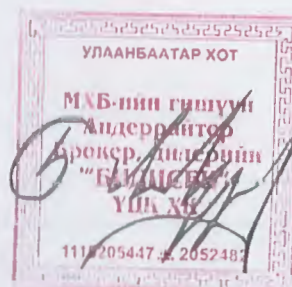
Барилга угсралтын хариуцлагын даатгал - Даатгуулагчийн хийж гүйцэтгэж буй барилгын ажлын улмаас гуравдагч этгээдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөнд осол, гэмтэл учруулсан тохиолдолд сэргээн засварлах болон нөхөн төлөх ач холбогдолтой даатгал юм.

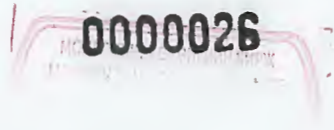
Тоног төхөөрөмжийн даатгал - Байгууллагын эзэмшиж, хариуцаж буй бүх төрлийн тоног төхөөрөмж аливаа гэнэтийн явдлын улмаас хохиролд өртвөл тус даатгал нь гарсан хохирлыг сэргээн засварлах эсвэл хохирлыг барагдуулан нөхөн олгох зорилготой. Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн даатгал мөн багтана.

Уул уурхайн салбар

2018 05-11

Ашигт малтмал, газрын тосны бүтээгдэхүүний даатгал - Даатгуулагч байгууллагын эзэмшлийн агуулах зориулалтын байранд байгаа ашигт малтмал, газрын тосны бүтээгдэхүүнд аливаа урьдчилан тооцоолоогүй гэнэтийн үйл явдлын улмаас хохирол учирсан тохиолдолд нөхөн төлөх зорилготой бүтээгдэхүүн. Бүх төрлийн шатах, тослох материал, нефть бүтээгдэхүүний сав, тоног төхөөрөмж, шахуурга, түгээгүүр, ил, далд шугам хоолойг даатгуулах боломжтой.

Үйлдвэрлэл, худалдаа үйлчилгээ

Ачаа тээврийн даатгал /дотоод/ - Даатгуулагч байгууллагын өөрийн эсвэл гэрээний дагуу бусдын ачаа, бараа бүтээгдэхүүн, эд материалыг монгол орны нутаг дэвсгэр дээр бүх төрлийн тээврийн хэрэгслээр /авто тээврийн хэрэгсэл, галт тэрэг/ тээвэрлэж байх явцад тохиолдож болох эрсдэлийн улмаас хохирол, зардал гарсан тохиолдолд даатгагч нөхөн төлөх ач холбогдолтой бүтээгдэхүүн.

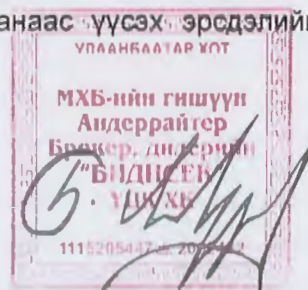
Ачаа тээврийн даатгал /гадаад/ - Даатгуулагч байгууллагын гэрээний дагуу бусдын ачаа, бараа бүтээгдэхүүн, эд материалыг монгол улсын хилийг давуулан бүх төрлийн тээврийн хэрэгслээр /авто тээврийн хэрэгсэл, галт тэрэг, онгоц, усан онгоц/ тээвэрлэж байх явцад тохиолдож болох эрсдэлийг даатгуулах боломжтой.

Бизнесийн тасалдлын даатгал - Даатгуулагч байгууллагын даатгалтай хөрөнгөд учирсан хохирлоос үүдэн түүний бизнесийн үйл ажиллагаа зогссоны улмаас тогтмол зардлаа /ажилчдын цалин болон бусад үйл ажиллагааны зардал/ болон тогтмол орлогоо алдаж байгаа тохиолдолд даатгагчийн зүгээс нөхөн төлбөр олгох ач холбогдолтой бүтээгдэхүүн.

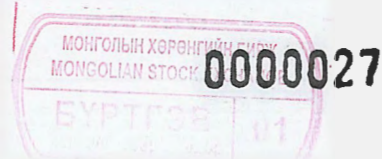
Зээлийн даатгал - Орон сууцны урт хугацааны зээл (моргэйж)-ийн гэрээний зээлдэгчээс бусад зээлдэгчийн амь нас, эрүүл мэндэд хохирол учрахад даатгагч даатгалын гэрээнд заасан эрх бүхий этгээдэд мөнгөн төлбөр төлөх нөхцөл бүхий даатгал. Мөн үүнд зээлийн санхүүжилтээр авсан автомашин, үл хөдлөх эд хөрөнгө хамаарна. Зээлдэгч зээлийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүйн улмаас зээлдүүлэгч талд төлөх төлбөрийг тасалдсанаас үүсэх эрсдэлийг хамгаалах даатгал мөн байдаг.

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1999

Үнэт цаасны танилцуулга

Санхүүгийн даатгал - Санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой хохирол учрахад даатгагч даатгалын гэрээнд заасан эрх бүхий этгээдэд мөнгөн төлбөр төлөх нөхцөл бүхий даатгал. Бизнес тасалдлын даатгал, төлбөр тасалдлын, гэрээний хариуцлагын даатгал үүнд мөн хамаарна.

Итгэлцлийн даатгал - Аливаа гэрээ, хэлцлээр хүлээсэн үүрэг зөрчигдсөнтэй холбоотой үүсэх алдагдал, зардлыг даатгагч даатгалын гэрээнд заасан эрх бүхий этгээдэд мөнгөн төлбөр төлөх нөхцөл бүхий даатгал. Гүйцэтгэлийн баталгааны даатгал /performance insurance/ - аливаа төслийн гүйцэтгэлтэй холбоотой, чин шударгын баталгааны /fidelity guarantee insurance/ даатгал – байгууллагын ажилтан хууран мэхлэх зэргээр байгууллагад учирч болох хохирлыг даатгах даатгал зэрэг үүнд хамаарна.

ИРГЭДИЙН ДААТГАЛ

Жолооч нарт зориулагдсан бүх төрлийн даатгал – Жолоочийн албан журмын даатгал, жолоочийн хариуцлагын даатгал, тээврийн хэрэгслийн даатгал багтана.

Хариуцлагын даатгал – Жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийн хариуцлагын даатгал, мэргэжлийн хариуцлагын даатгал, орон сууц эзэмшигчдийн иж бүрэн даатгал юм.

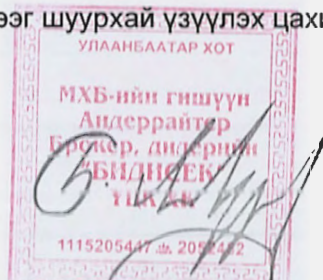

Эд хөрөнгийн даатгал – Гэр ахуйн хэрэгсэл, тавилгын даатгал, ачаа тээврийн даатгал /гадаад, дотоод/, гэр, хашаа байшингийн даатгал, жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийн хөрөнгийн даатгал, малын индексжүүлсэн даатгал зэрэг даатгалууд багтана.

Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал – Гадаадад зорчигчдын даатгал, иргэдийн гэнэтийн ослын даатгал, Монгол улсад зорчигчийн даатгал, Нандин эрдэнэ хүүхдийн даатгал, олон улсын эрүүл мэндийн даатгал, хөдөлмөрийн чадвар түр алдалтын даатгал, хурдан морины уралдаанч хүүхдийн гэнэтийн ослын даатгал, эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал зэрэг.

Ард Даатгал ХХК-ийн ослын дуудлагын шуурхай алба даатгуулагчиддаа 365 хоногт 24 цагийн үйлчилгээ үзүүлж байна. 2017 онд 500 мянган төгрөг хүртэлх нөхөн төлбөрийг ажлын 3 өдөрт багтаан шийдвэрлэдэг болсон. Цаашид даатгуулагчдын цагийг хэмнэн интернет орчинд ашиглах боломжтой нөхөн төлбөрийн үйлчилгээг шуурхай үзүүлэх цахим программ үйлчилгээг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

2018.05.17

1.4.3. Группын хамтын ажиллагаа

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хөрөнгө оруулалттай болон хараат, охин компаниуд болох Монгол Шуудан ХК, Ард Даатгал, Ард Кредит, Ард Секюритиз, Ард Лайф, Ард Менежмент, Ард Актив ХЗХ, Тэнгэр Системс зэрэг компаниудтай идэвхтэй хамтарч ажиллахын зэрэгцээ санхүүгийн цогц үйлчилгээ, үйл ажиллагааг харилцагчиддаа санал болгож байна.

Монгол Шуудан ХК-тай явуулж буй хамтын ажиллагаа

Монгол Шуудан ХК-тай хамтран ажиллах гэрээний хүрээнд хөдөө орон нутгийн салбарууд Монгол Шуудан ХК-ийн эзэмшлийн байрыг түрээслэн хамтын ажиллагааг ойртуулсан.

Ард Кредит ББСБ-тай явуулж буй хамтын ажиллагаа

Ард Кредит ББСБ-ын ажиллагсад нь мөн даатгалын бүтээгдэхүүн үйлчилгээг өөрийн харилцагчдад санал болгож, даатгалын борлуулалтад нөлөөлж байгаа бөгөөд Ард Кредитийн зээлийн эрсдэлийн даатгал, кредит картын болон картын үлдэгдлийн эрсдэлийн даатгалыг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

Ард Лайф ХХК-тай явуулж буй хамтын ажиллагаа

Ард Лайф ХХК нь 2016 оноос Ард Даатгал ХХК-тай хамтран тэтгэврийн хуримтлалын үйлчилгээг гэнэтийн осол, эрүүл мэндийн даатгалын бүтээгдэхүүнтэй хослуулан, тэтгэврийн дансны үйлчилгээ авч буй харилцагчиддаа санал болгож байна.

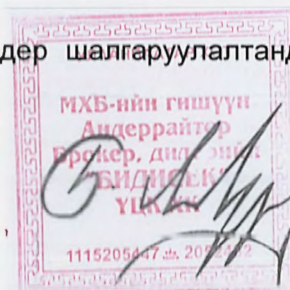
Ард Менежмент ХХК-тай явуулж буй хамтын ажиллагаа

Ард Менежмент ХХК нь хөрөнгө оруулалтын сангийн удирдлагын үйлчилгээ үзүүлдэг мэргэжлийн зөвлөх компани бөгөөд Ард Санхүүгийн Нэгдлийн хүрээнд тус компаниаг хамтран ажиллаж байна.

1.4.4. Борлуулалт

Үнэт цаас гаргагч нь 50 гаруй төрлийн даатгалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг харилцагчиддаа санал болгодог. Даатгалын салбарт өрсөлдөөн ширүүсэж хураамжийн хувь буурч байгаа хэдий ч үнэт цаас гаргагч нь 2017 онд нийт 10.3 гаруй тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийг төвлөрүүлж 2017 онд өмнөх оны гүйцэтгэлээс 44 хувиар давсан үзүүлэлтийг үзүүлжээ.

Байгууллагын борлуулалтын албанаас нийт 52 тендер шалгаруулалтанд оролцож 18 тендерт гэрээ байгуулах эрх авч шалгарсан.

Иргэдийн борлуулалтын албанаас олон улсын жишгийг даган банкашуранс /bancassurance/ буюу банкны зуучлал, зуучлагч брокерийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, борлуулалтын сувгийг нэмэгдүүлэх ажлыг идэвхтэй хийж байгаа бөгөөд Төрийн банк, Хаан банк, Худалдаа Хөгжлийн банк, Капитрон, Үндэсний Хөрөнгө Оруулалтын банкууд болон 12 даатгалын зуучлагч нартай хамтран ажилласан байна. 2017 онд зуучлагчдаар дамжуулан 1.8 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого төвлөрүүлжээ.

Даатгалын зуучлалаар хамтран ажиллаж байгаа арилжааны банкууд нь зээлийн болон барьцаа хөрөнгийн даатгалыг санал болгодог бөгөөд хөдөө орон нутагт малын даатгалыг мөн идэвхтэй санал болгож ажилласан байна.

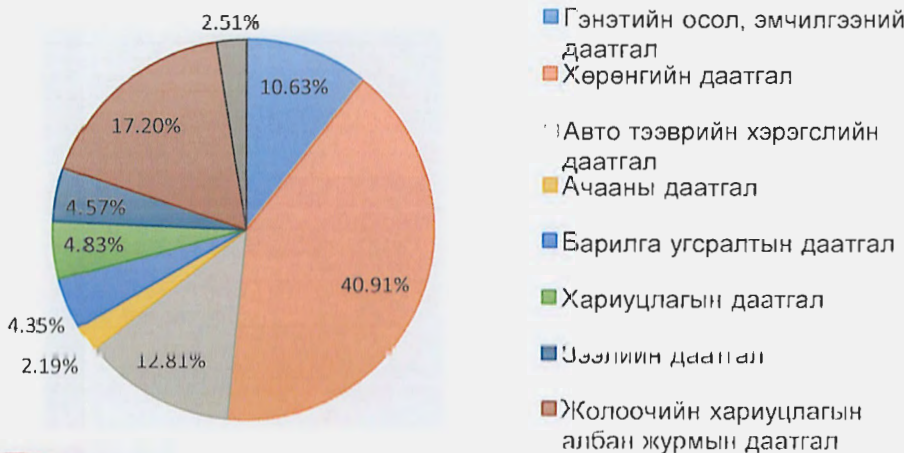
Эдгээр зуучлагчид нь Улаанбаатар хот, алслагдсан дүүргүүд, автомашин оношилгооны цэг болон худалдааны төвүүд дээр төвлөрөн Ард Даатгал ХХК-ийн борлуулалтыг хийдэг байна. Мөн банк бүс санхүүгийн байгууллагуудтай хамтран гэрээний хүрээнд борлуулалт хийсэн.

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын зах зээлд Үнэт цаас гаргагч нь 15 компаниас 8 дугаарт жагсаж байна.

Мөн даатгалын ач холбогдлыг ард иргэдэд ойлгуулан таниулахад энэхүү бүтээгдэхүүний үүрэг маш их бөгөөд Монголын Даатгагчдын Холбоогоор дамжуулан албан журмын даатгалын нэр төрлийг олшруулах, даатгалын зах зээлийг тэлэх чиглэлээр тодорхой ажлуудыг төлөвлөөд байна.

Борлуулалтын орлогыг даатгалын төрлөөр ангилбал:

График 1. Борлуулалтын орлогын бүтэц

2018 05-11

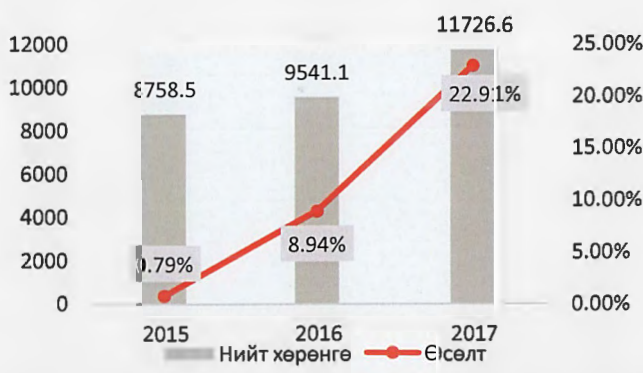
2017 оны байдлаар нийт даатгалын хураамжийн орлогын 40.9 хувийг Хөрөнгийн даатгал,

17.2 хувийг жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал, 12.8 хувийг авто тээврийн хэрэгслийн даатгал, 10.6 хувийг гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал зэрэг тус тус эзэлж байгаа бол бусад хэсэгт газар тариалангийн даатгал, мал, амьтдын даатгал, агаарын хөлгийн даатгал, авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал, санхүүгийн даатгал, итгэлцлийн даатгал, агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой хариуцлагын даатгал багтана.

Үйл ажиллагааны үзүүлэлт

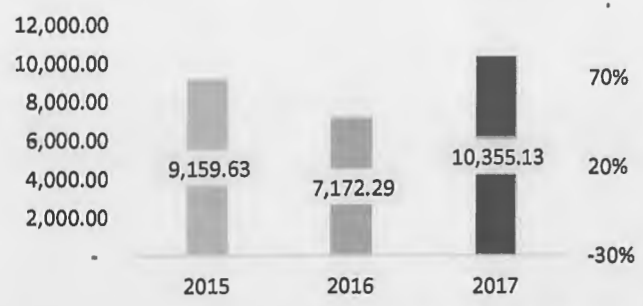
График 2. Нийт хөрөнгө /сая.төг/

Компанийн нийт хөрөнгө нь 2015 оноос хойш жил бүр өссөөр ирсэн ба 2017 онд 11.7 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 22.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Хөрөнгийн бүтцэд дийлэнх хувийг мөнгөн хөрөнгө, түүнтэй адилтгах зүйлс болон хөрөнгө оруулалт эзэлнэ. Эх үүсвэрийн бүтцэд 47.4 хувийг орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц болон нөхөн

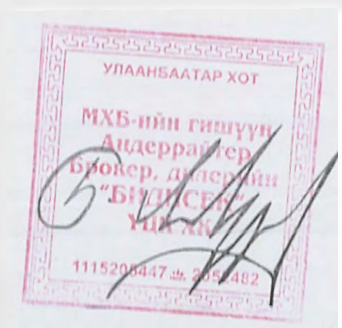
төлбөрийн нөөцийн сан эзэлж байгаа бол 44.6 хувийг эзэмшигчдийн өмч, үлдэх 8 хувийг даатгалын, санхүүгийн, санхүүгийн бус өр төлбөрүүд эзэлж байна.

График 3. Нийт хураамжийн орлого /сая.төг/

Хураамжийн орлогын хувьд 2016 онд 21.7 хувиар буурсан, 2017 онд 44.4 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. 2016 онтой харьцуулахад агаарын хөлгийн даатгал, хариуцлагын даатгал, ачаа тээврийн даатгалууд буурсан.

2017 онд газар тариалангийн даатгал, малын индексжүүлсэн даатгалыг шинээр борлуулж эхэлсэн, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хараат, охин компаниудтай хамтран ажиллаж тэдгээрийн харилцагч болон ажиллагсдад даатгалын үйлчилгээг танилцуулан хүргэж эхэлсэн зэрэг нь 2017 оны хураамжийн орлогын өсөлтөд нөлөөлсөн.

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

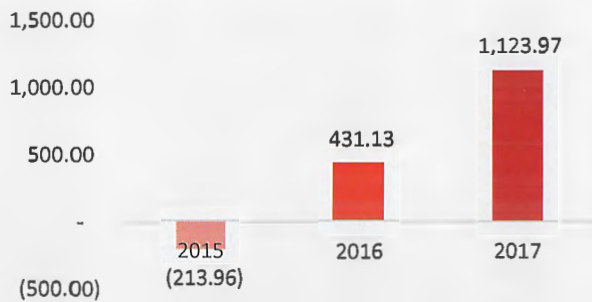
График 4. Нөхөн төлбөр /сая.төг/

Нөхөн төлбөрийн зардал нь хураамжийн орлоготой хамааралтайгаар үүснэ. 2016 онд нөхөн төлбөрийн зардал хураамжийн орлогын харьцаа нь 37 хувь байсан бол 2017 онд 39 хувьтай байна. 2017 онд давхар даатгагчаас 1.5 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр төлөгдсөнийг хасвал нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал 2.51 тэрбум төгрөг

болно.

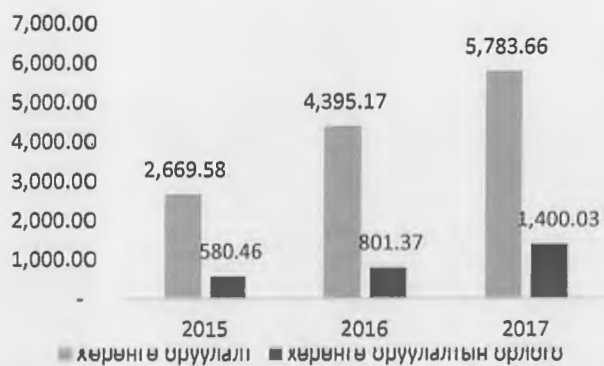
График 5. Цэвэр ашиг /сая.төг/

2015 онд алдагдалтай гарсан нь давхар даатгалын хураамж төлсөн боловч давхар даатгагчийн төлсөн нөхөн төлбөр байхгүй, хураамжийн буцаалт өндөр, даатгалын гэрээний зардал өндөр байсантай холбоотой. 2017 онд 1.5 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын нөхөн төлбөр авсан

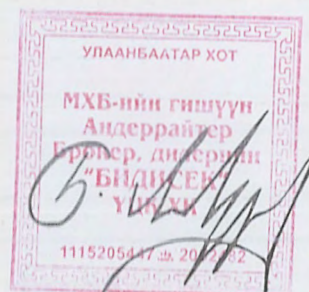
байна.

График 6. Хөрөнгө оруулалт болон хөрөнгө оруулалтын олз /сая.төг/

Компани нь СЗХ-ны даатгалын компанийн хөрөнгө оруулалт хийхэд тавигдах шаардлагыг хангаж өөрийн хөрөнгө болон байгуулсан нөөц сангаас дийлэнхийг арилжааны банкны хугацаатай хадгаламж, өрийн хэрэгсэл болон хувьцаагаар хөрөнгө оруулалт хийн үр ашигтай ашиглаж, өгөөж хүртдэг байна. 2017 онд хөрөнгө оруулалт

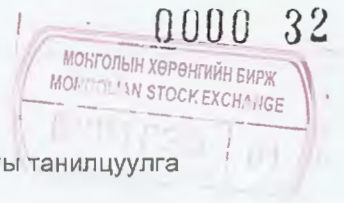
74.7 хувиар, хөрөнгө оруулалтын олз 31.6 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. 2017 оны өсөлтөд банкны хадгаламж, засгийн газрын үнэт цаас, хөрөнгийн бирж дэх хувьцааны арилжаа зэрэг мөн үл хөдлөхийн арилжаа, компанийн бондууд зэрэг өгөөж өндөртэй арилжаанд оролцсон нь гол нөлөө үзүүлжээ.

2018 05-11

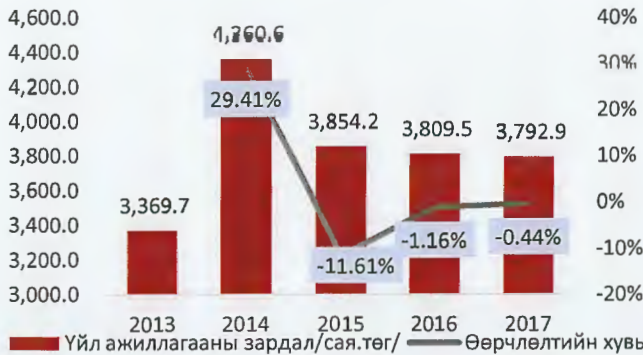

ДААТГАЛ
SINCE 1993

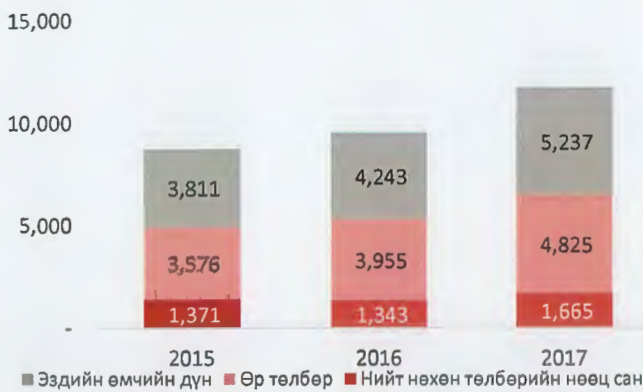
Үнэт цаасны танилцуулга

График 7. Үйл ажиллагааны зардал /сая.төг/

2017 онд үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагааны зардал 3.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оноос 0.4 хувиар буурсан үзүүлэлт бөгөөд сүүлийн 3 жилд үйл ажиллагааны зардлыг 3.8 тэрбум төгрөгт барьж, зардлын хяналтыг сайжруулж компанийн үр өгөөжийг дээшлүүлсэн байна.

График 8. Эх үүсвэрийн бүтэц /сая.төг/

2017 онд эздийн өмч 1 тэрбум төгрөгөөр, нийт нөхөн төлбөрийн нөөц сан 322 сая төгрөгөөр, өр төлбөр 870 сая төгрөгөөр өссөн байна. Өр төлбөрт орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц сан багтсан байдаг. Нийт эздийн өмч болон өр төлбөрийн өсөлтөд эздийн өмч буюу хуримтлагдсан ашиг хамгийн ихээр нөлөөлжээ.

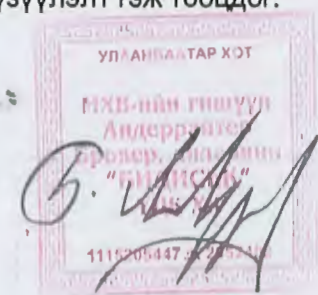
1.4.5. Даатгалын хэлбэрүүд

Малын индексжүүлсэн даатгал /МИД/

Энэ төрлийн даатгал нь нэг малчны хотонд гарсан хохиролд биш, нийт сумын малын төрөл тус бүрийн хорогдлоос хувь тооцож нөхөн төлбөр олгодог онцлогтой даатгал юм. Үнэт цаас гаргагч нь 2016 оноос уг даатгалыг санал болгож эхэлснээс хойш давхардсан тоогоор 889 малчдын 239,000 толгой малыг даатгалд хамруулж зуд болон байгалийн бусад төрлийн эрсдэлийг даатгасан байна.

Тухайн малчны даатгуулсан жилийнх нь жилийн эцсийн мал тооллогоос дараа жилийнх нь хагас жилийн мал тооллого болох хугацаанд гарсан малын хорогдлыг тооцон нөхөн төлбөр олгоно. Ингэхдээ даатгуулагч малчдын сумын малын төрөл тус бүрийн 5 эсвэл 6 хүртэл хувийг малчдын хариуцах эрсдэлийн хувь буюу босго үзүүлэлт гэж тооцдог.

2018 05-11

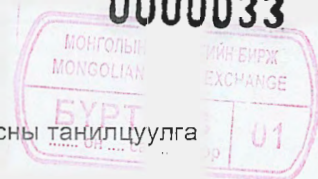

ДААТГАЛ

0000033

Үнэт цаасны танилцуулга

25-30 хувь хүртэлх малын хорогдлыг даатгалын компаниуд болон давхар даатгалын компани хамтран, 30-100 хувь хүртэлх малын хорогдол гарвал гамшиг гэж үзэн даатгалын компани, давхар даатгалын компани, Засгийн газар хариуцдаг.

Ард Даатгал ХХК нь МИД-ын борлуулалтаар 2017 онд 598 малчны 173.2 мянган толгой малыг даатгаж 113.4 сая төгрөгийн хураамжийн орлого төвлөрүүлсэн нь өмнөх жилийн борлуулалтаас 3 дахин өссөн үзүүлэлт ба 1.77 сая төгрөгийн нөхөн төлбөрийг даатгуулагчиддаа олгожээ. Уг даатгалыг давхар даатгалд хамруулан 36.1 сая төгрөгийг давхар даатгагчид төлсөн байна.

Нийт даатгуулсан мал сүргийн 40.6 хувийг ямаа, 40.5 хувийг хонь, 15.4 хувийг үхэр, 3.3 хувийг адуу, 0.2 хувийг тэмээ тус тус эзэлж байна.

Газар тариалангийн даатгал

Анх 2016 онд Сэлэнгэ болон Төв аймгийн сумдад Монгол улсын газар тариалангийн нийт бүтээгдэхүүний 60 хувийг дангаар эзэлдэг улаан буудайг туршилтын журмаар даатгуулах үйлчилгээг нэвтрүүлж байсан бол 2017 оноос бүхий л орон нутгийг хамруулан борлуулалт хийж байна. Ард Даатгал ХХК нь газар тариалангийн даатгал хийх зөвшөөрлийг 2017 онд авсан бөгөөд зөвшөөрөл авсан анхны компаниудын нэг юм.

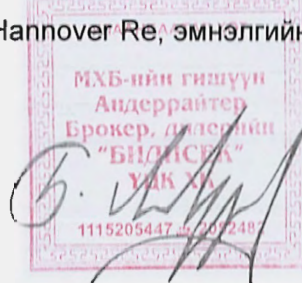
Уг даатгалын хэлбэр нь улаан буудай тариалж буй этгээдийг байгаль, цаг уурын болон бусад урьдчилан сэргийлэх боломжгүй нэр бүхий эрсдэлээс шалтгаалан ургац алдах, улмаар эдийн засгийн хохирол хүлээх эрсдэлээс хамгаалах зорилготой юм.

2017 онд Ард Даатгал ХХК нь Хөдөө Аж Ахуйн Давхар Даатгал болон SCOR RE олон улсын давхар даатгалын компаниудтай хамтран есөн аж ахуйн нэгжийн 817.07 га талбайг даатгасан нь компанийн анхны газар тариалангийн даатгал юм. Уг даатгалаар нийт 817.07 га талбайг даатгаж, 42.8 сая төгрөгийн хураамжийг төвлөрүүлсэн бөгөөд 4 аж ахуйн нэгжид 211 сая төгрөгийн нөхөн төлбөрийг олгосон. 2017 онд уг даатгалаар давхар даатгагчид 37.4 сая төгрөгийн даатгалын хураамж шилжүүлсэн бол давхар даатгагчаас 204.8 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр төлсөн. Үнэт цаас гаргагч нь уг даатгалын хэлбэрийг давхар даатгуулснаар өөрийн эрсдэлийг бууруулж чадсан байна.

2018-05-11

Олон улсын эрүүп мэндийн даатгал

Ard Medicare нь Ард Даатгал ХХК-ийн зүгээс үзүүлж байгаа өндөр төвшний эрүүл мэндийн даатгал бөгөөд энэ бүтээгдэхүүний давхар даатгагчаар Hannover Re, эмнэлгийн үйлчилгээ

үзүүлэгч компаниар MSH International хамтран ажиллаж, харилцагчиддаа санал болгохоор ажиллаж байна.

Уг даатгалаар дотоодын хамгийн чанартай эмнэлгүүд болон гадаадын 200 орны 330,000 гаруй эмнэлгүүдээр үйлчлүүлэхэд шаардлагатай хэвтэн эмчлүүлэх, амбулатори эмчилгээ зэрэг зардлуудыг даатгагч хариуцна.

Компани нь International SOS байгууллагатай хамтран үйлчлүүлэгчдийг шаардлагатай үед агаараар болон газраар хамгийн ойр байрших эмнэлэгт даатгуулагчийг хүргэж, хамгийн чанартай эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлнэ. Энэхүү хамгаалалтад асран хамгаалагчийн онгоцны тийз болон зочид буудлын зардлыг бүрэн хариуцахаар багтаасан.

Компанийн харилцагчид MSH International –ийн Францын Парис, Канадын Калгари, Арабын Нэгдсэн улсын Дубай, Хятадын Шанхай хотод орших 4 төв оффисоор дамжуулан эрүүл мэндийн цогц үйлчилгээг авах боломжтой ба үйлчлүүлэгчиддээ 24 цагийн турш эрүүл мэндийн зөвлөгөөг үзүүлдэг.

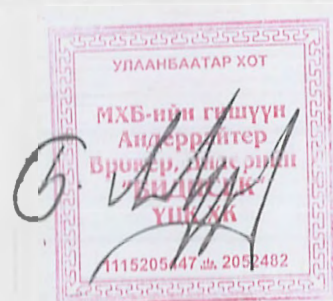
MSH нь 2008 болон 2011 онуудад ISO 2001 стандартыг хангасан байгууллага болсон ба 2013 оны 8 сард ISO 27001 стандартыг авсан. Энэ стандартыг хэрэгжүүлснээр MSH нь үйлчлүүлэгчийн мэдээллийг чандлан нууцалж, бусдад дамжуулах, хэвлэн нийтлэхгүй байх үүрэгтэй бөгөөд энэхүү стандартыг хангасан анхны даатгалын эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлдэг компани болсон юм.

1.4.6. Даатгуулагчдын тоо

Хүснэгт 1. Даатгуулагчдын тоо

	2015	2016	2017
Даатгуулагчийн тоо /хувь хүн/	49,848	53,044	25,280
Даатгуулагчийн тоо /хуулийн этгээд/	11,289	1,375	1,699
Байгуулсан даатгалын гэрээний тоо /хувь хүн/		36,372	52,833
Байгуулсан даатгалын гэрээний тоо /хуулийн этгээд/		9,129	10,800
Нөхөн төлбөр авсан даатгуулагчийн тоо /хувь хүн/	5,351	2,422	1,406
Нөхөн төлбөр авсан даатгуулагчийн тоо /хуулийн этгээд/	1,379	1026	1,994

2017 оны байдлаар нийт 52,833 хувь хүн, 10,800 хуулийн этгээд Ард Даатгал компанитай даатгалын гэрээ байгуулсан байна. Даатгуулсан хувь хүмүүсийн 61.8 хувь жолоочийн

хариуцлагын даатгалд, 20 хувь нь зээлийн даатгалд хамрагджээ. Мөн дээрх даатгалын гэрээний хүрээнд нийт 263,046 даатгалын зүйл хамгаалалттай болсон байна.

Даатгасан зүйлийн тоо /2017 оны байдлаар/

Хүснэгт 2. Даатгасан зүйлийн тоо

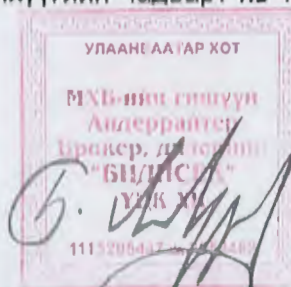
Даатгалын зүйл	Хэмжих нэгж	Даатгасан даатгалын зүйлийн тоо
Хүний амь нас, эрүүл мэнд	хүн	72,724
Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдсан жолоочийн тоо	хүн	54,895
Байшин барилга	ш	15,529
Тоног төхөөрөмж	ш	12,931
Бараа материал	ш	27,236
Авто тээврийн хэрэгсэл	ш	5,863
Ачаа	тн	49,356
Газар тариалан	га	13
Мал амьтад	толгой	
Агаарын хөлөг	ш	5
Мөнгөн хөрөнгө	төгрөг	600
Бусад		23,894
Нийт		263,046

1.4.7. Компанийн салбарын үзүүлэлт

Компани аймаг, орон нутгийн даатгуулагч нартаа өөрийн 24 салбар, 238 төлөөлөгч, зуучлагч банкны салбарууд, 20 гаруй зуучлагч компаниудаар үйлчилдэг. 2017 онд нийт 1.4 тэрбум төгрөгийн төлөвлөгөөт даатгалын хураамжийн орлогыг бүрдүүлж, 230 сая төгрөгийн нөхөн төлбөрийг шийдвэрлэсэн байна.

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос аймгийн салбаруудад хийсэн хяналт шалгалтаар үйл ажиллагаа хэвийн, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу даатгалын үйл ажиллагаа эрхэлж байгааг батлан тогтоосон.

Мөн орон нутгийн байгууллага, ААН-үүдэд хандсан даатгалын зөвлөгөө, сургалтыг явуулдаг бөгөөд тэдгээрийн даатгалын хэрэгцээ, санхүүгийн чадварт нь тохируулсан уян хатан үйлчилгээний бодлого баримтлан ажиллаж байна.

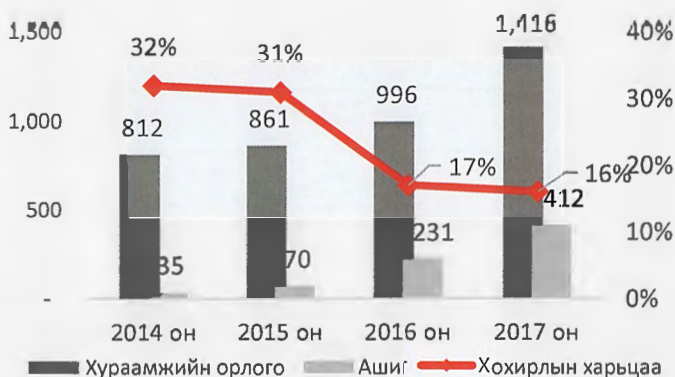

2018-05-11

Иргэдэд хүрч үйлчлэх борлуулалт, мэдээллийн сувгуудыг өргөжүүлэхээр орон нутгийн 60 гаруй Хадгаламж Зээлийн Хоршоодыг нэгтгэсэн Хөдөөгийн Бичил Санхүүгийн Хөгжлийг Дэмжих Холбоотой стратегийн түншлэлийг бий болгон ажиллаж байна.

Компани нь салбаруудынхаа байршлыг даатгуулагч нартаа илүү ойртуулах зорилгоор 11 салбарын байршлыг өөрчилж, тохижуулжээ.

График 9. Орон нутгийн салбарын үзүүлэлт /сая.төг/

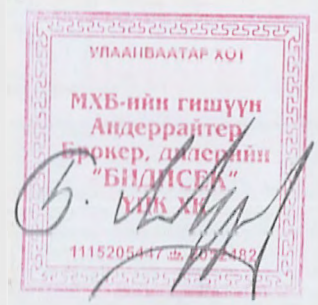
1.4.8. Нөхөн төлбөр

Даатгалын тохиолдол үүсэх (даатгуулсан зүйлд хохирол учирсан, гэрээгээр тохирсон болзол бүрдсэн) үед даатгагч компани даатгуулагчид нөхөн төлбөр өгөх үүрэг хүлээнэ.

Даатгалын тохиолдол үүсэх үед даатгуулагч нь даатгагчид нэн даруй мэдэгдэж дуудлага өгөх шаардлагатай ба хөдөө орон нутагт хохирлын газар очиж үзэх боломжгүй тохиолдолд зураг, бичлэг зэргээр баталгаажуулах эсвэл даатгалын шуурхай алба руу утасдаж мэдэгдэх мөн шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад мэдэгдэнэ.

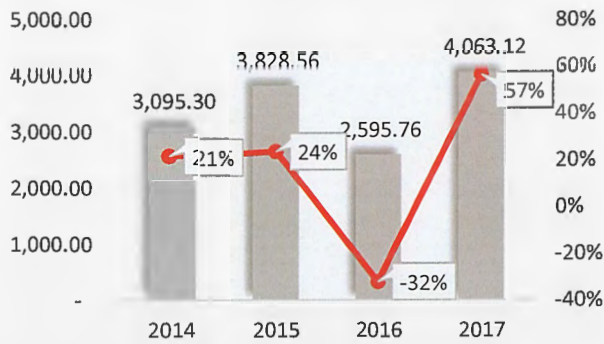
Даатгагч компанийн шуурхай дуудлагын ажилтан дуудлагыг хүлээн авч хохирлын газар биеэр очиж, нөхцөл байдлыг баталгаажуулах, зөвлөгөө өгнө.

Даатгуулагч этгээд нь тохиолдлын тухай дүгнэлт гаргасан мэргэжлийн байгууллагын тодорхойлолт, хохирол үнэлгээний компаниар үнэлгээ хийлгэх болон хууль болон гэрээнд заагдсан баримт, материалыг бүрдүүлж өгснөөр даатгагч нь нөхөн төлбөрийн материал бүрэн гүйцэд хүлээн авснаас хойш ажлын 14 хоногт багтаан дүгнэлт, шийдвэрийг гаргаж хохирогч эсвэл даатгуулагчид нөхөн төлбөрийг олгоно эсвэл татгалзсан шийдвэрийг тайлбар албан бичгийн хамт гаргаж болно.

2018 05-11

График 10. Нөхөн төлбөрийн хэмжээ /сая.төг/

Ард Даатгал ХХК нь 2017 онд нийт 3,400 даатгуулагчдад 4.06 тэрбум төгрөгийн хохирлыг төлж барагдуулсан. Энэ нь өмнөх оны үеэс 1.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 57 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нөхөн төлбөрийг бүтээгдэхүүний төрлөөр дараах бүтэцтэй олгосон байна:

График 11. Нөхөн төлбөрийн бүтэц

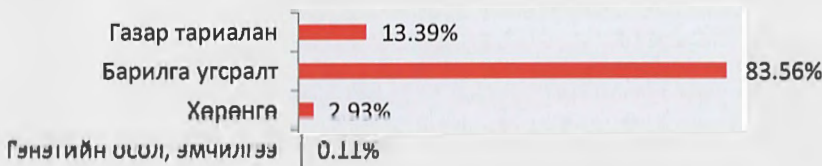

Барилга угсралтын даатгал нь хамгийн их буюу нийт нөхөн төлбөрийн 32.10 хувийг эзэлж байна. Барилга угсралтын даатгалаар гүйцэтгэж буй бүх барилга байгууламж, барилга угсралтын ажлын талбайд байгаа бүх төрлийн бараа материал, техник тоног төхөөрөмж, машин механизм, ажилчдын түр сууц, агуулах, усан хангамжийн суваг хоолой,

инженерийн шугам сүлжээг даатгуулах бололцоотой юм. Даатгагч галын, байгалийн, цахилгаан эрчим хүч, ус чийг, гадны нөлөөлөл зэрэг эрсдэлийг даатгуулах боломжтой.

Давхар даатгалын нөхөн төлбөрийг ангилбал:

График 12. Давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөр

2017 онд Ард Даатгал ХХК-ийн даатгалын нөхөн төлбөр болон давхар даатгагчаас төлсөн нөхөн төлбөрийн дийлэнх хувь нь барилга угсралтын даатгалаар гарсан ба уул уурхайн салбараас гадна барилга угсралт, инженерингийн салбар хурдацтай хөгжиж буйн илэрхийлэл болж байна.

2018 05 11 15:08:10

ДААТГАЛ
SINCE 1994

СЭХ
2018.08.29 өдөр
БҮРТГЭВ
№ 11

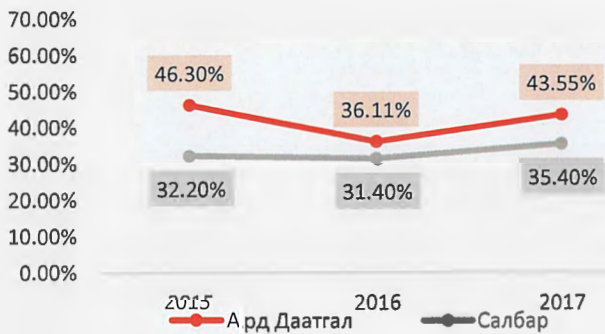
0000038 01

Үнэт цаасны танилцуулга

1.4.9. Хохирлын харьцаа

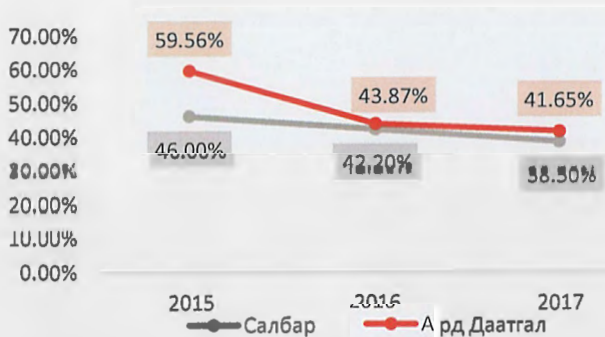
Хохирлын харьцаа нь даатгалын компанийн ашигт байдал болон бат бөх байдлыг илтгэдэг. Хохирлын харьцааг нөхөн төлбөрийн зардлыг даатгалын хураамжийн орлогод харьцуулан тооцдог. Даатгал төрөл, хэлбэрээс хамааран хохирлын харьцаа оор оор гардаг. Жишээ нь, эрүүл мэндийн даатгалын тохиолдол тохиолдох магадлал бусад төрлийн даатгалаас давтамж өндөртэй байдаг тул нөхөн төлбөрийн зардал өндөр байдаг.

График 13. Хохирлын харьцаа /нийт/

Нийт хохирлын харьцааг нөхөн төлбөрийн зардал болон орлогод тооцсон хураамж, давхар даатгалын хураамжийн зардлын нийлбэрээр харьцуулан тооцоолсон. 2017 онд Ард Даатгалын нийт хохирлын харьцаа 43.55 хувь, салбарын нийт хохирлын харьцаа нь 35.4 хувь гарсан байна.

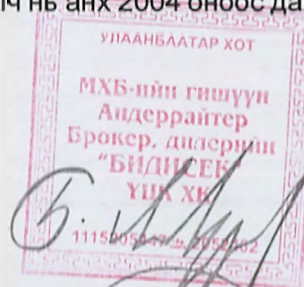
График 14. Хохирлын харьцаа /цэвэр/

Цэвэр хохирлын харьцааг цэвэр нөхөн төлбөрийн зардал болон орлогод тооцсон хураамжид харьцуулан тооцоолсон. 2017 онд Ард Даатгалын цэвэр хохирлын харьцаа 41.65 хувь, салбарын цэвэр хохирлын харьцаа нь 38.5 хувь гарсан. Сүүлийн 3 жилийн үзүүлэлтээр Ард Даатгалын цэвэр хохирлын харьцаа салбарын харьцаа үзүүлэлттэй харьцуулахад илүү хэмжээгээр буурсан нь давхар даатгалд эрсдэлээ тараан байршуулж, харилцагчиддаа давхар даатгалын нөхөн төлбөрийг амжилттай хүргэснийг илтгэж байна.

1.4.10. Давхар даатгал

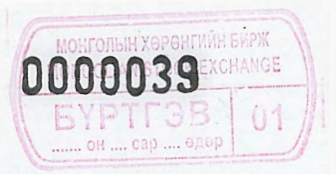
Давхар даатгал нь даатгагч компани даатгуулагчийн өмнө хүлээсэн үүргөө бүрэн буюу хэсэгчлэн дахин даатгуулахыг хэлнэ. Үнэт цаас гаргамч нь анх 2004 оноос давхар даатгалын

2018.05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

гэрээ байгуулж эхэлсэн бөгөөд 2010 оноос давхар даатгалын гэрээний тоо болон хамтран ажилладаг брокер, давхар даатгалын компаниудын тоо эрс нэмэгдсэн.

Өнөөдрийн байдлаар үнэт цаас гаргагч нь Hannover re, Munich re, Scog re, Allianz зэрэг 20 гаруй дэлхийн топ давхар даатгалын компаниуд Marsh, AON, Willis, UIB зэрэг 10 гаруй давхар даатгалын брокеруудтай хамтран ажиллаж байна. 2018 онд Марш, Малакут, Виллис зэрэг 0 брокерын компанитай хамтран ажиллахаар төлөвлөсөн байна.

Мөн харилцагчдынхаа үйл ажиллагааны чиглэлээс хамаарч давхар даатгалтай бүтээгдэхүүний багцаа төрөлжүүлэхэд чиглэсэн стратегийг хэрэгжүүлэн давхар даатгагч нартай хийсэн стратегийн түншлэлийн туслалцаатайгаар шинэ зах зээл рүү нэвтрэх аргачлал туршлага хуримтлуулсан ба үүний үр дүнд давхар даатгалтай бүтээгдэхүүний хураамжийн орлого өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 дахин нэмэгдэж 2.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

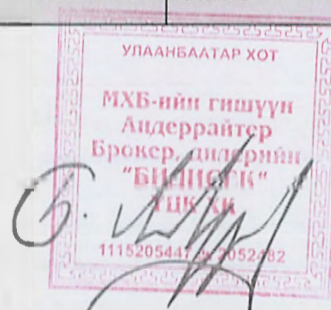
Ард Даатгал ХХК нь гадаадын давхар даатгалын компаниудтай идэвхтэй хамтран ажиллахын зэрэгцээ дотоодын давхар даатгагч Хөдөө Аж Ахуйн Давхар Даатгал ХК-тай хамтран Монгол улсын газар тариалангийн даатгалыг анх удаа амжилттайгаар хэрэгжүүлж дөрвөн аж ахуйн нэгжид 211 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон. Мөн малын индексжүүлсэн даатгалын үйлчилгээг ХААДД-ын компанитай хамтран өөрийн салбаруудаар дамжуулан малчдад хүргэж байна.

Үнэт цаас гаргагч нь Монгол улсын даатгалын зах зээлд эрсдэлийн менежментийг нэвтрүүлж, трити гэрээгээр (treaty reinsurance- давхар даатгуулах гэрээ) эрсдэл даах чадамжаа өсгөж, түргэн шуурхай үйлчилгээгээр хангаж ирсэн. Трити гэрээний давхар даатгагч нь дэлхийн тэргүүлэх давхар даатгалын Hannover Re компани юм. Уг гэрээ нь компанийн эрсдэл даах чадавхыг нэмэгдүүлэхээс гадна харилцагчдад хамгийн найдвартай, өндөр түвшний даатгалын хамгаалалт болдог.

A.M. Best, Standard & Poor's үнэлгээний байгууллагын Hannover Re компанид өгсөн үнэлгээ:

Хүснэгт 3. Давхар даатгагч компанийн үзүүлэлт

Компанийн нэр	A.M. Best Rating	A.M. Best Outlook	Standard & Poor's Rating	Standard & Poor's Outlook
Hannover Rück SE	A+	stable	AA-	stable

2018 05-11

A+, AA- үнэлгээ нь урт хугацаанд зээлийн өр төлбөрөө төлөхгүй байх эрсдэл маш бага, чанартай, богино хугацааны өр төлбөрийг эргэн төлөх чадвар хамгийн сайн үзүүлэлт гэдгийг илтгэнэ.

Трити гэрээний хүрээнд үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгө, барилга угсралт/тоног төхөөрөмж угсралт, гуравдагч этгээдийн өмнө хүлээх хариуцлага, тээвэрлэгчийн хариуцлага, олон нийтийн өмнө хүлээх хариуцлага, бүтээгдэхүүний хариуцлага, ачаа тээвэр, хүнс машин механизм зэрэг бүтээгдэхүүнийг давхар даатгалд хамруулжээ.

График 15. Давхар даатгалын хураамжийн зардал /сая.төг/

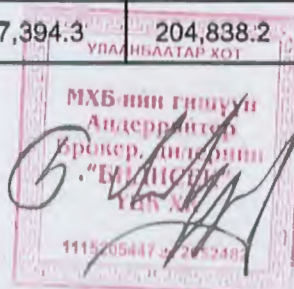
Уул уурхай, зам барилга, хүнд үйлдвэрийн томоохон компаниудтай хамтын ажиллагааг эрчимжүүлснээр давхар даатгалын зардал өссөн байна.

График 16. Давхар даатгалын хураамжийн зардалын бүтэц

График 17. Давхар даатгалын үзүүлэлт

/мян.төг/	Даатгалын хураамжийн орлого	Нөхөн төлбөрийн зардал	Давхар даатгалын хураамжийн зардал	Давхар даатгалын нөхөн төлбөр	Зөрүү
Барилга угсралтын давтгал	450,588.6	1,304,410.6	282,049.1	1,278,169.3	142,298.2
Гэнэтийн осол зрүүл мэндийн давтгал	42,834.1	211,173.4	37,394.3	204,838.2	-895.4

2018 05-11

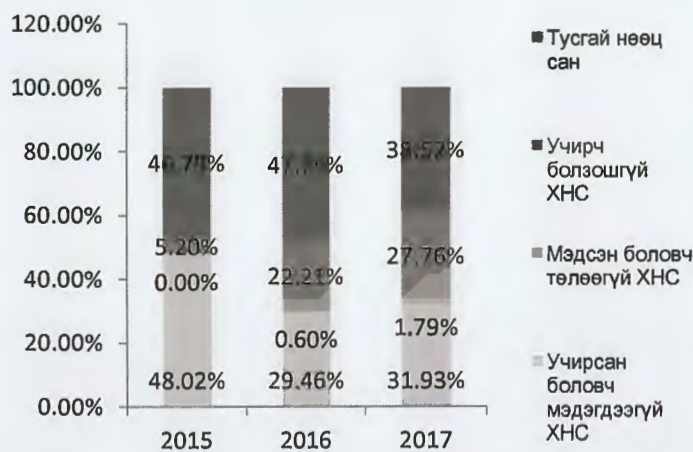
Санхүүгийн даатгал	12,066.9	314,492.5	1,242	-303,667.6
--------------------	----------	-----------	-------	------------

Дээрх даатгалуудад үнэт цаас гаргагч нь авсан хураамжийн орлогоосоо илүү хэмжээний нөхөн төлбөрийн зардал төлсөн. Харин давхар даатгалд хамрагдогдоор толоон хураамжийн зардлаас илүү нөхөн төлбөрийг давхар даатгагч байгууллагаас төвлөрүүлж уг эрсдэлийг бууруулж тараан байршуулсан байна.

Санхүүгийн даатгалын хувьд 2011-2013 онд хийгдсэн гэрээний үүргийн гүйцэтгэлийн нөхөн төлбөр 2015-2017 онд хийгдсэн байна.

1.4.11. Нөөц сан

График 18. Нөөц сангийн бүтэц

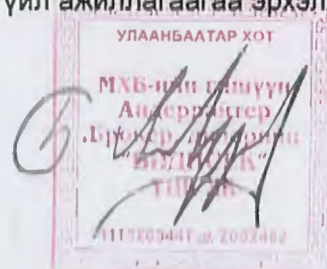
Үнэт цаас гаргагчийн нөөц сан сүүлийн 3 жилийн туршид тогтвортой байсан бөгөөд 2017 оны байдлаар нийт нөөц сангийн 38.5 хувийг тусгай нөөц сан, 27.8 хувийг учирч болзошгүй нөөц сан, 31.9 хувийг учирсан боловч мэдэгдээгүй нөөц сан эзэлж байна. Үлдэх 1.8 хувийг мэдсэн боловч төлөөгүй ХНС эзэлж байна.

1.5. Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаа явуулдаг зах зээлийн талаарх мэдээлэл

Даатгалын компанийг ердийн, урт хугацааны, давхар даатгал гэж ангилдаг бөгөөд Монгол Улсын даатгалын зах зээлд 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар

- Ердийн даатгалын 15
- Урт хугацааны даатгалын 1
- Давхар даатгалын 1
- Даатгалын төлөөлөгч 2893
- Даатгалын зуучлагч 42
- Даатгалын хохирол үнэлэгч 29
- Даатгалын үйл ажиллагаанд аудит хийх эрх бүхий аудитын 42 компани

Аудитор 130 тус тус тусгай зөвшөөрөлтөйгээр үйл ажиллагаагаа эрхэлж байна.

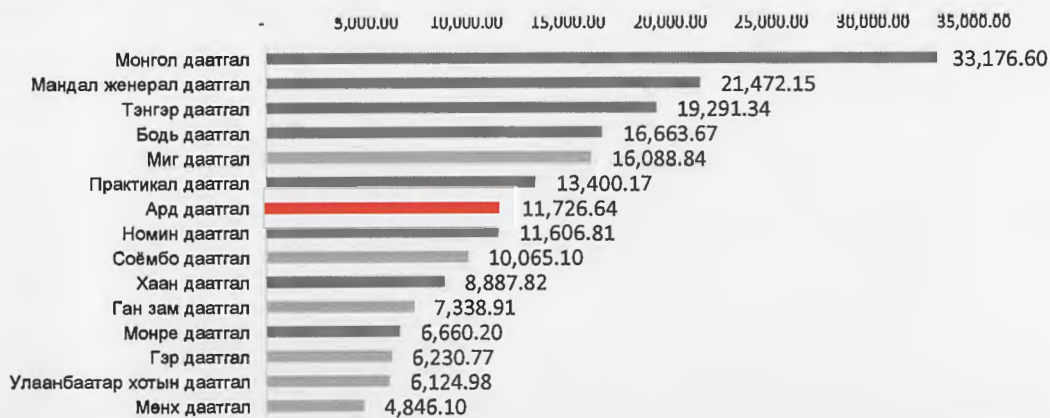
2018.05.11

Салбарын нийт хөрөнгө

Даатгалын компанийн санхүүгийн тайлангийн эх үүсвэрийн тал нь нийт өр төлбөр, нөөц сан, эзэмшигчдийн өмч гэсэн хэсгээс бүрддэг. Салбарын хэмжээнд нийт хөрөнгө 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 195.05 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 17.6 хувиар өссөн байна. Үүний 49.8 хувь буюу 97.20 тэрбум төгрөг нь даатгалын компанийн нөөц сан бол 30.9 хувь буюу 60.33 тэрбум төгрөг нь даатгалын компанийн дүрмийн санг бүрдүүлж байна.

Зах зээлд эзлэх байр суурь

График 19. Нийт хөрөнгөөр зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/

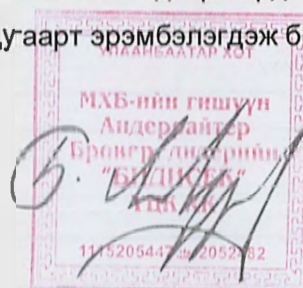

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар Ард Даатгал ХХК нь зах зээл дээрх ердийн 15 даатгалын компаниас нийт хөрөнгийн дүнгээрээ 7 дугаарт эрэмбэлэгдэж байна.

График 20. Нийт хураамжийн орлогоор зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/

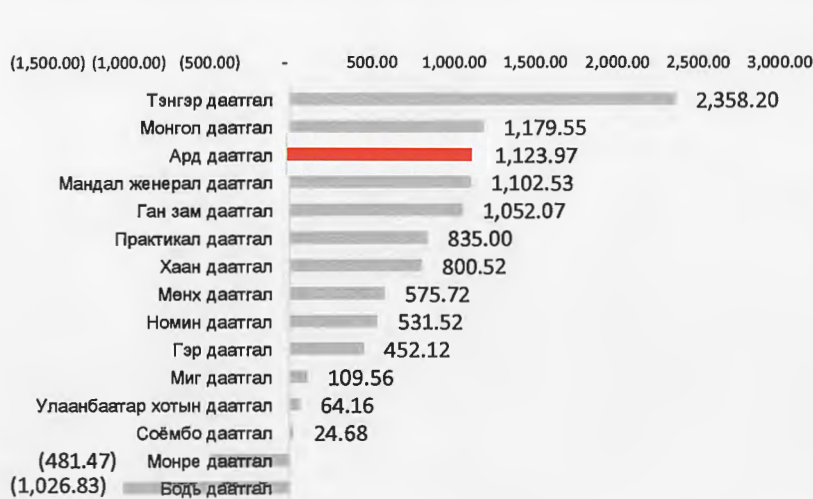

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар Ард Даатгал ХХК нь зах зээл дээрх ердийн даатгалын 15 компаниас нийт хураамжийн орлогын дүнгээрээ 6 дугаарт эрэмбэлэгдэж байна.

2018 05-11

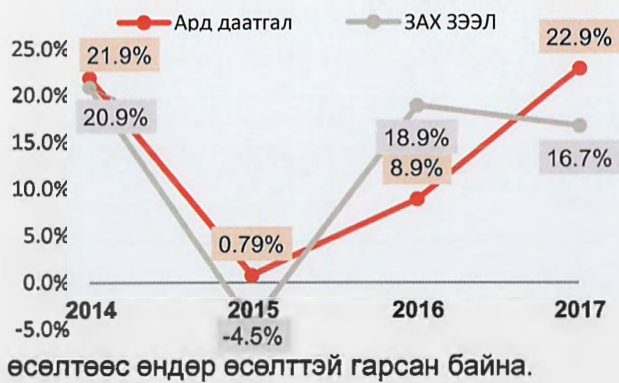
График 21. Цэвэр ашгийн хэмжээгээр зах зээлд эзлэх байр суурь /сая.төг/

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар салбарын хэмжээгээр Ард Даатгал ХХК 3 дугаарт эрэмбэлэгдэж байна.

Салбарын өсөлт ба Ард Даатгалын өсөлт

График 22. Нийт хөрөнгийн өсөлтийн хувь /2013-2017/

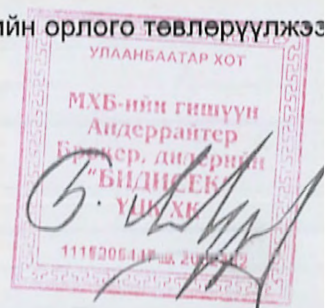
Салбарын нийт хөрөнгийн өсөлт 2015 онд 21 хувь орчим байсан бол 2016 онд огцом буурч -4.5 хувьд хүрсэн ба 2016 онд эргээд 18.9 хувь хүртэл өссөн байна. Ард Даатгал ХХК-ийн 2015 оноос хойших нийт хөрөнгийн өсөлт салбарын трендтэй ойролцоо өсөлттэй байсан бол 2017 онд салбарын өсөлтөөс өндөр өсөлттэй гарсан байна.

График 23. Хураамжийн орлогын өсөлтийн хувь /2013-2017/

Салбарын хэмжээнд 2014 оноос дуриимлийн орлого нэмж буурсаар 2016 онд -0.5 хувийн бууралттай байсан ба 2017 оноос сэргэж 26.4 хувийн өсөлтийн үзүүлэлттэй байна. Ард Даатгал ХХК-ийн хувьд хураамжийн орлогын өсөлт нь 2014 оноос зах зээлийн трондтой ижил байсан

хэдий ч зах зээлийн өсөлтийн хэмжээнээс бага өсөлтийн хувьтай байсан бол 2017 онд зах зээлийн өсөлтийн хуизийг давж 44.4 хувийн хураамжийн орлого төвлөрүүлжээ.

2018-08-29

График 24. Цэвэр ашгийн өсөлт өсөлтийн хувь /2013-2017/

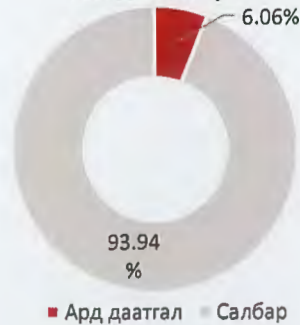

Цэвэр ашгийн хувьд 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар ердийн даатгалын компаниуд 2014 онд өмнөх оноос бууралттай байсан бол 2015 онд өсөж, 2015 оноос цэвэр ашгийн өсөлтийн хувь аажмаар буурсаар 2017 онд 2.9 хувьд хүрчээ. “Ард Даатгал”-ийн нийт хөрөнгө, хураамжийн орлогын үзүүлэлт салбарын

трэндтэй ижил байсан бол цэвэр ашгийн үзүүлэлт нь салбарын трэндээс өөр байна. Тухайлбал, 2015 онд алдагдалтай ажиллаж 2016 онд хурдацтай өсөж, 2017 онд өмнөх оны ашгаас 160.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

График 25. Үнэт цаас гаргагчийн зах зээлд эзлэх хувь

Нийт хөрөнгийн дүнгээр зах зээлд эзлэх хувь

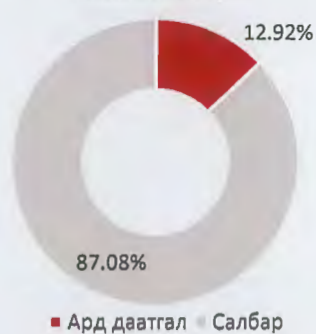
Нөхөн төлөрөөр зах зээлд эзлэх хувь

Хураамжийн орлогоор зах зээлд эзлэх хувь

Цэвэр ашгийн хэмжээгээр зах зээлд эзлэх хувь

2018 05-11

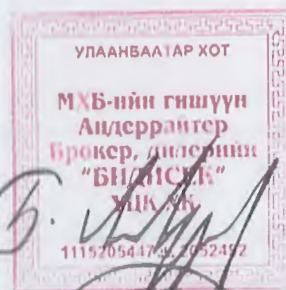

График 26. Салбарын нийт хураамжийн орлогын бүтэц

Салбарын хэмжээнд хураамжийн орлогын 25 хувийг хөрөнгийн даатгал, 21 хувийг жолоочийн хариуцлагын даатгал, 13 хувийг авто тээврийн хэрэгслийн даатгал эзэлж байгаа бол бусад хэсэгт ачааны, газар тариалангийн, итгэлцлийн, санхүү, зээлийн зэрэг даатгалууд багтана.

График 27. Салбарын нийт нөхөн төлбөрийн бүтэц

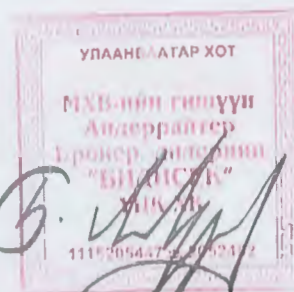

Нийт нөхөн төлбөрийн 34 хувийг жолоочийн хариуцлагын даатгал, 19 хувийг авто тээврийн хэрэгслийн даатгал, 15 хувийг хөрөнгийн даатгал эзэлж байгаа ба бусад хэсэгт газар тариалангийн, мал амьтдын, агаарын хөлгийн зэрэг даатгалууд багтаж байна.

Даатгалын нөөц сан

Даатгалын компаниудын нөөц сангийн хэмжээ 2017 оны 4 дүгээр улиралд 65.3 тэрбум төгрөг болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 26.1 хувиар өссөн байна. Сүүлийн 5 жилийн хугацааны даатгалын нөөц сангийн өсөлтийг дараах дүрслэлээр харуулав.

График 28. Даатгалын салбарын нийт нөөц сан

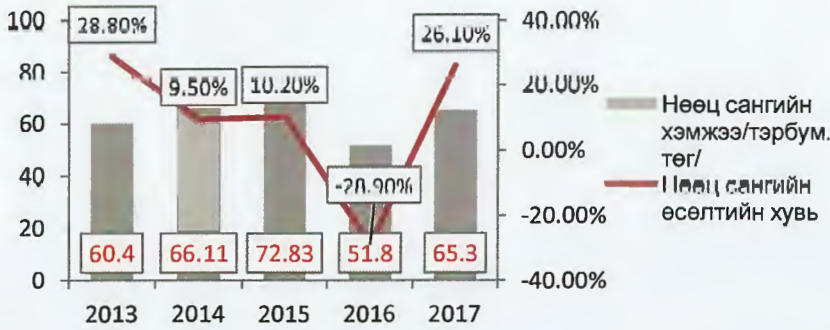

2018 05 11

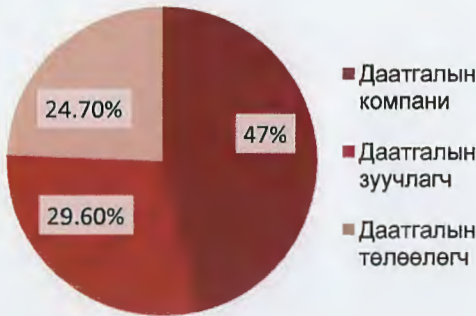
ARD ДААТГАЛ
SINCE 1984

Үнэт цаасны танилцуулга

2016 онд нөөц сангийн дүн 28.9 хувиар буурсан нь 2016 оноос мөрдөж эхэлсэн Нягтлан бодох бүртгэлийн зааврын дагуу "Өрлөгүд тооцоогүй хураамжийн нөөц"-ийг санхүүгийн тайланд нөөц сангаас тусад нь тусган бүртгэж байгаатай холбоотой байна.

График 29. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого төвлөрүүлэлт

2017 оны байдлаар салбарын хэмжээнд даатгалын хураамжийн орлогын 47 хувийг даатгалын компани, 29.6 хувийг даатгалын зуучлагч, 24.7 хувийг даатгалын төлөөлөгч бий болгож байна.

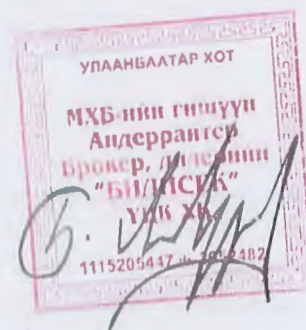
Салбарын харьцаа үзүүлэлт

Хүснэгт 4. Салбарын харьцаа үзүүлэлт

	2015	2016	2017
Хохирлын харьцаа /нийт хураамжийн орлого/	0.32	0.30	0.31
Зардлын харьцаа	0.42	0.41	0.38
Хосолсон харьцаа	0.73	0.71	0.70
Хохирлын харьцаа /цэвэр хураамжийн орлого/	0.52	0.47	0.49
Зардлын харьцаа	0.69	0.64	0.59
Хосолсон харьцаа	1.21	1.11	1.08

Ард Даатгал ХХК-ийн харьцаа үзүүлэлт

Хүснэгт 5. Ард Даатгал ХХК-ийн харьцаа үзүүлэлт

2018 05-11

	2015	2016	2017
Хохирлын харьцаа /нийт хураамжийн орлого/	0.42	0.36	0.39
Зардлын харьцаа	0.42	0.53	0.37
Хосолсон харьцаа	0.84	0.89	0.76
Хохирлын харьцаа /цэвэр хураамжийн орлого/	0.54	0.46	0.59
Зардлын харьцаа	0.54	0.67	0.55
Хосолсон харьцаа	1.09	1.12	1.14
Хохирлын харьцаа /орлогод тооцсон хураамж/	0.60	0.44	0.67
Зардлын харьцаа	0.60	0.65	0.63
Хосолсон харьцаа	1.20	1.10	1.30

Хохирлын харьцаа

Хохирлын харьцааг нөхөн төлбөрийн зардлыг нийт хураамжийн орлого, цэвэр хураамжийн орлого, орлогод тооцсон хураамжид харьцуулан тооцсон.

Хохирлын харьцаа нь даатгагчийн ашигт ажиллагаа болон хураамжийн орлогоос нөхөн төлбөрт төлж буй үзүүлэлтүүдийг харуулдаг. Хохирлын харьцаа бага байх нь даатгагчийн ашигтай ажиллаж байгааг илэрхийлдэг. Даатгал бүрд хохирол учрах магадлал, хураамжийн орлого зэргээс хамааран хохирлын харьцаа өөр өөр гардаг.

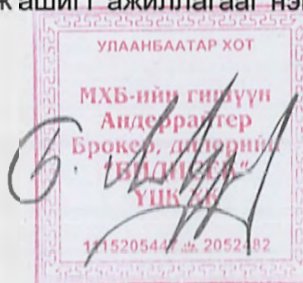
Салбарын хэмжээнд хохирлын харьцаа нь сүүлийн 3 жилд тогтвортой байсан ба нийт хураамжийн орлогын ойролцоогоор 30-аад хувийг нөхөн төлбөрт өгснийг илэрхийлж байна.

Үнэт цаас гаргагчийн хохирлын харьцаа нь 2015 оноос буурсан ба салбарын харьцаатай ойролцоо төвшинд байна.

Зардлын харьцаа

Зардлын харьцааг үйл ажиллагааны зардлыг нийт хураамжийн орлого, цэвэр хураамжийн орлого, орлогод тооцсон хураамжид харьцуулан тооцоолсон. Уг харьцаа үзүүлэлт нь даатгагч 1 төгрөгний орлого олохын тулд хэдэн төгрөгийн зардал гаргаж буйг илэрхийлдэг.

Салбарын хэмжээнд зардлын харьцаа нь сүүлийн 3 жилд тогтвортой байсан бол Ард Даатгал ХХК-ийн зардлын харьцаа нь 2017 онд 2015 болон 2016 оны үзүүлэлтээс буурсан байна. Энэ нь үнэт цаас гаргагч нь зардлыг бууруулж ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлснийг

2018.05.11

ДААТГАЛ №01

Үнэт цаасны танилцуулга

илтгэж байна. Тухайлбал Ард Даатгал ХХК нь 2015 онд 1 төгрөгийн орлого олохын тулд 0.42 төгрөгийн зардал гаргадаг байсан бол 2017 онд 0.33 төгрөг болж буурсан байна.

Бусад харьцаа үзүүлэлт

Салбарын болон Ард Даатгал ХХК-ийн эзэмшигчдийн өмчийн өгөөж /ROE/ харьцааг Дупонт шинжилгээ /Dupont Analysis/-ний дагуу 3 бүтцэд задлан дараах хүснэгтэд тооцооллоо.

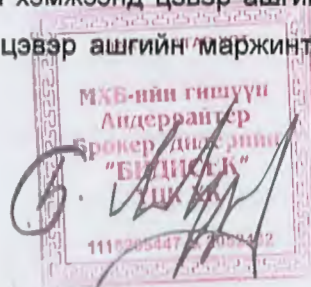
Хүснэгт 6. Салбарын болон Ард Даатгал ХХК-ийн харьцаа

	Салбар			Ард Даатгал		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Цэвэр ашгийн маржин	4.10%	7.57%	6.16%	-2.34%	6.01%	10.85%
Нийт хөрөнгийн эргэц	0.79	0.73	0.79	1.05	0.78	0.97
Санхүүгийн хөшүүрэг	1.69	1.53	1.63	2.17	2.27	2.24
Эзэмшигчдийн өгөөж /ROE/	5.44%	8.45%	7.89%	-5.32%	10.71%	23.71%
Нийт хөрөнгийн өгөөж /ROA/	3.22%	5.54%	4.84%	-2.45%	4.71%	10.57%

2015 онд Ард Даатгал ХХК-ийн хувьд алдагдалтай ажилласнаас үүдэлтэй цэвэр ашгийн маржин болон эзэмшигчдийн өмчийн өгөөж сөрөг утгатай гарсан байна. Харин салбарын хэмжээнд цэвэр ашгийн маржин 4.10 хувь байсан байна. Үнэт цаас гаргагчийн нийт хөрөнгийн эргэц 1.05 нь салбарын дүн 0.79-өөс өндөр байгаа нь үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгөө ашиглан борлуулалтын орлого олох чадвар өндөр байгааг илтгэж байна. Санхүүгийн хөшүүргийн хувьд үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн хөшүүрэг 2.17 салбарын хувьд 1.69 байна. Энэ үзүүлэлт нь үнэт цаас гаргагч нь салбарын дунджаасаа өндөр нөөц сантай байгааг илтгэж байна.

2016 онд Ард Даатгал ХХК-ийн эзэмшигчдийн өмчийн өгөөж /ROE/ 10.71 хувь гарсан үзүүлэлт нь салбарын 8.45 хувийн эзэмшигчдийн өмчийн өгөөжөөс өндөр байгаа юм. Энэ нь санхүүгийн хөшүүрэг өндөр байснаас ихээхэн хамаарсан ба салбарын дундаж санхүүгийн хөшүүрэг 1.53 байхад үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн хөшүүрэг 2.27 байсан байна. Цэвэр ашгийн маржин 6.01 хувь нь салбараас бага, нийт хөрөнгийн эргэц 0.78 гарсан нь салбартай ойролцоо байна.

2017 онд үнэт цаас гаргагчийн эздийн өмчийн өгөөж /ROE/ 23.7 хувь байсан бол даатгалын зах зээлийн эздийн өмчийн өгөөж /ROE/ 7.9 хувь байсан байна. Үнэт цаас гаргагчийн ашигт ажиллагаа нь зүүд ихээхэн нолоолсон ба салбарын хэмжээнд цэвэр ашгийн маржин 0.2 хувь байсан бол үнэт цаас гаргагч нь 10.9 хувийн цэвэр ашгийн маржинтай ажилласан

2018 05-11

ДААТГАЛ

№ 01

Үнэт цаасны танилцуулга

байна. Мөн даатгалын зах зээлийн нийт хөрөнгийн эргэц 0.79 байсан бол үнэт цаас гаргагчийн эргэц 0.97 байсан байна. Энэ нь үнэт цаас гаргагч нь хөрөнгөө илүү үр өгөөжтэй ашигласныг илэрхийлж байна. Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн хошүүрэг 2.24 байсан бол зах зээлийн харьцаа 1.63 байна. Даатгалын зах зээлийн нэгэн онцлог нь хөшүүрэг буюу даатгалын компанийн өр төлбөрийн томоохон хувийг нөөцийн сан эзэлдгээрээ онцлог юм. Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн хөшүүрэг өндөр байгаа нь компанийн нөөц сан зах зээлийн дүнгээс өндөр байгааг харуулж байна.

Дупонт шинжилгээний задаргаанаас нэгтгэн үзэхэд үнэт цаас гаргагчийн эзэмшигчдийн өмчийн өгөөж /ROE/ нь салбарын хэмжээнээс өндөр байна. Үүнд үнэт цаас гаргагчийн ашигт ажиллагаа болон хөрөнгийн үр өгөөж нь нөлөөлжээ.

Нийт хөрөнгийн өгөөжийн хувьд 2015 онд үнэт цаас гаргагч нь алдагдалтай ажилласантай холбоотой уг харьцаа нь сөрөг утгатай гарсан бол салбарын хэмжээнд 3.22 хувьтай байсан байна. 2016 онд үнэт цаас гаргагчийн ашигт ажиллагаа өмнөх оноос сайжирч салбарын нийт хөрөнгийн өгөөжтэй ойролцоо буюу 4.71 хувь гарсан байна. 2017 онд үнэт цаас гаргагчийн нийт хөрөнгийн өгөөж ойролцоогоор 2 дахин их буюу 10.57 хувьтай гарсан нь үнэт цаас гаргагчийн ашигт ажиллагаа сайжирсныг илтгэж байна.

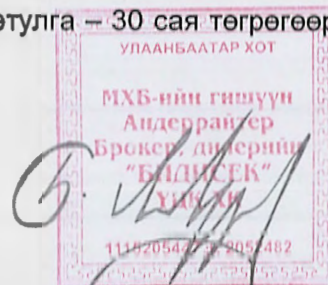
1.6. Үнэт цаас гаргагчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө

Ард Даатгал ХХК-ийн нийт зарласан болон гаргасан хувьцаа нь нэг бүр нь 200 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий 17,500,000 ширхэг энгийн хувьцаанаас бүрдэх 3,500,000,000 (гурван тэрбум таван зуун сая) төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй.

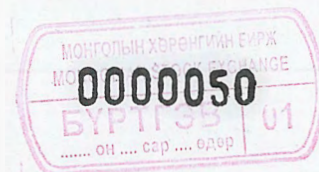
Ард Даатгал ХХК нь Монголын Хөрөнгийн биржид бүртгэлгүй бөгөөд анх удаагаа хувьцаагаа бүртгүүлж, олон нийтэд санал болгох гэж байгаа болно.

Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн өөрчлөлт:

- 2009 онд Иргэн Б.Мөнхөөгөөс иргэн Д.Чулуунцэцэгт Ард Даатгал ХХК-ийн нийт хувьцааны 20 хувийг №09/030/01 тоот Хувьцаа шилжүүлэх, худалдах, худалдан авах гэрээний үндсэн дээр шилжүүлснээр Ард Даатгал ХХК-ийн дүрмийн сангийн хэмжээ 500 сая төгрөг болж өөрчлөгдсөн байна.
- 2010 онд Ард Даатгал ХХК-ийн дүрмийн сангийн хэмжээг компанийн хувь нийлүүлэгч Ц.Тогтохбаяр – 193 сая төгрөгөөр, Витингтон Инвестментс /Wittington Investments/ ХХК – 166.5 сая төгрөгөөр, Д.Чулуунцэцэг – 100 сая төгрөгөөр, Б.Мөнхөө – 10.5 сая төгрөгөөр, Н.Эрдэнэтулга – 30 сая төгрөгөөр нийт 500 сая

2018 05-11

төгрөгөөр нэмэгдүүлж, компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 1.0 тэрбум төгрөг болсон.

- 2013 онд Ард Даатгал ХХК-ийн дүрмийн сангийн хэмжээг тус компанийн 2012 оны хуримтлагдсан ашгаас 750 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 2.75 тэрбум төгрөг болсон байна.
- 2014 онд Ард Даатгал ХХК-ийн дүрмийн сангийн хэмжээг тус компанийн 2013 оны хуримтлагдсан ашгаас хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилсан ногдол ашгийн мөнгөн хөрөнгө болох нийт 750 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг 3.5 тэрбум төгрөг болгосон.

Сүүлийн 3 жилийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн өөрчлөлт:

Хүснэгт 7. Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн өөрчлөлт

Хувьцаа эзэмшигчийн нэр	2017		2016		2015	
	Нийт (мянган.төг)	Хувь	Нийт (мянган.төг)	Хувь	Нийт (мянган.төг)	Хувь
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК	3,335,850.0	95.31	2,905,988.0	83.0	1,935,885.0	55.31
Блюпланет ХХК			359,512.0	10.3	944,566.0	26.99
Энержи Интернешнл Капитал ХХК	164,150.0	4.69	164,150.0	4.7	164,150.0	4.69
Д.Чулуунцэцэг	-	-	-	-	385,049.0	11.00
Хөрөнгө оруулагч үндэстэн ХК	-	-	70,350.0	2.0	-	-
Н.Эрдэнэтулга	-	-	-	-	70,350.0	2.01
Нийт	3,500,000.0	100.0	3,500,000.0	100.0	3,500,000	100.0

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2016 оны 5 сарын 25-ны өдрийн 16/01 тоот тогтоолоор компанийн хувьцаа эзэмшигч Блю Планет ХХК-ийн эзэмшлийн хувьцаанаас 16.72 хувь буюу 249,490 ширхэг хувьцааг, хувьцаа эзэмшигч Д.Чулуунцэцэгийн эзэмшлийн 11 хувь буюу нийт 164,200 ширхэг хувьцааг хувьцаа эзэмшигч Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-д, хувьцаа эзэмшигч Н.Эрдэнэтулгын эзэмшлийн 2.01 хувь буюу 30,000 ширхэг хувьцааг Хөрөнгө Оруулагч Үндэстэн ХК-д тус тус хувьцаа худалдах худалдан авах гэрээний дагуу шилжүүлсэн байна. Улмаар СЗХ-ны 2016 оны 10 сарын 18-ны өдрийн 270 тоот тогтоолоор холбогдох өөрчлөлт оруулахыг зөвшөөрсөн байна.

2017 оны байдлаар Блюпланет ХХК болон Хөрөнгө Оруулагч Үндэстэн ХК-уудын эзэмших хувийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК өөрийн болгож авснаар эзэмшиж буй хувь хэмжээгээ 83 хувиас 95 хувь болгож өсгөсөн.

2018.05.11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

2018 оны 04 сарын 20-ны өдөр Ард Даатгал ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 04/18 тогтоолоор компанийн нэгж хувьцааг 11.73-т хуваан нэрлэсэн үнийг 200 төгрөг болгох, хувьцаа хуваасантай холбогдуулан гаргасан болон зарласан хувьцааны тоог 17.5 сая ширхэг болгож өөрчлөх, дүрэмд нэмэлт өөрчлөлт оруулах зөвшөөрөл олгосон байна. Уг тогтоолын дагуу, компанийн нэгж энгийн хувьцааны нэрлэсэн үнэ 200 төгрөг, зарласан буюу гаргасан хувьцаа 17.5 сая ширхэг, нийт 3.5 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй байна.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2012 оны 355 дугаар тогтоолоор “Ердийн даатгалын компанийн дүрмийн сангийн доод хэмжээ 5 тэрбум байна” гэж тогтоосон. Тогтоолыг 2016 оны 12 сарын 31-ний дотор биелүүлж ажиллахыг Ердийн даатгалын компаниудад үүрэг болгосон ч эдийн засгийн нөхцөл байдалтай уялдуулан дүрмийн санг нэмэгдүүлэх хугацааг 2018 оны 6-р сарын 30-ны өдрийг хүртэл сунгасан.

Үнэт цаас гаргагч нь үнэт цаасаа эргүүлэн худалдаж аваагүй болно. Мөн үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн мэдээлэл нь үнэт цаасны танилцуулгын 1.9-д тусгагдсан ба хараат бус аудитын байгууллагын дүгнэлтийг хавсаргав.

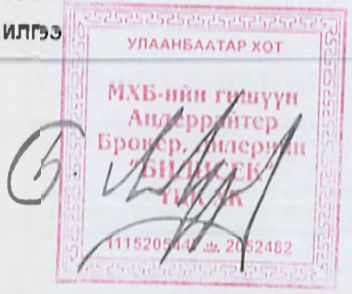
2018 оны 04 сарын ХЭХ-ын хувьцаа хуваах тухай 04/18 тоот тогтоолын дэлгэрэнгүйг хавсралтаас үзнэ үү.

1.7. Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчид

Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчид нь сүүлийн байдлаар дараах байдалтай байна:

Хүснэгт 8. Ард Даатгал ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид

Хувьцаа эзэмшигчийн нэр	РД	Хувьцааны тоо, хувь эзэмшил	Үйл ажиллагааны чиглэл	Хаяг
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК	5024145	16,679,250 ширхэг, 95.31%	- Бизнесийн зөвлөгөө - Хөрөнгө оруулалт	СБД, 8-р хороо, Алтангэрэлийн гудамж, City центр, 403
“Энержи интернэшнл хэлтэс” ХХК	5790263	820,750 ширхэг, 4.69%	- Бизнесийн зөвлөгөө өгөх - Гадаад худалдаа - Барьцаалан зээлдүүлэх үйлчилгээ	СБД, 7-р хороо, 11 хороолол, Бээжин, 40-41

2018-05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1991

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн танилцуулга

Компанийн нэр:	Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9010001132
Регистрийн дугаар:	5024145
Үйл ажиллагааны чиглэл:	- Бизнесийн зөвлөгөө /8299/ - Хөрөнгө оруулалт /6499/
Хаяг:	Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Ерөнхий сайд Амарын гудамж, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн байр, хоёр давхарт
Утас:	318185, 99177390

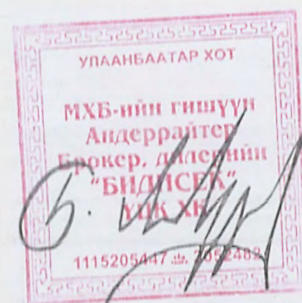
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй манлай компаниудад хөрөнгө оруулалт хийж, зах зээл дэх байр суурь, өрсөлдөх чадвар болон үнэ цэнийг нь дээшлүүлэх замаар компанийн хувь нийлүүлэгчдийн өгөөжийг өсгөх зорилт тавин ажиллаж байгаа үндэсний санхүүгийн холдинг компани юм.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь анх 2005 оны 9 сард Хас Банкны ажиллагсдын санаачлагаар "Employee Investment Trust" буюу "ИАЙТи" ХХК нэртэйгээр байгуулагдсан бөгөөд ажиллагсад болон удирдлага банкныхаа бодлогод нэгдмэл байр суурьнаас оролцох үүднээс банкны нийт ажиллагсдын хувьцааг төвлөрүүлж, Монголын анхдагч институционал хөрөнгө оруулагчийн үндэс суурийг тавьсан.

Үүсгэн байгуулагдах үедээ нийт 1.2 сая төгрөгийн өмч бүхий дүрмийн сантай, 10 хувьцаа эзэмшигчтэй байсан бол 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 3000 орчим хувьцаа эзэмшигчтэй, 35.6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгөтэй болж өргөжсөн байна.

Гол хувь нийлүүлэгчид шинэ стратегийн зорилгоо тодорхойлж, арилжааны банк, брокер дилер, хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, хөрөнгө оруулалтын сан, даатгал болон бусад санхүүгийн үйлчилгээг цогцоор нь үзүүлэх компаниудын нэгдэл болж, Ард Санхүүгийн Нэгдэл нэрийн дор үйл ажиллагаагаа явуулах шийдвэр гаргажээ. 2015 онд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХХК нь хаалттай хувьцаат компани болж өөрчлөгдсөн. Одоогийн байдлаар тус компани 7 охин компани, 3 хараат компани, 3 компанийн хувь эзэмшигч гэсэн хөрөнгө оруулалтын бүтэцтэй байна.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид

2018-05-11

Компанийн 5-аас дээш хувийг эзэмшдэг хувьцаа эзэмшигчид буюу нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчид 2017 оны 12 сарын 31-ний байдлаар дараах байдалтай байна:

Хүснэгт 9 Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид

Хувьцаа эзэмшигчийн нэр	Эзэмшиж буй хувьцааны тоо	Эзэмшиж буй хувь
Ард Секьюритиз ҮЦК ХХК	3,286,567	19.11%
Батхишиг	1,689,415	9.83%
Луна Энд Луна ХХК	1,333,154	7.75%
Bruno Raschle	1,317,337	7.66%
Венчурс Ван	1,316,103	7.65%
Ч.Ганхуяг	1,145,400	6.66%
Жинст Увс ХК	1,020,998	5.94%

Эх сурвалж: Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн аудитын тайлан

КТХ-ийн 6.9-д хараат болон охин компани нь толгой компанийн хувьцааг эзэмшиж болно гэж заасны дагуу АСН-ийн охин болон хараат компаниуд түүний хувьцааг эзэмших нь хууль ёсны дагуу байна.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хараат, охин, болон хувь эзэмшдэг компаниуд

Схем 4. АСН-ийн хөрөнгө оруулсан компаниуд

АРД ДААТГАЛ
Ердийн даатгал
95.31%

АРД МЕНЕЖМЕНТ
Хөрөнгө оруулалтын менежмент
100%

АРД АКТИВ
Хадгаламж зээлийн хоршоо
9.7%

АРД СЕКЮРИТИЗ
Үнэт цаасны компани
100%

ЖИНСТ УВС + ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ҮНДЭСТЭН
9.55%

ТЕХНИК ТЕХНОЛОГИЙН ДЭЭД СУРГУУЛЬ
12%

НОМЫН ХИШИГ
Хэвлэлийн газар
20%

АРД КРЕДИТ
БЭСБ
80.7%

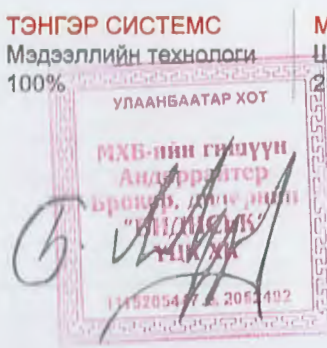
ARD САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ

КРИПТО ҮНДЭСТЭН
Хөрөнгө оруулалт
100%

АРД ЛАЙФ
Хувийн тэтгэвэрийн сан
100%

ТЭНГЭР СИСТЕМС
Мэдээллийн технологи
100%

МОНГОЛ ШУУДАН
Шуудангийн цогц үйлчилгээ
29.16%

Хүснэгт 10. АСН-ийн ТУЗ-ийн гишүүд

Ердийн гишүүд	Хараат бус гишүүд
Н.Мөнхнасан (Монполимет ХХК)	П.Батбаяр
Ж.Оюунгэрэл (Луна луна ХХК)	Л.Соронзонболд
О.Одбаяр (Мон-Интернэйшнл ХХК)	
Ч.Ганхуяг (Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК)	
Х.Батхишиг (Хишиг Арвин Индустриал ХХК)	
Энтони Хоброу (ВенчурсУан Биви)	
Бруно Рашле (Адвек)	

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар, дүрэм, холбоотой этгээдүүдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, дүрэм, АСН-ийн ҮЦТХТ дахь дансны үлдэгдэл, АСН нь Ард Актив ХЗХ-нд хувь нийлүүлсэн талаар дэлгэрэнгүйг хавсралтаас үзнэ үү.

1.8. Үнэт цаас гаргагчийн бүтэц зохион байгуулалт, эрх бүхий албан тушаалтны мэдээлэл

Бүтэц зохион байгуулалт

Ард Даатгал ХХК нь 1994 онд байгуулагдсан цагаасаа хойш жил болгон шинэ ажлын байр бий болгон, ажиллагсдын нийгмийн даатгалын шимтгэлийг бүрэн төлж, тодорхой хэмжээгээр хувь нэмрээ оруулсаар ирсэн. Тус компанийн хувьд одоогийн байдлаар нийт 100 орчим ажилтан, албан хаагчтайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байна. 2017 оны 5 сарын 18-ны өдөр гүйцэтгэх захирлын тушаалаар компанийн бүтцийг баталжээ.

Схем 5. Ард Даатгал ХХК-ийн бүтэц зохион байгуулалт

1018.05-11

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

Ард Даатгал ХХК-ийн бүтэц зохион байгуулалт, хилбүгдэх тогтоол, ХК-ийн дүрмийн төслийг хавсралтаас үзнэ үү.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

Компанийн дүрмийн 8.1, 8.2, 8.3-д тусгагдсаны дагуу компанийн эрх барих дээд байгууллага нь Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал (ХЭХ) байна. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал ээлжит ба ээлжит бус байна. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг Компанийн санхүүгийн жил дууссанаас хойш 3 сарын дотор зарлан хуралдуулна.

Үнэт цаас гаргагчийн дүрмийн 8.5-д зааснаар ээлжит хурлыг хугацаанд нь зарлаагүй тохиолдолд аль нэг хувьцаа эзэмшигч хурлыг зарлан хуралдуулах эрхтэй.

Харин компанийн дүрмийн 8.6-д зааснаар ээлжит бус хурал нь аль нэг талын хүсэлтээр эсхүл хувьцаа эзэмшигчийн хувьд хүндэтгэн үзэх зайлшгүй шалтгаанаар яаралтай хувьцаа шилжүүлэх болон бусад чухал асуудлын талаар хэлэлцэхээр талуудын тохиролцооноор хэдийд ч хуралдаж болно.

Төлөөлөн удирдах зөвлөл

2018 оны 4 сарын 20-ний өдрийн “Ард Даатгал” ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 04/18 тоот тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар “Ард Даатгал” ХХК-ийн дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2-т ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнийг 9 гишүүнтэй байхаар нэмэлт өөрчлөлтийг оруулсан.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын чөлөөт цагт Компанийн эрх барих дээд байгууллага нь төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ) байна. Компанийн дүрэмд заасны дагуу ТУЗ нь 9 (ес) гишүүнээс бүрдэх бөгөөд 2-оос доошгүй хараат бус гишүүнтэй байна.

Компанийн нийт хувьцааны 10-аас дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч нь ТУЗ-д нэг суудал авах эрхтэй байна. Бусад гишүүдийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас сонгох бөгөөд хамгийн олон санал авсан хүнийг сонгоно. ТУЗ нь Компанийн тухай хуулийн 76 дугаар зүйлд заасан эрхийг эдэлж, үүргийг хүлээсэн байна.

ТУЗ нь улиралд нэг удаа хуралдах бөгөөд ТУЗ-өөс гарах бүхий л шийдвэрүүд нь гишүүдийн ердийн олонхийн саналаар батлагдах бөгөөд Тогтоол хэлбэртэй байна.

Компанийн ТУЗ-ийн гишүүдийн талаарх мэдээлэл:

Хүснэгт 11. Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүд

2018 05-111

Ч.Ганхуяг /ТУЗ-ийн дарга/

Боловсрол

1993-1997 онд Унгар улсын Эдийн засгийн их сургуулийг тус тус төгсөж, 2002-2005 оны хооронд АНУ-д мэргэжил дээшлүүлэх, удирдах ажилтны манлайллыг дээшлүүлэх чиглэлээр тусгай дамжаануудад суралцсан. 2010 онд АНУ-ын Харвардын Кеннедийн их сургуулийн Дэлхийн манлайлал, Олон нийтийн бодлого чиглэлээр төгссөн.

Ажлын туршлага

1998-2009 онд “ХасБанк”-ны Гүйцэтгэх захирал, 2009-2010 онд “Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал, 2010-2012 онд Сангийн Яамны Дэд сайд, 2012-2014 онд “И Ай Ти” ХХК-ний ТУЗ-ийн даргаар тус тус ажиллаж байсан ба 2014 оноос хойш Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ-ын 75.8-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0130277 ШШГЕГ-ын болон зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав.

Г.Цогбадрах /ТУЗ-ийн ердийн гишүүн/

Боловсрол

Нийслэлийн 33-р дунд сургууль, МУИС-ийн Эдийн засгийн сургууль, АНУ-ын Үндэсний их сургуулийг тус тус төгсгөсөн.

Ажлын туршлага

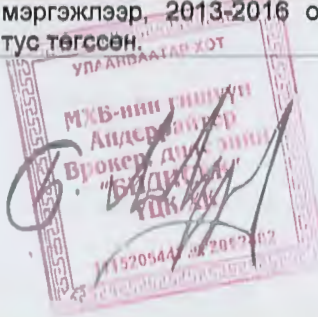
2000-2001 онд Хөгжлийн Алтан Сан ББСБ-д салбарын захирал, 2001-2008 онд Хас Банкны Дотоод Аудит, Салбарын Удирдлага, Санхүү Бүртгэл, Хөрөнгө зохицуулалтын газрын захирал, 2010-2011 онд Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэлд Хөрөнгө оруулалт эрхэлсэн захирал, 2011-2014 онд Тэнгэр Даатгал ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал, 2005-2014 онуудад Ард Санхүүгийн Нэгдэлд ТУЗ-ийн гишүүн, 2017 оноос “Ард Даатгал” ХХК-д Гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна.

КТХ-ын 75.8-д заасны дагуу 2012 оны 06 сарын 28-ны өдөр гэрчилгээ авсан. ШШГЕГ-ын болон зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав.

Б. Золбоо /ТУЗ-ийн ердийн гишүүн/

Боловсрол

2012-2015 онд СЭЗИС-ийг олон улсын нягтлан бодогч мэргэжлээр, 2013-2016 онд АНУ-ын Plattsburgh-ийн их сургуулийг эдийн засагч мэргэжлээр тус тус төгссөн.

2018 05-11

СЗХ
2018.08.29 өдөр
БҮРТГЭВ
№ 1

Үнэт цаасны танилцуулга

Ажлын туршлага

2016 оны 10 сараас 2017 1 сар хүртэл хугацаанд Ард Секюритиз ҮЦК ХХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр, 2017 оны 1 сараас 2017 оны 5 сар хүртэл хугацаанд Ард Менежмент ҮЦК ХХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр, 2017 оны 5 сараас гүйцэтгэх захирлаар, 2017 оны 10 сараас Ард санхүүгийн нэгдэл ХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр тус тус ажиллаж байна.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ ын 75.8-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0130947
Монгол банкнаас зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав

Ч. Ганзориг /ТУЗ-ийн ердийн гишүүн/

Боловсрол

2010 онд Корвинусын их сургуульд бизнесийн менежментийн чиглэлээр төгссөн.

Ажлын туршлага

2010-2012 онд Ард Секюритиз ҮЦК ХХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр, 2012-2013 онд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр тус тус ажилласан.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ-ын 75.8-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0430404
Монгол банкны зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав.

О.Одбаяр /ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн/

Боловсрол

1984-1988 онд Багшийн Их сургуулийг багш мэргэжлээр, 1996-1998 онд Отгонтэнгэр их сургуулийг Хуульч, Эрх зүйч мэргэжлээр тус тус төгчээ.

Ажлын туршлага

1988-1992 онд УБДС-д багш, 2002-2005 онд МИАТ ХК Бээжин дэх төлөөлөгчийн газарт менежер, 2005-2010 онд МУ-аас БНХАУ-д суугаа ЭСЯ-нд Атгаше, 3-р нарийн бичгийн дарга, Консул, 2010-2012 онд Монгол улсын Ерөнхий Саидын зөвлөх, 2012 оноос 2016 онд "Алтай Холдинг" ХХК-ийн дэд ерөнхийлөгч, 2016 оноос "Эрдэнэс Монгол" ХХК-д дэд захирлын албан тушаалыг хашиж байна.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ-ын 75.8-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0130273
ШЦЦГЕГ-ийн болон зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав.

2018.05.17

ДАА ДАТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

Б.Гантулга /ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн/

Боловсрол

1990-1999 онд нийслэлийн 20-р дунд сургуулийг төгссөн ба 1999-2003 онд ОХУ-ын Г.В.Плехановын нэрэмжит Эдийн Засгийн Академийг эдийн засгийн бакалавр зэрэгтэй төгссөн.

Ажлын туршлага

2004-2008 онд Хас Банкинд маркетингийн газрын захирлаар, 2009-2011 онд "Моннис Групп" ХХК-д дэд захирал, 2012-2013 онд "Ананс аксис" ХХК-д гүйцэтгэх захирлаар ажилласан. 2014 оноос хойш "Сүү" ХК-д гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ-ын 75.8-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0730472 ШШГЕГ-ын болон зээлийн мэдээллийн сангийн тодорхойлолтыг хавсаргав.

А.Хоброу /ТУЗ-ийн ердийн гишүүн/

Боловсрол

1974-1977 онд Bristol их сургуульд Эдийн Засгийн чиглэлээр бакалаврын зэрэгтэй төгссөн.

Ажлын туршлага

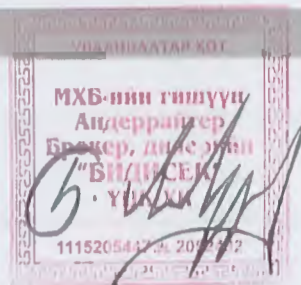
1977-1983 онд Price Waterhouse-д аудит менежерүүдийн сургагч, 1983-1992 онд Англи Америк Групп-д нягтлан бодогч, 1993 оноос Whittington Group-ийн гүйцэтгэх захирал, 2006 оноос ВенчерсУан БиВи компанийн гүйцэтгэх захирал, 2010 оноос Директ Азия группын захирал, 2015 оноос НэксАссюр Групп болон Омни Бриджвэй Азия компаниудын захирлаар тус тус ажиллаж байна.

Компанийн засаглалын гэрчилгээний № - КТХ-ын 75.В-д заасны дагуу гэрчилгээ авсан. №0130250

З.Ариун /ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн/

Боловсрол

1994-2004 онд Орос 14-р дунд сургуульд бүрэн дунд боловсрол эзэмшсэн ба 2006-2010 онд Валпарайсогийн Их сургуульд Бизнесийн менежмент, санхүүгийн чиглэлээр, 2013-2014 онд INSTEAD-д Бизнесийн удирдлагаар магистрийн зэрэгтэй тус тус суралцсан.

10180055111

ДААТГАЛ

2015 оны 11 сарын 20-ны өдрийн 15/06 тоот ХЭХ-ын тогтоолын дагуу О.Одбаяр болон Б.Гантулга нарыг ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр, А.Хоброу-г ТУЗ-ийн гишүүнээр, Ч.Ганхуягийг ТУЗ-ийн даргаар тус тус томилсон байна.

СЗХ-ны 2016 оны 02 сарын 14-ний өдрийн 47 тоот тогтоолын дагуу ТУЗ-ийн гишүүнээр Антони Хоброу, хараат бус гишүүнээр Б.Гантулга нарыг томилохыг зөвшөөрчээ.

Мөн ТУЗ-ын нарийн бичгийн даргаар Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2017 оны 04 сарын 19-ний өдрийн 8 дугаар тогтоол, СЗХ-ны даргын 2017 оны 06 сарын 27-ний 330 дугаарт тушаалын дагуу хүний нөөцийн ахлах менежер Б.Ариунааг томилсон байна.

Компанийн гүйцэтгэх захирал Г.Цогбадрахыг СЗХ-ны даргын 2018 оны 01 сарын 22-ны өдрийн 16 дугаарт тушаалын дагуу Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүнээр томилохыг зөвшөөрсөн байна.

Ард Даатгал ХХК-ийн 2018 оны 04 сарын 20-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 03/18 тоот тогтоолын дагуу Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр Б.Болорчимэг, З.Ариун нарыг, ердийн гишүүнээр Б.Золбоо, Ч.Ганзориг нарыг тус тус томилж, зөвшөөрлийн хүсэлтийг СЗХ-нд хүргүүлсэн байна.

ТУЗ-ийн гишүүдийн анкет, засаглалын гэрчилгээ, Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүд томилох тухай тогтоол, өр төлбөрийн лавлагааг хавсралтаас үзнэ үү.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон Ард Даатгал ХХК-ийн татварын болон ШШГЕГ-ын тодорхойлолтыг хавсралтаас үзнэ үү.

ТУЗ-ийн гишүүдийг шинэчлэн батлах, шинээр ТУЗ-ийн гишүүдийг томилох талаар дэлгэрэнгүйг хавсралтаас үзнэ үү.

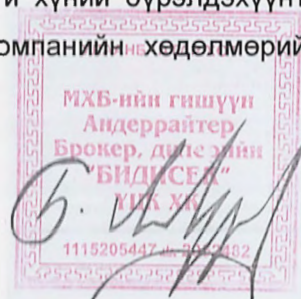
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн доргодох хороо

Хүснэгт 12. Ард Даатгал ХХК-ийн аудитын хорооны гишүүд

Аудитын хороо

- О.Одбаяр /Хорооны дарга/
- Б.Гантулга
- З.Ариун
- П.Бямбасүрэн /нарийн бичгийн дарга/

Компанийн дүрэмд тусгаснаар Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих зорилгоор ТУЗ-ийн хурлын шийдвэрээр 2-оос доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй Аудитын хороог томилон ажиллуулж болдог ба гишүүнээр компанийн хөдөлмөрийн гэрээгээр

2018 05-11

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

ажилладаг ажиллагчийг томилохыг хориглодог. Аудитын хороо нь компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд шалгалт хийж, гүйцэтгэх захирлын ажилд хяналт тавин, тухай жилийн ажлын талаар дүгнэлт гарган, ТУЗ-ийн хуралд илтгэдэг.

Ард Даатгал ХХК-ийн 2018 оны 03 сарын 30-ны өдрийн ТУЗ-ийн хурлын 5/2018 тоот тогтоолын дагуу ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын гишүүдээр дараах нэр бүхий хүмүүсийг томилсон байна:

Хүснэгт 13. Ард Даатгал ХХК-ийн засаглалын хорооны гишүүд

Нэр дэвшүүлэх, Засаглалын хороо	Ч.Ганзориг /Хорооны дарга/
	Б.Болорчимэг
	Антони Хоброу
	А.Батболд /нарийн бичгийн дарга/

Хүснэгт 14. Ард Даатгал ХХК-ийн эрсдэл хөрөнгө оруулалтын хорооны гишүүд

Эрсдэл, хөрөнгө оруулалтын хороо	Ч.Ганхуяг /Хорооны дарга/
	Г.Цогбадрах
	Б.Золбоо
	Г.Баярбат /нарийн бичгийн дарга/

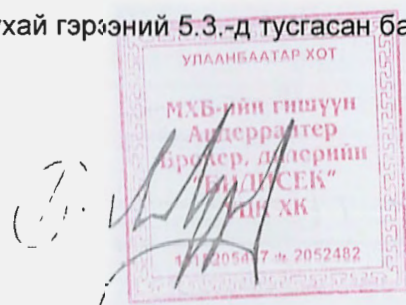
ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын гишүүдийг томилох тогтоолыг хавсралтаас үзнэ үү.

Компанийн гүйцэтгэх удирдлагын талаарх мэдээлэл:

Компанийн дүрмийн 10.1 дэх заалтын дагуу компанийн гүйцэтгэх удирдлага нь компанийн дүрэм болон ТУЗ-тэй байгуулсан гэрээнд заасан эрх хэмжээний дотор компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулдаг.

Компанийн дүрмийн 10.2-д зааснаар компанийн гүйцэтгэх удирдлагыг гүйцэтгэх захирал хэрэгжүүлнэ. Компанийн үйл ажиллагааны цар хүрээ, ажлын ачаалал зэргээс хамаарч гүйцэтгэх удирдлагын багаар хэрэгжүүлж болно.

Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн дарга Ч.Ганхуяг болон Г.Цогбадрах нар Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн хурлын шийдвэрт үндэслэн хөдөлмөрийн гэрээ байгуулжээ. Гэрээ нь 2017 оны 5 сарын 1-ны өдрөөс 2017 оны 12 сарын 31-ний өдрийг хүртэл хугацаанд хүчинтэй бөгөөд гэрээний хугацаа дуусмагц талуудын аль нэг нь цуцлах санал тавиагүй бол гэрээг байгуулсан хугацаагаар сунгагдсанд тооцох тухай гэрээний 5.3.-д тусгасан байна.

2018 05-11

Компанийн дүрмийн 10.5-д зааснаар гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-өөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд хэлцэл хийх, гэрээг батлах, компанийг төлөөлөх зэргээр компанийн нэрийн өмнөөс итгэмжлэлгүйгээр үйл ажиллагаа явуулна. Гүйцэтгэх захирлыг 2 жилийн хугацаатай сонгох бөгөөд улируулан сонгож болдог.

Хүснэгт 1b. Ард Даатгал ХХК-ийн эрх бүхий албан тушаалтнууд

Гүйцэтгэх захирал:

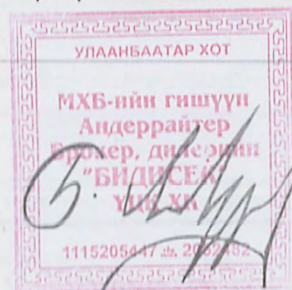
Нэр	Боловсрол	Туршлага
Г.Цогбадрах	Нийслэлийн 33-р дунд сургууль, МУИС-ийн Эдийн засгийн их сургууль, АНУ-ын Үндэсний их сургуулийг тус тус төгссөн.	2000-2001 онд Хөгжлийн Алтан Сан ББСБ салбарын захирал, 2001-2008 онд Хас Банкны Дотоод Аудит, Салбарын Удирдлага, Санхүү Бүртгэл, Хөрөнгө зохицуулалтын газрын захирал, 2010-2011 онд Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэлд Хөрөнгө оруулалт эрхэлсэн захирал, 2011-2014 онд Тэнгэр Даатгал ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал, 2005-2014 онуудад Ард Санхүүгийн Нэгдэлд ТУЗ-ийн гишүүн, 2017 оноос Ард Даатгал ХХК-д гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна.

Албадын захирлууд:

А.Батболд	МУИС-д хуульч мэргэжлээр төгссөн.	1998-2001 онд НҮБХХ, Микростарт төсөл, Хөгжлийн Алтан Сан ББСБ-д, 2001-2002 онд Хас Банк-д Тамгын газрын захирал, 2005-2009 онд Хас Банк, Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-д үйл ажиллагаа эрхэлсэн захирал, 2009-2014 онд "Монет Капитал", "Ард Секюритиз" ХХК-д гүйцэтгэх захирлаар, 2014-2015 онд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-д гүйцэтгэх захирлаар, 2015 оноос 2017 оны 5 сар хүртэл Ард Даатгал ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлаар ажилласан ба 2017 оны 5 сараас хойш Ард Даатгал ХХК-д үйл ажиллагаа хариуцсан захирлаар ажиллаж байна.
-----------	-----------------------------------	--

Н.Эрдэнэтүлга 1985-1995 онд Хэнтий аймгийн ЕБ-ын 1 дүгээр сургуулийг, 1995-1999 онд ШУТИС-ийг

"Монгол Даатгал" ХХК-д 2002-2010 Ерөнхий менежерээр ажилласан ба 2010 оноос Ард

инженерийн чиглэлээр бакалаврын зэрэгтэйгээр, 2007-2011 онд СЭЗДС-ийг Бизнесийн менежмент мэргэжлээр Бизнес удирдлагын мастерийн (MBA) зэрэгтэй тус тус төгссөн.

Даатгал ХХК-д дэд захирлаар ажиллаж байна.

Т.Батцэнгэл

Архангай аймгийн 1-р дунд сургуулийг 1987-1997 онд, МУИС-ЭЗС-ийг Эдийн засгийн онолоор 1997-2001 онд, ДайтоБунка Их Сургуулийг Бизнесийн удирдлагаар 2009-2011 онд тус тус төгссөн.

Хас Банк-нд нягтлан бодогчоор 5 жил, "Тэнгэр Санхүүгийн нэгдэл" ХХК-д ерөнхий нягтлан бодогчоор 3 жил, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХХК-д ерөнхий нягтлан бодогчоор 4 жил ажилласан ба Ард Даатгал ХХК-д Санхүүгийн Газрын Захирлаар 3 жил ажиллаж байна.

Ц.Тайшир

Нийслэлийн 5-р дунд сургуулийг 1991-2001 онд, 2001-2005 онд Хүмүүнлэгийн Ухааны Их Сургуулийг бакалавр зэрэгтэй, 2010-2011 онд Калифорнийн ОУ-ын их сургуулийг мастерын зэрэгтэйгээр тус тус төгссөн.

Номин Даатгал ХХК-д Бизнес Хөгжлийн албаны даргаар 6 жил, Макс Групп-д Бизнес хөгжлийн албаны даргаар 3 жил тус тус ажилласан ба 2017 оноос Ард Даатгал ХХК-д эрсдэлийн удирдлагын газрын захирлаар ажиллаж байна.

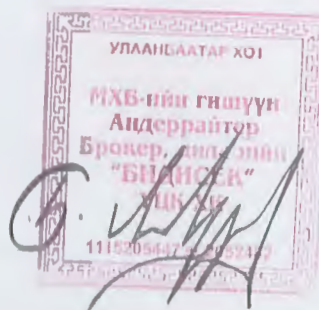
Ерөнхий нягтлан бодогч:

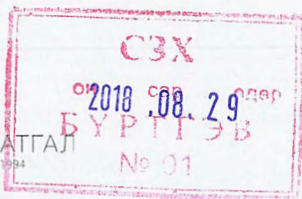
Д.Ангараг

Увс аймгийн ерөнхий боловсролын сургуулийг 1987-1997 онд, 1997-2001 онд МУИС ЭЗСургуулийг татварын эдийн засагчаар тус тус төгссөн.

2004-2011 онд Хас Банк-нд ХҮМ, Нягтлан бодогч, Санхүүгийн менежерээр, 2011-2014 онд "Монгол Даатгал" ХХК-д эдийн засагчаар тус тус ажилласан ба 2015 оноос Ард Даатгал ХХК-д Ерөнхий нягтлан бодогчоор ажиллаж байна.

2018-05-11

Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2017 оны 5 сарын 01-ний өдрийн 6 дугаар тогтоолын дагуу Г.Цогбадрахыг Компанийн гүйцэтгэх захирлын албан тушаалд томилж, СЗХ-ны 2017 оны 05 сарын 31-ний өдрийн 309 дугаарт тогтоолын дагуу гүйцэтгэх албан тушаалд томилох зөвшөөрөл олгосон байна.

Мөн дээрх тогтоолын дагуу компанийн Санхүүгийн Удирдлагын газрын захирлаар Т.Батцэнгэл, Дэд захирал, Даатгалын газрын захирлаар Н.Эрдэнэтулга болон дотоод аудитын албаны даргаар Э.Жавхланбаяр нарыг гүйцэтгэх захирлын ажлыг хэсэгт томилсон байна.

Компанийн эрх бүхий албан тушаалтнууд нь Ард Даатгал ХХК-ийн хувьцааг эзэмшдэггүй болно.

Ард Даатгал ХХК—ийн эрх бүхий албан тушаалтнуудын анкет, тэдгээрийг томилох тухай Ард Даатгал ХХК болон СЗХ-ны тогтоол, гүйцэтгэх захирлын ТУЗ-ийн даргатай байгуулсан гэрээний хуулбарыг хавсралтаас үзнэ үү.

Хүний нөөц

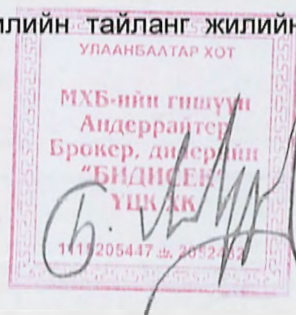
Компани нь 100 гаруй ажиллагсадтайгаар даатгалын, эрсдэлийн удирдлагын, санхүү удирдлагын, үйл ажиллагааны газар гэсэн бүтэцтэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Нийт ажиллагсдын 55 хувь нь хөдөө орон нутгийн 20 аймагт байрлах салбарт ажиллаж байна.

Компанийн хүний нөөцийн бодлогын хүрээнд нийт ажиллагсдыг эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгалд бүрэн хамруулсан. Мөн ажиллагсдаа ажиллах хугацаандаа хуримтлал бий болгох, ажлын байрандаа тогтвортой ажиллах, ажил олгогчийн өмнө хүлээх хариуцлагыг өндөржүүлэх үүднээс тэтгэврийн хуримтлалын санд 100 хувь хамруулжээ.

Ажиллагсад хувьцаа эзэмшүүлэх хөтөлбөрийг 2017 оноос Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн зүгээс групп компаниудын хэмжээнд санаачлан хэрэгжүүлсэн бөгөөд энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд үнэт цаас гаргагчийн ажилчдад энгийн хувьцааг урамшуулал хэлбэрээр хуваарилсан.

1.9. Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн тайлан, аудитын дүгнэлт

Үнэт цаас гаргагч нь санхүүгийн тайлангаа олон улсын жишгийг үндэслэн Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос тогтоосон нягтлан бодох бүртгэлийн зарчимд нийцүүлэн улирал, жилээр гаргаж СЗХ-нд хүргүүлдэг. Аудитлагдсан жилийн тайланг жилийн 1-р улиралд багтаан нийтэд мэдээлдэг байна.

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1993

“БДО Аудит” ХХК нь Ард Даатгал ХХК-ийн 2015 оны 12 сарын 31 болон 2016 оны 12 сарын 31-ний санхүүгийн байдлын тайлан, тухайн өдрөөр тасалбар болсон жилийн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд болон нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг агуулсан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлүүдээс бүрдсэн тайланд аудит хийсэн байна.

“БДО Аудит” ХХК нь 2015 оны аудит хийсэн дүгнэлтдээ “Бидний дүгнэлтээр хавсаргасан санхүүгийн тайлангууд нь Ард Даатгал ХХК-ийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай Монгол Улсын хууль, даатгалын багц дүрмийн дагуу үнэн бөгөөд шударгаар илэрхийлсэн байна” гэж дурджээ.

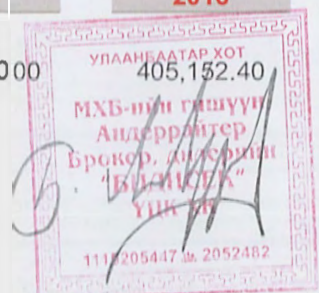
2016 оны санхүүгийн тайланд аудит хийснээр “Бидний дүгнэлтээр хавсаргасан санхүүгийн тайлангууд нь компанийн 2016 оны 12 сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн гүйцэтгэл болон мөнгөн гүйлгээг бүх материаллаг талаараа Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай Монгол Улсын хууль, Бүртгэлийн тухай Монгол улсын хууль, даатгалын багц дүрмийн дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна” гэж дүгнэжээ.

“Далайван Аудит” ХХК нь 2017 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр санхүүгийн байдлын тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон ач холбогдол өндөртэй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтаасан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн Ард Даатгал ХХК-ийн санхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэжээ.

“Далайван Аудит” ХХК-ийн аудитын дүгнэлтэд “Бидний дүгнэлтээр Ард Даатгал ХХК-ийн 2017 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаарх санхүүгийн байдал хийгээд тухайн өдрөөр дуусгавар болсон жилийн үйл ажиллагааны орлого үр дүн, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ нь бүхий л материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн Тайлангалын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн эрх бүхий байгууллагаас баталсан даатгалын багц дүрмийн дагуу үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна” гэж дурджээ.

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Хүснэгт 16. Ард Даатгал ХХК-ийн санхүүгийн байдлын тайлан

	2015	2016	2017
	2,405,740.00	405,152.40	793,305.90
			
			65

2018 05-11

Хөрөнгө оруулалт ¹	2,009,581.00	4,395,166.60	5,783,659.40
Даатгалын авлага	1,418,838.00	1,367,469.00	885,059.70
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	269,519.00	576,330.80	1,105,760.10
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө	59,010.00	80,878.90	171,587.40
Даатгалын хөрөнгө	384,116.00	542,919.20	954,708.30
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		1,894,932.90	-
Өмч, барилга, тоног, төхөөрөмж-цэвэр	1,551,721.00	278,294.90	2,032,555.80
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	8,758,525.00	9,541,144.70	11,726,636.60
ӨР ТӨЛБӨР			
Даатгалын өр төлбөр	285,274.00	613,342.20	602,089.60
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	67,022.00	248,600.50	137,186.20
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр	63,239.00	81,510.50	190,630.30
Орлогд тооцоогүй хураамжийн нөөц ²	3,160,959.00	3,012,001.00	3,894,943.50
Нөхөн төлбөрийн нөөц сан:			
Учирсан боловч мэдэгдээгүй ХНС ³	658,155.00	395,635.40	531,497.50
Мэдсэн боловч төлөөгүй ХНС ⁴	-	8,019.90	29,825.30
Учирч болзошгүй ХНС ⁵	71,250.00	298,275.50	462,073.00
Тусгай нөөц сан ⁶	641,253.00	641,252.70	641,252.80
Нийт нөхөн төлбөрийн нөөц сан	1,370,658.00	1,343,183.50	1,664,648.60
Нийт өр төлбөр	4,947,152.00	5,298,637.70	6,489,498.20
Эзний өмч			
Энгийн хувьцаа	3,500,000.00	3,500,000.00	3,500,000.00
Хуримтлагдсан ашиг	311,373.00	742,507.00	1,737,138.40
Эзний өмчийн дүн	3,811,373.00	4,242,507.00	5,237,138.40
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧ	8,758,525.00	9,541,144.70	11,726,636.60

1- Үнэт цаас гаргагч нь Засгийн газрын үнэт цаас, компанийн бонд, хувьцаа, банкны хугацаатай хадгаламжинд хөрөнгө оруулсан байна.

2- даатгагчийн даатгалын хариуцлага дуусаагүй байгаа даатгалын гэрээ бүрийн хувьд "хувь тэнцүүлсэн арга"-аар буюу тайлагналын өдрөөр даатгалын гэрээний хүчинтэй үлдэх хугацаанд хувь тэнцүүлэн тооцсон даатгалын хураамжийн хэсгүүдийн нийлбэрээр тодорхойлдог.

3- Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөцийг даатгагч даатгалын хэлбэр тус бүрээр үнэн зөв бөгөөд бодитой статистикт тулгуурлан актуар аргаар тооцоолсон даатгагчийн хамгийн сайн төсөөлөлд үндэслэн тооцно. Тухайн нөөцийг тайлант хугацааны эцсийн байдлаар учирсан боловч мэдэгдээгүй байгаа хохиролд зориулан байгуулна. Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөцийг тооцоход даатгагч хохирлын гурвалжны хөгжлийн аргуудыг ашиглана.

Үйл ажиллагааны бусад зардал	(1,124,578.00)	(1,109,808.40)	(1,199,783.70)
Үйл ажиллагааны бусад орлого	153,379.00	21,352.00	318,355.70
Үйл ажиллагааны бус орлого	-	-	97,839.30
Үйл ажиллагааны бус зардал	(122,051.00)	(235,031.00)	(251,923.10)
Санхүүгийн орлого/ зардал	101,479.00	137,244.00	(109,769.60)
Бусад ашиг/ алдагдал	(2,241,404.00)	(2,669,973.40)	(2,568,957.20)
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг/ алдагдал	(155,909.00)	489,618.20	1,260,029.80
Орлогын албан татварын зардал	(58,046.00)	(58,484.00)	(136,057.90)
Татварын дараах ашиг/ алдагдал	(213,955.00)	431,134.20	1,123,971.90

7- даатгалын гэрээ цуцлагдахад тухайн гэрээнд заасны дагуу даатгуулагчид буцаан төлөх даатгалын хураамжийг хэлнэ.

8- даатгагч нь даатгуулагчийн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрэн буюу хэсэгчлэн дахин даатгуулсны үндсэн дээр төлсөн ба төлөхөөр тооцсон төлбөрийг хэлнэ.

9- Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийн давхар даатгагчид ногдох хэсгийн дансны тайлант үеийн үлдэгдлээс эхний үлдэгдлийг хасаж тодорхойлно.

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Хүснэгт 18. Ард Даатгал ХХК-ийн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

мянган төгрөгөөр	Хувьцаат капитал	Хуримтлагдсан ашиг	НИЙТ
2015 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	3,500,000.00	739,328.00	4,239,328.00
Тайлант хугацааны цэвэр ашиг		(213,955.00)	(213,955.00)
Зарласан ногдол ашиг		(214,000.00)	(214,000.00)
2015 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	3,500,000.00	311,372.60	3,811,372.60
Тайлант хугацааны цэвэр ашиг	-	431,134.20	431,134.20
2016 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	3,500,000.00	742,506.80	4,242,506.80
Тайлант хугацааны цэвэр ашиг/ алдагдал		1,123,971.90	1,123,971.90
Зарласан ногдол ашиг		(129,340.30)	(129,340.30)
2017 оны 12 сарын 31-ээрх үлдэгдэл	3,500,000.00	1,737,138.40	5,237,138.40

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

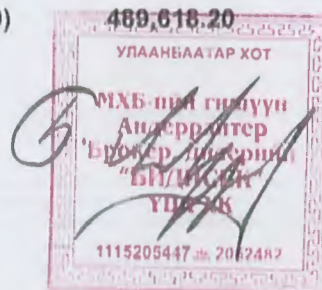
Хүснэгт 19. Ард Даатгал ХХК-ийн мөнгөн гүйлгээний тайлан

мянган төгрөгөөр

1. ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ

Татварын өмнөх ашиг/ алдагдал

2015	2016	2017
(155,909.00)	489,618.20	1,260,029.80

Тохируулга:

Элэгдэл, хорогдол	96,258.00	47,374.00	88,688.00
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны олз (гарз)	21,819.00	13,621.00	(97,839.30)
Үндсэн хөрөнгө акталсны гарз	-	-	3,758.60
Санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн тохируулга	-	(78,370.00)	(265,958.50)
Найдваргүй авлагын зардал	-	-	73,034.50
Мөнгөн бус урамшууллын зардал	8,375.00	-	20,015.70
Бусад орлого	-	-	(244,785.80)

Ажлын капиталын өөрчлөлт

Үйл ажиллагааны актив, пассивын өөрчлөлтийн өмнөх үйл ажиллагааны ашиг	(29,457.00)	472,243.20	836,943.00
---	--------------------	-------------------	-------------------

Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө (3 сараас дээш хугацаатай)	1,431,950.00	17,420.00	(182,147.30)
Даатгалын авлагын өөрчлөлт	462,836.00	(327,671.00)	482,442.80
Бусад санхүүгийн хөрөнгийн өөрчлөлт	349,051.00	(325,585.00)	(221,171.70)
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгийн өөрчлөлт	15,236.00	(21,869.00)	(90,526.40)
Даатгалын хөрөнгийн өөрчлөлт	125,829.00	(158,803.00)	(327,979.90)
Даатгалын өр төлбөрийн өөрчлөлт	285,274.00	328,068.00	(11,252.70)
Бусад санхүүгийн өр төлбөрийн өөрчлөлт	70,965.00	5,195.00	(111,414.30)
Бусад санхүүгийн бус өр төлбөрийн өөрчлөлт	3,953.00	19,412.00	51,400.00
Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц	650,916.00	(148,958.00)	882,942.40
Учирсан боловч мэдэгдээгүй ХНС	(157,954.00)	(262,519.00)	135,862.10
Мэдсэн боловч төлөөгүй ХНС	-	8,020.00	21,805.30
Учирч болзошгүй ХНС	(691,013.00)	227,025.00	163,797.50
Тусгай нөөц сан	641,253.00	-	-

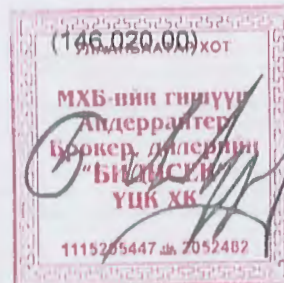
Үйл ажиллагааны актив, пассивын өөрчлөлт	3,188,296.00	(640,265.00)	793,757.80
---	---------------------	---------------------	-------------------

	3,158,839.00	(168,021.80)	1,630,700.80
Төлсөн орлогын албан татвар	(56,819.00)	(59,625.00)	(62,176.40)
Хүүгийн орлого	(580,458.00)	(557,612.00)	(696,942.10)
Хүлээн авсан хүү	656,381.00	534,104.00	620,837.60
	19,105.00	(83,133.00)	(138,280.90)

Үндсэн үйл ажиллагаанаас бий болсон/ (түүнд шингэсэн) цэвэр мөнгөн гүйлгээ	3,177,944.00	(251,154.80)	1,492,419.90
---	---------------------	---------------------	---------------------

2. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙН ХУРААНГАЙН МӨНГӨН

Худалдан авсан үндсэн хөрөнгө	(1,447,800.00)	(146,020.00)	(121,169.70)
-------------------------------	----------------	--------------	--------------

Худалдсан үндсэн хөрөнгө	-	16,820.00	134,457.90
Худалдан авсан санхүүгийн хөрөнгө	(140,000.00)	(2,632,148.00)	(5,333,491.30)
Худалдсан санхүүгийн хөрөнгө	-	1,011,916.00	4,335,079.40
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(1,587,800.00)	(1,749,432.00)	(985,123.70)
3. САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ			
Хуваарилсан ногдол ашиг	(214,000.00)	-	(129,340.30)
Ханшийн зөрүүний гарз	-	-	10,196.80
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(214,000.00)	-	(119,143.50)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	1,376,144.00	(2,000,586.80)	388,152.70
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,029,595.00	2,405,740.00	405,153.20
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,405,740.00	405,153.20	793,305.90

АВЛАГА, ӨР ТӨЛБӨРИЙН ЗАДАРГАА

12 сарын 31-ний өдрөөрх даатгалын авлага болон бусад авлагын үлдэгдэл аудитлагдсан тайланд дараах байдалтай байна:

Хүснэгт 20. Ард Даатгал ХХК-ийн авлагын задаргаа

Даатгалын авлага

	2015	2016	2017
Даатгалын хураамжийн авлага	1,075,008.00	1,017,100.00	855,141.10
Буруутай этгээдээс авах авлага	343,830.00	350,369.00	29,918.60
	1,418,838.00	1,367,469.00	885,059.70

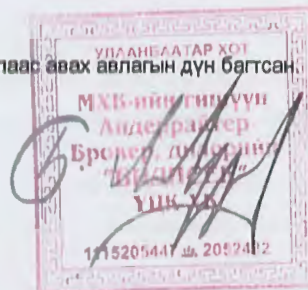
Бусад санхүүгийн хөрөнгө

	2015	2016	2017
Байгууллагаас авах авлага	92,567.00	506,128.00 ¹	987,981.70
Хувь хүнээс авах авлага	165,150.00	70,202.80	117,778.40
Бусад авлага	11,802.00	-	-
	269,519.00	576,330.80	1,105,760.10

Холбоотой талуудын авлагын тооцоо

	2015	2016	2017
Ард актив ХЗХ	-	7,750.00	29,000.00
Ард Секьюритиз ҮЦК ХХК	71,820.00	-	331.50
Ард Кредит БЬСБ ХХК	-	-	136,329.60
Хөрөнгө оруулагч үндэстэн ХК	-	22,048.60	-
ТУЗ-ийн дөрвөн гишүүд	32,233.00	-	1,081.60

¹ 2016-болон 2017-оны байгууллагаас авах авлагын дүнд холбоотой талаас авах авлагын дүн багтсан.

Гүйцэтгэх удирдлагаас авах авлага	6,647.00	-	-
	<u>113,700.00</u>	<u>29,798.60</u>	<u>166,742.70</u>

12 сарын 31-ний өдрөөрх өр төлбөрийн үлдэгдэл аудитлагдсан тайланд дараах байдалтай байна:

Хүснэгт 21. Ард Даатгал ХХК-ийн өр төлбөрийн задаргаа

Даатгалын өр төлбөр

	2015	2016	2017
Даатгалын гэрээний шимтгэлийн өглөг	-	4,141.50	13,586.00
Давхар даатгагчид өгөх хураамжийн өглөг-төгрөг	114,051.00	101,840.40	284,870.10
Давхар даатгагчид өгөх хураамжийн өглөг-ам.доллар	167,542.00	503,451.70	249,486.50
Давхар даатгагчид өгөх хураамжийн өглөг-евро	3,273.00	3,908.70	54,147.00
Даатгалын хураамжийн буцаалтын өглөг	408.00	-	-
	<u>285,274.00</u>	<u>613,342.30</u>	<u>602,089.60</u>

Бусад санхүүгийн өр төлбөр

	2015	2016	2017
Байгууллагад өгөх өр төлбөр	44,519.00	211,449.90	50,981.10
Хувь хүнд өгөх төлбөр	9,503.00	34,664.50	83,712.10
Түрээсийн өр төлбөр	-	2,486.10	2,493.00
Банкнаас авсан зээл	13,000.00	-	-
	<u>67,022.00</u>	<u>248,600.50</u>	<u>137,186.20</u>

Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр

	2015	2016	2017
Цалингийн өр	326.00	579.30	118.90
Татвар, шимтгэлийн өр	62,675.00	73,802.10	117,487.00
Давхар даатгалын хойшлогдсон шимтгэлийн орлого	-	2,585.20	19,561.80
Тодорхой бус хураамжийн орлого		1,527.90	1,540.20
Урьдчилж олсон орлого	238.00	3,016.50	51,922.40
	<u>63,239.00</u>	<u>81,511.00</u>	<u>190,630.30</u>

Холбоотой талуудын өглөгийн тооцоо

	2015	2016	2017
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК хоорондын тооцоо	32,563.00	22,161.80	-
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК зээл		112,787.00	-
Ард Кредит ББСБ ХХК		-	26.90
Ард Актив ХЗХ		29.40	29.40
Техник, технологийн дээд сүргүүл		-	930.20
	<u>32,563.00</u>	<u>134,968.20</u>	<u>986.50</u>

2018.05.11

Хүснээт 22. Ард Даатгал ХХК ийн санхүүгийн харьцаа

	2015	2016	2017
Цэвэр ашгийн маржин	-2.34%	6.01%	10.85%
Нийт хөрөнгийн эргэц	1.05	0.78	0.97
Санхүүгийн хөшүүрэг	2.17	2.27	2.24
Нийт эздийн өмчийн өгөөж /ROE/	-5.32%	10.71%	23.71%
Нийт хөрөнгийн өгөөж /ROA/	-2.45%	4.71%	10.57%
Хөрөнгө оруулалтын өгөөж		30.02%	31.85%

Хөрөнгө оруулалтын өгөөж

Үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгө оруулалтын өгөөжийг хөрөнгө оруулалтын олзыг нийт хөрөнгө оруулалтын дүнд харьцуулан тооцсон бөгөөд 2016 онд 30.02 болон 2017 онд 31.85 хувьтай байгаа нь сул хөрөнгөө ашигтай зарцуулж байгааг харуулж байна.

Нийт хөрөнгийн өгөөж

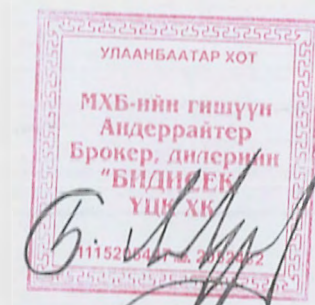
2015 онд алдагдалтай ажилласны улмаас нийт хөрөнгийн өгөөж сөрөг утгатай гарсан байна. харин 2016 болон 2017 онд 10.6 хувьд хүрч үнэт цаас гаргагчийн ашигт ажиллагаа сайжирсан байна.

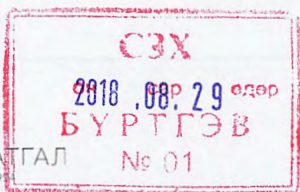
Дупонт шинжилгээ /ROE/

Эздийн өмчийн өгөөж буюу ROE харьцаа нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгө бүрд компанийн ашигт ажиллагаа нь хувь нийлүүлэгчдэдээ хэр их өгөөж өгч буйг харуулдаг үзүүлэлт юм. Энэ харьцааг бусад компани эсвэл зах зээлийн дундажтай харьцуулснаар компанийн үр ашигтай эсэхийг шалгаж болдог.

Дупонт шинжилгээ нь ROE харьцааг 3 эсвэл 5 хэсэгт задалж үзэж аль хэсэг нь ROE харьцаанд хамгийн нөлөөлж буйг харуулдаг.

3 хэсэгт задрах ROE харьцааны бүрэлдэхүүнд цэвэр ашгийн харьцаа, нийт хөрөнгийн эргэц, санхүүгийн хөшүүрэг харьцаа үзүүлэлтүүд багтах бөгөөд эдгээр үзүүлэлтүүдийг үржүүлж тооцоолсноор ROE харьцаа гарч ирдэг.

0000073

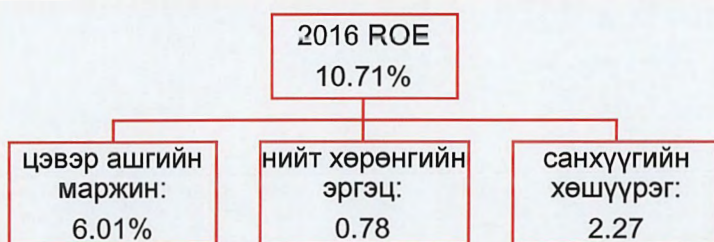

Үнэт цаасны танилцуулга

Схем 6. Ард Даатгал ХХК-ийн 2015 оны ROE харьцал

Схем 7. Ард Даатгал ХХК-ийн 2016 оны ROE харьцаа

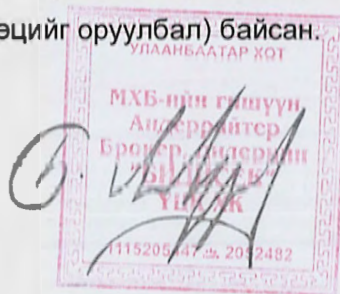
Схем 8. Ард Даатгал ХХК-ийн 2017 оны ROE харьцаа

2015 онд эздийн өмчийн өгөөж /ROE/ -5.3 хувь байсан бол 2016 онд 10.7 хувь, 2017 онд 23.7 хувь болж өссөн байна. Уг өсөлтөд цэвэр ашгийн маржин өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Цэвэр ашгийн маржин 2015 онд -2.3 хувь байсан бол 2017 оны эцэст 10.9 хувь болж өссөн байна.

Сүүлийн 3 жилийн туршид санхүүгийн хөшүүрэг тогтвортой буюу 2.2-оос 2.3-ийн хооронд байсан байна. Энэ нь өр төлбөр болон эздийн өмчийн нийт хөрөнгөнд эзлэх хувь ойролцоо байгааг харуулж байна. Даатгалын салбарт үйл ажиллагаа эрхэлдэг онцлогтой тул нөөц сан нь өр төлбөрт багтдаг ба 2017 оны байдлаар ойролцоогоор нөөц сангийн хэмжээ 5.6 тэрбум төгрөг (орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийг оруулбал) байсан.

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

Нийт хөрөнгийн эргэц 2016 онд 0.78 байсан бол 2017 онд 0.97 болж өссөн байна. Энэ нь компанийн даатгалын хураамжийн орлого 2017 онд өмнөх оноос 44.4 хувиар өссөн, мөн нийт хөрөнгө өмнөх оноос 22.9 орчим хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

1.10. Үнэт цаас гаргагчийн хийсэн гэрээ, хэлцлийн талаар

ХНХ-ийн 5 болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ, хэлцэл

Үнэт цаас гаргагчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн 5 хувь нь 175 сая төгрөг болох бөгөөд 175 сая төгрөг буюу түүнээс дээш хэмжээний үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ, хэлцлийн талаар үнэт цаас гаргагчаас ирүүлсэн мэдээллийн дагуу 2017 онд 3 гэрээ хийгдсэнээс 2 гэрээ хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байна.

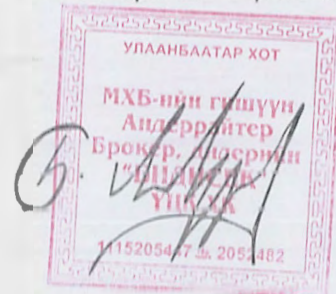
Үнэт цаас гаргагчийн хувьд нэг байгууллагатай хэд хэдэн төрлийн багц гэрээ байгуулсан тохиолдолд 175 сая төгрөгөөс дээш дүнтэй гэрээ хийгддэг. Нэг төрлийн гэрээ байгуулахад 175 сая төгрөгийн хураамж төвлөрүүлэх боломжгүй байдаг.

Хүснэгт 23. Ард Даатгал ХХК-ийн ХНХ-ийн 5%-иас дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий гэрээ хэлцэл

№	Гэрээний төрөл, агуулга	Үнийн дүн	Гэрээ байгуулсан огноо	Гэрээ дуусах огноо
1.	Арилжааны гэрээ компанийн өмчлөлийн СБД-ийн 8-р хороонд орших 8/1 барилгын 502, 503 тоот ҮХХ-ийг 1,606,340,000₮, БГД-т орших 54а байрны 1002 тоот ҮХХ-ийг 193,660,00₮-өөр үнэлж Хийморь хотхоны С5 тоот ҮХХ-ийг 1 тэрбум төгрөг, БГД-т орших 732.85 мкв ҮХХ-ийг 800 сая төгрөгөөр үнэлж арилжаалсан буюу өмчлөлдөө сольж авсан.	1 тэрбум 800 сая төгрөг	2017.9.20	Дуусгавар болсон
2.	Тээврийн хэрэгслийн даатгал	Хураамжийн орлого 200,000 Австрали доллар	2017.6.30*	2018.06.30
3	Барилга байшингийн даатгал	676,047,814.2 төгрөгийн хураамжийн орлого	2017.7.28**	2018.07.27

* - нэг австрали доллар 1780 орчим төгрөг

Сүүлийн 1 жилийн дотор хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл

2018 05-11

Их хэмжээний хэлцэл: Үнэт цаас гаргагч нь МХБ-ийн “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын 2.2-д заасны дагуу хуулийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг зохицуулалттай этгээдтэй хууль зүйн дүгнэлт гаргуулахаар “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН-тай гэрээ байгуулсан. “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН-ийн гаргасан хууль зүйн дүгнэлтийн 5 дугаар бүлэгт үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 3 жилийн буюу 2015 оноос хойш хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй гэрээ хэлцлийг хуульд заасан журмын дагуу байгуулагдсан эсэх талаар дүгнэжээ.

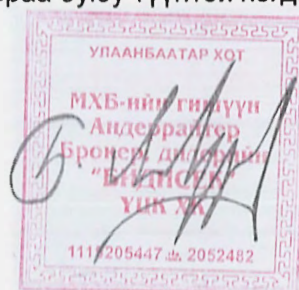
КТХ-ийн 87 дугаар зүйлд “их хэмжээний хэлцэл”-ийг тодорхойлсноор

- Хэлцэл хийхийн өмнөх сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн хэлцэл (компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаатай холбогдсон хэлцэл үүнд хамаарахгүй);
- Компанийн өмнө гаргасан энгийн хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн гаргалт гэх ойлголтууд хамаарна.

КТХ-ийн 88.1-д зааснаар их хэмжээний хэлцэл хийх шийдвэрийг ТУЗ санал нэгтгэйгээр гаргадаг бөгөөд үнэт цаас гаргагчийн хувьд сүүлийн 3 жилд их хэмжээний хэлцэл хийгээгүй байна.

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл: Компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа, эсхүл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь өөрийн ажиллаж байгаа болон хувьцааг нь эзэмшиж байгаа компанитай дор дурдсан харилцаанд орсон бол компанитай эсхүл түүний хараат болон охин компанитай сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх этгээдэд тооцогддог.

- Хэлцлийн нөгөө тал, эсхүл хэлцэлд төлөөлөгч эсхүл зуучлагчаар оролцож байгаа;
- Хэлцлийн нөгөө тал болон оролцож байгаа, эсхүл уг хэлцэлд төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл энгийн хувьцааны 20-оос дээш хувийг дангаараа буюу түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;

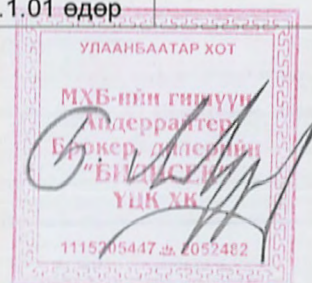
2018.08.11

- Хэлцлийн нөгөө тал болон оролцож байгаа, эсхүл төлөөлөгч буюу зуучлагчаар оролцож байгаа хуулийн этгээдийн толгой компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл уг компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа;
- Хэлцлийн үр дүнд шууд болон шууд бусаар үүсэх орлогоос хувь хүртэж байгаа;

Хүснэгт 24. Сүүлийн 3 жилд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл

№	Гэрээний нэр	Гэрээ байгуулагч, түүний сонирхлын зөрчлийн хамаарал	Гэрээний агуулга	Гэрээ байгуулсан огноо	ТУЗ баталсан эсэх
1	Хувьцаа худалдах худалдан авах гэрээ	Монгол Шуудан ХК Зэргэлдээ компани	Монгол Шуудан ХК-ийн 321,041 ширхэг хувьцааг 88,286,275 төгрөгөөр худалдан авах	2016.9 Хувьцаа худалдан авах захиалга өгсөн	2016.9.30 16\09 тогтоол
2	Хувьцаа худалдах худалдан авах гэрээ	Монгол Шуудан ХК Зэргэлдээ компани	Монгол Шуудан ХК-ийн 1,851,852 ширхэг хувьцааг 500,000,040 төгрөгөөр худалдан авах	2016.10 Хувьцаа худалдан авах захиалга өгсөн	2016.10.28 16\12 тогтоол
3	Авлага барагдуулах гэрээ	Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК (РД:5024145) толгой компани	2016.9.30-ны өдөр талуудын хооронд байгуулагдсан автомашин худалдах худалдан авах гэрээний үлдэгдэл төлбөр 108,522,546,19 төгрөгийн авлагыг хаах зорилгоор Ард Даатгал ХХК-ийн өмчлөлийн Засгийн газрын 1115 ширхэг үнэт цаас \Бондын хугацаа: 2017.4.18\ийг гэрээ байгуулах өдрийн байдлаар 108,474,037,93 төгрөгөөр тооцон Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-нд шилжүүлэхтэй холбоотой;	2017.2.10	-
4	Үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн гэрээ	Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК (РД:5024145) толгой компани	Ард Даатгал ХХК нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн өмчлөлийн эд хөрөнгийг түрээслэхтэй холбоотой; гэрээний хугацаа 2020.1.01 өдөр	2018.1.2	-

Компанийн тухай хуулийн 92 дугаар зүйлийн 92.1-т сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх тухай шийдвэрийг уг хэлцэл хийх талаар сонирхлын зөвлөлийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонхын саналаар гаргахаар заасан байна.

Эхний 2 хэлцлийн хувьд сонирхлын зөрчилтэй этгээд зөвшөөрөл авалгүйгээр байгуулсан боловч тэдгээр хэлцлийн үүргийн гүйцэтгэл бүрэн хангагдаж, гэрээний хугацаа дуусгавар болсон байна. КТХ-ийн 90.2, 93.5 дахь хэсэгт тус тус зааснаар компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч болон компанийн эрх бүхий албан тушаалтан зөвшөөрөл авалгүйгээр хэлцлийг байгуулсан эрх бүхий этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй боловч сүүлийн 2 хэлцлийн хувьд хүчин төгөлдөр бусад тооцуулахаар шүүхэд гомдол гаргаагүй тул компанийн ирээдүйн хөрөнгө оруулагчдын өмчийн эрхэд хохирол учруулахааргүй байна гэж хуулийн дүгнэлтэд тусгагджээ.

Дэлгэрэнгүйг хавсаргасан хуулийн дүгнэлтээс үзнэ үү.

1.11. Компанийн холбогдох этгээдийн тухай

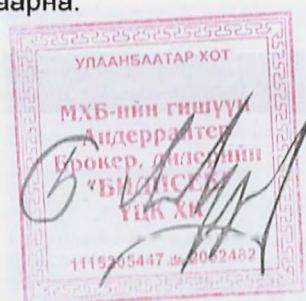
ҮЦЗЗТХ-ийн 4.1.30. дэх заалтын дагуу компанийн холбогдох этгээдэд толгой, охин, хараат, зэргэлдээ компаниуд хамаарна. Ард Даатгал ХХК-ийн холбогдох этгээдэд түүний толгой компани болон толгой компанийн бусад охин компаниуд буюу зэргэлдээ компаниуд хамаарна. КТХ-ийн 6.15 дахь заалтын дагуу нэг толгой компанийн хараат болон охин компаниуд, эсхүл нэг этгээд дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран хувьцааных нь хяналтын багцыг эзэмшдэг компаниудыг зэргэлдээ компани гэнэ. Өөр /толгой/ компани дангаараа буюу нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны 20-50 хувийг эзэмшиж байгаа тохиолдолд толгой компанийн хараат компани, 50-иас дээш хувийг эзэмшиж байгаа тохиолдолд толгой компанийн охин компанид хамаарна.

Үнэт цаас гаргагчийн толгой компани:

Толгой компани болох Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нь Үнэт цаас гаргагчийн 95.31 хувийг эзэмшдэг.

Үнэт цаас гаргагчийн зэргэлдээ компаниуд:

Дараах компаниуд нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувьд хараат, охин компанид, Үнэт цаас гаргагчийн хувьд зэргэлдээ компанид хамаарна.

“Ард Лайф” ХХК нь 2008 онд бизнесийн зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагаа явуулахаар үүсгэн байгуулагдсан компани бөгөөд өөрийн хөрөнгө нь 1,010,000 мян.төгрөг байна. Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 100 хувийн эзэмшлийн компани болно.

“Ард Лайф” ХХК нь ХасБанкин дээр 2007 оноос хойш туршигдсан тэтгэврийн сангийн үргэлжлэл бөгөөд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн дор үйл ажиллагааг 2014 онд Ард Актив ХЗХ дээр сэргээж, 2016 онд тусдаа бие даасан компани болон өргөжиж, өнөөг хүртэл амжилттай ажиллаж буй анхны хувийн тэтгэврийн сан юм. Харилцагчдын тоо 870-д хүрсэн бөгөөд Үнэт цаас гаргагчтай хамтран эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгалын бүтээгдэхүүнийг тэтгэврийн хуримтлалын бүтээгдэхүүнтэй хослуулан борлуулж эхэлсэн.

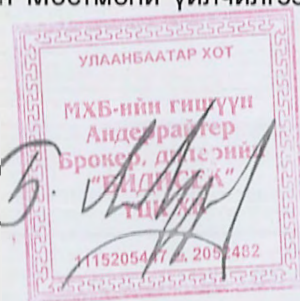
“Ард Секьюритиз” ҮЦК ХХК нь 2008 онд үүсэн байгуулагдсанаасаа хойш брокер, дилер, андеррайтер, хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа явуулж байна. Компанийн өөрийн хөрөнгө 2,001,956 мян.төг. Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 100 хувийн эзэмшлийн охин компанид хамаарна.

“Ард Секьюритиз ҮЦК” ХХК нь өнгөрсөн хугацаанд бонд борлуулах, Степпе-Голдын IPO хийхийн өмнөх хөрөнгө оруулалт татан төвлөрүүлэх, Жинст Увс ХК болон Хөрөнгө Оруулагч Үндэстэн ХК-ийн нэгтгэл зэрэг ажлыг хийсэн бөгөөд Ард Академи ТББ-ээрээ дамжуулан хөрөнгийн зах зээлийн талаар сургалтыг иргэдэд явуулдаг байна.

“Ард Кредит” ББСБ ХХК нь 2011 онд зээлийн үйл ажиллагаа, гадаад валютын арилжаа, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх, хаалттай өрийн бичиг, итгэлцлийн үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлээр үүсгэн байгуулагдсан.

Компанийн өөрийн хөрөнгө 1,312,500 мян.төг байна. Ард Кредит ББСБ-ийн хувьцааг Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК 80.7 хувь, Монгол улсын иргэн В.Баяржаргал 6.60 хувь, Монгол улсын иргэн С.Гэрэлтуяа 12.70 хувь гэсэн бүтэцтэйгээр эзэмшдэг 3 хувь нийлүүлэгчидтэй байна.

“Ард Кредит ББСБ” ХХК нь 2017 онд кредит картын бүтээгдэхүүнийг амжилттай нэвтрүүлсэн ба онлайнаар зээлийн өргөдөл хүлээн авдаг болсон байна. Грэйпсита-тэй стратегийн төвшинд хамтран Смарт үндсэн банкны систем болон Мостмонги үйлчилгээг нэвтрүүлэх

гэрээг байгуулан системийн нэвтрүүлэлтийг эхэлжээ. Мөн харилцагчиддаа 2017 онд бизнесийн зээлийн хүүг 2-2.3 хувь хүртэл бууруулж бизнесийн зээлийг олгож эхэлсэн байна.

Лнх 1921 оны 07 сарын 19-нд Ардын зоогийн гаарын торгүүлөгчдийн 6-р хурлын тогтоолоор Монгол улсын шуудан бичиг, Цахилгаан мэдээний ерөнхий хороог байгуулсан нь одоогийн “Монгол Шуудан” ХК юм. 2016 оны 04 сард “Монгол Шуудан” ТӨХК-аас “Монгол Шуудан” ХК болж компанийн хэлбэр өөрчлөгдөн зохион байгуулагдсан.

“Монгол Шуудан” ХК нь Улаанбаатар хотын 40 салбар, аймаг орон нутгийн 22 шуудангийн үйлчилгээний газар, сумдын 330 гаруй салбар нэгжээр дамжуулан 909 ажилчинтайгаар шуудангийн 20 гаруй нэр төрлийн үйлдвэрлэл үйлчилгээг хүргэж байна.

“Монгол Шуудан” ХК-ийн 66 хувийг Төр, 29.16 хувийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК, үлдэх хувийг олон нийт эзэмшдэг байна.

2017 онд www.postnews.mn сайт, тээш илгээх хадгалах үйлчилгээ, Postshop бичиг хэрэг бэлэг дурсгалын худалдаа үйлчилгээг шинээр эхлүүлсэн байна.

“Номын Хишиг” ХХК нь 2011 оны 04 сарын 12-нд байгуулагдсан ба хэвлэлийн үйл ажиллагаа, гадаад, дотоод худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг. “Номын Хишиг” ХХК-ийн компанийн нийт хувь нийлүүлсэн хөрөнгө 180 сая төгрөг байна. Ном зохиол, сурах бичиг зохиох, гадаад дотоодын зохиол бүтээлийг орчуулах, тэдгээрийг нийтлэх болон хэвлэн нийтлэх болон борлуулах эрхийг худалдах, номын худалдаа эрхлэх зэрэг үйл ажиллагаа эрхэлдэг. Номын Хишиг ХХК-ийн 20 хувийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК эзэмшдэг байна.

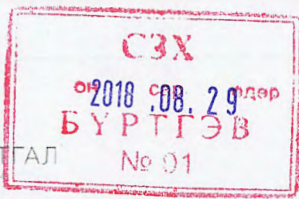
Тэнгэр системс ХХК нь 2007 онд байгуулагдсан программ хангамж боловсруулах, програмын засвар үйлчилгээ, түрээс, зөвлөгөө өгөх, сургалт болон, компьютерийн тоног төхөөрөмжийн худалдаа, үйлчилгээний чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг. Компанийн

2018 05-17

ДААТГАЛ

0000 80

Үнэт цаасны танилцуулга

өөрийн хөрөнгө 195,693.75 мян.төг. Тэнгэр системс ХХК нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 100 хувь охин компани юм.

Тэнгэр системс ХХК нь хадгаламж зээлийн хоршоо болон банк бус санхүүгийн байгууллагуудад хэрэглэгддэг Genius Banker программ-ыг амжилттай гаргасан. Мөн Их Британийн дэлхийн хаягжилтийн шинэлэг системийн стартап компани болох what3words-ын Монгол дахь албан ёсны төлөөлөгчөөр ажиллаж байна. Мөн 2017 онд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК болон салбар компаниудад дижитал маркетинг, дизайны шийдлийн үйлчилгээг үзүүлж эхэлсэн байна.

Крипто Үндэстэн ХХК нь 2017 онд цахим худалдаа, гадаад худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар үүсгэн байгуулагдсан ба 2.93 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй, 158 хувь нийлүүлэгчидтэй.

Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК нийт энгийн хувьцааны 100 хувийг эзэмшдэг охин компани болох Крипто Үндэстэн ХХК нь 2017 онд цахим худалдаа, гадаад худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар үүсгэн байгуулагдсан. Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн ТУЗ-ийн хурлаар батлагдсан 2018 оны төлөвлөгөөний дагуу криптовалютад хөрөнгө оруулалт хийх сан үүсгэн байгуулах зорилт тавьсан. 2017 оны 12 сарын 9-ны өдөр 100 гаруй хөрөнгө оруулагчдыг хамарсан уулзалт зохион байгуулж, 12 сарын 23-ны өдөр хүртэл 3 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн. Сангийн үйл ажиллагааг 2018 оны 1 сарын 11-нд эхэлсэн.

Крипто Үндэстэн ХХК-ийн нийт давуу эрхийн хувьцааны 32 хувийг АСН эзэмшдэг байна.

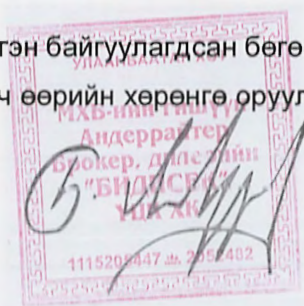
Крипто Үндэстэн ХХК нь гурван жилийн хугацаатай байгуулагдсан бөгөөд гурван жилийн дараа хөрөнгө оруулагчид үндсэн хөрөнгө оруулалтаа өгөөжийн хамт буцаан авах болно. Үүний хажуугаар хөрөнгө оруулагч улирал тутамд олборлолтын ногдол ашгаа биткойноор авна.

2018 оны 03 сарын 30-ны өдрийн ТУЗ-ийн хурлын шийдвэрээр олборлолтоос олсон нийт цэвэр ашгийг хөрөнгө оруулагчдадаа хуваарилахаар шийдвэрлэжээ. Хөрөнгө оруулалтын нэг нэгжид 0.0119 биткойн оногдож байна. Биткойны үнэ ханш хэдий доогуур байгаа ч төгрөгөөр тооцсон өгөөж нь дотоодын арилжааны банкуудын дундаж хадгаламжийн хүүгээс давсан үзүүлэлттэй байна.

МЕНЕЖМЕНТ
КОМПАНИ

Ард Менежмент нь 2011 оны 09 сарын 6-ны өдөр үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд 2014 онд тус компанийг Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХХК худалдан авч өөрийн хөрөнгө оруулалтын багцдаа

118 05-111

ДААТГАЛ

оруулсан юм. 2016 оны 2 сарын 24-ний өдөр Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны шийдвэрээр “Ард Менежмент” ХХК тусгай зөвшөөрлөө авснаар хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаагаа эхлүүлсэн.

Монгол улсад хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авсан 14 компанийн нэг. Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 100 хувийн эзэмшлийн охин компанид хамаарах бөгөөд 100 сая төгрөгийн өөрийн хөрөнгөтэй байна.

1.12. Үнэт цаас гаргагчийн компанийн засаглалын журмуудыг боловсруулж баталсан тухай

КТХ-ийн 76 дугаар зүйлийн 76.1.13-д зааснаар ТУЗ нь гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмыг батлах бүрэн эрхтэй.

Ард Даатгал ХХК-ийн 2018 оны 3 сарын 30-ны өдрийн ТУЗ-ийн хурлын 18/16 тоот тогтоолоор компанийн засаглалын журмуудыг баталсан байна. Үүнд:

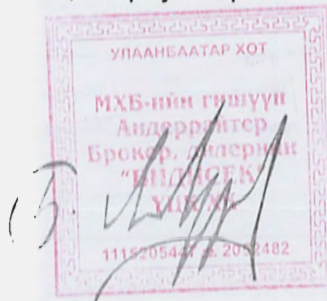
- Гүйцэтгэх захирлын үйл ажиллагааны журам
- Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал зарлан хуралдуулах журам
- Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэх журам
- Дотоод хяналтын журам
- Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн Нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хорооны журам
- Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн Нарийн бичгийн даргын үйл ажиллагааны журам
- Олон нийтэд мэдээлэл хүргэх үйл ажиллагааны журам
- Ногдол ашгийн бодлого

1.13. Компанийн тухай хуулийн 75,79,81 дүгээр зүйлүүдийг дагаж мөрдөх талаар

Төлөөлөн удирдах зөвлөл:

Үнэт цаас гаргагч нь компанийн дүрмийн 9 дэх хэсэгт зааснаар КТХ-ийн 75 дүгээр зүйлийг дагаж мөрддөг болно. Үүнд:

- Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын чөлөөт цагт компанийн эрх барих дээд байгууллага нь ТУЗ байна.
- ТУЗ нь 9 гишүүнээс бүрдэх бөгөөд хараат бус 4 гишүүнтэй. Ердийн гишүүдэд Ч.Ганхуяг, Г.Цогбадрах, А.Хоброу, Ч.Ланзориг, Б.Золбоо нар, хараат бус гишүүдэд О.Одбаяр, Б.Гантулга, Б.Болорчимог, З.Ариун нар багтана.

2018-05-11

Мөнгөөрх ногдол ашиг зарлаж, олгосон.

ТҮЗ-ийн 2017 оны 4 сарын 19-ний өдрийн №1 тоот тогтоолыг үндэслэн 2016 оны цэвэр ашгийн 30 хувьтай тэнцэх дүнгээр буюу нийт 129,340.3 мянган төгрөгийн

Өнгөрсөн хугацаанд ногдол ашиг төлсөн байдал:

ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн байна.

ТҮЗ-ийн шийдвэрт үндэслэн шийдвэрлэдэг. Үнэт цаас гаргах нь сүүлийн 2 жил дараалан КТХ-ийн 46.1, Компанийн дүрмийн 13.1-д зааснаар ногдол ашиг хуваарилах эсхийг зөвхөн

1.14. Компанийн эрх бүхий байгууллагаар батлуулсан ногдол ашгийн бодлого

цагин урамшууллын хорооны журам мөн хамаарна.

Үндэслэн компанийн засаглалын журмуудыг баталсан ба үүнд ТҮЗ-ийн нэр дэвшүүлэх, Мөн үнэт цаас гаргах нь 2018 оны 03 сарын 30-ний өдрийн ТҮЗ-ийн хурлын шийдвэрийг оруулалт эрсдэлийн хороодтойгоор байнгын үйл ажиллагаа явуулж байна.

Ард Даатгал ХХК нь одоогийн байдлаар ТҮЗ-ийн дэргэдэх Аудит, Засаглал, Хөрөнгө Төлөөлөн үйлдвэрлэх зөвлөлийн дэргэдэх хороо

мөрддөгт тооцогдож байна.

- компанийн бизнесийн аливаа холбоотой учир уг хуулийн зүйл заалтыг дагаж

- төрийн үйлчилгээнийхнээс бусад төрийн алба хашдаггүй;

байгаагүй;

эрхэлдэггүй, эсхүл сүүлийн 3 жилийн хугацаанд ажил, албан тушаал эрхэлж болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогчид ажил, албан тушаал

- өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанийн болон компанийн оролцогч нь таваас дээш хувийг эзэмшдэггүй;

- өөрөө, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааныг зааснаар

Үнэт цаас гаргахийн ТҮЗ-ийн бүрэлдэхүүний 4 хараат бус гишүүд нь КТХ-ийн 79-р зүйлд Төлөөлөн үйлдвэрлэх зөвлөлийн хараат бус гишүүн:

хараахан засаглалын гэрчилгээ авч амжаагүй байна.

томилгодсон Учир компанийн засаглалын сургалтад бүртгүүлсэн боловч хавсаргав. Харин хараат бус гишүүн Б.Болорчимэг-ийн хувьд шинээр чиглэлээр сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсан. Засаглалын гэрчилгээг

- Дээрх ТҮЗ-ийн 8 гишүүд нь КТХ-ийн 75.8-д заасны дагуу компанийн засаглалын

Үнэт цаасны танилцуулга

2018.05.11

ДААТГАЛ

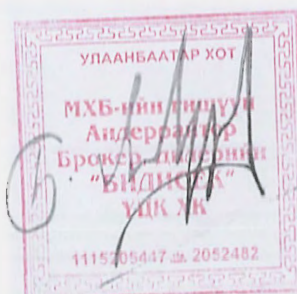
Үнэт цаасны танилцуулга

- ТУЗ-ийн 2018 оны 3 сарын 30-ны өдрийн шийдвэрээр компанийн 2017 оны 1.12 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашгаас 50 хувийг нь буюу 562 сая төгрөгийг хувьцаа эзэмшигчдэд ногдол ашиг хэлбэрээр хуваарилахаар шийдвэрлэсэн.

Ард Даатгал ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2018 оны 3 сарын 30-ны өдрийн 18/16 тоот тогтоолоор "Ногдол ашгийн бодлого"-ыг хавсралтаар баталсан ба уг ногдол ашгийн бодлогыг үнэт цаас гаргагч хувьцаат компани болсны дараагаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар батална.

Ногдол ашгийн бодлогын хураангуй:

- 1) КТХ-ийн 47 1-д заасны дагуу ногдол ашиг төлсний дараа компани толборийн чадвартай байх.
- 2) Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, татан буулгалтын үнэ, хуульд заасан өөрийн хөрөнгийн доод хэмжээний нийлбэрээс илүү байх.
- 3) Компани эргүүлэн авах үүрэгтэй үнэт цаасаа бүгдийг нь эргүүлэн авсан байх.
- 4) Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь 25-аас дээш хувиар багассан тохиолдолд ногдол ашгаа төлж дууссанаас хойш ажлын 10 хоногийн дотор эзэлдүүлэгчиддээ өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийг бичгээр мэдэгдэх үүргийг гүйцэтгэх удирдлага хэрэгжүүлнэ.
- 5) Компанийн санхүүгийн байдлаас шалтгаалан жилийн санхүүгийн тайланд тусгагдсан цэвэр ашгаас ногдол ашигт хуваарилна. Хуваарилах дүн нь компанийн тухайн жилийн цэвэр ашгийн 30 хувиас 50 хувь байна.
- 6) Бүртгэлийн өдрөөс ногдол ашиг төлөх хүртэлх хугацаанд өөрийн эзэмшлийн хувьцааг бусдад шилжүүлсэн тохиолдолд уг хувьцаанд ногдох ногдол ашгийг авах эрх нь хувьцаа эзэмшигчдэд үлдэнэ.
- 7) Хувьцаа эзэмшигчдэд төлбөл зохих ногдол ашгийн хэмжээг төлбөл зохих өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж, ногдол ашиг төлж эхэлсэн улирлын эцэст ногдол ашгаа аваагүй байгаа хувьцаа эзэмшигч бүрийн нэрээр өглөгийн бүртгэл тусгайлан бүртгэнэ.

1.15. Дунд хугацааны бизнес төлөвлөгөөний тойм

1.15.1. ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Даатгал нь даатгуулагчийн эрсдэлийг дахин хуваарилах, шилжүүлэх, санхүүгийн нөөцийн хуваарилалтыг оновчтой болгож, хөрөнгө оруулалтыг дэмжин эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлэх ба санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангахад чухал ач холбогдолтой салбар юм.

2016 оны жилийн эцсийн байдлаар нэг хүнд ногдох даатгалын хураамжийн хэмжээ 36,700.0 төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 1.4 хувиар буурсан байна. Салбарын бодит эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллийг авч үзвэл, 2016 оны байдлаар даатгалын салбарын нийт актив ДНБ-ний 0.87 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 27.5 хувиар буурсан үзүүлэлттэй. Тайлант хугацаанд салбарын нэвтрэлт буюу ДНБ-д эзлэх цэвэр хураамжийн орлого 0.48 хувь байгаа нь хөгжиж буй зах зээлтэй орнуудын дунджаас 5.8 дахин, дэлхийн дунджаас 13.5 дахин бага байна. (Эх сурвалж: OECD, Global insurance trends 2015)

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар даатгалын салбарт Хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөлтэй ердийн даатгалын компани 15, урт хугацааны даатгалын компани 1, давхар даатгалын компани 1, даатгалын зуучлагч компани 42, даатгалын хохирол үнэлэгч компани 29 болон даатгалын компанийн 239 салбар, 12 төлөөлөгчийн газар (2893 төлөөлөгч), даатгалын зуучлагч компанийн 209 салбар, даатгалын хохирол үнэлэгч компанийн 47 салбар, 6 төлөөлөгчийн газар тус тус үйл ажиллагаа явуулж байна.

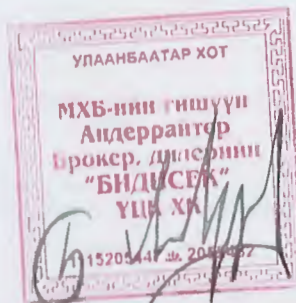
Нийт хөрөнгө

График 30. Даатгалын салбарын нийт хөрөнгө /тэрбум төг/

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн хэмжээ 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 244.7 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 36.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 17.4 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Салбарын хэмжээнд нийт хөрөнгөнд эзлэх хувиар авч үзвэл, ердийн даатгалын

компаниудын хөрөнгө 79.1 хувь, давхар даатгалын компани 17.7 хувь, урт хугацааны даатгалын компани 3.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

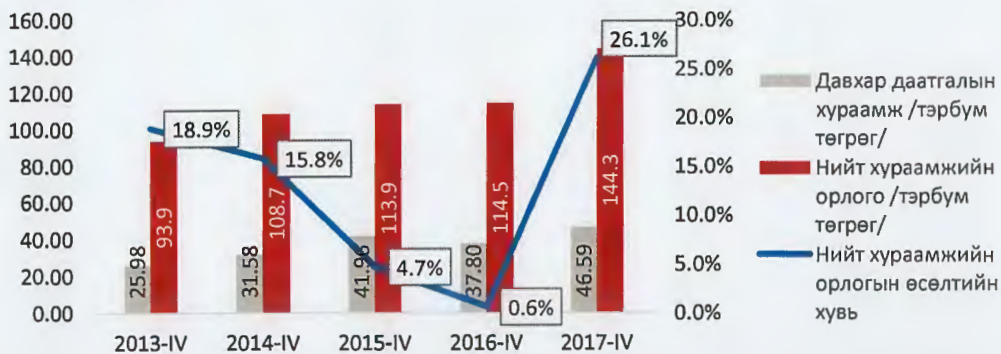

2018.05.11

Тайлант хугацаанд даатгалын компаниуд 1,015,275 иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагатай даатгалын гэрээ байгуулж нийт 144.3 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого төвлөрүүлсэн байна. Уг хураамжийн орлогын 97.8 хувь буюу 141.2 тэрбум төгрөгийг ердийн даатгалын компаниуд, 0.9 хувь буюу 1.3 тэрбум төгрөгийг урт хугацааны даатгалын компани, 1.3 хувь буюу 1.9 тэрбум төгрөгийг давхар даатгалын компаниуд төвлөрүүлжээ. Даатгалын нийт хураамжийн орлого өмнөх оноос 29.8 тэрбум төгрөгөөр өссөн ба 5 жилийн дундаж өсөлт 13.2 хувийн өсөлттэй байна.

Хураамжийн орлого

График 31. Даатгалын салбарын нийт хураамжийн орлого, давхар даатгалын хураамж

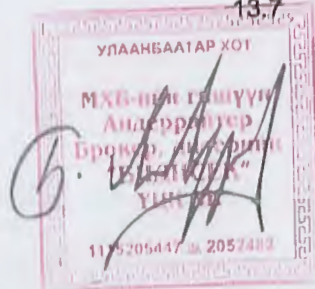

Салбарын хэмжээнд нийт хураамжийн орлогын өсөлт 2013 оноос эхлэн буурсаар 2016 онд дөнгөж 0.6 хувийн өсөлт үзүүлж байсан бол 2017 онд 26.1 хувь өссөн үзүүлэлттэй гарчээ.

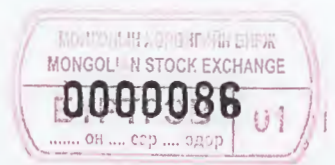
Даатгалын нийт хураамжийн орлогын 71.8 хувь нь гэнэтийн осол эмчилгээний, хөрөнгийн, авто тээврийн хэрэгслийн, жолоочийн хариуцлагын даатгалын гэсэн 4 хэлбэрийн хураамжийн орлогоос бүрдсэн байна.

Хүснэгт 25. Даатгалын салбарын хураамжийн орлогын бүтэц

№	Даатгалын бүтээгдэхүүн	ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО				
		2013	2014	2015	2016	2017
1	Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал	9,107.20	10,125.80	10,612.00	12,331.70	17,857.00
2	Хөрөнгийн даатгал	25,628.00	32,266.80	40,884.30	31,793.20	36,699.10
3	Тээврийн хэрэгслийн даатгал	16,332.80	18,277.60	15,676.40	14,481.90	18,547.90
4	Ачаа тээврийн даатгал	1,810.20	3,190.20	2,375.80	1,943.60	1,486.30
5	Барилга угсралтын даатгал	4,122.30	1,433.70	2,002.50	3,266.50	7,408.10
6	Газар тариалангийн даатгал				13.7	42.8

2018 05-11

Үнэт цаасны танилцуулга

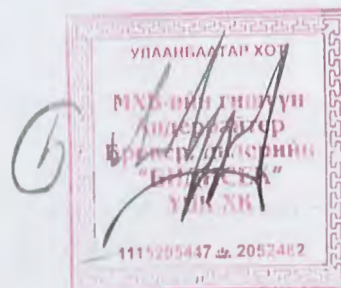
7	Мал амьтадын даатгал	770.8	890.3	709.7	1,158.50	2,386.00
8	Агаарын хөлгийн даатгал	7,730.60	8,667.40	5,307.30	6,029.90	8,714.00
9	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	15,525.60	20,513.10	23,317.00	28,254.40	30,882.40
10	Хариуцлагын даатгал	7,069.10	5,912.00	7,335.80	7,857.30	10,766.80
11	Санхүүгийн даатгал	2,576.80	3,259.50	3,197.30	3,232.60	3,189.00
12	Зээлийн даатгал	2,198.40	2,769.20	795.1	1,313.20	3,201.00
НИЙТ ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО		92,871.80	107,305.60	112,213.30	111,676.50	141,180.40

Хүснэгт 26. Ердийн даатгалын компаниудын хураамжийн орлого

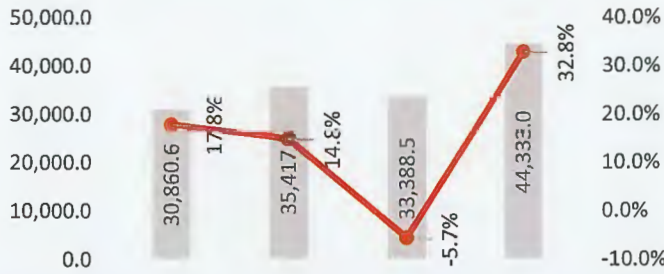
№	Компанийн нэр	ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО				Өөрчлөлт	
		2016		2017		2016/2017	
		дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь
1	Бодь даатгал	20,148.3	18.0%	28,214.5	20.0%	8,066.24	40.0%
2	Монгол даатгал	24,724.8	22.1%	24,788.6	17.6%	63.80	0.3%
3	Мандал женерал даатгал	13,092.8	11.7%	22,533.1	16.0%	9,440.26	72.1%
4	Миг даатгал	11,307.8	10.1%	13,908.3	9.9%	2,600.53	23.0%
5	Тэнгэр даатгал	9,004.4	8.1%	12,175.2	8.6%	3,170.79	35.2%
6	Ард Даатгал	7,172.3	6.4%	10,355.1	7.3%	3,182.83	44.4%
7	Практикал даатгал	7,507.0	6.7%	8,193.1	5.8%	686.15	9.1%
8	Хаан даатгал	4,412.4	4.0%	4,678.2	3.3%	265.77	6.0%
9	Номин даатгал	4,296.2	3.8%	4,645.6	3.3%	349.38	8.1%
10	Соёмбо даатгал	4,728.7	4.2%	4,635.1	3.3%	(93.56)	-2.0%
11	Монре даатгал	2,971.0	2.7%	3,894.5	2.8%	923.54	31.1%
12	Улаанбаатар хотын даатгал	485.5	0.4%	892.7	0.6%	407.18	83.9%
13	Гэр даатгал	419.3	0.4%	876.4	0.6%	457.08	109.0%
14	Мөнх даатгал	854.1	0.8%	836.7	0.6%	(17.47)	-2.0%
15	Ган зам даатгал	552.0	0.5%	553.3	0.4%	1.31	0.2%
НИЙТ ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО		111,676.5	100.0%	141,180.4	100.0%	29,503.86	26.4%

Нөхөн төлбөр

График 32. Даатгалын салбарын нөхөн төлбөр /тэрбум.төг/

11-90-117

Тайлант хугацаанд даатгалын тохиолдлын улмаас нийт 61,234 даатгуулагчдад 44.3 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгожээ. Нөхөн төлбөрийн хэмжээ өмнөх оноос 32.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

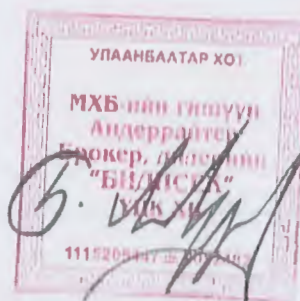
Даатгалын нөхөн төлбөрийг хэлбэрээр нь авч үзвэл жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын 29,728 даатгуулагчдад нийт 15.5 тэрбум төгрөг, авто тээврийн хэрэгслийн даатгалын 12,550 даатгуулагчдад 8.5 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг тус тус олгосон нь хамгийн өндөр үзүүлэлтүүд байв. Даатгалын хохирлын харьцаа тайлант хугацаанд салбарын хэмжээнд нийт хураамжийн орлоготой харьцуулахад 31.4 хувьтай, цэвэр хураамжийн орлоготой харьцуулахад 48.6 хувьтай байна.

Хүснэгт 27. Ердийн даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр

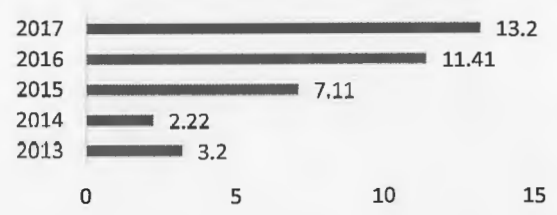
№	Компанийн нэр	НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР				Өөрчлөлт	
		2016		2017		2016/2017	
		дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь
1	Монгол даатгал	6,703.5	20.1%	8,562.9	19.3%	1,859.43	27.7%
2	Миг даатгал	4,954.1	14.8%	6,820.6	15.4%	1,866.54	37.7%
3	Тэнгэр даатгал	2,385.6	7.1%	4,847.0	10.9%	2,461.44	103.2%
4	Мандал генерал даатгал	4,116.2	12.3%	4,705.6	10.6%	589.45	14.3%
5	Бодь даатгал	2,839.0	8.5%	4,519.4	10.2%	1,680.41	59.2%
6	Ард Даатгал	2,595.8	7.8%	4,063.1	9.2%	1,467.37	56.5%
7	Практикал даатгал	3,152.5	9.4%	3,397.4	7.7%	244.87	7.8%
8	Монре даатгал	1,547.3	4.6%	2,062.5	4.7%	515.24	33.3%
9	Соёмбо даатгал	2,214.9	6.6%	1,835.6	4.1%	(379.32)	-17.1%
10	Номин даатгал	1,375.5	4.1%	1,440.7	3.2%	65.20	4.7%
11	Хаан даатгал	1,071.7	3.2%	1,378.9	3.1%	307.19	28.7%
12	Гэр даатгал	114.0	0.3%	413.0	0.9%	298.96	262.1%
13	Улаанбаатар хотын даатгал	158.7	0.5%	145.0	0.3%	(13.64)	-8.6%
14	Ган зам даатгал	55.5	0.2%	78.8	0.2%	23.36	42.1%
15	Мөнх даатгал	104.3	0.3%	62.4	0.1%	(41.98)	-40.2%
НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР		33,388.5	100.0%	44,333.0	100.0%	10,944.52	32.8%

Цэвэр ашиг

График 33. Даатгалын салбарын цэвэр ашиг /тэрбум.төг/

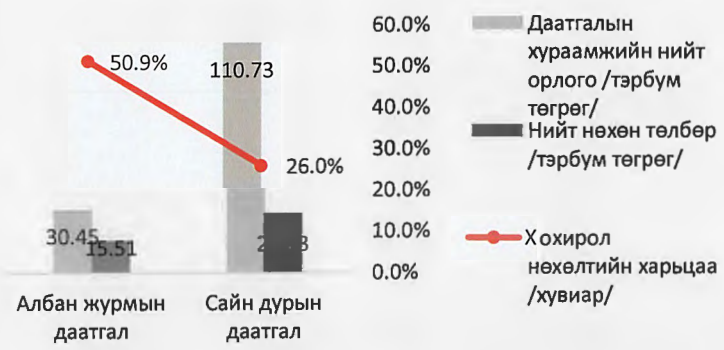

2018.05.11 106

Тайлант хугацаанд даатгалын компаниудын цэвэр ашиг 13.2 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 1.8 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Үүнд урт хугацааны болон давхар даатгалын компанийн үзүүлэлт багтсан болно.

График 34. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого, нөхөн төлбөр, хохирол нөхөлтийн харьцаа

2017 онд ердийн даатгалын 15 компани жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхэлсэн ба жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалаар нийт 30.4 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлого төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2.6 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

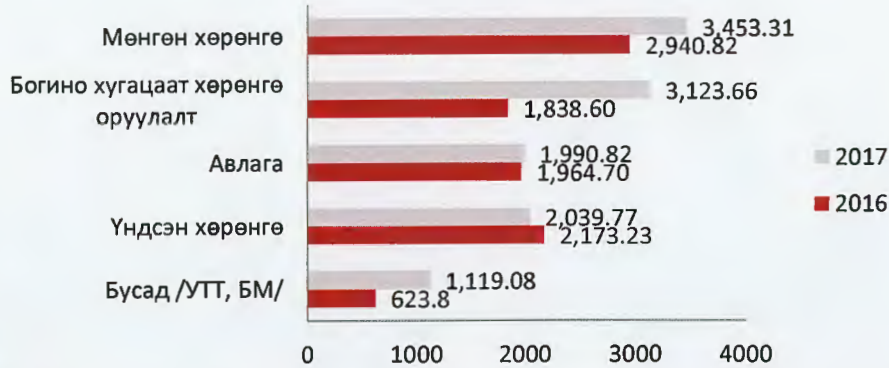
Даатгалын компаниуд гадаадын давхар даатгагчид нийт 37.2 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамжийг төлсөн нь нийт хураамжийн 32.5 хувьтай тэнцэж, давхар даатгалын хураамж өмнөх оны мөн үеэс 9.9 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Даатгагч нарын ашигт ажиллагаанд гол нөлөөлөх харьцаануудыг тооцвол, салбарын хэмжээнд нийт хөрөнгийн өгөөж 35.4%, үндсэн үйл ажиллагааны зардлын харьцаа 49.5 хувь, хохирлын харьцаа 42.2 хувь, зардал ба хохирлын хосолсон харьцаа 91.7 хувьтай байна.

2018.05.11

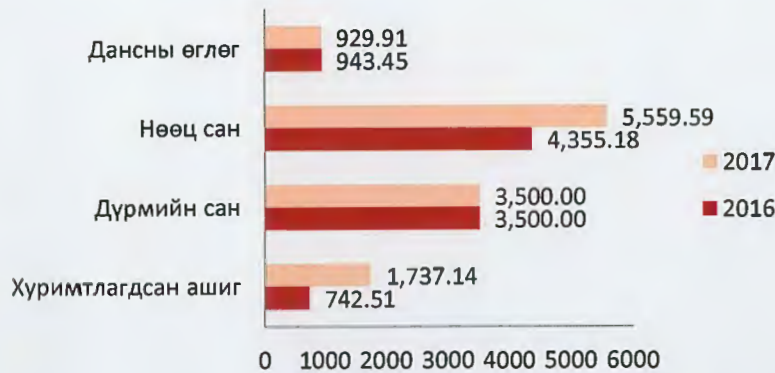
1.15.2. КОМПАНИЙН ӨНӨӨГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

График 35. Ард Даатгал ХХК-ийн хөрөнгийн бүтэц /сая.төг/

2016 онд компанийн нийт актив 9,541.14 сая төгрөг байсан бол 2017 оны эцэст 11,726.64 сая төгрөгт хүрч 2,185.49 сая төгрөг буюу 23 хувиар өссөн байна.

График 36. Ард Даатгал ХХК-ийн эх үүсвэрийн бүтэц /сая.төг/

Нийт хураамжийн орлогын хувьд 2017 оны эцсээр 10,355.13 сая төгрөгт хүрсэн бөгөөд энэ нь өмнөх оноос 3,182.83 сая төгрөг буюу 44 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. 2018 онд 2,595.76 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон бол 2017 оны эцэст 4,063.12 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр олгож өмнөх оноос 1,467.37 сая төгрөг буюу 57 хувиар өссөн байна.

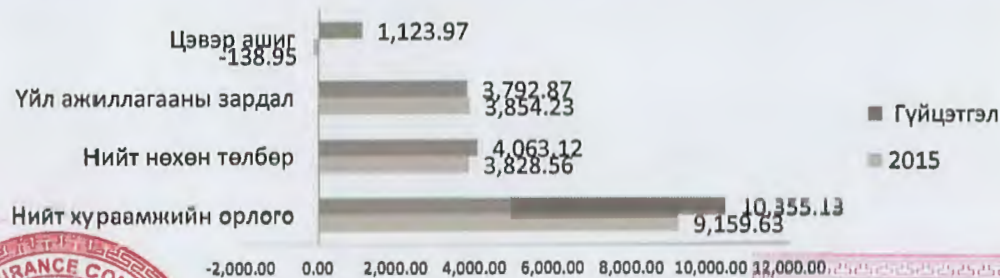

График 37. Ард Даатгал ХХК-ийн хураамж, нөхөн төлбөр /сая.төг/

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

1.15.3. БИЗНЕСИЙН ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭ

Гадаад орчны шинжилгээ

УЛС ТӨР

Улс төр судлаачид 2020 оны сонгууль хүртэл улс төр харьцангуй тогтвортой байна гэж үзэж байгаа хэдий ч АНУ-ын стратеги судалгааны хүрээлэн “Heritage Foundation”-н судалгаагаар манай улсын эдийн засгийн орх чөлөөний үзүүлэлтийг байр ухраасан байна.

Тус хүрээлэн нь худалдааны бодлого, Засгийн газрын санхүүгийн бодлогын нөлөө, эдийн засаг дахь Засгийн газрын оролцоо, мөнгөний бодлого, капиталын урсгал ба гадаадын хөрөнгө оруулалт, банк санхүү, цалин хөлс, өмчийн эрх, зохицуулалт, албан бус зах зээл гэсэн арван шалгуур үзүүлэлт дээр үндэслэн дэлхийн улс орнуудыг жил бүр эдийн засгийн эрх чөлөөгөөр нь жагсаадаг. Манай улс 2015 онд 96 дугаарт, 2016 онд 100 дугаарт тус тус жагсаж байсан бол 2017 онд 186 улсаас 125 дугаарт жагссан үзүүлэлттэй байна.

ЭДИЙН ЗАСАГ

Дэлхийн эдийн засаг, таамаглал

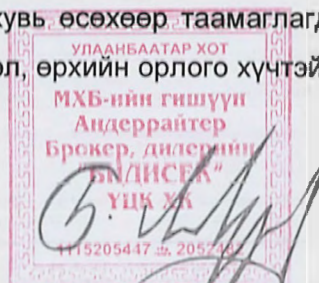
Дэлхийн банкнаас гаргасан Зүүн Ази, Номхон далайн бүсийн 2017 оны аравдугаар сарын эдийн засгийн тоймд 2017 оны эдийн засгийн өсөлт өмнө төсөөлж байсантай харьцуулахад өндөр гарсан нь Хятадын эдийн засгийн өсөлт таамагласнаас өндөр буюу 6.7 хувьтай байгаагаас голлон шалтгаалжээ.

АНУ болон Евро бүс мөнгөний бодлогоо төсөөлж байснаас илүү хурдан чангаруулах магадлалтай байна.

Жижиг улс орнуудын эдийн засгийн ирээдүйн төлөв харилцан адилгүй байна. Монгол болон Фижи улсын эдийн засаг 2018 онд сайжрах төлөвтэй.

Монгол улсын макро эдийн засгийг тогтворжуулах хөтөлбөр нь уул уурхай, тээврийн салбарт гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтыг дэмжиж байна.

Зүүн Ази, Номхон далайн бүсийн эдийн засаг тогтвортой байх буюу 2015 онд 6.5 хувь, 2016 онд 6.3 хувь, 2017 онд 6.4 хувь байсан ба 2018 онд 6.2 хувийн өсөлттэй байна гэж таамаглажээ. Аажмаар удааширч байгаа БНХАУ-ын эдийн засаг 2016 онд 6.7 хувь, 2017 онд 6.5 хувийн өсөлттэй байсан бол 2018 онд 6.9 хувь өсөхөөр таамаглагдсан. Хувийн хэрэгдээг дэмжиж байгаа учраас хөдөлмөрийн зах зээл, өрхийн орлого хүчтэй өссөөр байх

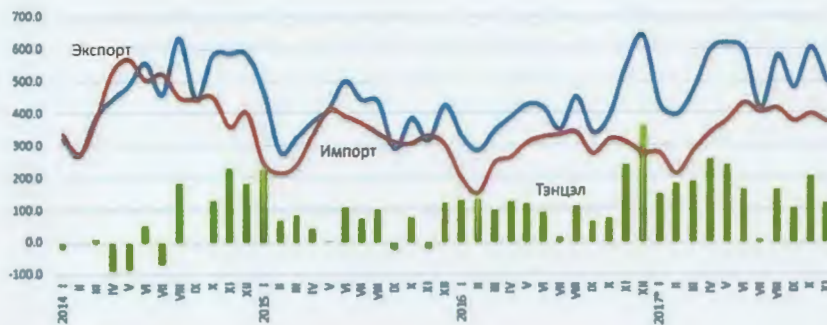
2018 05-11 17 8100

болно түүнчлэн үйлчилгээний салбарт барьж буй зөөлөн бодлогын улмаас үйлчилгээний салбарт хийж буй шилжилт цаашид үргэлжилнэ гэж үзсэн.

Монгол улсын эдийн засгийн нөхцөл байдал, таамаглал

Монгол Улс 2017 оны эхний 11 сард дэлхийн 161 улстай худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 9.6 тэрбум америк доллар, үүнээс экспорт 5.7 тэрбум америк доллар, импорт 3.9 тэрбум америк долларт хүрчээ.

Зураг 1. Гадаад худалдааны тэнцэл

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

Гадаад худалдааны тэнцэл 2016 оны эхний 11 сард 1.2 тэрбум америк долларын ашигтай гарч байсан бол 2017 оны эхний 11 сард өмнөх оны мөн үеэс 585.2 (48.9 хувь) сая америк доллараар нэмэгдэж, 1.8 тэрбум америк долларт хүрчээ.

График 38. Инфляци /хувь/

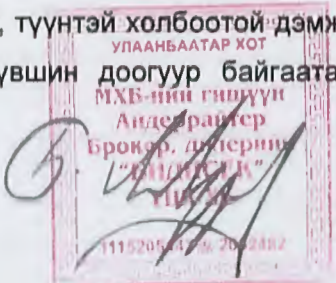
Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс улсын хэмжээнд 2017 оны 09 сараас 0.1 хувь, 2016 оны эцсээс 5.8 хувь, 2016 оны 10 сараас 6.5 хувиар тус тус өссөн байна.

НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

Эрүүл мэндийн салбар

Хотжилт, үйлдвэржилт, хүн амын төвлөрөл, гэмт хэргийн гаралт нэмэгдэж ажилгүйдэл, эдийн засгийн хямрал, орчны бохирдол, замын хөдөлгөөний нягтраг зэрэг олон хүчин зүйлээр иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл ихэсч байна.

Живээс жилд эрүүл мэндийн байгууллага, эмнэлэг, түүнтэй холбоотой дэмжих салбарууд опширч байгаа нь хүн амын эрүүл мэндийн түвшин доогуур байгаатай холбоотой.

2018.05.11

Тухайлбал, 2016 онд өмнөх оноос хувийн эмнэлэг 80 ширхэгээр, хувийн эмийн сан 74 ширхэгээр тус тус өссөн байна. Дээрх өсөлтөөс гадна хүн амын өсөлт жил бүр дунджаар 600,000-аар өсч байгаа нь эрүүл мэндийн даатгалын бүтээгдэхүүнийг бий болгох зайлшгүй шаардлага үүсч байна. (Үндэсний статистикийн газар, 2016)

Хүснэгт 28. Хүн ам, хувийн эмнэлгийн мэдээлэл

	2012	2013	2014	2015	2016
Хүн ам	2.87 сая	2.93 сая	3.00 сая	3.06 сая	3.12 сая
Хувийн эмнэлэг	1,030	1,019	1,171	1,230	1,310
Хувийн эмийн сан	855	789	936	967	1,041

Барилга орон сууц, нийтийн аж ахуйн салбар

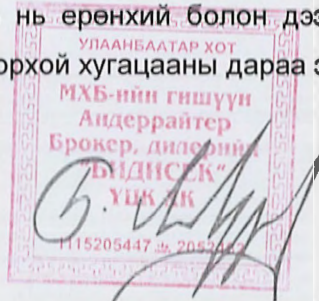
Өнгөрсөн 4 жилийн хугацаанд барилгын салбарын бүтээн байгуулалт эрчимтэй нэмэгдсээр 2014 онд 87 хувиар огцом өсөж 2.9 их наяд хүрсэн бол 2015 онд 2.9 их наяд төгрөг, 2016 онд 2.7 их наяд төгрөгийн үнэлгээтэй үл хөдлөх хөрөнгийг ашиглалтад оруулсан байна. Нийт бүтээн байгуулалтын 96.4 хувийг дотоодын компани гүйцэтгэжээ. Нийт барилгажилтын 50 хувиас доошгүй хэсгийг орон сууцны барилгын бүтээн байгуулалт эзэлж байна.

Хүснэгт 29. Барилгын салбарын мэдээлэл

	2013	2014	2015	2016
Нийт /сая.төг/	1,564,701.40	2,930,085	2,920,087.00	2,773,116.80
Үүнээс				
Орон сууц	856,903.70	1,443,363.70	1,538,706.90	1,408,774.10
Худалдаа үйлчилгээний барилга	49,912.60	140,914.10	150,712.20	270,986.40
Эмнэлгийн барилга	5,523.70	16,296.40	30,158.20	23,532.70
Сургууль, соёлын барилга	64,814.30	186,983.60	210,691.00	273,323.80
Автозам	335,146.70	412,130.50	330,124.20	196,237.70
Гүүр, гүүрэн гарц	7,893.60	18,294.40	15,469.00	23,695.70
Бусад	244,506.80	712,102.30	644,225.50	576,566.40
Ашиглалтад орсон орон сууцны м2	1,237,300.00	1,898,200.00	2,308,700.00	1,079,200.00
1м2 - ийн үнэ /сая.төг/	0.69	0.76	0.67	1.31

Боловсрол

Жил тутамд нийт хүн амын ойролцоогоор 32 хувь нь ерөнхий болон дээд боловсрол эзэмшихээр суралцаж байдаг ба эдгээр иргэд нь тодорхой хугацааны дараа эдийн засгийн

2018 05-11

идэвхтэй хүн амд шилждэг. Боловсролын салбарын хүрээнд оюутан, сурагчид, хүүхдүүдэд зориулсан болзошгүй гэнэтийн ослоос хамгаалсан хураамж багатай өндөр хүртээмжтэй бүтээгдэхүүн боловсруулж болно. (Үндэсний статистикийн газар, 2016)

Хүснэгт 30. Боловсролын салбар

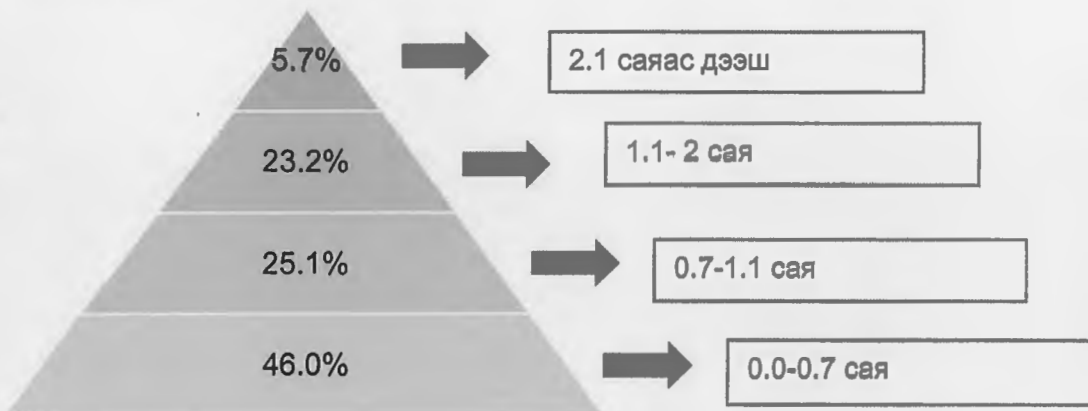
	2012	2013	2014	2015
Хүн ам	2,867.70	2,930.30	2,995.90	3,057.80
Ерөнхий боловсролын сургууль	719.6	716.3	728.9	742.5
Их дээд сургууль, коллеж	221.6	217.7	222.1	206.4

Өрхийн орлого

Өрхийн орлогыг мөнгөн дүнгээр нь бүлэглэж харвал нийт өрхийн 46 хувь нь 700 мянган төгрөгөөс бага орлоготой байна. Харин 25.1 хувь нь 700 мянгаас 1.1 сая төгрөгийн орлоготой ба нийт өрхийн талаас илүү хувь нь бага, дунд орлоготой, 29 хувь нь дундаас дээш орлоготой байна.

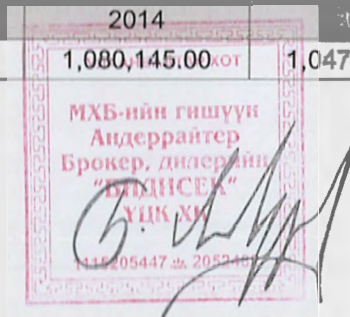
Өнгөрсөн жилүүдэд улсын дунджаар нэг өрхөд ногдох дундаж орлого нэмэгдэх хандлагатай байгаа ба 2012 онд 819.9 мянган төгрөг байсан дүн 2015 онд 1,1 сая төгрөгт хүрч 27 хувиар нэмэгдсэн байна. Жил бүр өрхийн нийт орлогын 90 хувийг мөнгөн орлого эзэлж байна. (Үндэсний статистикийн газар, 2016)

Схем 9. Өрхийн орлого

Хүснэгт 31. Өрхийн орлого

	2012	2013	2014	2015
Нийт орлого	819,996.00	959,247.00	1,080,145.00 ХОТ	1,047,255.00

2018 05-11

Үүнээс манган орлого	719.60	862,511.00	971,392.00	016,118.00
----------------------	--------	------------	------------	------------

ТЕХНИК ТЕХНОЛОГИ

Бүртгэлтэй гэрээ бүхий интернет хэрэглэгчийн тоог 2017 оны байдлаар нэгтгэж үзэхэд 2.9 саяд хүрсэн. Сүүлийн жилүүдэд интернет хэрэглэгчдийн тоо хурдацтай өсөж байгаа ба 2014

Зураг 2. Интернет хэрэглэгчдийн тоо /мянган хэрэглэгч/

Он	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он
DSL	36,695	40,684	29,244	24,123	24,842	20,251
Шигтэн кабель	65,256	107,886	168,003	157,244	179,682	247,164
3G	520,012	655,107	1,734,414	2,222,112	2,430,183	2,625,685
LTE/4G	-	-	-	-	216,401	677,131
Wi-Fi	5,281	10,444	11,700	16,413	10,843	13,957
Wi-MAX	24,587	24,322	16,394	10,265	8,673	1,469
Бусад	2,178	2,700	2,394	2	2,327	2,252
Нийт	654,009	841,143	1,982,149	2,430,159	2,656,330	2,910,778

онд их хэмжээний өсөлт үзүүлсэн нь Монгол улсад мэдээллийн технологийн хэрэгцээ хэр хурдацтай өсөж байгааг тод илэрхийлж байна. 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар үүрэн холбооны 3G хэрэглэгчийн тоо 2.6 саяд хүрсэн бол 4G (өндөр хурдны LTE) сүлжээ аль хэдийн 677 мянган хэрэглэгчтэй болсон байна.

2016 оны эхний хагас жилийн байдлаар Монгол улсад 3.9 сая гар утас хэрэглэгч байгаа бол үүнээс 2.4 гаруй сая нь ухаалаг утас хэрэглэж байна.

Зураг 3. Үүрэн холбооны идэвхтэй хэрэглэгчдийн тоо /мянган хэрэглэгч/

2018 05-117

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Интернетийн хэрэглээ ихээр нэмэгдэж байгаа тоон үзүүлэлтээс илэрхий харагдаж байгаа ба энэ өнөөгийн хэрэглэгч мэдээллээ суурин байдлаар аваад зогсохгүй хөдөлгөөнт үүрэн холбооны өндөр хурдны интернетийг ашиглаж

үргэлж мэдээллээ авч, мэдээлэл солилцож чадаж байгааг харуулж байна.

Монголын даатгалын компаниудын технологийн дэвшлийг ашиглах явдал банкны салбартай харьцуулахад сул хөгжсөн боловч ойрын жилүүдэд интернетэд суурилсан онлайн даатгалын систем, даатгалын аппликэйшн хөгжүүлэлт эрчтэй хөгжих хандлагатай, туршилтын хувилбарууд хийгдсэн байна.

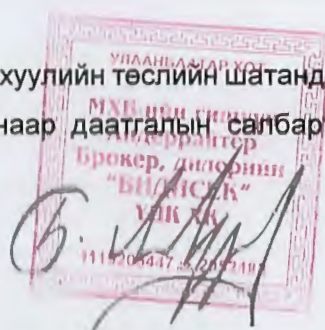
Даатгалын ажилтнуудын борлуулалтын болон дуудлагын ажилтнуудын бүртгэлийг real-time бүртгэх, хянах систем, харицагчдын удирдлагын систем /CRM/, ERP зэргийг бүх даатгалын компаниуд жигд хөгжүүлээгүй орхисон, зөвхөн үндсэн системд суурилсан байдалтай байна. Өөрөөр хэлбэл даатгалын компаниуд нь зөвхөн борлуулалтын тоон мэдээлэлд суурилсан шийдвэр гаргаж, даатгуулагчаа таньж мэдэхгүйгээр ажиллаж байгаа тул зорилтот зах зээлд чиглэсэн оновчтой борлуулалт, маркетинг хийх, бүтээгдэхүүн хөгжүүлэлтээ хэрэгжүүлэх боломжгүй болгож байна.

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

Өнөөдрийн байдлаар даатгалын салбарын үйл ажиллагааг

- Даатгалын тухай хууль
- Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль
- Жолоочийн даатгалын тухай хууль
- Иргэний хуулийн 43 дугаар бүлэг (Даатгал)
- СЗХ-ны эрх зүйн байдлын тухай хууль зэрэг хуулиуд болон СЗХ-ноос багц журам заавар гаргаж зохицуулж байна.

Цаашид заавал даатгалын шинэ хуулиуд батлагдахаар хуулийн төслийн шатанд явж байгаа бөгөөд эдгээр заавал даатгалын хуулиуд батлагдсанаар даатгалын салбарт томоохон

2018.05.17

ДААТГАЛ
SINCE 1994

нөлөө үзүүлэх юм. Мөн даатгалын үйл ажиллагаа, борлуулалтын сувагт шууд нөлөөлөхүйц цахим гарын үсгийн зохицуулалтыг Санхүүгийн зохицуулах хорооноос гаргахаар төлөвлөж байна. Цахим гарын үсгийн тухай хуулийг УИХ-аас баталсан гэх боловч хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай дүрэм, журмууд гараагүй, энэхүү хуулийн хэрэгжилт туйлын хангалтгүй байгаа.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Монгол улсын мал аж ахуйн салбар ажил эрхлэлтийн гуравны нэг болон ДНБ-ний 17 хувийг эзэлж байна. Өвлийн зуднаас үүдэн маш их хэмжээний мал үрэгддэг бөгөөд 1999-2003 онуудын хооронд нийт 11.2 сая мал амь үрэгдэж 12,000 айл өрхүүдийн хөрөнгийг үгүй хийсэн байна.

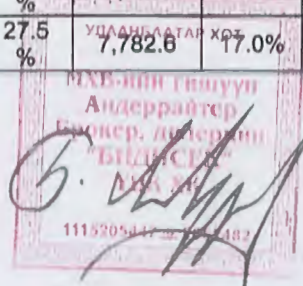
Мөн сүүлийн 40 орчим жилийн хугацаанд хотын хүн ам 2.5 дахин өсч хотжилт, хүн амын төвлөрөл ихсэх болсноос шалтгаалан байгалийн жамаар нөхөн сэргэх чадавх нэн хязгаарлагдмал болж байгаль орчин бохирдон доройтож хот суурин газрын эргэн тойрны хөрс элэгдэн эвдэрч, усны нөөц ховордон, зарим амьтан нүүн дайжиж, ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн өөрчлөгдөж, ургацын хэмжээ эрс буурч, улмаар устгах аюул нүүрлэж байна. Энэ нь газар тариалан, малын даатгал зэрэг даатгалын хэрэгцээ шаардлага хангалттай өндөр үүсэх боломжтойг харуулж байна. Үүнээс гадна эрүүл мэндийн даатгалын хэрэгцээ ч даган нэмэгдэх боломжтой байна.

Давхар даатгал

Даатгалын зах зээлд дотоодын 1 давхар даатгалын компани үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба төрийн хамааралтай үндэсний давхар даатгалын компани байгуулах ажлын хэсэг СЗХ-ны дэргэд байгуулагдаад ажиллаж байна. Ердийн даатгагчид өөрийн хүлээх эрсдэлийг хэсэгчлэн гадаадын давхар даатгагчид даатгуулахад тайлант хугацаанд 45.76 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан нь өмнөх оноос 23.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 32. Ердийн даатгалын компаниудын давхар даатгалын хураамж

№	Компанийн нэр	ДАВХАР ДААТГАЛ						Өөрчлөлт	
		2015		2016		2017		2016/2017	
		дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь
1	Бодь даатгал	18,479.2	44.1%	13,081.2	35.2%	16,711.5	36.5%	3,630.3	27.8%
2	Мандал генерал даатгал	5,784.0	13.8%	7,418.6	20.0%	11,243.9	24.6%	3,825.2	51.6%
3	Монгол даатгал	11,311.7	27.0%	10,195.1	27.5%	7,782.6	17.0%	(2,412.5)	-23.7%

2018.05.11

4	Тэнгэр даатгал	1,949.3	4.6%	2,343.9	6.3%	3,900.5	8.5%	1,556.6	66.4%
5	Ард Даатгал	1,842.0	4.4%	1,346.4	3.6%	3,301.9	7.2%	1,955.5	145.2 %
6	Соёмбо даатгал	534.8	1.3%	455.8	1.2%	912.9	2.0%	457.1	100.3 %
7	Миг даатгал	1,067.1	2.5%	495.5	1.3%	696.5	1.5%	200.9	40.5%
8	Практикал даатгал	467.3	1.1%	1,356.1	3.7%	538.8	1.2%	(817.4)	- 60.3%
9	Номин даатгал	238.2	0.6%	295.7	0.8%	358.6	0.8%	62.9	21.3%
10	Хаан даатгал	67.8	0.2%	134.1	0.4%	205.3	0.4%	71.3	53.2%
11	Монре даатгал	191.4	0.5%		0.0%	110.6	0.2%	110.6	100.0 %
12	Мөнх даатгал								
13	Ган зам даатгал								
14	Улаанбаатар хотын даатгал								
15	Гэр даатгал								
НИЙТ ДАВХАР ДААТГАЛ		41,932.7	100.0%	37,122.5	100.0 %	45,762.9	100.0 %	8,640.4	23.3%

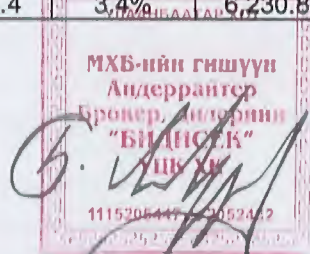
Өрсөлдөгчийн судалгаа

Даатгалын салбар тэр дундаа ердийн даатгалын зах зээлийн өнөөгийн нөхцөл байдал, өрсөлдөгч компаниудын мэдээ, мэдээлэл зэрэгт үндэслэн зах зээлийн боломжийг тодорхойлж өрсөлдөхүйц компани байгуулах нь чухал ач холбогдолтой юм.

2017 оны эцсийн байдлаар ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө 193.58 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны үетэй харьцуулахад 16.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 33. Ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө

№	Компанийн нэр	НИЙТ ХӨРӨНГӨ					
		2015		2016		2017	
		дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь
1	Монгол даатгал	27,887.6	20.0%	30,374.7	18.3%	33,176.6	17.1%
2	Мандал женерал даатгал	9,797.3	7.0%	17,309.4	10.4%	21,472.2	11.1%
3	Тэнгэр даатгал	12,689.0	9.1%	16,653.7	10.0%	19,291.3	10.0%
4	Бодь даатгал	11,019.2	7.9%	12,304.7	7.4%	16,663.7	8.6%
5	Миг даатгал	10,389.1	7.4%	11,485.0	6.9%	16,088.8	8.3%
6	Практикал даатгал	9,035.3	6.5%	11,173.9	6.7%	13,400.2	6.9%
7	Ард Даатгал	8,758.5	6.3%	9,541.1	5.8%	11,726.6	6.1%
8	Номин даатгал	8,339.6	6.0%	10,490.7	6.3%	11,606.8	6.0%
9	Соёмбо даатгал	9,289.4	6.7%	9,770.5	5.9%	10,065.1	5.2%
10	Хаан даатгал	5,775.7	4.1%	7,840.1	4.7%	8,887.8	4.6%
11	Ган зам даатгал	5,708.3	4.1%	6,981.1	4.2%	7,338.9	3.8%
12	Монре даатгал	5,805.6	4.2%	6,376.1	3.8%	6,660.2	3.4%
13	Гэр даатгал	5,007.9	3.6%	5,604.4	3.4%	6,230.8	3.2%

2018-05-11

14	Улаанбаатар хотын даатгал	5,678.3	4.1%	5,637.8	3.4%	6,125.0	3.2%
15	Мөнх даатгал	4,329.3	3.1%	4,313.6	2.6%	4,846.1	2.5%
	Системийн дүн	139,510.2	100.0%	165,856.9	100.0%	193,580.1	100.0%

Монгол улсын даатгалын салбарт ашиглаж буй програм хангамжийн өнөөгийн байдал доорхи хүснэгтийн дагуу байна. Үүнд:

Хүснэгт 34. Даатгалын компаниудын хэрэглэдэг програм хангамж

Даатгалын компани	Програмын нэр
1 Ард Даатгал	Silicon system
2 Миг даатгал	Silicon system
3 Тэнгэр даатгал	Heaven pro
4 Монгол даатгал	1с
5 Монре даатгал	Програм байхгүй
6 Улаанбаатар хотын даатгал	Дотоодын ERP
7 Ган зам даатгал	Програм байхгүй
8 Соёмбо даатгал	Мэдээлэл байхгүй
9 Мөнх даатгал	Мэдээлэл байхгүй
10 Гэр даатгал	Програм байхгүй
11 Номин даатгал	Дотоодын ERP system
12 Мандал даатгал	Heaven pro өөрсдөө
13 Хаан даатгал	Prosoft - ERP
14 Практикал даатгал	Мэдээлэл байхгүй
15 Бодь даатгал	Мэдээлэл байхгүй

Эдгээр програмууд санхүү болон даатгалын програмуудыг багтаасан програмууд боловч одоог хүртэл хөгжүүлэлт хийх шаардлагатай байсаар байна.

2017 онд даатгалын зах зээлд нийт 44.33 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон бөгөөд энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 10.94 тэрбум төгрөг буюу 32.8 хувиар буурсан үзүүлэлттэй гарсан байна. Нөхөн төлбөр олголтын харьцаа нь 0.31 хүрсэн байна энэ нь өмнөх оноос 0.01 нэгжээр өссөн байна.

Хүснэгт 35. Ердийн даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр

№	Компанийн нэр	НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР					
		2015		2016		2017	
		дүн	хувь	дүн	хувь	дүн	хувь
1	Монгол даатгал	8,090.80	22.8%	6,703.5	20.1%	8,562.9	19.3%
2	Миг даатгал	4,354.60	12.3%	4,954.1	14.8%	6,820.6	15.4%
3	Тэнгэр даатгал	2,755.30	7.8%	2,385.6	7.1%	4,847.0	10.9%

2018.05.17

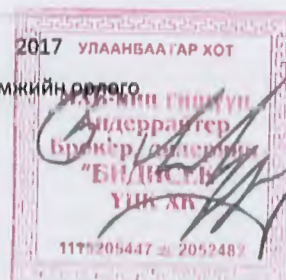
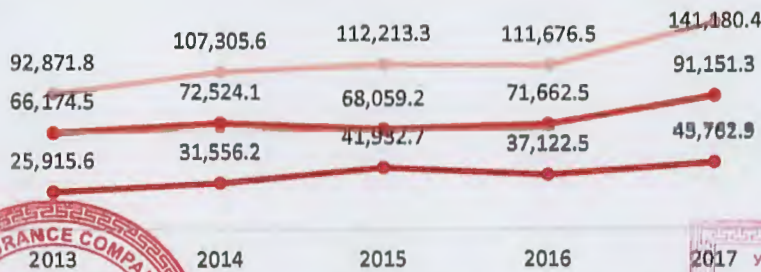
1	Мандал генерал даатгал	4,515.90	12.8%	4,116.2	12.3%	4,705.6	10.6%
5	Бодь даатгал	3,288.60	9.3%	2,839.0	8.5%	4,519.4	10.2%
6	Ард Даатгал	3,020.00	10.0%	2,606.8	7.8%	4,063.1	9.2%
7	Практикал даатгал	2,256.20	6.4%	3,152.5	9.4%	3,397.4	7.7%
8	Монре даатгал	1,700.50	4.8%	1,547.3	4.6%	2,062.5	4.7%
9	Соёмбо даатгал	1,659.70	4.7%	2,214.9	6.6%	1,835.6	4.1%
10	Номин даатгал	1,599.80	4.5%	1,375.5	4.1%	1,440.7	3.2%
11	Хаан даатгал	843.90	2.4%	1,071.7	3.2%	1,378.9	3.1%
12	Гэр даатгал	81.20	0.2%	114.0	0.3%	413.0	0.9%
13	Улаанбаатар хотын даатгал	270.80	0.8%	158.7	0.5%	145.0	0.3%
14	Ган зам даатгал	97.20	0.3%	55.5	0.2%	78.8	0.2%
15	Мөнх даатгал	74.70	0.2%	104.3	0.3%	62.4	0.1%
НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР		35,417.80	100.0%	33,388.5	100.0%	44,333.0	100.0%

Хүснэгт 36. Ердийн даатгалын зах зээлийн мэдээлэл

№	Санхүүгийн үзүүлэлт	2016	2017
1	Хураамжийн орлого	111,676.55	141,180.4
2	Давхар даатгалын хураамж	37,122.53	45,762.9
3	Даатгалын цэвэр хураамж	71,662.47	91,151.3
4	Нөхөн төлбөр	33,388.50	44,333.0
5	Тайлант үеийн цэвэр ашиг	8,455.33	8,701.3
6	Нөөц сан	76,273.30	94,775.4
7	Нийт хөрөнгө	165,856.90	193,580.1

Даатгалын салбарын нийт хураамж 2011 онд 47 тэрбум төгрөг байсан бол 2017 оны эцэст 141 тэрбум төгрөгт хүрч нийт хураамж 200 хувиар өссөн байна. Энэ өсөлт нь зах зээлийн хамралт нэмэгдэж тэлсэн, гадаадын хөрөнгө оруулалттай компаниуд орж ирсэн, Жолоочийн даатгалын тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэн, нөгөө талаас даатгалын үнэлгээ болон үнийн ерөнхий өсөлттэй холбоотой гэж үзэж болохоор байна.

Хүснэгт 37. Даатгалын салбарын нийт хураамж, давхар даатгал, цэвэр хураамжийн орлого /сая.төг/

2018.05.14 11:59 8107

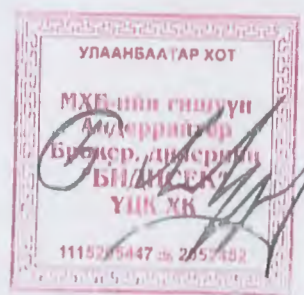
Даатгалын салбарт ердийн даатгалын компаниуд 17 даатгалын хэлбэрт хамаарах 80 гаруй даатгалын бүтээгдэхүүн борлуулж байгаа ба үнэт цаас гаргагч нь 13 даатгалын хэлбэрээр 50 гаруй даатгалын бүтээгдэхүүний зөвшөөрөлтэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байна. 2017 оны 141 тэрбум төгрөгийн хураамжийн 81.3 хувийг 5 төрлийн даатгалын хэлбэр дангаар бүрдүүлсэн ба үүнд:

- Хөрөнгийн даатгал
- Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал
- Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал
- Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал
- Хариуцлагын даатгалууд хамаарч байна.

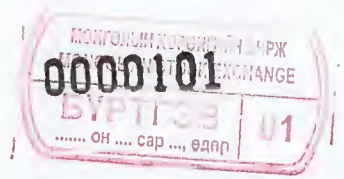
Хүснэгт 38. Даатгалын салбарын хураамжийн орлого /сая.төг/

№	Даатгалын бүтээгдэхүүн	ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО					
		2015		2016		2017	
		Дүн	хувь	Дүн	хувь	Дүн	хувь
1	Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал	10,612.0	9.5%	12,331.7	11.0%	17,857.0	12.6%
2	Хөрөнгийн даатгал	40,884.3	36.4%	31,793.2	28.5%	36,699.1	26.0%
3	Тээврийн хэрэгслийн даатгал	15,676.4	14.0%	14,481.9	13.0%	18,547.9	13.1%
4	Ачаа тээврийн даатгал	2,375.8	2.1%	1,943.6	1.7%	1,486.3	1.1%
5	Барилга угсралтын даатгал	2,002.5	1.8%	3,266.5	2.9%	7,408.1	5.2%
6	Газар тариалангийн даатгал	-	0.0%	13.7	0.0%	42.8	0.0%
7	Мал амьтадын даатгал	709.7	0.6%	1,158.5	1.0%	2,386.0	1.7%
8	Агаарын хөлгийн даатгал	5,307.3	4.7%	6,029.9	5.4%	8,714.0	6.2%
9	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	23,317.0	20.8%	28,254.4	25.3%	30,882.4	21.9%
10	Хариуцлагын даатгал	7,335.8	6.6%	7,857.3	7.0%	10,766.8	7.6%
11	Санхүүгийн даатгал	3,197.3	2.8%	3,232.6	2.9%	3,189.0	2.3%
12	Зээлийн даатгал	795.1	0.7%	1,313.2	1.2%	3,201.0	2.3%
НИЙТ ХУРААМЖИЙН ОРЛОГО		112,213.3	100.0%	111,676.5	100.0%	141,180.4	100.0%

2017 оны нийт хураамжийн дүнгээр хөрөнгийн даатгал борлуулалт өндөртэй байна. Хөрөнгийн даатгал нь давтамж бага боловч хохирол өндөртэй даатгал учраас даатгалын компани болзошгүй эрсдэлээс сэргийлж давхар даатгуулахыг эрмэлздэг, мөн фронтингийн гэрээгээр хийгдэж байгаа зэргээс хамаарч цэвэр хураамжийн дүн буурсан байна. Гэхдээ хөрөнгийн даатгал нь үйл ажиллагааны зардал багатай даатгагчид өгөөж өндөр өгдөг даатгалын бүтээгдэхүүн юм.

2018 05-11 114 8100

Үнэт цаасны танилцуулга

1.15.4. ТӨЛӨВЛӨЛТ
SWOT TOWS шинжилгээ

Хүснэгт 38. SWOT TOWS Шинжилгээ

	Гаднаад орчин /шууд нөлөөтэй/	Үзүүлэх нөлөө
Үл хамаарах	Улс төр	-1
	Даатгалын салбарт төрийн оролцоо нэмэгдэж өрсөлдөөний орчинг хязгаарлаж байна	-2
	Төрийн зохицуулалтын байгууллагын улс төрөөс хамаарсан тогтвортой бус, мэргэжлийн бус байдал.	-1
	Хөрөнгө оруулагчдийн улс төрийн нөлөөлөл	1
	Хууль эрх зүй	2
	Заавал даатгалын хуулиуд батлагдснаар шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ нэвтрэх	2
	Хамааралтай дүрэм журмуудын өөрчлөлт /Замын хөдөлгөөний дүрэм/	1
	Эдийн засаг	0
	Эдийн засгийн өсөлт удааширсан	-1
	Таваарын зах зээлийн үнийн тогтворгүй байдал (Алт, Зэс, Нүүрс)	-1
	Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын өсөх таамаглал	1
	Байгаль орчин	-1
	Байгалийн гамшиг /үер, зуд, газар хөдлөлт гэх мэт/	0
	Агаарын бохирдол, Орчны бохирдол	-1
	Нийгэм, соёл	0
	Шашны нөлөө	-2
	Даатгалын боловсрол	1
	Эрүүл мэнд	1
	Гэмт хэрэг	-1
	Технологи	2
Цахим ертөнц, нийгмийн сүлжээний нөлөөлөл, ухаалаг төхөөрөмж хөгжил	2	
Үйлчилгээний байгууллагын технологийн хөгжил	2	
Хамаарах	Өрсөлдөгч	-1
	Бусад даатгалын компаниудын өсөлт	-2
	Шударга бус өрсөлдөөн, түүний хяналт, зохицуулалт сул	-1
	Банк даатгалын компаниудын хоорондын хамаарал	-1
	Хэрэглэгч /даатгуулагч/	0
	Хэрэглэгчийн үнэнч бус байдал	-1
	Хэрэглэгчийн бусдад нөлөөлөх нөлөөлөл	1
	Дэмжигч	1
	Даатгалын мэргэжлийн холбоодын үйл ажиллагаа	-1
	Хөрөнгө оруулагчийн хамааралтай компаниудын нөлөө (Групп)	2
	Бусад салбарын мэргэжлийн холбоод, ТББ-ын үйл ажиллагаа	1

	Дотоод орчин /шууд нөлөөтэй/	Үзүүлэх нөлөө
Хамаарах	Зохион байгуулалт	0
	Мэдээллийн урсгал	-1
	Ажилчдын ёс зүй	0
	Багаар ажиллах чадвар	0
	Судалгаа хийж үзүүлэх тогтолцоо	0
	Дүрэм журам	-1
	Дотоод дүрэм журмуудын уялдаа холбоо, эмх цэгц, түүний хяналт	-1

2018 05-11 101

Идэвх санаачлага	0
Идэвхжүүлэлт, урамшууллын зохицуулалт	1
Идэвхжүүлэлт, урамшууллын тогтолцооны хэрэгжилт	-1
Байгууллагын соёл	0
Дотоод харилцаа	-1
Ажилчдын шинэ санал, санаачилга, түүний урамшуулах тогтолцоо	-1
Ажилчдын нийгмийн асуудалд анхаарах байдал	1
Маркетинг	-1
Маркетингийн төлөвлөгөө, бодлого	-2
Судалгаа шинжилгээ	-1
Танилцуулга, сурталчилгаа /брошур, реклам, цахим сурталчилгаа/	-1
Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ	0
Гэрээ байгуулах үеийн хэрэглэгчийн халамж	1
Гэрээ байгуулсны дараах харилцагчийн халамж	1
Даатгалын тохиолдлын үеийн харилцагчийн үйлчилгээ	-1
Нөхөн төлбөрийн дараах харилцагчийн сэтгэл ханамж	0
Чанарын удирдлагын тогтолцоо	-1
Эрсдэлийн удирдлага	1
Санхүүгийн эрсдэл	1
Даатгалын эрсдэл	1

Хүснэгт 40. SWOT Шинжилгээ

Давуу тал	Сул тал
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Хүний нөөц ❖ Туршлага ❖ Үйлчилгээ, түүний чанар 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Хэрэглэгчдийн үнэнч бус байдал ❖ Дүрэм журам хэрэгжилт ❖ Маркетинг ❖ Байгууллагын соёл
Боломж	Аюул
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Даатгалын зах зээлийг дэмжих заавал даатгалын хуулиуд ❖ Технологийн хөгжил ❖ Хөрөнгө оруулагч болон бусад хамаарал бүхий компаниудын нөлөө 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Улс төрийн нөлөөлөл ❖ Эдийн засгийн уналт ❖ Байгалийн гамшиг ❖ Шашны нөлөөлөл ❖ Шударга бус өрсөлдөөн

Давуу талаа ашиглан хэрхэн боломжийг бий болгох вэ?

Заавал даатгалын хуулиуд шинээр батлагдаж хэрэгжихээр болвол туршлага бүхий ажиллах хүчин болон бусад холбогдох нөөцүүд хангалттай хэмжээнд бий болсон байна.

Холбоо бүхий аж ахуй нэгжүүдэд болон тэдгээрээр дамжуулан борлуулалт хийх, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах.

Давуу талаа ашиглан хэрхэн аюулаас зайлсхийх вэ?

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

Хүний нөөцийн туршлага болон даатгал, санхүүгийн эрсдэлүүдийг үнэлэх замаар эдийн засаг, байгалийн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх. Даатгалын үйлчилгээ болон түүний чанарт анхааран бусдаас ялгарч шударга бус өрсөлдөөнөөс хамгаалах.

Сул талаа хэрхэн боломж болгох вэ?

Технологийн хөгжлийг ашиглан дүрэм журмын хэрэгжилтэнд хяналт тавих, маркетингийн арга хэрэгслүүдийг нэмэгдүүлэх боломжийг үүсгэх.

Сул тал болон аюул

Сул тал болон учирч болзошгүй аюулаар дамжин компани хүнд байдалд оруулах нөхцөл нь бага байна.

Зорилтот зах зээл

Үнэт цаас гаргагч нь зорилтот зах зээлийг тодорхойлохдоо даатгалын зах зээлийн томоохон хэсгийг эзлэж буй дараах дөрвөн төрлийн даатгалын хэлбэрийг тодорхойлж байна. Үүнд:

- 1) Хөрөнгийн даатгал
- 2) Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал, тус даатгалыг дагаж тээврийн хэрэгслийн даатгал уялдан хийгдэх боломжтой
- 3) Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал
- 4) Хариуцлагын даатгал

Дээрх даатгалын төрлөөс гадна зах зээлд эзлэх хувь нь бага хэдий ч компанид өгөөж өндөртэй даатгалын хэлбэрүүдээр борлуулалт хийнэ. Үүнд:

- 1) Барилга угсралтын ажлын даатгал
- 2) Ачаа тээврийн даатгал
- 3) Агаарын хөлгийн даатгал

Хөрөнгийн даатгал

Хөрөнгийн даатгалын салбар жил ирэх тусам нэмэгдсээр байгаа ба 2017оны байдлаар 36.69 тэрбум төгрөгийн хураамж бүрдүүлсэн байна. Нийт зах зээлийн 50 хувь буюу 18.42 тэрбум төгрөгийг Бодь болон Монгол даатгал бүрдүүлсэн байна. (2016 оны зах зээлийн мэдээлэл тодорхойгүй байна)

Хүснэгт 41. Хөрөнгийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд

сая төгрөг	2012	2013	2014	2015	2016	2017

2018 05-11

Бодь даатгал	1,079.18	1,340.23	8,269.15	15,628.97	10,298.32
Монгол даатгал	6,591.06	8,677.16	9,831.22	8,339.03	8,122.88
Ард Даатгал	2,977.67	5,005.84	1,935.05	2,924.85	4,236.46
Тэнгэр даатгал	781.42	1,327.93	1,752.08	2,598.93	3,363.68
Миг даатгал	1,103.91	2,135.04	2,453.90	2,295.66	2,026.01
Бусад	6,183.32	7,141.82	8,025.40	8,130.18	8,651.85
Нийт	18,716.57	25,628.03	32,266.80	39,917.63	36,699.09

Үнэт цаас гаргагч нь хөрөнгийн даатгалаар хангалттай зах зээл байгаа гэж үзэж байгаа ба Тэнгэр, Миг, Мандал даатгалуудын оролцоо эрчимтэй өсөж байна.

Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал

Эрүүл мэндийн даатгалаар нийт 17.86 тэрбумын зах зээл байгаа бөгөөд Монгол, Миг, Бодь, Мандал даатгалуудын хувьд олон улсын эрүүл мэндийн даатгал борлуулдаг учраас зах зээлд доогуур байр эзэлж байна. Үндэт цаас гаргагчийн хувьд 2017 оноос олон улсын эрүүл мэндийн даатгалыг зах зээлд нэвтрүүлсэн бөгөөд тус бүтээгдэхүүнийг идэвхжүүлэх зах зээлд таниулах ажил хийх шаардлагатай байна. Ингэснээр эрүүл мэндийн даатгалаар зах зээлд эзлэх хувиа нэмэгдүүлэх бүрэн боломж байна.

Хүснэгт 42. Эрүүл мэндийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд

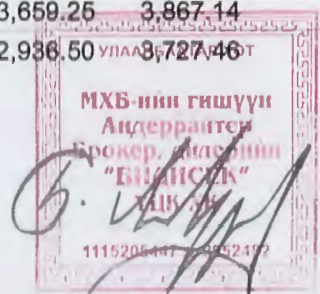
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Монгол даатгал	1,446.57	1,534.58	2,769.25	2,190.47		2,820.05
Миг даатгал	804.46	566.20	653.34	1,641.59		1,234.37
Бодь даатгал	618.93	662.40	1,095.63	1,602.97		2,937.79
Соёмбо даатгал	399.04	577.34	888.62	1,111.48		704.58
Мандал генерал даатгал	0.10	119.25	738.25	1,010.42		4,943.51
Бусад	2,268.60	2,441.22	2,962.08	3,055.09		5,216.71
Нийт	5,537.70	6,200.99	9,107.17	10,612.02		17,867.02

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал

2012 онд жолоочийн даатгалын хууль хэрэгжиж эхэлсэн ба жил ирэх тусам хураамж нэмэгдсээр байна. Энэ нь авто тээврийн хэрэгслийн тоо, шинээр жолооны эрхийн үнэмлэх авч байгаа иргэдийн тооноос шууд хамааралтайгаар өсдөг зах зээл юм. 2017 оны байдлаар 30.44 тэрбум төгрөгийн хураамж бүрдүүлсэн.

Хүснэгт 43. Жолоочийн даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Монгол даатгал	3,792.44	3,614.54	3,659.25	3,867.14		5,609.93
Миг даатгал	1,377.81	1,855.56	2,936.50	3,727.46		4,680.99

2018.05.11

Бодь даатгал	2,419.27	1,650.73	3,414.04	3,506.36	3,743.60
Ард Даатгал	1,160.71	1,064.41	2,048.96	2,282.41	1,780.87
Бусад	5,796.01	5,906.88	6,610.97	7,561.35	14,630.05
Нийт	16,298.08	15,154.82	20,088.80	22,714.85	30,445.44

Хариуцлагын даатгал

Өнгөрсөн 2011-2015 онуудад хариуцлагын даатгалын зах зээл тогтвортой байсан ба онцгой өөрчлөлт бол төдийлөн гараагүй. Гэхдээ энэ төрлийн даатгалд тэргүүлж байгаа компаниудын хувьд нилээн савалгаатай байсан. Сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд хариуцлагын даатгал зах зээл өсөх хандлагатай байгаа бөгөөд 2017 оны байдлаар нийт 10.77 тэрбум төгрөгийн хураамжтай байгаа нь тус бүтээгдэхүүний зах зээлд хангалттай орон зай байгааг илэрхийлж байна.

Хүснэгт 44. Хариуцлагын даатгалд голлох оролцоотой даатгалын компаниуд

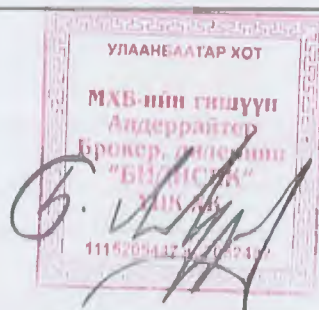
сая төгрөг	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Монгол даатгал	605.57	1,050.91	1,151.62	993.85	2,064.25		1,730.55
Бодь даатгал	1,898.32	2,765.71	1,780.21	594.60	1,314.61		2,227.00
Тэнгэр даатгал	812.00	608.29	607.96	624.74	907.59		1,176.59
Мандал женерал даатгал	379.85	477.42	511.83	1,035.02	877.66		2,302.07
Ард Даатгал	516.43	543.69	839.28	583.15	612.39		500.37
Бусад	1,843.62	2,068.30	2,178.20	2,080.69	1,464.10		2,830.19
Нийт	6,055.80	7,514.33	7,069.09	5,912.05	7,240.60		10,766.78

Бизнес төлөвлөгөөний зорилго

Үнэт цаас гаргагчийн 5 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр зориж буй бизнес төлөвлөгөөний зорилго бол топ 3 даатгалын компанийн нэг болох болон ашигт ажиллагааг өсгөх юм. Уг зорилгын хүрээнд дараах ажлуудыг хийхээр төлөвлөсөн байна:

Хүснэгт 45. Ард Даатгал ХХК-ийн хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй төслүүд

Хэрэгжүүлэх төсөл	Хийх ажлууд	Хугацаа
ТОП 3 даатгалын компанийн нэг болох		
Харилцагчийн үйлчилгээ, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх	Харилцагчийн хэрэгцээнд тулгуурлан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг шинэчлэх, харилцагчийн санал хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэх, түүнд хяналт тавих зохицуулалт хийх	2018-2022 он

(Handwritten signature)
 МАНГАЛГАЙН ХӨДӨ
 АЖИЛААГЧИЙН
 ХАМТРАА
 ХОТ

1	Байгууллагууд	Уламжлалт борлуулалтын аргаар менежерүүд очиж уулзан даатгал санал болгож байна. Байгууллагад хэрэгтэй байна даатгалыг хийж байгаа.	Төндөр зарлалтын бүртгэл хөтөлөх. Ялагдсан төндөрт яагаад ялагдсан тухай бүртгэж, тухайн дутагдалаа засах арга хэмжээ авч ажиллана. Төндөртэй холбоотой нэмэлт үйлчилгээг санал болгох. Жич: хамтран ажиллах гэрээ бүхий эмнэлгийн үйлчилгээ, авто засварын үйлчилгээ гэх мэт	Даатгалын борлуулалтаас гадна харилцан ашигтай ажиллах боломжтой байгууллагыг илрүүлж хамтрах.	Хөрөнгө оруулагч тэдгээртэй холбоотой компаниудын даатгалын хэрэгцээг хангах, тэдгээрийн нөөц болгоцроор ашиглан борлуулалтын сувгийн нэмэгдүүлэх ашигтай ажиглалаар өсгөх чиглэлийн ажил хийнэ	Өдөрлөг, арга хэмжээ, форум зохион байгуулах	Төлвөлөгөөт байдалаар огт хийгддэггүй.	Улирлагаа нэг удаа харилцагчдын оролцоо бүхий идэвхтэй уулзалтыг хийх. Даатгалын формумыг компани харилцагчдын зохин байгуулах	6	Арилжааны Банкууд	Үндэсний хөрөнгө Одоогоор Хаан, Төрийн, Оруулалтын Банк, Худалдаа хөгжлийн Банк, Капитрон Банк гэсэн 5 банктай даатгалын зурчлалаар даатгалын зурчлалаар хамтран ажиллаж байна	Зуучуудын борлуулалтын өгөөжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр зуучуудтай хамтран ажиллах, даатгалын зурчлал хийж буй бүхий л зурчлалтай хамтран ажиллах	7	Даатгалын зуучууд	Нийт 12 даатгалын зуучлалын компанитай ажиллаж байна.	8	Даатгалын Төлвөлөгчид	Одоогоор төлвөлөгчид орон нутгийн сумдуудад голцуу ажиллаж байгаа боловч идэвх санаачилга маш сул байна	Төлвөлөгчдийг ангилж идэвхтэй төлвөлөгчидтэй цаашд хамтран ажиллаж тэдгээрийн идэвх санаачилгыг урамшуулан ажиглах
---	---------------	---	---	--	---	--	--	--	---	-------------------	--	---	---	-------------------	---	---	-----------------------	---	--

Хүснэгт 4б. Борлуулалтын сувгаас, төлвөлөгөө

Борлуулалтын сувгаас, идэвхжүүлэлт

0000107
 БҮРТГЭЛТ
 ӨН
 ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАЙЛЧУУЛГА

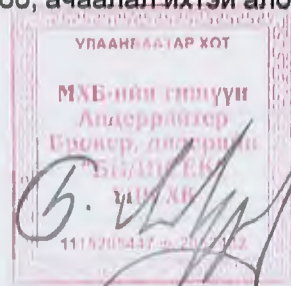
ARD
 ДААТГАЛ
 БҮРТГЭЛТ
 2018.08.29
 ЦХ
 № 11

2018 05 17

9	ББСБ-ууд	Хэд хэдэн ББСБ -тай ТХД, ЖХАЖДаатгалаар хамтарч ажиллаж байгаа	Боломжит бүхий л ББСБ-уудтай хамтран ажиллах, тэдгээрт зориулсан бүтээгдэхүүн саянл болгож харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх
10	Онлайн даатгал	Судалж байгаа бөгөөд одоогоор хэрэгжүүлж эхлээгүй байна	Хэрэглэхэд хялбар ойлгомжтой, төлбөр тооцооны асуудлыг шийдсэн вэб апп нэвтрүүлэх
11	Даатгалын мобайл аппликейшн	Байхгүй	Уг аппликейшнээр дамжуулан бид бүх бүтээгдэхүүний дэлгэрэнгүй танилцуулга мөн шинэ гарч буй үйлчилгээ ер нь компаний талаарх бүхий л мэдээллийг цаг тухай бүрт хэрэглэгчиддээ болон хэрэглэгч болохоор хүсэж буй сегментэд хүргэх, иргэдэд зориулсан бүхий л даатгалын үйлчилгээг тус апп-аар дамжуулан хийж, төлбөр тооцоог барагдуулах. Өөрийн гэсэн даатгалын апп гаргахаас гадна бусдын боловсруулсан хэрэглээ өндөртэй бэлэн апп -д даатгалын цэс нэмж хэрэглэгчид хүрэх сувагаа нэмэгдүүлэх. Жишээлбэл: Most money, My unitel
12	Салбарууд	Орон нутгийн салбаруудын ашигт ажиллагаа сул байна	Салбарын ажилчдын чадавхийг дээшлүүлж, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлж орлогод суурилсан зардлын багцтай болгож ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэх ажлуудыг хийх
13	Бичил даатгал	Тодорхой хэдэн бүтээгдэхүүнүүд байгаа боловч идэвх сул байна	Хүртээмжтэй даатгал буюу бичил даатгалын чиглэлийн даатгалын бүтээгдэхүүнүүдийг шинээр бий болгож зах зээлд нэвтрүүлэх
14	Хөрөнгө оруулагч үндэстэн	Байхгүй	Хөрөнгө оруулагч үндэстэнтэй хамтарч ажиллах. Гишүүдэд хөнгөлөлттэй үнэ санал болгож тэдгээрийг даатгалд хамруулах
15	Хадгаламж зээлийн хоршоод	Байхгүй	Төлөөлөгчөөр ажилуулж орон нутгийн салбаруудын зардалыг хэмнэх, хураамжийн орлогыг нэмэгдүүлэх
16	Монгол шуудан	Байхгүй	Шуудангийн үйл ажиллагаанд даатгалын үйлчилгээг хамааруулан тухайн орон нутаг дах салбаруудыг нийлүүлэн, хүчирхэгжүүлэх боломжит бүхий л чиглэлээр хамтран ажиллах. Монгол шуудангийн 335 сумдыг түшиглэн даатгалын төлөөлөгчтэй болох.

Хүний нөөц бүтэц зохион байгуулалт

Компанийн бүтцийн хувьд бизнес төлөвлөгөөний хугацаа нь дахь жилүүдэд өөрчлөлт орох шаардлагагүй бөгөөд тус хугацаанд шаардлагатай орон тоо, ачаалал ихтэй алба нэгжүүдэд нэмэлт орон тоо үүсэхээр байна.

2018.05.11

Орон тооны төлөвлөлт

Хүснэгт 47. Орон тооны төлөвлөлт

Газар нэгж	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
I үйцэтгэх захирал	1	1	1	1	1
Дотоод аудит	2	2	2	2	2
Даатгалын газар	22	24	26	28	30
Эрсдэлийн удирдлагын газар	17	17	18	19	19
Санхүүгийн удирдлагын газар	6	7	7	8	8
Үйл ажиллагааны газар	6	6	6	6	6
Салбар	46	48	50	52	55
НИЙТ ОРОН ТОО	100	105	110	116	121

Компанийн бүтэц орон тооны хувьд дээрх байдлаар ажиллахаар төлөвлөлд байгаа бөгөөд энэ нь үйл ажиллагаа явуулахад хяналтын тогтолцоо, мэдээллийн урсгал, ажлын байрны давхардал үүсгэхгүй байх зэрэгт зохимжтой шийдэл гэж үзэж байна.

Орон тооны өсөлт болон цалингийн өсөлтийг уялдуулан жил тутам дунджаар 10 хувийн цалингийн зардал өсөхөөр байна.

Санхүүгийн төлөвлөлт

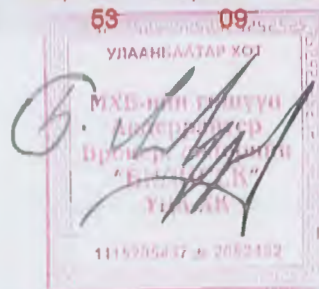
Орлогын төлөвлөлт

Орлогын төлөвлөлтийг хийхдээ зах зээлийн багтаамж болон Дэлхийн банкнаас гаргасан монгол улсын эдийн засгийн өсөлт, 2018 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл таамаглал зэрэгт үндэслэн нийт даатгалын зах зээлийн өсөлтийг таамагласан. 2018 онд зах зээлийн 9 орчим хувийг эзлэхээр тооцоолсон ба үүнийг жил бүр 1 хувиар нэмэгдүүлэхээр төлөвлөсөн. Тооцооллыг дараах хүснэгтэнд тусгав.

Хүснэгт 48. Зах зээлийн таамаглал (Дэлхийн банкны таамаглалд үндэслэсэн болно)

Үзүүлэлт	2015	2016	2017ө	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
ДНБ, оны үнээр	22,227,0 54.30	23,150,3 85.60	23,935,8 53.70	26,564,1 28.20	28,204,6 82.17	29,946,5 53.87	31,947,3 60.65	33,947,2 85.76
ДНБ өсөлт	~	4.2%	3.4%	11.0%	6.2%	6.2%	6.7%	6.3%
ДНБ, 2010 оны үнээр	15,482,2 73.40	15,850,7 26.20	16,047,7 82.70	16,577,3 59.53	17,273,6 08.63	18,310,0 25.15	19,133,9 76.28	19,823,5 34.11
ДНБ өсөлт	~	2.4%	1.2%	3.3%	4.2%	6.0%	4.5%	3.6%
Инфляци	11.0%	1.9%	1.1%	6.5%	6.5%	5.4%	4.3%	4.8%

Даатгалын салбар	2015	2016	2017	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
ДХӨ салбар	112,213. 33	111,676. 55	141,180. 41	144,527. 76	149,312. 63	172,391. 09	195,790. 00	228,677. 75

2018 05-1

	0.48%	0.47%	0.53%	0.51%	0.50%	0.54%	0.58%	0.63%
НТ	35,631.6 1	33,400.8 5	44,333.0 3	45,285.4 0	45,822.7 1	52,905.3 2	60,086.2 4	70,179.2 1
ДХО /Ард/	9,159.63	7,172.29	10,355.1 3	13,000.0 0	15,921.8 4	20,106.7 2	24,793.7 4	31,245.2 3
	8.16%	6.42%	7.33%	8.99%	10.66%	11.66%	12.66%	13.66%
НТ /Ард/	3,828.56	2,595.76	4,063.12	3,501.60	4,204.67	5,309.82	6,591.15	8,269.61
	10.74%	7.77%	9.17%	7.73%	9.18%	10.04%	10.97%	11.78%

Хохирлын харьцаа Салбар	0.32	0.3	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31
Хохирлын харьцаа /Ард/	0.42	0.36	0.39	0.27	0.26	0.26	0.27	0.26

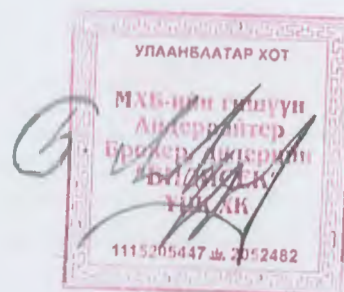
Даатгалын хэлбэрийн хувьд тооцоолол хийхдээ зах зээлийн багтаамж болон боловсон хүчний нөөц бололцоо зэрэгт үндэслэн хураамжийн тооцооллыг гаргасан байна:

Хүснэгт 49. Хураамжийн орлогын таамаглал /сая.төг/

Даатгалын хураамжийн орлого	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгал	1,088.64	1,473.71	1,772.41	2,267.56	2,857.56
Хөрөнгийн даатгал	3,747.03	5,588.31	6,426.28	8,507.72	10,721.49
Тээврийн хэрэгслийн даатгал	2,009.45	2,219.38	2,955.34	3,503.10	4,414.63
Ачаа тээврийн даатгал	312.97	382.02	483.25	595.15	750.01
Барилга угсралтын даатгал	632.13	572.78	850.52	931.16	1,173.45
Газар тариалангийн даатгал	95.63	93.63	133.08	150.38	189.51
Мал амьтадын даатгал	157.45	188.81	240.98	294.81	371.52
Агаарын хялгийн даатгал	27.50	44.43	49.32	67.10	84.56
Хариуцлагын даатгал	918.47	1,179.65	1,455.14	1,826.31	2,301.53
Санхүүгийн даатгал	17.66	17.92	24.97	28.63	36.07
Жолоочийн хариуцлагын даатгал	3,182.86	3,504.87	4,674.46	5,534.40	6,974.49
Зээлийн даатгал	810.20	656.32	1,040.97	1,087.43	1,370.39
Нийт	13,000.00	15,921.84	20,106.72	24,793.74	31,245.23

Уг тооцооллын дагуу 2018 онд зах зээлийн 9 хувийг эзлэх бол 5 жилийн дотор зах зээлийн 14 орчим хувийг эзлэхээр тооцож олсон байна.

Нөхөн төлбөрийн төлөвлөлт

Нөхөн төлбөрийн хувьд нийт хураамжийн орлоготой харьцуулахад зах зээлийн дундаж хохирлын харьцаа 31 хувьтай байгаа бөгөөд компанийн тооцоололд олох хураамжийн орлого бүрийн дундаж хохирлын харьцаанд үндэслэн тооцсон бөгөөд нийт дундаж хохирлын харьцааг 27 хувьтай байхаар гаргасан байна.

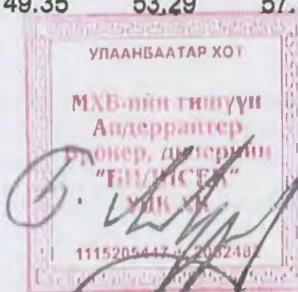
Хүснэгт 50. Нөхөн төлбөрийн таамаглал /сая.төг/

Даатгалын төрөл	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
Гэнэтийн осол, эрүүл мэндийн даатгал	210.27	369.20	466.24	578.75	726.13
Эд хөрөнгийн даатгал	280.19	564.37	712.70	884.69	1,109.98
Тээврийн хэрэгслийн даатгал	921.88	964.13	1,217.54	1,511.35	1,896.22
Ачаа тээврийн даатгал	121.26	147.60	186.39	231.37	290.29
Барилга, угсралтын даатгал	-	84.19	106.32	131.98	165.59
Газар тариалангийн даатгал	6.01	0.79	1.00	1.24	1.55
Мал амьтадын даатгал	59.04	20.98	26.49	32.88	41.25
Агаарын хөлгийн даатгал	-	0.52	0.66	0.82	1.03
Хариуцлагын даатгал	123.87	77.17	97.45	120.97	151.78
Санхүүгийн даатгал	162.26	28.33	35.78	44.41	55.72
Албан журмын жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,508.65	1,780.29	2,248.21	2,790.74	3,501.41
Зээлийн даатгал	108.17	167.21	211.16	262.11	328.86
Нийт дүн	3,501.60	4,204.67	5,309.82	6,591.15	8,269.61

Үйл ажиллагааны зардлын төлөвлөлт

Хүснэгт 51. Үйл ажиллагааны зардлын төлөвлөлт /сая.төг/

#	Үйл ажиллагааны зардал	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
1	Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	1,412.34	1,497.08	1,586.91	1,682.12	1,783.05
2	Орлогын шагнал	87.03	104.43	125.32	150.39	180.46
3	Үр дүнгийн шагнал	116.45	139.74	167.69	201.22	241.47
4	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	205.21	221.14	238.75	258.28	280.03
5	Засвар үйлчилгээний зардал	23	23	9.2	12.88	18.03
6	Ашиглалтын зардал	0.96	1.06	1.16	1.28	1.41
7	Түрээсний зардал	224.39	235.61	247.39	259.76	115.24
8	Албан томилолтын зардал	150	153	156.06	159.18	162.36
9	Тээврийн зардал	2	4.74	4.8	4.86	4.92
10	Түүхий эд материалын зардал	30.2	33.22	36.54	40.2	44.22
11	Элэгдэл	108.01	93.01	73.01	69.31	72.78
12	Зар сурталчилгааны зардал	390	318.44	361.92	371.91	374.94
13	Шуудан, холбооны зардал	57.02	59.87	62.86	66.01	69.31
14	Шинэ хууны зардал	45.69	49.35	53.29	57.56	62.16

15	Зүүчлэлийн хөлс	510.33	668.72	1,055.60	1,301.67	1,640.37
16	Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл	942.84	1,114.53	1,407.47	1,735.56	2,187.17
17	Бусад зардал	490.41	505.21	525.65	549.6	575.46
Нийт үйл ажиллагааны зардал		1,795.88	5,222.15	6,113.62	6,021.70	7,813.38

#	Бусад зардал	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
1	Зохицуулалт үйлчилгээний төлбөр, Аудит, бусад гишүүний татвар	145.74	147.2	148.67	150.16	151.66
2	Даатгалын зардал	21	23.1	25.41	27.95	30.75
3	Сургалтын зардал	50.38	51.39	52.42	53.46	54.53
4	Ажилчдын шагнал урамшуулал					
5	Татварын зардал (тээврийн хэрэгсэл)	0.7	0.95	1.28	1.72	2.33
6	Банкны шимтгэл	9	10.8	12.96	15.55	18.66
7	Ажилчдын эрүүл мэнд, нийгмийн асуудал	42.05	37.84	37.84	39.74	41.72
8	Нөхөн төлбөрийн нэмэлт зардал	0.8	0.84	0.88	0.93	0.97
9	Програм хангамж, Менежментийн төлбөр	137.7	144.59	151.81	159.4	167.38
10	Хүү, торгуулын зардал					
11	Хамт олны үйл ажиллагааны зардал	11.9	13.09	14.4	15.84	17.42
12	Бэлэг, дурсгал/хүлээн авалт зочны зардал	56.78	59.62	62.6	65.73	69.02
13	Оффисын зардал	14.36	15.8	17.38	19.11	21.02
Нийт бусад зардал		490.41	505.22	525.65	549.59	575.46

Үйл ажиллагааны зардлын хувьд 5 жилийн дундаж өсөлтийг 15.7 хувиар тооцсон бөгөөд хураамжийн орлогын дундаж өсөлт 24.7 хувьтай, орлогод тооцсон хураамжийн дундаж өсөлт 29.5 хувьтай байхаар байна.

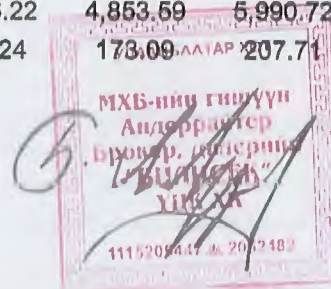
Хүснэгт 52. Үйл ажиллагааны зардал, хураамжийн орлогын өсөлтийн хувь

Өсөлт	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022	Дундаж өсөлт
Нийт хураамжийн орлого	25.50%	22.50%	26.30%	23.30%	26%	24.70%
Орлогод тооцсон хураамж	52.6%	18.1%	23.6%	28.0%	25.1%	29.5%
Үйл ажиллагааны зардал	26.40%	19.30%	21.80%	16.60%	18.60%	20.50%

Ашигт ажиллагаа, санхүүгийн тайлангийн төлөвлөлт

Хүснэгт 53. Орлого үр дүнгийн тайлангийн төлөвлөлт /сая.төг/

	2018	2019	2020	2021	2022
Нийт хураамжийн орлого	13,000.00	15,921.84	20,106.72	24,793.74	31,245.23
Давсар даатгал	3,209.89	3,836.22	4,853.59	5,990.72	7,562.05
Буцаасан даатгал	120.2	144.24	173.09	207.71	249.26

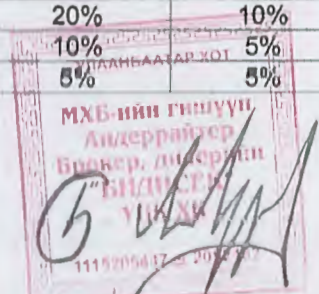
Цэвэр хураамжийн даатгал	9,669.90	11,941.38	15,080.04	18,595.30	23,433.92
ОТХНС-ын өөрчлөлт	471.97	1,075.03	1,647.70	1,397.41	1,923.47
Орлогод тооцсон хураамж	9,197.93	10,866.35	13,432.34	17,197.90	21,510.45
Нийт нөхөн төлбөр	3,501.60	4,204.67	5,309.82	6,591.15	8,269.61
Нөөц сангийн өөрчлөлт	702.55	979.32	442.06	512.53	671.38
Хөрөнгө оруулалтын орлого	1,400.00	1,900.00	2,500.00	3,000.00	4,000.00
Давхар даатгалын комисс	160.49	191.81	242.68	299.54	378.1
Нийт ашиг	6,554.27	7,774.17	10,423.14	13,393.75	16,947.56
Үйл ажиллагааны зардал	4,795.88	5,222.14	6,113.63	6,921.78	7,812.39
Үйл ажиллагааны ашиг/алдагдал	1,758.39	2,552.04	4,309.51	6,471.97	9,134.18
Үйл ажиллагааны бус ашиг/алдагдал	67.2	73.92	36.96	35.11	31.6
ТТӨА	1,825.59	2,625.96	4,346.47	6,507.08	9,165.78
Татвар	182.56	262.6	434.65	650.71	916.58
Цэвэр ашиг	1,643.03	2,363.36	3,911.83	5,856.37	8,249.20
Margin	13%	15%	19%	24%	26%

Давхар даатгалын зардлыг нийт хураамжийн орлогын 24.2 хувьд барьж ажиллахаар төлөвлөж байгаа бөгөөд дунджаар тус зардлын 5 хувь нь эргэж давхар даатгалын комиссын орлого болох юм. Компанийн хувьд олон жил тус чиглэлээр ажилласан туршлага бүхий олон улсын брокер, давхар даатгагч нартай хамтран ажилладаг.

Нөөцийн тооцооллын хувьд СЗХ-оос баталсан нөөц сан байгуулах тухай журмын дагуу тооцоолсон. Хөрөнгө оруулалтын орлогын хувьд компанийн өөрийн хөрөнгө болон байгуулсан нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийж өгөөж олох боломжтой бөгөөд хөрөнгө оруулалт хийхэд мөн СЗХ-оос тавигддаг журмын шаардлагыг хангаж дийлэнх хэсгийг арилжааны банкны хугацаатай хадгаламж, компанийн бондуудад байршуулах төлөвлөгөөтэй. Мөн зарим хэсгийг өндөр өгөөж бүхий бусад төрлийн хөрөнгө оруулалтуудад хийхээр тооцоолсон байна.

Хүснэгт 54. Хөрөнгө оруулалт хийх хязгаар /СЗХ-ны журмын дагуу/

Хөрөнгийн ангилал		Хөрөнгө байршуулах дээд хувь	Нэгжид ногдох дээд хувь	Зөв-гүй хувь
Банкны харилцах, хадгаламж		100%	35%	0%
Дотоодын ББСБ дахь итгэлцэл		20%	5%	5%
Бэлэн мөнгө		2%	2%	0%
Авллага	Хэвийн авлага	20%	20%	0%
Засгийн газраас гаргасан өрийн хэрэгсэл		100%	100%	0%
Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас	хэвийн	60%	20%	0%
Компанийн өрийн хэрэгсэл	хэвийн	20%	10%	0%
МХБ-ийн хувьцаа 1-р ангилал		10%	5%	20%
МХБ-ийн хувьцаа 2-р ангилал		5%	5%	30%

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

0000114

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖИД
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE
Үнэт цаасны танилцуулга

Хөрөнгө оруулалтын нээлттэй сан	20%	10%	5%
Хөрөнгө оруулалтын хаалттай сан	20%	10%	10%
Санхүүгийн түрээс	10%	5%	5%
Үл хөдлөх хөрөнгө	25%	25%	5%
Хөдлөх хөрөнгө	10%	5%	80%
Даатгалын үндсэн үйл ажиллагаанд зориулан авсан биет бус хөрөнгө	10%	10%	70%

Хүснэгт 55. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт /сая.төг/

№	Хөрөнгө оруулалтууд	2017	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
1	Хадгаламж	2,600.00	5,000.00	5,500.00	7,000.00	8,500.00	10,500.00
2	ББСБ итгэлцэл	60.00	550.00	750.00	1,300.00	2,300.00	3,500.00
3	ЗГҮЦ	1,386.40		300.00	1,000.00	1,200.00	1,000.00
4	МХБ дээрх үнэт цаас	639.40	2,700.00	3,000.00	3,400.00	4,400.00	5,000.00
5	Компанийн бонд	1,097.70	1,500.00	1,800.00	2,400.00	3,500.00	4,500.00
6	Үл хөдлөх хөрөнгө	1,800.00	1,800.00	1,800.00	800.00	-	3,000.00
7	Хөрөнгө оруулалтын сан	-	1,800.00	2,000.00	2,600.00	3,200.00	4,000.00
Нийт хөрөнгө оруулалт		7,583.70	13,350.00	15,250.00	18,500.00	23,100.00	31,500.00

2018 онд компанийн дүрмийн санг нэмэгдүүлэхдээ олон нийтэд нээлттэйгээр шинэ хувьцаа санал болгохоор төлөвлөж байгаа бөгөөд 2018 оны хагас жилд багтан Монголын Хөрөнгийн Биржид компанийн 30 хувьтай тэнцэх хэмжээний хувьцааг нээлттэйгээр арилжиж нээлттэй хувьцаат компани болох ажил хийгдэнэ.

Нэмж гаргаж буй хувьцаатай холбоотой 5,250 сая төгрөгийн хөрөнгийг шинэ хувьцаа эзэмшигчдээс татан төвлөрүүлэхээр тооцсон бөгөөд бусад эх үүсвэрээс үүссэн суларсан мөнгөн хөрөнгийн хамт СЗХ-ны журамд нийцүүлэн хөрөнгө оруулалтуудад хөрөнгө оруулахаар төлөвлөөд байна. Эдгээр хөрөнгө оруулалтуудыг хийснээр компанийн хөрөнгө оруулалтын орлого нэмэгдэж ашигт ажиллагаанд эерэгээр нөлөөлөх юм.

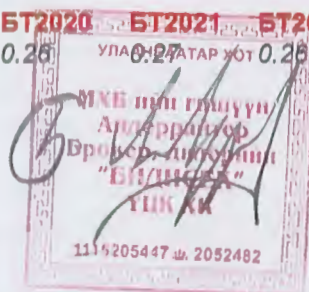
Харьцаа үзүүлэлт

Чанарын үзүүлэлтийг илтгэгч гол харьцаа үзүүлэлтүүд болох хохирлын харьцаа, зардлын харьцаа, хосолсон харьцаа үзүүлэлтүүдээс компани хэрхэн үр ашигтай ажиллаж, тогтвортой өсөх боломжтой байгааг харуулж байгаа юм.

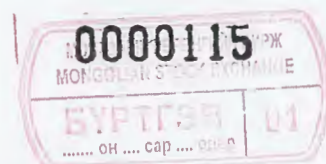
Хүснэгт 56. Даатгалын харьцаа үзүүлэлтийн төлөвлөлт

Харьцаа	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
Хохирлын харьцаа	0.27	0.26	0.26	0.27	0.26

2018 05-11

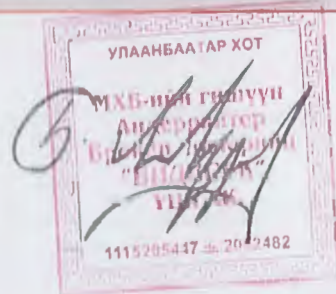
Үнэт цаасны танилцуулга

Зардлын харьцаа	0.37	0.36	0.35	0.33	0.31
Хосолсон харьцаа	0.64	0.62	0.61	0.59	0.57
NPI /Цэвэр хураамж/					
Хохирлын харьцаа	0.36	0.35	0.35	0.35	0.35
Зардлын харьцаа	0.50	0.48	0.46	0.44	0.41
Хосолсон харьцаа	0.86	0.83	0.81	0.79	0.78
EPI /Орлогод тооцсон хураамж/					
Хохирлын харьцаа	0.38	0.39	0.40	0.38	0.38
Зардлын харьцаа	0.52	0.53	0.52	0.47	0.45
Хосолсон харьцаа	0.90	0.91	0.91	0.86	0.83
Өөрийн хөрөнгийн өгөөж /ROE/	19.6%	19.3%	27.2%	32.1%	33.9%
Нийт хөрөнгийн өгөөж /ROA/	11.0%	12.5%	17.5%	20.5%	22.2%

Санхүүгийн байдлын тайлангийн төлөвлөлт

Хүснэгт 57. Санхүүгийн байдлын тайлангийн төлөвлөлт /сая.төг/

/мян.төг/	2018	2019	2020	2021	2022
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	384.76	178.74	1,013.43	2,199.21	2,364.27
Авлага	2,488.75	3,085.43	3,861.93	4,796.53	6,002.44
Бараа материал	22.20	19.93	21.93	24.12	26.53
Урьдчилж төлсөн тооцоо	1,681.33	1,069.95	1,477.84	1,822.34	2,296.52
Хадгаламж	5,000.00	5,600.00	7,000.00	8,500.00	10,500.00
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	6,550.00	7,850.00	10,700.00	14,600.00	18,000.00
Нийт эргэлтийн хөрөнгө	16,127.04	17,804.05	24,075.13	31,942.20	39,189.76
Үл хөдлөх хөрөнгө	1,800.00	1,800.00	800.00		3,000.00
Бусад үндсэн хөрөнгө	587.64	637.64	687.64	737.64	787.64
Хуримтлагдсан элэгдэл	(355.37)	(448.39)	(521.40)	(590.71)	(663.50)
Нийт эргэлтийн бус хөрөнгө	2,032.27	1,989.26	966.24	146.93	3,124.15
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	18,159.31	19,793.31	25,041.37	32,089.13	42,313.91
Санхүүгийн бус болон Татварын өглөг	38.12	65.65	108.66	162.68	229.14
Бусад өглөг /давхар даатгал, нөхөн төлбөр/	851.36	707.24	970.72	1,198.14	1,512.41
Нийт богино хугацаат өр төлбөр	889.48	832.89	1,079.38	1,360.82	1,741.55
Нөөц сан	5,701.64	6,028.87	8,118.63	10,028.56	12,623.42
Нийт өр төлбөр	6,591.12	6,861.76	9,198.01	11,389.38	14,364.97
Эздийн өмч	8,750.00	8,750.00	8,750.00	8,750.00	8,750.00
Нийт хуримтлагдсан ашиг	2,818.18	4,181.54	7,093.37	11,949.74	19,198.94
Тайлангийн үеийн	1,643.03	2,363.36	3,911.83	5,856.37	8,249.20
Өмнөх үеийн	1,175.15	1,818.18	3,181.54	6,093.37	10,949.74
Нийт эздийн өмч	11,568.18	12,931.54	15,843.37	20,699.74	27,948.94
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ	18,159.30	19,793.30	25,041.38	32,089.12	42,313.91

1115-50 8107

Хувиоот 58. Монгол үйлдвэрийн тайлангийн тоололтод /сая.төг/

Үзүүлэлт	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ					
Мөнгөн орлогын дүн (+)	13,033.87	15,590.89	19,609.86	24,193.78	30,440.02
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого					
Даатгалын хураамжийн орлого	12,806.18	15,325.16	19,330.22	23,859.13	30,039.32
Давхар даатгалын нөхөн төлбөр					
Бусад мөнгөн орлого	227.69	265.73	279.64	334.65	409.70
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	13,553.88	14,746.90	16,975.16	20,358.00	24,833.96
Ажиллагчдад төлсөн	1,615.82	1,741.26	1,879.91	2,033.73	2,204.98
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	205.21	221.14	238.75	258.28	280.03
Ашиглалтын зардалд төлсөн	0.96	1.06	1.16	1.28	1.41
Давхар даатгагчид төлсөн давхар даатгалын хураамж	3,209.89	3,836.22	4,853.59	5,990.72	7,562.05
Нөхөн төлбөрт төлсөн	3,501.60	4,204.67	5,309.82	6,591.15	8,269.61
Даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл	942.84	1,114.53	1,407.47	1,735.56	2,187.17
Даатгалын зуучлагчид төлсөн төлбөр	510.33	668.72	1,055.60	1,301.67	1,640.37
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэр хэрэгсэлд төлсөн	45.69	49.35	53.29	57.56	62.16
Татварын байгууллагад төлсөн	0.70	0.95	1.28	1.72	2.33
Даатгалын төлбөрт төлсөн	21.00	23.10	25.41	27.95	30.75
Бусад мөнгөн зарлага	3,499.84	2,885.93	2,148.88	2,358.38	2,593.11
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(520.01)	843.98	2,634.69	3,835.78	5,615.06
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ					
Мөнгөн орлогын дүн (+)	1,714.50	1,900.00	3,500.00	3,800.00	3,200.00
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	17.50		1,000.00	800.00	
Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого					
Хүлээн авсан хүүний орлого	1,400.00	1,900.00	2,500.00	3,000.00	4,000.00
Хүлээн авсан ногдол ашиг					
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,745.18	1,950.00	4,300.00	5,450.00	8,450.00
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	106.10	50.00	50.00	50.00	3,050.00
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	5,639.08	1,900.00	4,250.00	5,400.00	5,400.00
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(4,327.68)	(50.00)	(800.00)	(1,650.00)	(4,450.00)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ					
Мөнгөн орлогын дүн (+)	5,250.00				
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	5,250.00				
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	581.99	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00

2018-05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө

Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн

Хувьцаа буцааж худалдаж авахад төлсөн

Төлсөн ногдол ашиг	561.99	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	4,688.01	(1,000.00)	(1,000.00)	(1,000.00)	(1,000.00)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(159.68)	(206.02)	834.69	1,185.78	165.06
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	544.43	384.76	178.74	1,013.43	2,199.21
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	384.76	178.74	1,013.43	2,199.21	2,364.27

1.16. Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэл, эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө

Хүснэгт 59. Эрсдэл, эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө

Гадаад хүчин зүйлийн эрсдэл

Эрсдэлийн төрөл	Эрсдэлтэй зүйл	Тайлбар	Шийдэл
Хууль, эрх зүй	Татварын орчны өөрчлөлт	МУ-ын Засгийн газраас төсвийн хүндрэлийг давах Олон Улсын Валютын Сан /ОУВС/-тай хамтарсан хөтөлбөрийн хүрээнд төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэхийн тулд хэд хэдэн үе шаттай арга хэмжээ хэрэгжүүлж байгаагаас татварын хуулийн шинэчлэл нь зарим татварын хувь хэмжээг нэмэгдүүлж байна. Энэ нь үнэт цаас гаргагчийн нийт харилцагч, үйлчлүүлэгчдийн зардлыг нэмэгдүүлж, тухайн харилцагч байгууллага даатгал болон бусад зардлаа "танах" нөхцөл болж даатгалын салбарын хураамжийн орлогыг бууруулах өндөр эрсдэлтэй байна.	Үнэт цаас гаргагч нь салбартаа өрсөлдөхүйц үнийн дүнтэй даатгалын хамгаалалтыг харилцагч нарынхаа хүсэл, шаардлагад нийцүүлэн тогтмол гаргадаг бөгөөд өөрт оногдох эрсдэлийг удирдаж, шаардлагатай үед давхар даатгалын тусалцаатайгаар бууруулах арга хэмжээ авч ажилладаг.
Холбогдох хууль, эрх зүйн шинэчлэл, өөрчлөлт	Ард Даатгал ХХК нь өрдийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэгч санхүүгийн байгууллагын хувьд Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль, Жолоочийн даатгалын тухай хууль тогтоомжууд өөрчлөгдөх, тэдгээртэй холбоотой мэргэжлийн байгууллагын шийдвэр,	2017 оны байдлаар хууль, эрх зүйн баримт бичгүүдэд зарим томоохон өөрчлөлт орсон бөгөөд Зөрчлийн тухай хууль шинээр хэрэгжиж эхэлсэн зэрэг нь тэдгээрт нийцүүлэн дагалдах дүрэм журмуудыг шинэчлэх, нэмэлт өөрчлөлтүүдийг орууланг ажиллалтааг. Цаашид дээрх байдлаар	

1115205447

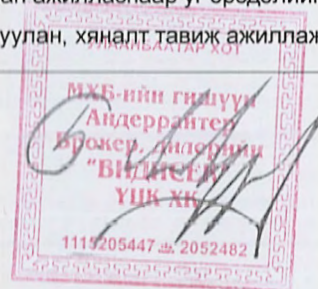
журмууд шинээр батлагдах, өөрчлөгдөх нь компанийн үйл ажиллагаанд өөрчлөлт оруулах эрсдэлтэй.

шийдвэрлэн ажиллаж холбогдох саналуудыг хүргүүлэн ажиллана.

<p>Нийгэм, эдийн засаг</p>	<p>Эдийн засгийн даатгалын салбарт үзүүлэх нөлөө</p>	<p>Эдийн засгийн өсөлт, бууралттай холбоотойгоор даатгалын салбарын өсөлтийн хурд шууд хамааралтай байдаг. Эдийн засгийн удаашралтай нөхцөл байдал даатгуулагчийн хэрэглээг бууруулж байгаа нь компанийн борлуулалтын орлогын хэмжээ буурах үндсэн нөхцөл болох юм.</p>	<p>Ард Даатгал нь салбартаа тогтмол шинжилгээ хийж одоогийн харилцагч нарынхаа хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн даатгалын багц бүтээгдэхүүн санал болгодог бөгөөд толгой компани болох Ард Санхүүгийн Нэгдлийн тусламжтайгаар одоо байгаа болон боломжит харилцагчиддаа даатгалын хэрэгцээг танилцуулсан групп сургалт тогтмол хийдэг.</p>
	<p>Нийгмийн хандлага</p>	<p>Мөн даатгуулагчийн даатгалын үйлчилгээний талаар мэдээлэл, боловсролын түвшинг нэмэгдүүлэх шаардлагатай байгаа юм. Даатгуулагчийн мэдээлэл муу байснаар компанийн талаар сөрөг ташаа мэдээлэл хурдацтай тархаж, бүтээгдэхүүний ялгаанд төөрөгдөх, сонголт өөрчлөгдөх, цаашилбал даатгуулагчийн санхүүгийн байдалд ч өндөр эрсдэл үүсгэж байна.</p>	<p>Ард Даатгал нь нийгмийн үүрэг хариуцлагаа ухамсарлан, харилцагчиддаа хандсан, тэдний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх хичээл сургалтыг тогтмол зохион байгуулдаг.</p>
<p>Валютын ханшийн өсөлт</p>		<p>Макро эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд буурч төгрөг гадаад валютын эсрэг өндөр хувиар сулрах нь давхар даатгалын хураамжийг валютаар төлж байгаа тус компанийн хувьд өндөр эрсдэлд тооцогдож байна. Валютын ханшийн тасралтгүй өсөлт нь компанийн давхар даатгалын хураамжийн зардлыг нэмэгдүүлэх, валютын зээлийн төгрөгөөр илэрхийлэгдэх дүн нэмэгдэх зэргээр компанийн санхүүгийн байдалд шууд нөлөөлж байгаа өндөр эрсдэл юм.</p>	<p>Одоогоор валютын эрсдэл стратегийн шийдэл гаргах хэмжээнд хүрээгүй байгаа тул үйл ажиллагаандаа шингээн ажиллаж байна. Цаашид энэ эрсдэл мэдэгдэхүйц нөлөө үзүүлж эхэлвэл бид санхүүгийн хэрэглүүр ашиглан дээрх эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээ авна.</p>

Дотоод хүчин зүйлийн эрсдэл

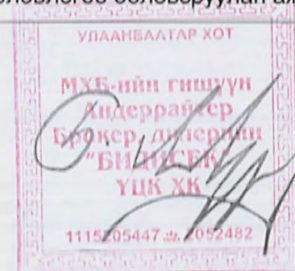
<p>Процесс</p>	<p>Гөрөө</p>	<p>Гөрөө байгуулах, бүтээгдэхүүн борлуулах журмын хэрэгжилтийг хангахгүй байх нь үндсэн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүний чанарын тогтолцоог сулруулах эрсдэлтэй</p>	<p>Гэрээ буюу тус компанийн бүтээгдэхүүн бүрийг ЭУГ-аар хянагдаж баталгаажуулах шинэчилсэн журам батлан ажилласнаар уг эрсдэлийн түвшинг шууд бууруулан, хяналт тавих ажиллаж эхлэсэн. Ард</p>
----------------	--------------	--	--

2018-05-11

Даатгал нь цаашид гэрээний бүртгэлийг төгөлдөржүүлж, нягт төлөвлөгөөний дагуу ажиллана.

Харилцагч хуваарилалт	Борлуулалтын ажилтнуудад харилцагчийн жигд бүс хувиарлалт хийх нь шинэ ажилтны үйл ажиллагааны идэвхийг сулруулна	Сунгах гэрээний хувиарлалтыг тэгш хувиарлах зэрчим баримтлан ажиллал эхлээд байна. Цаашид сунгах гэрээний төлөвлөгөөг сар бүр нийт борлуулалтын ажилтнуудад хувиарлан ажиллах төлөвлөгөөтэй байна.
Хуурамч, зөрчилтэй нөхөн төлбөрийн нэхэмжлэх бичиг баримт	Хуурамч эсвэл зөрчилтэй нөхөн төлбөрийн материал илрүүлсэн тохиолдолд шагнах урамшуулах тодорхой механизм байхгүй байгаа нь бодлогоор дэмжих шаардлагатайг харуулж байна.	Хуурамч эсвэл зөрчилтэй нөхөн төлбөрийг илрүүлэх механизмыг үүсгэж шийдвэрлэн ажиллаж эхлээд байна. Өөрөөр хэлбэл дээрхи тохиолдлыг илрүүлсэн ажилтан албан хаагчдыг шагнаж урамшуулах замаар хөшүүрэг болгон ажиллаж эхэлсэн нь шууд үр дүн өгч эхлэсэн байна.
Мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдал	Компанийн болон харилцагчдын мэдээлэлтэй тогтмол харилцдаг байгууллагын хувьд эдгээр мэдээлэл нь байгууллагын баялаг бөгөөд үндсэн бизнесийн суурь болдог. Мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлалын нэгдсэн журмыг шинэчлэн боловсруулах шаардлагатай байна.	Үнэт цаас гаргагч нь дотоодын сүлжээ хяналт (VPN)-ын системийг нэвтрүүлж байгаа бөгөөд үүн дээр гадны халдлагаас сэргийлэх болон вирусны эсрэг программыг нэвтрүүлж байна. Мөн дотоод мэдээллээ архивлах зарчмаар салангид байлгадаг бөгөөд шатлалтайгаар цахимжуулан хадгалдаг байна.
Тодорхой бус шийдвэр гаргах процесс	Мэдээллийн урсгал, хамтын ажиллагаа, шийдвэр гаргалтын процесс тодорхойгүйгээс шийдвэр гаргалт удаашрах, төөрөгдөх, үл ойлголцол үүсэх эрсдэл үүсч болзошгүй.	Мэдээллийн урсгал болон шийдвэр гаргах процессийн бодлого боловсруулж байгаа бөгөөд үүнийг алхам, алхмаар мөрдүүлэн ажиллана.
Хүний нөөц	Чадварлаг хүний нөөц Салбарын онцлогоос хамаарч энэхүү эрсдэл нь байнга анхаарлын төвд байсаар ирсэн. Олон жилийн туршлагатай, мэргэжлийн ур чадвар сайтай борлуулалтын ажилтнууд хувийн харилцаа холбоо, субъектив харилцаанд тулгуурлаж борлуулалт хийх, тусгай мэргэшил шаарддаг актуар тооцоолол зэрэг ажлын байрууд нь нөхөн орлох боломжгүй байдаг нь өндөр эрсдэлийг дагуулж байдаг.	Үнэт цаас гаргагч болон Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн бусад охин болон хараат компаниуд хамтран сар бүр ажиллагсаддаа талархах болон тэднийг сурган боловсруулах цаг тусгайлан гаргаж, сонирхолтой арга хэмжээ сар бүр зохион байгуулж, жил бүрийн өвөл, намар байгууллагын зугаалгыг зохион байгуулж баг, хамт олноо гэсэн сэтгэлгээг төрүүлэн ажиллахаас гадна нэгдмэл уриан дор нэг хамт олон гэдэг санааг улам түгээдэг. Шилжилт хөдөлгөөнийг зохистой түвшинд хязгаарлах төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна.

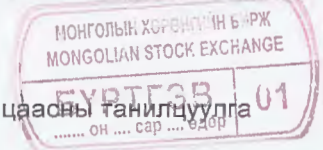
2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

0000120

Үнэт цаасны танилцуулга

Бизнесийн үйл ажиллагаа	Мөн мэргэшүүлэх, залгамж халааг бэлтгэх сургалтын хөтөлбөрүүд байдаггүй нь томоохон эрсдэл.	Иийт ажилчдыг хөгжүүлэх, ялангуяа нарийн мэргэжлийн ажлын байруудад тасралтгүй хөгжүүлэх сургалтын хөтөлбөрийг баталсан. Цаашид дотоод гадаадын мэргэжил дээшлүүлэх төрийн болон төрийн бус байгууллагын сургалтуудад тогтмол хамрагдаж, нийт ажилчдын мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана.
Санхүү чадвар	Компанид гадаад болон дотоод хүчин зүйлсийн нөлөөгөөр хөрвөх чадвар, санхүүгийн үйл ажиллагаа, ашигт ажиллагааны эрсдэлүүд үүсч болзошгүй байдаг.	Ард Даатгал ХХК нь СЗХ-ны 105 тоот тушаалд нийцүүлэн сул хөрөнгийг ЗГҮЦ, МХБ-ийн I самбарын хувьцаа, компанийн өрийн бичигт хөрөнгө оруулах замаар өгөөжөө нэмэгдүүлдэг бөгөөд үүнд зайлшгүй байх бэлэн мөнгийн дүнг барьж ажилладаг.

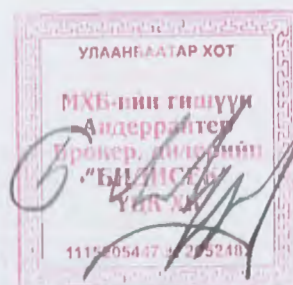
ХОЁР. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ

Үнэт цаасны товч танилцуулга

Үнэт цаас гаргагч	Ард Даатгал ХХК
Үнэт цаасны төрөл	Энгийн хувьцаа
Арилжаалах хэлбэр	Олон нийтэд нээлттэй хүрээнд
Санал болгож буй үнэ	700 төгрөг
Нэрлэсэн үнэ	200 төгрөг
Санал болгож буй үнэт цаасны тоо ширхэг	7,500,000 ширхэг /долоон сая таван зуун ширхэг/
Татан төвлөрүүлэх үнийн дүн	5,250,000,000 төгрөг / таван тэрбум хоёр зуун тавин сая төгрөг/
Олон нийтэд санал болгох хувь	30%
Зарцуулалт	- Дүрмийн сан болон өөрийн хөрөнгө нэмэгдүүлэх
Арилжаалах хэлбэр	Тогтоосон үнийн арга
Үнэт цаасны бүртгөл	Монголын Хөрөнгийн Бирж

2.1. Үнэт цаас гаргах тухай эрх бүхий этгээдээс гаргасан шийдвэр

КТХ-ийн 62-р зүйлийн 62.1-ийн 62.1.3, 62.1.4-д хувьцаа нэмж гаргах, түүний тоог тогтоох, компанийн хэлбэрийг өөрчлөх асуудлыг зөвхөн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэнэ гэж заасны дагуу үнэт цаас гаргагчийн ХЭХ-аас үг асуудлаарх тогтоолыг тогтоосон байна.

120

2018 05-11

ДААТГАЛ
2018.08.29

КТХ-ийн 23 дугаар зүйлийн 23.1, 43 дугаар зүйл, 62-р зүйлийн 62.1-ийн 62.1.3, 62.1.4-дэх заалт, Ард Даатгал ХХК-ийн 2018 оны 4 сарын 19-ны өдрийн ХЭХ-ын шийдвэрийг үндэслэн 2018 оны 4 сарын 20-ны өдөр дараах 07/18 тогтоолыг тогтоожээ.

1. Ард Даатгал ХХК-ийг нээлттэй хувьцаат компани болгон өөрчлөхийг зөвшөөрсүгэй.
2. Компанийн хэлбэрийг Хувьцаат компани болгон өөрчлөхтэй холбоотойгоор нэмж 200 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий 7,500,000 /долоон сая таван зуу/ ширхэг хувьцааг нийтэд санал болгон гаргасугай.
3. Компанийн гаргасан хувьцааг нийт 25,000,000 /хорин таван сая/ ширхэг болгон тогтоосугай.
4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтийг хангаж, зохих өөрчлөлтийг дүрэмд тусгаж, дүрмийн өөрчлөлтийг Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлэхийг Гүйцэтгэх захирал /Г.Цогбадрах/ -д даалгасугай.
5. Олон нийтэд санал болгох нэгж хувьцааны үнийг тогтоох эрхийг Төлөөлөн удирдах зөвлөлд олгосугай.

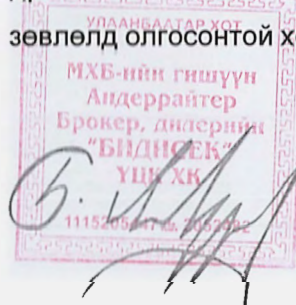
2.2. Нийтэд санал болгох үнэ тогтоосон үндэслэл, шийдвэр

Компанийн тухай хуулийн 43-р зүйлийн 43.1-д хувьцаа болон бусад үнэт цаасны үнийг КТХ-ийн 55-р зүйлд заасны дагуу ТУЗ тогтооно гэж заасан байдаг.

Хараат бус үнэлгээний байгууллага “БДО Аудит” ХХК-ийн Ард Даатгал ХХК-д хийсэн бизнес болон хөрөнгийн үнэлгээний үр дүнд үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгийн үнэлгээ болон бизнесийн үнэлгээ дараах дүнтэй гарсан байна. Үүнд:

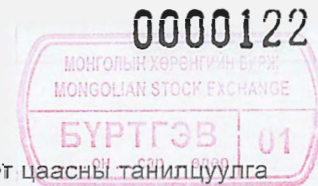
- Хөрөнгийн үнэлгээ: нийт 1,860,039.5 мянган төгрөг, тавилга эд хогшил 24,126.6 мянган тогрог, Компьютер түүний дагалдах хоргоосол 33,384.0 мянган төгрөг, Тээврийн хэрэгсэл 186,387.7 сая төгрөгийн үнэ цэнэтэй,
- Бизнесийн үнэлгээ: “793,306 мянган төгрөгийн мөнгө ба мөнгөтэй адилтгах хөрөнгө, 2,660,000 мянган төгрөгийн хадгаламжийн сертификат, 3,123,659 мянган төгрөгийн засгийн газрын болон корпорацийн үнэт цаастай, санхүүгийн өр төлбөргүй байна. Бизнесийн 100 хувийн өмчийн хувь оролцоонд ногдох зах зээлийн үнэ цэнэ 18,910,026 мянган төгрөгөөс 20,371,190 мянган төгрөг байх үндэслэлтэй” гэж дүгнэгджээ.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2018 оны 4 сарын 20-ны эдрийн 07/18 тоот тогтоослоор нэмж гаргах үнэт цаасны үнэ тогтоох эрхийг Төлөөлөн удирдах зөвлөлд олгосонтой холбогдуулан

ДААТГАЛ
УЛААНБААТАР ХОТ

2018 оны 5 сарын 4-ний өдрийн ТУЗ -ийн 6/2018 тогтоолоор эчнээ санал хураалтыг 2018 оны 5 сарын 7-ны өдрөөс 2018 оны 5 сарын 9-ний өдрүүдэд зохион байгуулах шийдвэр гаргаж, эчнээ санал хураалтаар шийдвэрлэх асуудал, саналын хуудасны загвар, тогтоолын төслийг баталсан.

Уг тогтоолын дагуу эчнээ санал хураалт явагдсан ба КТХ-ийн 55-р зүйлийн 55.2, 76-р зүйлийн 76.1.6 дэх хэсэг, Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2018 оны 4 сарын 20-ны өдрийн 07/18 тоот тогтоол, Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн эчнээ санал хураалтын дүнг үндэслэн 2018 оны 5 сарын 8-ны өдрийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 07/18 тогтоолоор дараах асуудлыг хэлэлцэн тогтоосон байна.

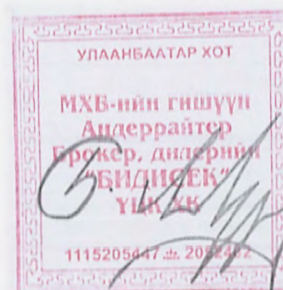
1. БДО Аудит ХХК-ийн хараат бус хөрөнгийн болон бизнесийн үнэлгээний тайланг үндэслэн компанийн нэмж гаргах 7,500,000 /долоон сая таван зуун мянга/ ширхэг энгийн хувьцааны нийтэд санал болгох нэг бүрийн үнийг 700 /долоон зуу/ төгрөгөөр тогтоосугай.
2. Ард Даатгал ХХК-ийг Монголын Хөрөнгийн Биржид бүртгүүлж нэмж хувьцаа гаргах замаар олон нийтээс татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээг 5,250,000,000 /таван тэрбум хоёр зуун тавин сая/ төгрөгөөр тогтоосугай.
3. Хувьцааг анхдагч зах зээлийн арилжаанд тогтоосон үнийн аргаар санал болгосугай.
4. Энэхүү тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж үнэт цаас гаргах, нийтэл санал болгох ажиллагааг зохион байгуулахыг компанийн Гүйцэтгэх захирал /Г.Цогбадрах/-д үүрэг болгосугай.

2.3. Нийтэд санал болгох үнэт цаасны төрөл тоо, хэлбэр, нэрлэсэн үнэ

Хүснэгт 60. IPO дараах хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц

Хувьцаа эзэмшигчийн нэр	Хувьцаа гаргахаас өмнө		Хувьцаа гаргасны дараа	
	Хувьцааны тоо	Эзэмшлийн хувь	Хувьцааны тоо	Эзэмшлийн хувь
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК	16,679,250	95.31%	16,679,250	66.72%
Энержи Интернэшнл ХХК	820,750	4.69%	820,750	3.28%
Олон нийт	-	-	7,500,000	30%
Нийт	17,500,000	100%	25,000,000	100%

Үнэт цаас гаргагчийн зарласан болон гаргасан энгийн хувьцааны тоо ширхэг сүүлийн байдлаар 17,500,000 ширхэг байгаа бөгөөд нэмж 7,500,000 ширхэг энгийн хувьцаа буюу олон нийтэд санал болгосны дараах хувь эзэмшлийн 30 хувьтай тэнцэх энгийн хувьцаагаа МХБ-д бүртгүүлж олон нийтэд санал болгоно.

2018-05-11

Компанийн дүрэмд тусгагдсаны дагуу компанийн энгийн хувьцааны нэрлэсэн үнэ 200 төгрөг бөгөөд нэмж үнэт цаас гаргаснаар 5,000,000,000 төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй болно.

Хүснэгт 61. IPO дараах хувь нийлүүлсэн хөрөнгө

	Тоо ширхэг	Нэрлэсэн үнэ (₮)	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө(₮)
Хувьцаа гаргахаас өмнө	17,500,000	200	3,500,000,000
Нэмж гаргах хувьцаа	7,500,000	200	1,500,000,000
Нийт	25,000,000	200	5,000,000,000

2.4. Нийтэд санал болгох болон арилжих нөхцөл

Зураг 4. Үнэт цаасыг анхдагч зах зээлд байршуулах явц

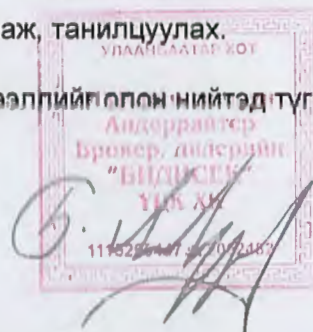

Үнэт цаасыг бүртгэх тухай зөвшөөрлийг эрх бүхий байгууллагаас авах- МХБ болон СЗХ-д үнэт цаасыг бүртгүүлэх хүсэлт гаргах, зөвшөөрөл авах

Үнэт цаасыг олон нийтэд танилцуулах

- Байгууллагын болон маркетингийн стратеги боловсруулж, Үнэт цаасны танилцуулга болон танилцуулгын хураангуйг боломжит хөрөнгө оруулагчдад танилцуулах.
- Roadshow: Үнэт цаасны танилцуулга (roadshow) зохион байгуулах төлөвлөгөө гаргаж, боломжит хөрөнгө оруулагчидтай уулзаж, танилцуулах.

Санал болгож буй хувьцаатай холбоотой мэдээллийг олон нийтэд түгээх.

ДААТГАЛ

0000124

Захиалга хүлээн авах, биелүүлэх

- СЗХ-ны зөвшөөрлийн дагуу МХБ-тэй хамтран захиалга хүлээн авч эхлэх болон хаах хугацныг тогтоох,
- ҮЦК-иудад арилжааны талаарх зааварчилгаа, мэдээлэл өгөх,
- ҮЦК-иуд худалдан авах захиалгыг биржийн программд шивэх,
- Захиалга хаагдсанаар хувьцаа худалдан авах захиалгын дүнг нэгтгэн МХБ-тэй хамтран нийлүүлэх аргачлалыг тогтоох. Хувьцаа худалдан авах захиалга нийлүүлэх дүнгээс илүү гараагүй нөхцөлд захиалгыг шууд биелүүлэх, илүү гарсан нөхцөлд хувь тэнцүүлэх аргыг хэрэглэнэ.
- Сонгосон аргачлалын дагуу хувьцаа худалдан авах захиалгыг СЗХ-ноос зөвшөөрөл авснаар биелүүлнэ.

Хувьцааг арилжих нөхцөл

- Хувьцааг МХБ-ийн “Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжааны журам”-ын гуравдугаар зүйлд заасны дагуу тогтоосон үнийн аргаар санал болгон арилжина.
- Хувьцааг анхдагч зах зээлд санал болгох хуваарь, нөхцөлийг андеррайтер нь Монголын Хөрөнгийн Биржтэй санал солилцон тогтооно.

Үнэт цаас худалдан авах сонирхолтой хөрөнгө оруулагчид:

Хувьцаа худалдан авах хөрөнгө оруулагчид дараах зааврын дагуу анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцоно.

Схем 10. Хувьцаа худалдан авах заавар

20 80511

ДААТГАЛ № 01

0000125

Үнэт цаасны танилцуулга

Данс нээлгэх

МХБ-д бүртгэлтэй ҮЦК-иудаас сонгож, үнэт цаасны данс нээлгэнэ.

Мөнгөө байршуулах

Үнэт цаасны дансанд дараах зааврын дагуу хувьцаа худалдан авахад шаардагддаг мөнгө байршуулна.

Захиалга өгөх

Сонгон үйлчлүүлж буй ҮЦК-даа хувьцаа худалдан авах захиалгыг нгнх, гэрээ байгуулах.

Нэр дээр шилжих

Анхдагч зах зээлийн арилжаа хаагдсан өдөр үнэт цаас харилцагчийн нор дээр шилжинэ.

Хүлээн авагч банк: Арилжаа төлбөр тооцоо банк
 Хүлээн авах данс: XXXX (ҮЦК-ийн код) XXXXXXXX
 (Харилцагчийн үнэт цаасны дансны дугаар)

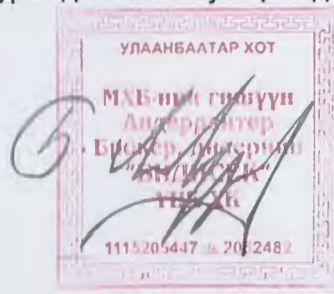
Хүлээн авагч: (данс эзэмшигчийн нэр)
 Утга: Ард Даатгал хувьцаа худалдан авах мөнгө

2.5. Нийтэд санал болгож байгаа үнэт цаасаар гэрчлэгдэх эрх, үүрэг;

Үнэт цаас гаргагчийн МХБ, СЗХ-д бүртгэх зөвшөөрөл гарч нээлттэй ХК болсны дараагаар хувьцаа эзэмшигчдийн анхдугаар хурлаар батлах ХК-ийн дүрмийн төсөлд дараах хувьцаа эзэмшигчдийн эрх, үүргийг тусгажээ.

Үнэт цаас гаргагчийн ХК-ийн дүрмийн төсөлд тусгагдсан хувьцаа эзэмшигчдийн эрх үүрэг:

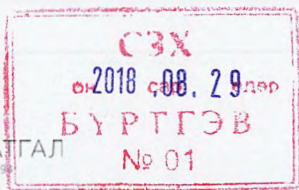
- 5.1. Хувьцаа эзэмшигч нь гэрээ, дүрэм журмын заалтыг сахиж, компанийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, нууцад хамааралтай зүйлсийг чандлан хадгалах
- 5.2. Хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн нэр, оршин суугаа хаяг болон эзэмшиж буй хувьцааны тоо, тэдгээрт орсон өөрчлөлтийн талаар бүртгэл хөтлөх этгээдэд мэдэгдэх зэрэг үүрэг хүлээнэ.
- 5.3. Хувьцаа эзэмшигч нь компанийн нэрийг хувийн ашиг сонирхолд ашиглах, компанийн ажил хэргийн нэр хүнд, өмч хөрөнгөнд гэм хор учруулж болзошгүй үйлдэл хийхийг хориглоно.
- 5.4. Компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч нь дараах эрх эдэлнэ.
 - 5.4.1 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал зарлах үед ТУЗ-өөс тогтоосон өдөр хувьцаа эзэмшигч хуралд оролцож, хэлэлцэж буй асуудлаар санал өгөх;
 - 5.4.2 ТУЗ-өөс ногдол ашиг олгохоор шийдвэрлэсэн үед ногдол ашиг авах, ногдол ашиг олгохоор зарласан боловч хууль журамд заасан хугацаандаа олгохгүй бол алданги төлөхийг шаардах;

2018 05-11

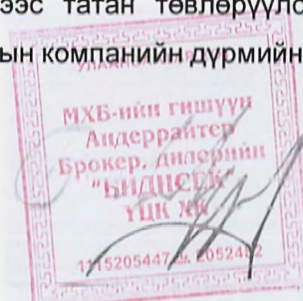
ДААТГАЛ

- 5.4.3 Компанийг татан буулгах үед хууль, журмын дагуу үндсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогоос хувь хүртэх;
- 5.4.4 Компаниас номж гаргасан хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасын хууль, журмын дагуу тэргүүн ээлжинд худалдан авах;
- 5.4.5 Дор дурдсан асуудлаар гаргасан хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрийн эсрэг саналтай байсан, эсвэл санал хураалтад оролцоогүй хувь нийлүүлэгч бүр хувьцаагаа эргүүлэн авахыг компаниас шаардах эрхтэй. Үүнд:
 - 5.4.5.1 Нийлэх, нэгдэх, хуваах, болон хувьцаат компани болгон өөрчлөх бол;
 - 5.4.5.2 Их хэмжээний хэлцэл хийсэн бол;
 - 5.4.5.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хязгаарласан нэмэлт, өөрчлөлтийг компанийн дүрэмд оруулсан, эсвэл ийм агуулгатай компанийн дүрмийн шинэчлэн найруулсан бол;
 - 5.4.5.4 Нэг хувьцаа эзэмшигч түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хамт энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа тохиолдолд бусад энгийн хувьцаа эзэмшигчид компанид хувьцаагаа эргүүлэн авахыг шаардах эрхтэй.
- 5.4.6. Энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид ээлжит хурлын хэлэлцэх асуудлын жагсаалтад ХЭХ-ын бүрэн эрхийн асуудлаар санал оруулах бол өмнөх санхүүгийн жил дууссанаас хойш 60 хоногийн дотор ТУЗ, эсвэл гүйцэтгэх удирдлагад хандах;
- 5.4.7. Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувьцаа эзэмшигч нь компанийн аж ахуй, санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудитын шалгалт хийлгэх;
- 5.4.8. Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувьцаа эзэмшигч хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг хуралдуулахаар ТУЗ-д санал хүргүүлэх, ТУЗ энэ саналыг үндэслэл үйгээр хүлээн аваагүй тохиолдолд өөрөө зарлан хуралдуулах, хурал зарлагдсан үед хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг гаргуулах;
- 5.4.9. Хувьцаа эзэмшигч нь улирал бүр компанийн санхүүгийн тайлантай танилцах эрхтэй.
- 5.4.10. Хууль тогтоомж болон энэхүү дүрмээр тогтоосон бусад эрх

2.6. Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалт

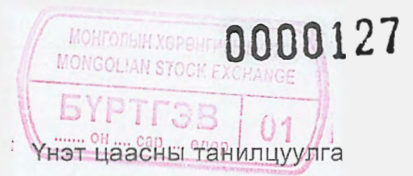
Үнэт цаас гаргагчийн МХБ-д бүртгүүлж олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг зарцуулах нэн тэргүүний зорилго бол СЗХ-ны "Даатгалын компанийн дүрмийн сангийн доод

2018 05-11

ДААТГАЛ

хэмжээг шинэчлэн тогтоох” тухай тогтоолын дагуу дүрмийн сангаа нэмэгдүүлэх шаардлагатай юм.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2012 оны 355 дугаар тогтоолоор “Ердийн даатгалын компанийн дүрмийн сангийн доод хэмжээ 5 тэрбум байна” гэж тогтоон 2016 оны 12 сарын 31-ний өдрийн дотор биелүүлж ажиллахыг ердийн даатгалын компаниудад үүрэг болгосон. СЗХ нь улс орны эдийн засаг, бизнесийн орчин нөхцөл, даатгалын компаниудын санхүү, төлбөрийн чадварын байдлыг харгалзан 236 тоот тогтоолоор хэрэгжиж эхлэх хугацааг 2018 оны 06 сарын 30-ны өдөр болгон сунгасан.

Иймд үнэт цаас гаргагч нь 7,500,000 ширхэг хувьцаа нэмж гаргаснаар СЗХ-ны дүрмийн сангийн шаардлагыг хангахаар байна.

Үнэт цаас гаргагчийн дүрмийн сан:

Хүснэгт 62. Үнэт цаас гаргагчийн дүрмийн сангийн бүтэц

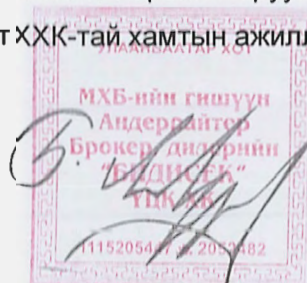
	Хувьцааны тоо	Нэрлэсэн үнэ /төг/	Нийт дүн /төг/
Дүрмийн сан /бүртгүүлэхээс өмнө/	17,500,000	200	3,500,000,000
Шаардлагатай дүрмийн сан	7,500,000	200	1,500,000,000
Үнэт цаас бүртгэсний дараах дүрмийн сан	25,000,000	200	5,000,000,000

Үнэт цаас гаргагчийн 2018 оны 05 сарын 8-ны өдрийн ТУЗ-ийн хурлын 07/18 тоот тогтоолоор хараат бус үнэлгээний байгууллага “БДО Аудит” ХХК-ийн бизнесийн үнэлгээг үндэслэн МХБ-д нэмж гаргах нэгж энгийн хувьцаа бүрийн үнийг 700 төгрөг байхаар тогтоосон.

Үнэт цаас гаргагч нь олон нийтээс татан төвлөрүүлэхээр тооцоолсон 5.25 тэрбум төгрөгийг СЗХ-ны холбогдох журмын дагуу хадгаламж, ББСБ-ын итгэлцэл, ЗГҮЦ, МХБ дээрх үнэт цаас, компанийн бонд, үл хөдлөх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалтын сан зэрэг хэрэгслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийхээр төлөвлөсөн.

Өмнөх жилүүдийн хөрөнгө оруулалтаас харвал үнэт цаас гаргагч нь СЗХ-ны “Ердийн даатгалын нөөц сан байгуулах, зарцуулах, түүнд хяналт тавих журам”-ын дагуу нөөц сан байгуулж холбогдох журам, тогтоолд заагдсан зохистой хэмжээний дагуу хөрөнгө оруулалтууд хийж ашигтай удирдаж ирсэн туршлагатай.

Тухайлбал, 2017 оноос өөрийн зэргэлдээ компани болох хөрөнгө оруулалтын сангийн удирдлагын үйл ажиллагаа эрхэлдэг Ард Менежмент ХХК-тай хамтын ажиллагааг эхлүүлэн

2018.05.11

Ард Даатгал ХХК-ийн хөрөнгө оруулалтын багцыг удирдах, компани дээр байгаа үл хөдлөх хөрөнгүүдийг удирдах, хувьцаа, засгийн газрын бонд, компанийн бонд зэрэгт хөрөнгө оруулалт хийх, удирдах ажлуудыг гүйцэтгэсэн байна.

Нөөц сангаас хийгдсэн хөрөнгө оруулалтыг СЗХ-ны "Ердийн даатгалын компанийн нөөц сангаас хөрөнгө оруулалт хийхэд тавигдах шаардлага"-д тусгагдсаны хөрөнгө оруулах хувь хэмжээний хязгаарт багтаан гүйцэтгэсэн бөгөөд дүрмийн сангаас МХБ дээрх I ангиллын хувьцаа, компанийн бонд, ЗГҮЦ, үл хөдлөх хөрөнгө, хугацаатай хадгаламжуудад байршуулан өндөр өгөөж хүртсэн байна.

График 39. Үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгө оруулалтын мэдээлэл /сая.төг/

Сүүлийн 3 жилд үнэт цаас гаргагчийн оруулсан хөрөнгө оруулалт, түүнээс олох орлого тогтвортой өссөн нь графикаас харагдаж байна. Тухайлбал, 2015 онд хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 2.67 тэрбум төгрөг байсан бол 2017 онд хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 5.78 тэрбум төгрөг болж өссөн нь 3 жилийн дотор 112.7 хувиар өссөн үзүүлэлт юм. Мөн 2015 онд хөрөнгө оруулалтын олз

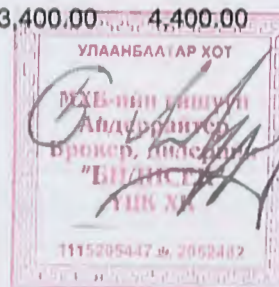
нийт хөрөнгө оруулалтын 18.23 хувийг эзэлж байсан бол 2017 онд 24.2 хувийг эзэлж байна.

Иймээс үнэт цаас гаргагч нь эргэлтийн хөрөнгийн чөлөөт эх үүсвэрээ ашиглан үр ашигтай хөрөнгө оруулалтын хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийснээр өндөр өгөөж хүртэх, компанийн ашигт байдал нэмэгдэх, үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх бололцоотой.

Үнэт цаас гаргагч нь дараагийн 5 жилийн хугацаанд дараах санхүүгийн хэрэгслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийхээр төлөвлөсөн:

Хүснэгт 63. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт /сая.төг/

№	Хөрөнгө оруулалтууд	2017	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
1	Хадгаламж	2,600.00	5,000.00	5,600.00	7,000.00	8,500.00	10,500.00
2	ББСБ итгэлцэл	60.00	550.00	750.00	1,300.00	2,300.00	3,500.00
3	ЗГҮЦ	1,386.40		300.00	1,000.00	1,200.00	1,000.00
4	МХБ дээрх үнэт цаас	639.40	2,700.00	3,000.00	3,400.00	4,400.00	5,000.00

5	Компанийн бонд	1,097.70	1,500.00	1,800.00	2,400.00	3,500.00	4,500.00
6	Үл хөдлөх хөрөнгө	1,800.00	1,800.00	1,800.00	800.00		3,000.00
7	Хөрөнгө оруулалтын сан		1,800.00	2,000.00	2,600.00	3,200.00	4,000.00
Нийт хөрөнгө оруулалт		7,583.50	13,350.00	15,250.00	18,500.00	23,100.00	31,500.00

Нийт хөрөнгө оруулалтын дунджаар 35 хувийг хөрөнгийн зах зээлд, 36.4 хувийг банкны салбарт, 7.4 хувийг банк бус санхүүгийн салбарт, үлдэх хувийг үл хөдлөх хөрөнгө болон хөрөнгө оруулалтын санд байршуулахаар төлөвлөжээ.

Хүснэгт 64. Үйл ажиллагааны үзүүлэлтийн төлөвлөлт

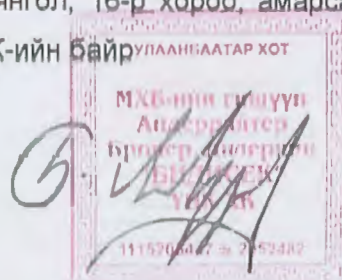
/сая.төг/	БТ2018	БТ2019	БТ2020	БТ2021	БТ2022
Цэвэр ашиг	1,643.03	2,363.36	3,911.83	5,856.37	8,249.20
Нийт хураамжийн орлого	13,000.00	15,921.84	20,106.72	24,793.74	31,245.23
Нийт нөхөн төлбөр	3,501.60	4,204.67	5,309.82	6,591.15	8,269.61
Нийт хөрөнгө оруулалт	13,350.00	15,250.00	18,500.00	23,100.00	31,500.00
Нийт хөрөнгө оруулалтын орлого	1,400.00	1,900.00	2,500.00	3,000.00	4,000.00
Цэвэр ашгийн маржин	13%	15%	19%	24%	26%
EPS	65.72	94.53	156.47	234.25	329.96
Үнэ ашгийн харьцаа P/E	10.65	7.40	4.47	2.99	2.12

Үнэт цаас гаргагч нь дээрх төлөвлөлтийн дагуу хөрөнгө оруулалтын орлогыг жил бүр өсгөсөөр 2022 онд 4 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын орлого төвлөрүүлэхээр байна. Энэ нь 2018 онтой харьцуулахад 185.7 хувийн өсөлт юм.

ГУРАВ. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН ЭТГЭЭДИЙН ТУХАЙ

3.1. Аудитын компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл

Компанийн нэр:	"Далайван Аудит" ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9018001041
Регистрийн дугаар:	2018365
Үйл ажиллагааны чиглэл:	- Аудитын үйл ажиллагаа /6920/ - Хөрөнгийн үнэлгээ /6820/ - Бизнесийн зөвлөгөө /8299/
Хаяг:	Улаанбаатар хот, Баянгол, 16-р хороо, амарсанаа, 5, "Далайван Аудит" ХХК-ийн байр

2018 05 17

ЛААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

Утас:

70005401

Танилцуулга

“Далайван Аудит” ХХК нь 1993 онд байгуулагдсан Монголын анхны аудитын компани бөгөөд үүсгэн байгуулагдсанаас өнөөг хүртэл 20 гаруй жилийн хугацаанд аудитын салбарт манлайлагч, тэргүүлэгч байр сууриа хадгалж, Монголын аудитын салбарыг бэхжүүлэх, хууль эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, мэргэжлийн байгууллагуудын үндэс суурийг тавьж, хөгжүүлэхэд хувь нэмэр оруулж ирсэн.

2007 онд Олон улсын хэмжээнд 8-д жагсдаг дэлхийн 131 улс орны 161 гишүүн байгууллагыг нэгтгэсэн аудит, нягтлан бодох бүртгэл, бизнесийн зөвлөх үйлчилгээний топ сүлжээ “Бэйкер Тилли Интернэшнл” (Baker Tilly International)-ийн Монгол улсыг төлөөлөх хараат бус бие даасан гишүүн болж өргөн цар хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

“Бэйкер Тилли Интернэшнл” нь хараат бус бие даасан гишүүн байгууллагуудаа мэргэжил арга зүйн дэмжлэгээр хангаж Дэлхийн болон Ази Номхон далайн бүсийн хурал, семинарыг жил бүр тогтмол зохион байгуулж, шинэ мэдлэг мэдээлэл туршлагыг түгээж, олон улсын хэмжээнд зөвлөх үйлчилгээнүүдийг хамтран гүйцэтгэж байна. Энэ нь “Далайван Аудит” ХХК-ийн давуу тал, олон улсын төвшинд танигдах боломжийг нээсээр байна.

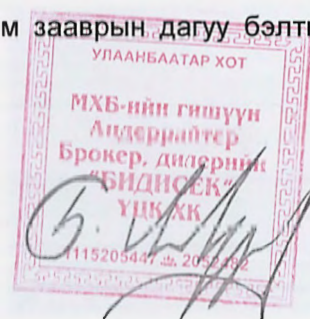
“Далайван Аудит” ХХК нь дараах үйлчилгээг харилцагчиддаа үзүүлдэг:

1. Аудит ба баталгаажуулах үйлчилгээ

- санхүүгийн тайлангийн аудит,
- худалдан авалтын аудит,
- залилангийн аудит,
- татварын зарга маргааны аудит,
- гүйцэтгэлийн аудит,
- төслийн санхүү ба хэрэгжилтийн аудит,
- хяналт шалгалт,
- шүүхийн шинжээчээр ажиллах үйлчилгээ,

2. Нягтлан бодох бүртгэлийн зөвлөх үйлчилгээ

- Санхүүгийн тайлан гаргах талаар зөвлөх
- Санхүүгийн тайланг СТОУС, холбогдох журам зааврын дагуу бэлтгэх талаар зөвлөх

130

2018 05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

- НББ-ийн бодлогын баримт бичиг боловсруулах
- 3. Компанийн засаглал ба эрсдэлийн удирдлагын үйлчилгээ
 - Дотоод аудитын үйлчилгээ
 - Дотоод хяналтын зөвлөх үйлчилгээ
 - Үйл ажиллагааны зөвлөх үйлчилгээ
 - Байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын үйлчилгээ
- 4. Корпорацийн зөвлөх үйлчилгээ
 - Хөрөнгийн ба бизнесийн үнэлгээний үйлчилгээ
 - Бизнесийг хөгжүүлэх зөвлөх үйлчилгээ
 - Санхүүгийн эх үүсвэр олох үйлчилгээ
 - Шүүхийн зарга маргааныг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ
 - Компанийн дампуурал ба компанийг шинээр зохион байгуулах асуудалд зөвлөх үйлчилгээ
- 5. Татварын зөвлөх үйлчилгээ
 - Татварын тайлан бэлтгэж өгөх
 - Татварын асуудлаар зөвлөгөө өгөх

Тусгай зөвшөөрөл

“Далайван Аудит” ХХК нь 2014 оны 01 сарын 28-ны өдөр 06 дугаар тушаалын дагуу 22-2015 дугаарт аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх 3 жилийн хүчинтэй хугацаатай тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг авсан. Сангийн сайдын 2017 оны 18 дугаар тушаалаар уг тусгай зөвшөөрлийг 2017 оны 01 сарын 28-ны өдрөөс 3 жилийн хугацаатай сунгасан.

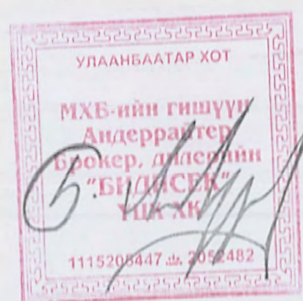
2014 оны 01 сарын 29-ний өдрийн 23 дугаар СЗХ-ны тогтоолын дагуу Далайван Аудит ХХК нь үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийг шинэчлэн бүртгэх бүртгэлд багтсан байна.

3.2. Аудитын компанитай байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргийн тухай

Үнэт цаас гаргагч нь 2017 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдөр 01/17-13 дугаартай санхүүгийн тайланд аудит хийх гэрээг “Далайван Аудит” ХХК-тай байгуулсан. Талууд гэрээний дагуу дараах эрх, үүрэгтэй хүлээнэ:

Хүснэгт 65. Аудитын компанитай байгуудсан гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Ард Даатгал ХХК-ийн эрх	“Далайван Аудит” ХХК-ийн эрх, үүрэг
-------------------------	-------------------------------------

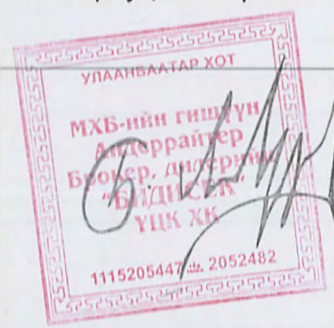
2018-05-11

- Аудитын ажлын эцэст аудитороос зөвлөмж, дүгнэлт гаргуулах, эдгээртэй холбогдсон тайлбар өгөхийг шаардах - Аудитын дүгнэлтийг зөвшөөрөхгүй бол энэ талаар холбогдох эрх бүхий байгууллагад гомдол гаргах - Аудитын байгууллагыг гэрээгээр хүлээсэн үүргээ, зохих ёсоор биелүүлэхийг шаардах - Аудитын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан гүйцэтгэх хугацаанд тайлагнахыг шаардах эрхтэй	- Үйлчлүүлэгчийг гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлэхийг шаардах - Үйлчлүүлэгчээс аудитын ажлын холбогдолтой санхүүгийн баримт, компьютерийн файл мэдээллийг шаардаж авах, мөнгө, үнэт цаас, материал болон биет хөрөнгөнд хэсэгчилсэн тооллого хийх, шалгалтын явцад гарсан аливаа асуудлаар шаардлагатай баримт, нотолгоо гаргуулах - Үйлчлүүлэгчийн санхүүгийн тайлан, баримтыг баталгаажуулахтай шууд холбоотой бичиг баримт, мэдээлэл, тайлбарыг холбогдох санхүү, банкны болон бусад харилцагч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудаас шаардан авч танилцах

Ард Даатгал ХХК-ийн үүрэг

"Далайван Аудит" ХХК-ийн үүрэг

- Санхүүгийн тайлангаа Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт болон Монгол улсын хууль, тогтоомж, бусад дүрэм, журамд нийцүүлэн бүрэн гаргаж аудитын байгууллагад гэрээний хавсралт дахь хугацаанд ирүүлсэн байх - Компанийн санхүүгийн тайлан, санхүүгийн тайланд тодруулах мэдээлэл, тохируулгууд, тайлбарууд, санхүүгийн тайлангийн задаргаанууд бусад шинжилгээ анализ, мөн бүртгэлийн журнал, баримтууд гадаад болон дотоод удирдлагын тайлангууд, бусад шаардлагатай мэдээлэл	- Үйлчлүүлэгчийн жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд аудиторын тайлан, зөвлөмж гаргах - Аудитын үйл ажиллагааг Аудитын Олон Улсын Стандартад нийцүүлэн мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн акт, заавар аргачлалуудын дагуу явуулах - Аудитын байгууллага нь аудитын шалгалтаар алдаа дутагдал илэрсэн тохиолдолд үйлчлүүлэгчийн удирдлагад мэдээллэх, тайлагнах - Аудитын тайлангийн үнэн зөвийг хариуцах, хугацаа хоцроосонтой холбоотой хариуцлага хүлээх

2018 05-11

<p>тайлангууд болон аудитын үйлчилгээ үзүүлэхэд гуравдагч этгээдээс шаардагдах мэдээллийг тухай бүрд бүрэн гүйцэд цаг хугацаанд нь бүрдүүлж өгөх</p> <p>- Аудитын багийн ажиллах тоног төхөөрөмж болон тухтай өрөөгөөр хангах</p>	
---	--

Дараах материалуудыг үнэт цаасны танилцуулгын хавсралтаас үзнэ үү.

- "Далайван Аудит" ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
- "Далайван Аудит" ХХК-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ болон хавсралтын хуулбар
- СЗХ-ны ҮЦЗЗ-д оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийн бүртгэл
- Үнэт цаас гаргагч болон "Далайван Аудит" ХХК нарын байгуулсан гэрээний хуулбар

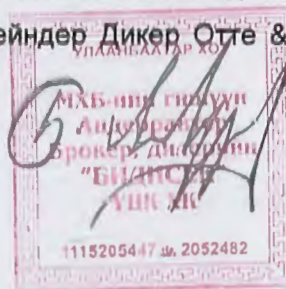
3.3. Үнэлгээний компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл

Компанийн нэр:	"БДО Аудит" ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9018001010
Регистрийн дугаар:	2546442
Үйл ажиллагааны чиглэл:	Аудитын үйл ажиллагаа /751300/
Хаяг:	Улаанбаатар хот, СБД, 1-р хороо, ЮНЕСКО-гийн гудамж, Нарны зам-62, ЮНИОН БЮЛДИНГ В-блок 15-р давхар, 1502 тоот
Утас:	77404040, 77404041

Танилцуулга

"БДО Аудит" ХХК нь аудит, нягтлан бодох бүртгэл, зөвлөх үйлчилгээний дэлхийн тав дахь том сүлжээ юм. БДО-ийн дэлхий даяарх 60,000 гаруй ажилчид дэлхийн 152 орон дахь 1,328 салбар оффисоороо дамжуулан харилцагчидтайгаа хамтран ажилладаг байна.

БДО сүлжээ нь 1963 онд мэдлэг туршлага солилцон, өргөжүүлж харилцагчдад илүү сайн үйлчилгээ үзүүлэхийн тулд Их Британий Нэгдсэн Вант Улс болон Канадын байгууллагууд нэгдсэнээр анх үүсгэн байгуулагдсан юм. БДО нь Бейндер Дикер Отте & Ко гэж нэрээ

ДААТГАЛ

солихоос өмнө 1973 он хүртэл бид Бейндер Сайдман Интернэйшл гэдэг нэрээр дэлхийд танигдсан.

БДО-ийн Монгол дахь оффис 2012 оны 12 сард Улаанбаатар хотноо БДО Монгол нэртэйгээр Монгол улсын аудит, нягтлан бодох бүртгэл, зөвлөх үйлчилгээний салбарт 15 жилийн туршлагатай “Итгэлт Аудит” ХХК-ийн суурин дээр үүсгэн байгуулагдсан. “БДО Аудит” ХХК нь чиглэл чиглэлээр мэргэшсэн зэрэг, цолтой 2 партнер, 40 орчим мэргэжилтнүүд бүхий чадварлаг багийн туршлага, мэдлэгээр дамжуулан үйлчлүүлэгчдийн бизнесийг дэмжин ажилладаг байна.

Үнэлгээ ба шинжилгээ, аудит ба баталгаажуулалт, дотоод, гадаад аутсорсинг, бизнесийн зөвлөх үйлчилгээ, татвар ба хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ зэрэг үйлчилгээг үйлчлүүлэгчиддээ үзүүлж, хамтран ажилладаг байна.

“БДО Аудит” ХХК нь Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос тавигддаг шаардлагыг хангаж, дараах салбарт ажиллах жагсаалтад бүртгэгдсэн. Үүнд:

- Монголын үнэт цаасны зах зээл дээр үнэт цаас гаргагчдад аудитын үйлчилгээ үзүүлэх
- Монголын үнэт цаасны зах зээл дээр үнэт цаас гаргагчдад хөрөнгийн болон бизнесийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх
- Даатгалын байгууллагад аудитын үйлчилгээ үзүүлэх

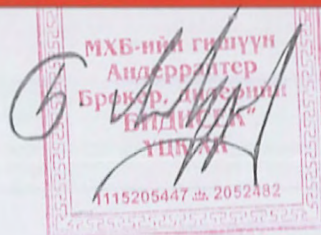
СЗХ–ны 2014 оны 01 сарын 29-ний өдрийн 22 тоот “Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийг шинэчлэн бүртгэх тухай” тогтоолоор “БДО Аудит” ХХК–ийг үнэт цаасны зах зээлд оролцогчдод хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдээр бүртгэсэн байна.

Тусгай зөвшөөрөл

“БДО Аудит” ХХК-д Сангийн сайдын 2012 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн 287 тоот тушаалаар 3 жилийн хугацаатайгаар аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх 009-1997 дугаартай тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг олгосон байна. Сангийн сайдын 2015 оны 325 дугаар тушаалаар энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 2015 оны 12-р сарын 27-ны өдрөөс 3 жилийн хугацаагаар сунгажээ.

Хүснэгт 66. Үнэлгээчдийн тусгай зөвшөөрөл

Үнэлгээчдийн хөрөнгийн үнэлгээ хийх тусгай зөвшөөрөл

2018.05.11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БЛРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE
БҮРТГЭВ
... он ... өдөр ...
Үнэт цаасны танилцуулга

0000135

Овог нэр	Гэрчилгээний дугаар	Сунгасан хугацаа
Г.Баянмөнх	07120001	2017 оны 01 сарын 11-ний өдрөөс 3 жилийн хугацаатай сунгасан байна
Ж.Энхчимэг	017200053	2017 оны 01 сарын 11-ний өдрөөс 3 жилийн хугацаатай сунгасан байна

Г.Баянмөнх нь 2015 оны 12 сарын 23-ны өдөр Монголын мэргэшсэн үнэлгээчдийн институтаас тэргүүлэх үнэлгээчний зэрэг авч батламжлан 07 дугаарт гэрчилгээг авсан байна.

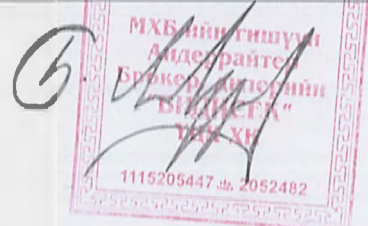
3.4. Үнэлгээний компанитай хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх үүрэг

Үнэт цаас гаргагч нь 2018 оны 03 сарын 11-ний өдөр хөрөнгийн болон бизнесийн үнэлгээ хийх гэрээг “БДО Аудит” ХХК-тай байгуулсан. Талууд гэрээний дагуу дараах эрх, үүргийг хүлээнэ:

Хүснэгт 67. Үнэлгээний компанитай хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Ард Даатгал ХХК-ийн эрх	“БДО Аудит” ХХК-ийн эрх
<ul style="list-style-type: none"> - Үнэлгээний байгууллагаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлэх, энэхүү Гэрээгээр харилцан тохирсон нөхцөл, шаардлага болон холбогдох хууль, журмын шаардлагад нийцсэн үнэлгээ хийх, тайлан гаргахыг шаардах - Үнэлгээний байгууллага Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, үйлчлүүлэгчийн итгэлийг эвдсэн аливаа үйлдэл хийсэн тохиолдолд Гэрээнээс татгалзах - Гэрээнд заасан бусад эрхийг хэрэгжүүлнэ 	<ul style="list-style-type: none"> - Үйлчлүүлэгчээс Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах, хууль болон энэхүү Гэрээгээр тогтоосон нөхцөлийг зөрчсөн Үйлчлүүлэгчийн аливаа шаардлагыг биелүүлэхээс татгалзах - Үйлчлүүлэгчийн буруутай үйл ажиллагаанаас шалтгаалж Гэрээг цуцлах болон Үйлчлүүлэгч гэрээнд заасан үндэслэлээс өөр шалтгаанаар гэрээг дангаар цуцалсан болон үнэлгээний байгууллагын буруутай биш шалтгаанаар ажлын сул зогсолт үүссэн тохиолдолд гүйцэтгэсэн ажлын зардлыг нэхэмжлэх бөгөөд энэхүү нэг өдөрт ногдох нэхэмжлэх зардлын хамгийн бага хэмжээ 2,000,000 төгрөг байна

2018-05-11

	<p>- Гэрээт ажлын үр дүнгийн талаар үйлчлүүлэгчид ямарваа байдлаар амлалт, баталгаа өгөхгүй байх /үнэлгээний үр дүнд гарах мөнгөн дүнг урьдчилан тодорхойлж, түүндээ хэтлөгдсөн үнэлгээ хийхгүй байх/</p>
<p>Ард Даатгал ХХК-ийн үүрэг</p>	<p>"БДО Аудит" ХХК-ийн үүрэг</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Гэрээт ажилтай холбоотой Компанийн бизнес төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, удирдлагын дотоод мэдээлэл зэрэг бүхий л мэдээлэл, шаардлагатай нэмэлт баримт, материалыг шаардсан тухай бүрт нь бүрэн гүйцэт, үнэн зөв гаргаж өгөх бөгөөд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гүйцэтгэхэд нь шаардагдах бүх талын дэмжлэг үзүүлэх - Үнэлгээний байгууллагыг өөрийн байранд нэвтрэх, уулзалт хийх, дүгнэлт гаргахад шаардлагатай холбогдох мэдээллийг авах, шалгах ажлыг гүйцэтгэх орчноор хангах, тухайн мэдээлэл, баримтыг хариуцсан ажилтнуудыг томилж ажиллуулах, мэдээ, материал, түүний агуулгыг тодорхойлоход туслах зэрэг ажлыг үнэн зөв, цаг хугацаанд нь гүйцэтгэхэд шаардалагатай бусад ажлыг зохион байгуулах - Үйлчлүүлэгч нь Үнэлгээний байгууллагад нэр төр, ажил хэргийн 	<ul style="list-style-type: none"> - Үйлчлүүлэгчийн хөрөнгийн болон бизнесийн үнэлгээ хийх, холбогдох ажиллагаа хийх бүрт тэмдэглэл хөтлөх, ажлын явц үр дүн, гарч болох эрсдэл, нөхцөл байдлын талаар шуурхай мэдээлэл өгөх - Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх явцад аливаа байдлаар сонирхлын зөрчил үүсэх нөхцөл байдал бий болсон даруйд үйлчлүүлэгчид мэдэгдэх - Үйлчлүүлэгчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлын эсрэг аливаа үйлдэл хийхгүй байх үүрэгтэй бөгөөд үйл ажиллагаандаа холбогдох хууль тогтоомж, энэхүү гэрээний нөхцлийг чанд мөрдөх - Гэрээнд заасан бусад үүргийг хүлээнэ

ДААТГАЛ
1994

Үнэт цаасны танилцуулга

<p>нэр хүндэд нь харш үйлдэл хийх, Үнэлгээний байгууллагыг ашиг сонирхлын зөрчил, хараат байдалд хүсэлт, шаардлага гаргахгүй байх - Гэрээнд заасан бусад үүргийг хүлээнэ</p>	
--	--

3.5. Хөрөнгө болон бизнесийн үнэлгээний тайлан, дүгнэлт

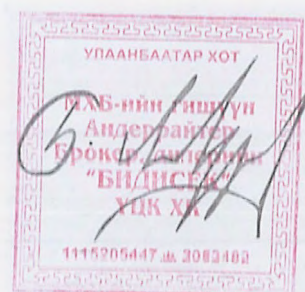
Бизнесийн үнэлгээ

2018 оны 02 сарын 27-нд “БДО Аудит” ХХК болон Ард Даатгал ХХК нарын хооронд байгуулсан гэрээний дагуу “БДО Аудит” ХХК нь 2017 оны 12-р сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгон Ард Даатгал ХХК-ийн ердийн даатгалын үйл ажиллагааг хамарсан бизнесийн 100 хувийн хувь оролцоог үнэлж, бизнесийн үнэлгээний тайлан болон хөрөнгийн үнэлгээний тайланг хийж гүйцэтгэсэн байна. Үнэлгээний зорилго нь хөрөнгийн зах зээлд анх удаа олон нийтэд хувьцаа санал болгон арилжих (IPO)-д зориулж Ард Даатгал ХХК-ийн бизнесийн зах зээлийн үнэ цэнийг үнэлгээний өдрөөр тодорхойлох юм.

“БДО Аудит” ХХК нь “Бизнесийн зах зээлийн үнэ цэнийг тооцоолохдоо зах зээлийн хандлага ба орлогын хандлагыг авч үзсэн ба зах зээлийн хандлагын үнэлгээнд жишиг компанийн арга зүй, жишиг арилжааны арга зүй, орлогын хандлагын үнэлгээнд хорогдуулсан мөнгөн урсгалын загварыг удирдлагын төсөөлөлд үндэслэн тооцсон. Бид мэргэжлийн багийн түвшинд шүүн тунгааж хорогдуулсан мөнгөн урсгалын аргын үр дүн нь үнэлгээний өдрийн байдлаар бизнесийн зах зээлийн үнэ цэнийг илүү сайн төлөөлж чадна. Бизнесийн 100 хувийн өмчийн хувь оролцоонд ногдох зах зээлийн үнэ цэнэ 18,910,026 - 20,371,190 мянган төгрөг байх үндэслэлтэй байна ” гэж дүгнэжээ.

Үнэлгээний өдрийн байдлаар Ард Даатгал ХХК нь:

- Мөнгө ба мөнгөтэй адилтгах хөрөнгө - 793,306 мянган төгрөг
- Хадгаламжийн сертификат - 2,660,000 мянган төгрөг
- Засгийн газрын болон корпорацийн үнэт цаас – 3,123,659 мянган төгрөгтэй байгаа бөгөөд санхүүгийн өр төлбөргүй байна.

2018-05-11

Үнэлгээчид бизнесийн зах зээлийн үнэ цэнийг тооцохдоо зах зээлийн хандлага, орлогын хандлага, тохируулсан цэвэр активын аргыг авч ашигласан ба зах зээлийн хандлагын үед жишиг компанийн арга зүй болон жишиг арилжааны арга зүйг, орлогын хандлагыг үед удирдлагын төсөөлөлд үндэслэн хорогдуулсан мөнгөн урсгалыг загварыг ашиглаж тус бүрд нь үнэлгээг олоход дараах байдалтайгаар гарсан байна.

Хүснэгт 68. Бизнес үнэлгээний аргуудын харьцуулалт

Үнэлгээний үр дүнгүүдийн харьцуулалт

Үнэлгээний арга хандлага	/мян.төгрөг/
Жишиг арилжааны арга	23,660,980
Жишиг компанийн арга	23,078,912
Хорогдуулсан мөнгөн урсгал	20,371,190
Тохируулсан цэвэр активын арга	4,404,517

Хорогдуулсан мөнгөн урсгалын загварын үед мөнгөн урсгалын тооцооллыг хийхдээ үнэлгээчид нь удирдлагаас ирүүлсэн дунд хугацааны бизнесийн төлөвлөгөөнд үндэслэсэн ба хорогдуулах хүүний тооцооллыг өөрсдийн шинжилгээгээр 23.0 хувиас 24.0 хувь байхаар тооцсон. Үүн дээр нэмээд дараах арга зүй, параметруудийг мөнгөн урсгалын төсөөлөлд ашигласан:

- Бизнесийн үлдэх үнэ цэнэ буюу эцсийн мөнгөн урсгалыг Гордоны тогтмол өсөлтийн загвар ашиглан тодорхойлсон.
- Урт хугацааны өсөлтийн параметрийг сонгохдоо Сангийн яам-ны урт хугацааны эдийн засгийн өсөлтийн судалгаанд тодорхойлсон 3.6 хувиас 5.6 хувь байхаар сонгон авсан.
- Урт хугацааны хүлээгдэж буй инфляци 6.5 хувь байна.
- Хувьцаат капиталын цэвэр дансны үнэ таамагласан хугацааны туршид нэрчлөгдөхгүй гэж таамагласан
- Хорогдуулах хүүний үеийг дундаж үеийн аргаар тооцсон.

Хорогдуулсан мөнгөн урсгалын загварын үр дүнгээс үзэхэд үнэлгээний өдрийн бизнесийн үнэ цэнэ дараах байдалтайгаар гарсан байна.

1. Сонгосон хорогдуулах хүү болох 23%-иар тооцох үед:

Хүснэгт 69. Үнэ цэнийн тооцоолол 23%-иар

Хүснэгт 69. Үнэ цэнийн тооцоолол 23%-иар	ТЖ18Т	ТЖ19Т	ТЖ20Т	ТЖ21Т	ТЖ22Т
Тасралттай мөнгөн урсгал	837,404	349,179	1,895,695	3,316,137	5,310,117

2018-05-11

ДААТГАЛ
SINCE 1994

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БҮЛЭГ
MONGOLIAN STATE AUDITING AGENCY
Үнэт цаасны танилцуулга 01
ОН ... САР ... өдөр

Тасралтгүй мөнгөн урсгал						28,348,291
Хорогдуулах үе	0.50	1.50	2.50	3.50	4.50	
Хорогдуулах хүчин зүйл	0.90	0.73	0.60	0.48	0.39	
Хорогдуулсан дискрет мөнгөн үрсгал	754,792	255,843	1,010,317	1,605,263	2,089,593	
Хорогдуулсан эцсийн мөнгөн урсгал						11,155,382
100%-ийн оролцооны үнэ цэнэ (мян төгрөг)						20,371,190
100%-ийн хувь оролцооны үнэ цэнэ (мян ам доллар)						8,393

2. Хорогдуулах хувийн дээд хязгаар болох 24%-иар тооцох үед:

Хүснэгт 70. Үнэ цэнийн тооцоолол 24%-иар

Үнэ цэнийн тооцоолол	ТЖ18Т	ТЖ19Т	ТЖ20Т	ТЖ21Т	ТЖ22Т	
Тасралттай мөнгөн урсгал	802,404	261,679	1,608,195	3,228,637	5,222,617	
Тасралтгүй мөнгөн урсгал						26,514,975
Хорогдуулах үе	0.50	1.50	2.50	3.50	4.50	
Хорогдуулах хүчин зүйл	0.90	0.72	0.58	0.47	0.38	
Хорогдуулсан дискрет мөнгөн урсгал	720,316	189,415	938,987	1,519,214	1,981,601	
Хорогдуулсан эцсийн мөнгөн урсгал						10,060,493
100%-ийн оролцооны үнэ цэнэ (мян төгрөг)						18,910,026
100%-ийн хувь оролцооны үнэ цэнэ (мян ам доллар)						7,791

Хөрөнгийн үнэлгээ

Хөдлөх үндсэн хөрөнгө

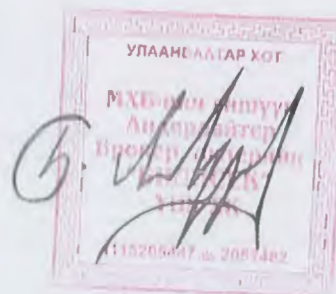
“БДО Аудит” ХХК-ийн зүгээс Ард Даатгал ХХК-ийн үл хөдлөх хөрөнгөөс бусад хөдлөх үндсэн хөрөнгийг элэгдэл тооцсон нөхөн оруулах өртгийн аргаар шинжилсний үндсэн дээр дансны үнэ цэнэ нь аливаа үнэ цэнийн бууралт агуулаагүй байна гэсэн дүгнэлтэд хүрсэн.

Үнэт цаас гаргагчийн хөдлөх үндсэн хөрөнгө:

- Тавилга эд хогшил – 24,126.8 мянган төгрөг
- Компьютер – 33,384.0 мянган төгрөг
- Тээврийн хэрэгсэл – 186,387.7 мянган төгрөгийн үнэ цэнэтэй байна.

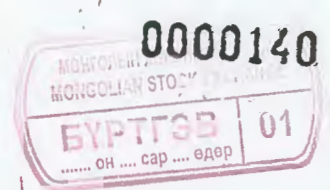
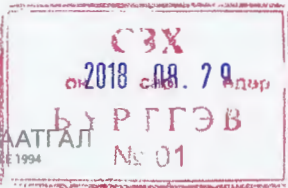
Үл хөдлөх хөрөнгийн үнэлгээний хувьд “БДО Аудит” ХХК нь орлогын хандлагаас шууд капиталжуулах арга, зах зээлийн хандлагаас жишиг нээлттэй арилжааны аргыг сонгон ашигласан ба Ард Даатгал ХХК-ийн эзэмшиж буй аялал жуучлалын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө нь 815.839 мянган төгрөг, аж ахуйн зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө нь 800.302 мянган төгрөг төгрөгийн тооцоолсон зах зээлийн үнэ цэнэтэй байх үндэслэлтэй гэж дүгнэсэн байна.

Хүснэгт 71. Хөрөнгийн үнэлгээний үр дүнгийн нэгтгэл

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

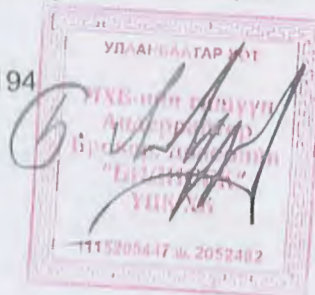
	ҮХХ-ийн гэрчилгээний дугаар	ҮХХ-ын хүлээн зөвшөөрсөн анхны өртөг	Ашиглалтад оруулсан өгнөг	Цаашид ашиглах хугацаа	Орлогын хандлагаар тооцсон үр дүн	Зах зээлийн хандлагаар тооцсон үр дүн	Тооцоолсон зах зээлийн үнэ цэнэ
Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн 11-р хороо, богины ам /17050/, Дунжингарав гудамж, 406-р байр, 5 тоот-д бийрлэх Аялал жуулчлалын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	Ү-2206054238	1,000,000,000	10/1/2017	40 жил	768,738,000	862,939,000	815,839,000
Нийслэлийн Баянгол дүүргийн 5-р хороо, үйлдвэрийн төвийн бүс, Энхтайваны өргөн чөлөө гудамж, 90в-д байрлах Аж ахуйн нэгжийн зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	Ү-2205056077	800,000,000	10/1/2017	40 жил	733,974,000	866,629,000	800,302,000

Дараах материалуудыг үнэт цаасны танилцуулгын хавсралтаас үзнэ үү.

- "БДО Аудит" ХХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
- "БДО Аудит" ХХК-ийн аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хуулбар, үнэлгээчдийн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хуулбар
- ҮЦЗЗ дээр хөрөнгийн үнэлгээ хийх хуулийн этгээдээр бүртгэгдсэн тухай СЗХ-ны тогтоолын хуулбар
- Үнэт цаас гаргагч болон "БДО Аудит" ХХК нарын байгуулсан гэрээний хуулбар

3.6. Хуулийн компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл

Компанийн нэр: "Өмгөөллийн ИЭлСи" ХХН
 Улсын бүртгэлийн дугаар: 9022001046
 Регистрийн дугаар: 5765412
 Үйл ажиллагааны чиглэл: Хууль зүйн зөвлөгөө, туслалцаа, өмгөөллийн үйл ажиллагаа /6910/
 Хаяг: Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Гэндэнгийн гудамж 16, Ардчиллын Өргөө, 6 давхар
 Утас: 77118193, 77118194

2018-05-11

Танилцуулга

Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН нь 2000 онд байгуулагдсан, Монгол Улсад хэрэгжүүлж буй дэд бүтэц, ашигт малтмал, барилга угсралтын төслүүдэд бизнесийн бүтэц, санхүүжилт, зээл, татвар, зөвшөөрөл болон бусад асуудлаар зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг мэргэшсэн 30 гаруй хуульч, өмгөөлөгчдөөс бүрдсэн томоохон хуулийн фирмүүдийн нэг юм.

Дан ганц бизнесийн зөвлөх үйлчилгээ төдийгүй хуулийн төсөл боловсруулах, гадны санхүүжүүлэгч байгууллагуудаас хэрэгжүүлдэг, нийгмийн хөгжилд чиглэсэн төслүүдэд зөвлөхөөр ажиллаж, дотоодын болон олон улсын шүүхийн болон арбитрын хэргүүдэд өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлж байна.

Тус нөхөрлөл нь Англид төвтэй, олон улсын хуулийн фирмийн рэйтинг тогтоодог Чамберс энд Партнерсийн 2015 оны “Монголын тэргүүлэх хуулийн фирм”, дэлхийн шилдэг 500 хуулийн фирмийг нэрлэдэг “Legal 500”-аас 2015 болон 2016 оны “Монгол Улсын Шилдэг хуулийн фирм”, Монгол Хуульчдын Холбооны 2017 оны “Монголын Шилдэг Өмгөөллийн Нөхөрлөл”-өөр тус тус шалгарсан.

Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос үнэт цаасны зах зээлд оролцогчдод хууль зүйн зөвлөгөө, үйлчилгээ үзүүлэх эрх авсан хамгийн анхны өмгөөллийн нөхөрлөл юм.

Тусгай зөвшөөрөл

Хүснэгт 72. Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН-ийн тусгай зөвшөөрөл

Өмгөөллийн нөхөрлөлийн тусгай зөвшөөрөл		
Гэрчилгээ олгосон огноо	Гэрчилгээний дугаар	Эрхлэх үйл ажиллагаа
2006 оны 02 сарын 15	1108	Өмгөөллийн үйл ажиллагаа
2014 оны 01 сарын 29	24	ҮЦЗЗ-д оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх

Хүснэгт 73. Өмгөөллийн ИЭлСи ХХН-ийн хуульчдын тусгай зөвшөөрөл

Хуульчдын тусгай зөвшөөрөл		
Овог нэр	Шүүхэд төлөөлөх гэрчилгээний дугаар	ҮЦЗЗ-д оролцогчид үйлчилгээ үзүүлэх гэрчилгээний дугаар
Х.Баасанжаргал	0049	13/23

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

Х.Болорчимэг	1085	17012
Б.Нямцэрэн	2070	17013
С.Батчимэг	2561	17014

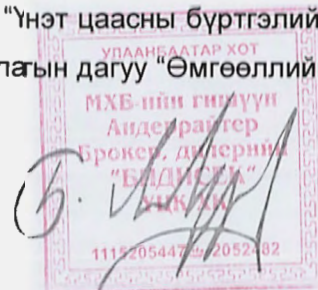
3.7. Хуулийн компанитай хийсэн гэрээний тухай

Үнэт цаас гаргагч нь 2018 оны 03 сарын 12-ны өдөр “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН-тай хууль зүйн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээг байгуулсан. “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН нь МХБ ТӨХК-ийн Үнэт цаасны бүртгэлийн журмын 2.2-д заасан доорх асуудлыг тусгахаар гэрээнд заагдсан байна.

- Үнэт цаас гаргагчийн улсын бүртгэл, татвар төлөгчийн болон нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгчийн бүртгэлтэй холбоотой зөрчил байгаа эсэх
- Компанийн дүрэм, ХК-ийн дүрмийн төсөл, бусад дотоод журмууд нь хууль тогтоомж, СЗХ-ноос баталсан “Монголын Засаглалын Кодекс”-т нийцсэн эсэх
- Үнэт цаас гаргагчийн гэрээ хэлцлүүд нь хууль тогтоомжид нийцэж байгаа эсэх, компанийн үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлөх үр дагавар байгаа эсэх
- Сүүлийн 1 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хуульд заасан журмын дагуу байгуулсан эсэх
- Тусгай зөвшөөрөл, лиценз, зохиогчийн эрх, патент, бараа үйлчилгээний тэмдэг, газар эзэмших эрх нь хүчин төгөлдөр эсэх, тэдгээрийн хугацаа дуусах, аливаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээсэн зэргээр үйл ажиллагаанд нь сөргөөр нөлөөлж болох нөхцөл байгаа эсэх
- Үнэт цаас, хөдлөх, үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрх нь хүчин төгөлдөр эсэх, аливаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээсэн эсэх
- Үнэт цаас гаргагч нь КТХ-ийн 6.13-т заасан хуулийн этгээдийн нэгдэлд хамаарч байгаа бол толгой, охин, зэргэлдээ компанийн талаарх мэдээлэлд үндэслэн үнэт цаас гаргагч компанийн хяналтыг хэрэгжүүлэгч этгээд нь хэн болохыг тодорхойлох.

3.8. Хуулийн дүгнэлт

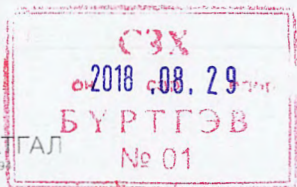
Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд зааснаар Ард Даатгал ХХК нь үнэт цаасаа нийтэд санал болгон худалдах гэж байгаагай холбогдуулан Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2015 оны 408 дугаар тогтоолын Хавсралт “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын 5 дугаарын зүйлийн 5.2.2 дахь заалтад заасан шаардлагын дагуу “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН

2018 05-11

ДААТГАЛ

Үнэт цаасны танилцуулга

нь 2018 оны 3 сарын 12-ны өдрөөс Хууль зүйн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ байгуулан ажиллаж, хараат бусаар хөндлөнгийн дүгнэлт гаргасан байна.

Хуулийн дүгнэлт нь дараах асуудлыг хамруулсан дүгнэлт гаргажээ. Үүнд:

Нэг. Үнэт цаас гаргагч нь хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдаж, бүртгэгдсэн эсэх талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл компанийн үүсгэн байгуулалт, компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, үйл ажиллагааны чиглэл, хугацаа, хаяг, удирдлагын бүтэц, салбарууд нь холбогдох хууль тогтоомжийг зөрчөөгүй гэж дүгнэлээ”

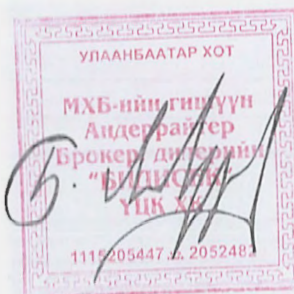
Хоёр. Төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлага, бусад эрх бүхий албан тушаалтан нь холбогдох хууль тогтоомж болон хорооноос баталсан “компанийн засаглалын кодекс”-т тавигдах шаардлага хангасан болон тэдгээрийн удирдах чадвар, дадлага туршлагын талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл компанийн эрх бүхий албан тушаалтнууд нь Компанийн тухай хууль болон 2014 оны 05 сарын 7-ны өдрийн Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 162 тоот тогтоолоор батлагдсан Компанийн Засаглалын Кодекс-т заасан эрх бүхий албан тушаалтнуудад тавигддаг нийтлэг шаардлагыг хангасан байна. ТУЗ-ийн гишүүдийн бүтцэд эрх зүйч, эдийн засагч, нягтлан бодогч зэрэг мэргэжилтэй хувь хүмүүс байгаа нь Засаглалын кодексоор тавьсан шаардлага болох компанийн үйл ажиллагааг компанийн үйл ажиллагааг зохистой удирдах, хяналт тавихад нийцэхүйц аудит эсвэл нягтлан бодох бүртгэл, санхүү, хууль эрх зүйн, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр мэргэшсэн дадлага туршлага бүхий хувь хүмүүсээс бүрдсэн байх шаардлагыг хангасан байна гэж үзнэ”

Гурав. Үнэт цаас гаргагчийн дүрэм, дотоод журмууд нь холбогдох хууль тогтоомж, хорооноос баталсан “компанийн засаглалын кодекс”-т нийцсэн эсэх талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл Ард Даатгал ХХК-ийн дүрэм, хөдөлмөрийн дотоод журам болон бусад журмууд нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан “Компанийн засаглалын кодекс”-т нийцсэн байна гэвч зарим нэгэн компанийн дүрмүүд дээр сайжруулах шаардлагатай юмс байна гэж зөвлөж байна”

Дөрөв. Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд чухал ач холбогдол үзүүлэх бусадтай байгуулсан гэрээ, хэлцэл нь хууль тогтоомжид нийцэж байгаа эсэх талаар:

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл бусадтай байгуулсан давхар даатгалын гэрээ, даатгалын гэрээ, худалдан авах гэрээ, хамтран ажиллах гэрээ, ажил гүйцэтгэх гэрээ, хөдөлмөрийн гэрээ, үүргийн зөрчилтэй байгаа гэрээ, бусад гэрээ хэлцлүүд холбогдох хууль тогтоомжийг зөрчөөгүй байна гэвч хөдөлмөрийн гэрээ болон үүргийн зөрчилтэй гэрээнүүд дээр сайжруулах, нэмж тусгах хэрэгцээтэй зүйлс байна гэж дүгнэж байна”

Тав. Сүүлийн 3 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хуульд заасан журмын дагуу байгуулагдсан эсэх талаар:

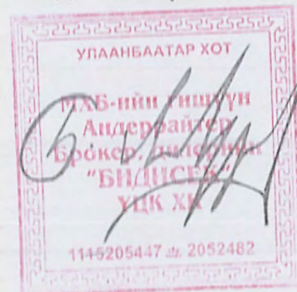
“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл Ард Даатгал ХХК-ийн хувьд сүүлийн гурван жилийн хугацаанд их хэмжээний хэлцэл хийгдээгүй харин компанийн энгийн хувьцаа эзэмшигч болон компанийг төлөөлөх эрх бүхий албан тушаалтан зохих зөвшөөрлийг авалгүйгээр сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулсан байна гэвч хуульд заасан эрх бүхий этгээд хэлцлийг хүчин төгөлдөр бусад тооцуулахаар шүүхэд гомдол гаргаагүй учир 6 хэлцэл нь аль хэдийн гэрээний хугацаа дуусгавар болсон нөгөө 2 хэлцлийн хувьд ирээдүйд хөрөнгө оруулагчдын өмчийн эрхэд хохирол учруулахааргүй байна гэж дүгнэж байна.”

Зургаа. Үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл, лиценз, зохиогчийн эрх, патент, бараа, үйлчилгээний тэмдгийн хүчин төгөлдөр эсэх, тэдгээрийн хугацаа дуусах цуцлагдах, үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах үүрэг хүлээсэн зэргээр үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд нь бодитой нөлөөлж болохуйц нөхцөл буй эсэх талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл Ард Даатгал ХХК-ийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл нь хуулийн хувьд хүчин төгөлдөр байгаа бөгөөд тэдгээрийн хугацаа дуусах, цуцлагдах, аливаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээгээгүй байна. Даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хугацаагүй олгохоор заасан тул салбаруудын гэрчилгээг СЗХ-ноос хугацаатай олгож уг хугацаа дууссан байгаа нь эдгээр гэрчилгээнүүдийн хүчин төгөлдөр байдалд нөлөөлөхгүй боловч салбаруудын үйл ажиллагааг хугацаагүй явуулахаар СЗХ-ноос гэрчилгээг шинэчлэн авахыг зөвлөж байна.”

Долоо. Үнэт цаас, үл хөдлөх болон бусад эд хөрөнгө өмчлөх эрх нь хүчин төгөлдөр эсэх, аливаа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээсэн эсэх талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл компанийн хөрөнгө нь Улсын бүртгэлийн өрөнхий газар, Эд хөрөнгийн бүртгэлийн газар, Нийслэлийн улсын бүртгэлийн газрын лавлагаагаар тодорхойлогдож байгаа ба компани нь аливаа нэгэн иргэн, хуулийн этгээд, татварын өмнө төлбөргүй, хугацаа хэтэрсэн зээл хүүгийн өргүй байна”

2018.05.11

Үнэт цаасны танилцуулга

Найм. Үнэт цаасыг бүртгүүлэх өргөдөл, танилцуулгад тусгагдсан мэдээлэл нь хүчин төгөлдөр баримтаар нотлогдож байгаа эсэх талаар:

“Нэгтгэн дүгнэж үзвэл Ард Даатгал ХХК-ийн нэмж гаргах үнэт цаасны танилцуулга нь “Монголын Хөрөнгийн Бирж” ТӨХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2018 оны 1 сарын 25-ны өдрийн 2018/01 тоот тогтоолын хавсралтаар баталсан “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.3-т заасан үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсан байвал зохих мэдээллийн шаардлагагыг бүрэн хангасан гэж ирүүлсэн мэдээлэл, хүчин төгөлдөр баримтууд дээр үндэслэн дүгнэж байна”

Ес. Компанийн толгой, охин, хараат, зэрэгцээ компанийн мэдээлэлд үндэслэн үнэт цаас гаргагч компанийн хяналтыг хэрэгжүүлэгч этгээдийг тодорхойлсон дүгнэлт:

“Хууль зүйн дүгнэлтийн “Компанийн удирдлагын бүтцийн талаар” хэсэгт дурдсанаар Ард Даатгал ХХК-ийн нийт гаргасан хувьцаанаас Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК 1,422,537 ширхэг хувьцаа буюу нийт хувьцааны 95.31 хувь, Энержи интернэшнл капитал” ХХК 70,00 ширхэг хувьцаа буюу нийт хувьцааны 4.69 хувийг тус тус эзэмшиж байна.

Компанийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-ийг үндэслэвэл Ард Даатгал ХХК нь 95.31 хувийн хувьцаа эзэмшигч Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн охин компани болно.

Компанийн тухай хуулийн 89 дүгээр зүйлийн 89.1-т сонирхлын зөрчил бүхий этгээдийг тодорхойлоход хэрэглэгддэг компанийн энгийн хувьцааны 20 буюу түүнээс дээш хувийг дангаараа, эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран эзэмшиж байгаа гэдэг шалгуурыг компанийн хяналтыг хэрэгжүүлэгч этгээдийг тогтоох шалгуур болгож үзвэл Ард Даатгал ХХК-ийн хяналтыг хэрэгжүүлэгч этгээд нь Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК байна.”

Дараах материалуудыг үнэт цаасны танилцуулгын хавсралтаас үзнэ үү.

- “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
- “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хуулбар, хуульчдын тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
- ҮЦЗЗ дээр хууль зүйн зөвөлгөө үзүүлэх хуулийн этгээдээр бүртгэгдсэн тухай СЗХ-ны тогтоолын хуулбар
- Үнэт цаас гаргагч болон “Өмгөөллийн ИЭлСи” ХХН нарын байгуулсан гэрээний хуулбар

2018.08.29

ДААТГАЛ
SINCE 1994

Үнэт цаасны танилцуулга

3.9. Андеррайтер компанийн танилцуулга, тусгай зөвшөөрөл

Компанийн нэр:	“БиДиСЕК ҮЦК” ХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9010001030
Регистрийн дугаар:	2052482
Үйл ажиллагааны чиглэл:	Брокер, дилер, хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, андеррайтер
Хаяг:	Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Залуучуудын өргөн чөлөө, 27/1, “Би Ди Сек ҮЦК” ХК-ийн төв байр.
Утас:	976-11-313108, 976-11-323411

Танилцуулга

Компани нь 1991 оны өмч хувьчлал явагдаж Хөрөнгийн зах зээлийн харилцаа бий болсон цагаас эхлэн өнөөдрийг хүртэл тасралтгүй үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн 26 жилийн туршлагатай компани юм.

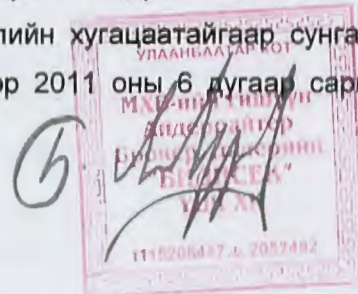
“БиДиСЕК ҮЦК” ХК нь 2005 онд 32 дугаартай андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хуучнаар Үнэт Цаасны Хорооноос авч, 2007 онд Хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос авснаар Монгол улсад анхны үнэт цаасны цогц үйлчилгээг үзүүлэгч үнэт цаасны компани болсон.

2011-2017 онуудад МХБ-ийн үнэт цаасны арилжааны нийт гүйлгээний 9-91 хувийг гүйцэтгэснээс 2012 онд хамгийн өндөр буюу үнэт цаасны гүйлгээний 91 хувийг гүйцэтгэсэн.

Мөн Монголын хөрөнгийн биржид шинээр хувьцаа гарган татан төвлөрүүлсэн санхүүжилтийн 40 хувьд, нээлттэй компанийн бондын 36 хувьд нь андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэн ажилласан байна.

Тусгай зөвшөөрөл

“БиДиСЕК ҮЦК” ХК-ийн 2005 онд хуучнаар Үнэт цаасны Хороо-ны шийдвэрээр 32 тоот андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг 3 жилийн хугацаатай авсан ба улмаар Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2008 оны 6 сарын 12 өдрийн 136 тоот тогтоолоор андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрхийг 3 жилийн хугацаатайгаар сунгасан. Мөн Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 170 тоот тогтоолоор 2011 оны 6 дугаар сарын 12-ны

ДААТГАЛ
№ 01

Үнэт цаасны танилцуулга

өдрөөс 3 жилийн хугацаагаар андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрхийг сунгасан. 2013 оны 5 дугаар сарын 24-ны өдөр “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль” ийг шинэчлэн найруулж УИХ-аас баталсан бөгөөд үүнтэй холбоотой холбогдох журмууд шинэчлэгдэж андеррайтерийн тусгай зөвшөөрөл нь 3 жилийн хугацаагаар сунгагддаг байсан нь өөрчлөгдөн хугацаагүй болсон.

3.10. Андеррайтер компанийн хийсэн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Үнэт цаас гаргагч нь 2018 оны 03 сарын 21-ний өдөр “БиДиСЕК ҮЦК” ХК-тай 02 дугаартай андеррайтерийн гэрээ байгуулсан. Гэрээний дагуу талууд дараах эрх, үүргийг эдлэнэ:

Андеррайтер компанийн эрх, үүрэг:

- Андеррайтер нь Гэрээний 3.1-т заасан үйл ажиллагааг мэргэжлийн түвшинд хийж гүйцэтгэнэ.
- Андеррайтер нь Гэрээнд заасан үйл ажиллагаатай холбогдуулан Үнэт цаас гаргагчид мэргэжлийн зөвлөгөөг өгч, Үнэт цаасны танилцуулга бэлтгэх, холбогдох журам, заавар боловсруулах, шийдвэр гаргахад хамтран ажиллана.
- Үнэт цаас гаргагчийн хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаатай холбогдон гаргах шаардлагатай тогтоол, шийдвэрийн төсөл, загварыг бэлтгэн өгөх үүрэгтэй.
- Мэдээлэл түгээх арга хэрэгслийг сонгох, аргачлалыг боловсруулах ба мэдээллийг үнэн, бодитой, үнэ цэнэтэй байлгахад анхаарч ажиллана.
- Үнэт цаас гаргагчийн шинэ хувьцаа эзэмшигчдэд үнэт цаасны данс нээх, хувьцааг байршуулах ажлыг зохион байгуулах зэргээр брокерийн үйлчилгээ үзүүлэх үүрэгтэй.
- Андеррайтер нь Үнэт цаас гаргагчийг хөрөнгийн зах зээлтэй холбоотой боломжит бүхий л мэдээллээр хангаж, зөвлөгөө өгч ажиллана.
- Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгөтэй холбоотой мэдээлэл, баримт судалгааг тухай бүрд нь гарган өгнө.
- Гэрээт ажлын асуудлаар Үнэт цаас гаргагчид зөвлөгөө өгч буй аудит, үнэлгээний болон бусад хөндлөнгийн байгууллага, хуулийн зөвлөх байгууллагатай хамтран ажиллаж, шаардлагатай арга хэмжээг шуурхай шийдвэрлэх үүрэгтэй.

Үнэт цаас гаргагчийн эрх, үүрэг:

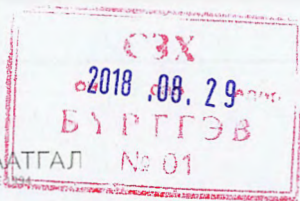
- Үнэт цаас гаргагч нь дараах үйл ажиллагааг Андеррайтераар гүйцэтгүүлнэ. Үүнд:

2018.05.11

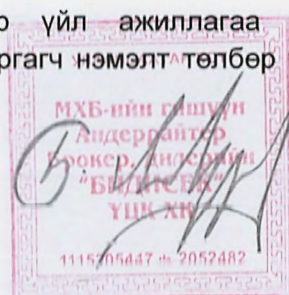

ДААТГАЛ № 01

Үнэт цаасны танилцуулга

- Үнэт цаас гаргагчийн хувьцааг Монголын Хөрөнгийн Бирж, Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд бүртгүүлэхтэй холбогдсон үйл ажиллагааг хамтран зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх.
- Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг олон нийтээс татан төвлөрүүлэх.
- Үнэт цаас гаргагч нь өөрийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээ, санхүүгийн нөхцөл байдал, бусадтай байгуулсан гэрээ хэлцэл болон бусад бодит байдлын талаар Андеррайтерт үнэн зөв мэдээлэх үүрэг хүлээнэ. Үүнд:
 - Компанийн тухай хуулийн 87.1-т заасан их хэмжээний хэлцэлд тооцогдох бусадтай байгуулсан гэрээ хэлцлүүд,
 - Санхүүгийн нөхцөл байдал, авлага, өр төлбөрийн байдал, нарийвчилсан задаргаа,
 - Бизнес төлөвлөгөө, үр ашгийн тооцоо,
 - Үйл ажиллагаа явуулах зах зээлийн мэдээлэл, тоо баримт,
 - Үнэт цаас гаргагчийн эрх бүхий албан тушаалтнуудын мэдээлэл,
 - Толгой компани болон зэргэлдээ компаниудын талаарх мэдээлэл,
 - Монголын Хөрөнгийн Бирж, Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд бүртгүүлэхэд зайлшгүй шаардагдах санхүү болон үйл ажиллагаа хэвийн явуулахтай холбогдох бусад бүх мэдээлэл,
- Үнэт цаас гаргагч нь бэлтгэн өгч буй мэдээ, мэдээллийн үнэн зөвийг хариуцах ба үүнээс үүдэн гарсан хохирлыг Үнэт цаас гаргагч өөрөө хариуцах үүрэгтэй.
- Андеррайтерын ажлын хөлсийг Гэрээнд заасан хугацаанд шилжүүлэх үүрэгтэй.
- Үнэт цаас гаргагч нь Гэрээ байгуулсанаас хойш ажлын 10 хоногийн дотор Гэрээний хүрээнд компанийг төлөөлөн оролцох эрх бүхий ажилтнуудыг томилж, Андеррайтерт мэдэгдэх бөгөөд /мэдэгдэлд овог, нэр, албан тушаал, и-мэйл хаяг, утасны дугаар болон бусад мэдээллийг тусгана/. Андеррайтер нь Гэрээ хүчин төгөлдөр үйлчлэх хугацаанд мэдэгдэлд дурдагдсан ажилтнуудтай харилцаж хамтран ажиллана.
- Үнэт цаас гаргахтай холбоотой хууль, журамд заасан шаардлагыг хангах, арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.
- Андеррайтераас үл хамаарах шалтгаанаар үйл ажиллагаа төлөвлөсөн хугацаанаас хойш илсон нөхцөлд үнэт цаас гаргагч нэмэлт төлбөр тэлэх үүрэг хүлээнэ.

11 50 8102 2018 05 11

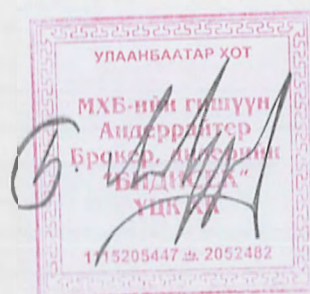
ДААТГАЛ
SINCE 1994

- Андеррайтерын үйлчилгээтэй холбоотой үйл ажиллагааны явцын талаар бүрэн мэдээлэл авах эрхтэй.
- Андеррайтерын үйлчилгээний явц, үр дүнд өөрийн зүгээс тайлбар, санал өгөх эрхтэй.
- Андеррайтераас Гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах эрхтэй.

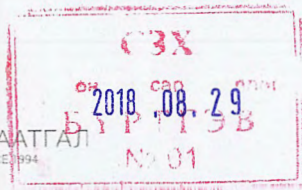
“БиДиСЕК ҮЦК” ХК-ийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрөл, үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээний хуулбарыг хавсралтаас үзнэ үү.

2018-08-11

ДААТГАЛ
1994

Ард Даатгал ХХК

Хаяг: Ард Санхүүгийн Нэгдлийн байр,
2-р давхар, Ерөнхий сайд Амарын гудамж,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, Монгол улс

Утас: (976) 7720 0089

И-мэйл: info@arddaatgal.mn

Вэб сайт: www.arddaatgal.mn

www: цэнэг.эрдэмтэй.өнгөлөх

“Биржид ирүүлж байгаа танилцуулга нь Хороонд хүргүүлж байгаа танилцуулгатай адил, ямар нэг зөрүүтэй мэдээлэл тусгагдаагүй болно”

2018-05-11

